

A
GRAMMAR
OF THE
TIBETAN LANGUAGE
LITERARY AND COLLOQUIAL.

With copious Illustrations, and treating fully of Spelling, Pronunciation and the Construction of the Verb, and including Appendices of the various forms of the Verb.

BY

HERBERT BRUCE HANNAH, Esq.,
Barrister-at-Law, and Advocate of the High Court, Calcutta.

UNIVERSITY OF CALCUTTA
418

No. ....

Conventry

REGISTRAR'S OFFICE.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.
1912.

R 495.45

H 243g

STOCK TAKING-2011

35312

24 APR 1972

ST - VERF

DEDICATED

TO

E. DENISON ROSS,

TO WHOSE INTEREST IN TIBETAN IT IS DUE THAT THIS
LANGUAGE HAS FOR THE FIRST TIME BEEN
INTRODUCED INTO THE CURRICULUM
OF A UNIVERSITY.

PREFACE.

For many centuries Tibet has been a *terra incognita*—little or nothing being known about it, as regards either its physical conditions or its inner life.

Not, indeed, till a few years ago, when a British force entered Lhasa, the "Place of the minor gods," was the veil withdrawn; and even then the withdrawal was only partial, transient, and very local.

As for the language, though there have been several gallant attempts to plunge into the labyrinthine obscurities of its construction—notably on the part of Alexander Csoma de Kőrös in 1834 and subsequently of H. A. Jäschke—that also, it must be confessed, remains more or less a mystery; for no one, I take it, is likely to aver that the present state of our knowledge on the subject is at all satisfactory.

Much, no doubt, has been contributed by the more recent labours of Rāi Sarat Chandra Dās Bahādur, Mr. Vincent Henderson, the Rev. Edward Amundsen, and Mr. C. A. Bell, I.C.S. But, in spite of all, even they, and every one else who has taken up the study, will admit that, wherever one treads, the ground still feels uncomfortably shaky, especially in regard to certain aspects of the so-called verb; wherever he gropes there is something that seems ever to elude him; and, amid the weird philological phantoms that flit uncertainly around in the prevailing gloom, his constant cry, I feel very sure, is still one for more light.

I do not for one moment claim for this grammar the character of a scientific work. Many years ago when I was studying the language in Darjeeling, under Kāzi Dawa Sam Dūp—a particularly intelligent and scholarly Tibetan—it was my habit during the course of my morning's lesson to make notes of what I then learnt. After a time these notes became so numerous that for my own convenience I was obliged to reduce them to some degree of order. These ordered notes themselves growing in bulk, the idea occurred to me that I might just as well put them into the form of a book, and this I did—the result being a MS. which has long lain by me, but which is now about to be published.

It is merely another attempt on the part of one who has tried

to profit by the works of others, to re-state (originally for his own private satisfaction) what has already been achieved in a field of obscure and somewhat difficult research; to correct or modify previous effort, wherever correction or modification seemed necessary or desirable; and even, to some extent, to supplement it in one or two respects which appeared to be susceptible of further elucidation and expansion.

Both Literary and Colloquial Tibetan have been dealt with, the particular dialect chosen for exposition being that standard one, known as the འུ་ཀཱ་ or *Ū Ka'*, which is now spoken in and around the centre of Tibetan Civilisation—Lhasa.

This is the dialect in which, as the result of centuries of developing Lamäic culture, the phonetic values of Tibetan are found to have undergone a greater degree of change from those of the original speech than any of the other dialects.

In other regions of Tibet, it is said, the prefixes, superposed letters, and suffixes, are still more or less pronounced as of old, and the original vowel-sounds are still more or less unaltered, in a degree corresponding to the remoteness of the speakers from, or their proximity to, the Holy City.

The difficulties confronting the student of Tibetan are considerably enhanced by the fact that in addition to the Literary Language and the Modern Colloquial, it also possesses a totally different vocabulary the employment of which is *de rigueur* when one is conversing or corresponding with a person of quality. This is known as the Honorific Language; and besides that there is another called the High Honorific, which is only used when addressing exalted personages such as the Dalai Lama or the Tashi Lama. With these honorific forms of speech, however, this work is not particularly concerned. The student, if so inclined, can easily hunt them up for himself, after he has acquired a working knowledge of the ordinary literary or book language and the modern colloquial.

Attention is particularly invited to the earlier paragraphs of the Grammar dealing with the important subject of Pronunciation, in which an endeavour has been made, on principles more systematic and accurate than those hitherto in vogue, to ascertain, fix, and express in roman characters, the subtle distinctions that lurk between the numerous phonetic values of the Tibetan consonants and vowels; also

to the paragraph explanatory of the use of the Tibetan Dictionary; and to the tabular statement showing what dominant consonants in a Tibetan word take particular prefixes.

A paragraph has also been exclusively devoted to an exhaustive treatment of the subject of Spelling. This is a most useful accomplishment, and one that the student should take some pains to acquire.

The so-called verb has also been elaborately treated in the body of the book; but in the appendices a novel and perhaps somewhat risky attempt has been made (how far successfully remains to be seen) to present it in the guise of skeleton conjugations or paradigms. These forms, however, should not be taken too literally, as they are not always absolute or rigid expressions, but are liable to frequent modification, or moulding, in accordance with the elusive and temporizing genius of the Tibetan sentence, the construction of which is unique, and can only be appreciated after much mental effort and distress.

As a matter of fact the only real verb in Tibetan is the verb *To be*, whether in the form of ཡིན་པ་ *Yin-pa*, or ཡོད་པ་ *Yö'pa*, and the beginner is advised to master it at as early a stage as possible in the course of his studies. He should make special note of the manner in which Literary ཡིན་པ་ differs from Colloquial ཡིན་པ་. Also of the important fact that ཡོད་པ་ is sometimes a substantive verb, meaning *To be present*, *To exist*, and sometimes a mere copula or an auxiliary, like ཡིན་པ་।

All other verbs are practically a kind of noun-phrases, dependent for their significations upon the various moods and tenses of these two verbs ཡིན་པ་ and ཡོད་པ་।

Throughout, the observations explanatory of each subject are followed by numerous illustrations, both Colloquial and Literary, the latter being mostly taken from the Tibetan version of the New Testament—a mine of idiomatic wealth. Amongst these illustrations will be found a few culled from Jäschke's and Das's Dictionaries, or from Amundsen's Primer. In most of such cases either the names or the initials of these authors have been given, but in one or two instances (from Amundsen) on p. 256, the reference has been omitted by an oversight.

The entire phrase, therefore, merely in this one limited aspect of its meaning (and it may be read in many other ways) signifies—"The Embodiment of the Trinity, or Incarnation of Deity, is my wish-granting jewel in the lotus of spiritual rebirth"; the idea apparently being that since the *Kosmical Ātman*, or *Brahman*, i.e. the first or inner principle of the universe, and the *Psychical Ātman*, or inner principle of individual Man, are essentially one and the same, our hope of spiritual rebirth is assured in and by the fact of the eternal subsistence of *Brahman* and the ceaselessness of the kosmic process above referred to—human re-incarnation being a microcosmic effect, or aspect, of the macrocosmic law.

Hence, whenever a lama is heard droning out his *Om maṇi pā' me hūm*, he is really reciting his version of one of the profoundest creeds known to philosophy—but in most cases probably with an artless ignorance that is equally profound.

Another mistake that one often meets with, especially in Theosophical literature, is that which represents the word *DEVACHAN* as signifying *The dwelling of the gods*, doubtless from some vague idea that it is derived from the Perso-Hindustāni words *Dewa*, 'a god,' and *Khān*, or *Khāneh*, 'a dwelling-house.' It is really the Tibetan word འདོ་བ་ཅན་ *De-wa chān*, meaning 'Blissful.'

No one will be better pleased than myself to see any errors in this book corrected, or doubts removed, by competent critics. I am conscious that there must be errors, and I know there are doubts; while the desire of all who are interested in the language cannot but be to see our knowledge of it advanced.

My acknowledgments are due to the grammarians already named, and especially to Mr. Henderson and Mr. Bell, whose respective manuals and vocabularies marked a considerable advance upon the grammars that they supplemented and, if I may say so, displaced. The earlier grammars by Csoma de Kőrös and Jäschke were concerned for the most part, if not solely, with archaic classical Tibetan. The former's "Colloquial Phrases" were anything but what would now be regarded as colloquial; while Jäschke's colloquial was that of Western Tibet. These grammars, therefore, were not altogether satisfactory for the purposes of modern requirements. Moreover, the manner in which they dealt with the mysteries of the verb left much to be desired. As for the late Rev. Graham Sandberg's grammar, though very elaborate and learned,

it did not really constitute a bar to the successful appearance of the Manuals above alluded to. Indeed it may perhaps be said that not until the publication of Mr. Bell's book were the true forms and functions of the verb, and especially of ཡིན་པ་ and ཡོད་པ་ *To be*, stated with anything like precision and lucidity.

I desire also to acknowledge my obligations to the Hon'ble Vice-Chancellor (Sir Ashutosh Mukerji, Kt.) and Syndicate of the Calcutta University, under whose auspices this contribution to the study of Tibetan has attained the honour and privilege of publication.

Lastly, my grateful thanks are also due to Dr. and Mrs. Denison Ross for much kindness and help accorded from time to time; and perhaps most of all to my Mūnshi, Kāzi Dawa Sam Dūp, and to Mr. David Macdonald of Kalimpong (probably the first Tibetan scholar in India) who was kind enough to go through the entire MS. and to favour me with his critical comments and general approval.

H. B. H.

TABLE OF CONTENTS.

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

	<i>Page</i>
§ 1. The ཀ ཁ KA-K'A	1
I. The ཀ ལྷི KĀ-LI	1
II. The ཀྲ ལྷི Ā-LI	3
§ 2. Romanized Equivalents	5
§ 3. Phonetic Modifications of Vowels	8
Notes	11
§ 4. The Six Reversed Letters	15
§ 5. The Seven Consonants to which རྩ may be subjoined ..	16
§ 6. The Fourteen Consonants to which རྩྭ may be subjoined	17
§ 7. The Six Consonants to which རྩྭྱ may be subjoined ..	18
§ 8. The Six Silent Consonants to which རྩྭྱ may be subjoined	18
§ 9. The Sixteen Consonants to which རྩྭྱླ may be subjoined	18
§ 10. The Twelve <i>Ra-go</i> Consonants	21
§ 11. The Ten <i>La-go</i> Consonants	21
§ 12. The Twelve <i>Sa-go</i> Consonants	21
§ 13. The Five Prefixes	22
§ 14. Initial Letters and the Prefixes each may take ..	24
Notes	28
§ 15. Peculiarities of Pronunciation	29
§ 16. The Ten Consonantal Affixes	33
§ 17. The Eleven Final Duplications	34
§ 18. Colloquial Duplications	37
§ 19. The Tone System	39
§ 20. Writing and Punctuation	45

	Page
§ 21. Spelling	50
§ 22. Transliteration	55
§ 23. Use of the Tibetan Dictionary	55
§ 24. Indicative and Differentiating Particles	57
§ 25. <i>The Cases and their Signs</i>	61
I. The Nominative Case	62
II. The Vocative Case	63
III. The Objective or Accusative Case	63
IV. The Genitive Case	63
V. The Dative Case	65
VI. The Agentive Case	67
VII. The Locative Case	69
VIII. The Periodal or Durational Case	71
IX. The Modal Case	73
X. The Ablative Case	75
XI. The Terminative or Transitive Case	77
§ 26. NUMERALS.	
I. <i>The Cardinal Numbers</i>	82
II. <i>The Cardinals according to Alphabetical Enumeration</i>	85
NOTES :—	
1. Pronunciation	86
2. Affixes	86
3. Conjunctions	87
4. The Indefinite Article	87
5. Approximate Numbers	87
6. Ordinal Numbers	88
7. Distributive Numbers	88
8. Aggregates	89
9. Fractions	89
10. Adverbial Cardinal Numbers	90
11. „ Ordinal „	91
12. Definite and Indefinite Numerals	91
13. Noun Substantives	93
14. Notation by letters	93

CHAPTER II.

ETYMOLOGY.

	Page
§ 27. The Definite Article	95
§ 28. The Indefinite Article	99
§ 29. <i>The Noun.</i>	101
A.—STRUCTURE	101
1. Monosyllables, Dissyllables, and Polysyllables	104
2. The affix <i>མཁམ་</i>	104
3. The affix <i>བྱེད་</i>	106
4. The affix <i>ལྷུ་བ་</i>	106
5. The affix <i>བཟོ་</i>	106
6. Abstract Nouns	106
B.—INFLEXION	107
1. <i>Gender</i>	109
2. <i>Number</i>	111
3. <i>Case</i>	111
I. Noun ending in a Vowel	115
II. „ „ „ <i>ག་</i> or <i>ང་</i>	116
III. „ „ „ <i>ད་</i> , <i>བ་</i> or <i>མ་</i>	116
IV. „ „ „ <i>ན་</i> , <i>མ་</i> , <i>ང་</i> or <i>ལ་</i>	116
§ 30. THE ADJECTIVE.	116
I. Form and Place	127
II. Augmenting of Adjectives	129
III. The Comparative Degree	131
IV. The Superlative Degree	134
V. Other Methods of Comparison	134
§ 31. THE PRONOUN.	135
I. Personal Pronouns	138
II. Declension of Personal Pronouns	140
III. The Reflexive Pronouns	143
IV. Compounds in <i>རང་ Rang</i>	143

	<i>Page</i>
V. <i>Possessive Pronouns</i>	
1. Ordinary Personal Pronouns ..	144
2. Reflexive Possessive Pronouns ..	145
VI. Demonstrative Pronouns ..	147
VII. The Reciprocal Pronoun ..	150
VIII. Interrogative Pronouns ..	151
IX. <i>Relative and Correlative Pronouns</i>	
A. Relative Pronouns ..	153
B. Correlative Pronouns ..	160
X. <i>Indefinite Pronouns</i> ..	169
§ 32. ADVERBS ..	177
§ 33. POSTPOSITIONS ..	194
§ 34. CONJUNCTIONS ..	201
§ 35. ཡོད་པ་ <i>To be</i> ..	207
§ 36. ཡོད་པ་ <i>To have</i> ..	228
§ 37. ཡིན་པ་ <i>To be</i> ..	229
§ 38. THE VERB.	
I. Preliminary ..	239
II. Roots ..	239
III. Auxiliary Verbs ..	243
IV. Auxiliary Particles.	
(1) གི, གི, གི, etc. ..	244
(2) གིས་, གིས་, གིས་, etc. ..	245
(3) གིན་ གིན་, གིན་, etc. ..	245
(4) ཇི, ཇི, ཇི ..	246
(5) ཇིང་, ཇིང་, ཇིང་ ..	247
(6) བས་ and བས་ ..	248
(7) རས་ ..	249
(8) ལས་ ..	249
(9) ཅ་ ..	251
(10) ས་ ..	252

	<i>Page</i>
(11) ལྷོ་	254
(12) ལ་	255
(13) རང་	255
(14) དུ, དུ, ར, ཅ, ལྷུ, ལ་	257
(15) བཞིན་ and བཞིན་དུ་	258
(16) ཅང་	259
(17) དུས་ and དུས་ལ་	259
 V. <i>Moods and Tenses.</i>	
A.—Infinitive Mood	259
B.—The Supine	263
C.—The Verbal Noun	265
D.—Participles	267
E.—Gerunds	271
F.—Indicative Mood.	
(a) Present	272
(b) Imperfect	275
(c) Perfect	276
(d) Past Indefinite	277
(e) Pluperfect	279
(f) Future	281
G.—Subjunctive and Conditional Moods	283
H.—Potential Mood	285
I.—Probability	288
J.—Hortative Mood	290
K.—Purposive Mood	292
L.—Precative Mood	292
M.—Permissive Mood	293
N.—Optative Mood	294
O.—Imperative Mood	296
VI. The Passive Voice	299
VII. Compound Verbs	300
VIII. Verbs of becoming, growing, changing, etc.	303
IX. Inceptives	303
X. Imminence	304

	Page
XI. Continuatives	304
XII. Finality or Accomplishment .. .	305
XIII. Desideratives	305
XIV. Frequentatives	306
XV. Use of the PERFECT ROOT in the Colloquial .. .	307

CHAPTER III.

39. Syntax	308
--------------------	-----

APPENDIX OF CONJUGATIONS.

I. COLLOQUIAL ཡོད་པ་ <i>To be present ; To exist ; To be</i>	310
II. LITERARY Ditto .. .	315
III. COLLOQUIAL ཡིན་པ་ <i>To be</i>	320
IV. LITERARY Ditto	325
V. ཡོད་པ་ <i>To have ; to possess</i>	331
VI. Active, Transitive, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb གཏོང་བ་ <i>To send</i>	331
VII. LITERARY Ditto	340
VIII. Passive, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb གཏོང་གུ་ <i>To</i> <i>be sent</i>	349
IX. Active, one-Rooted COLLOQUIAL Verb མཐོང་བ་ <i>To</i> <i>see</i>	354
X. Neuter, one-Rooted COLLOQUIAL Verb དགའ་བ་ <i>To</i> <i>be glad, To rejoice</i>	360
XI. LITERARY Ditto	361
XII. Passive, 4-Rooted LITERARY Verb གཏོང་གུ་ or གཏོང་བར་གུ་བ་ <i>To be sent</i>	368
XIII. Active, 2-Rooted COLLOQUIAL Verb འགྲོ་བ་ <i>To go</i> .. .	371
XIV. LITERARY Ditto	378
XV. 2-Rooted LITERARY Verb འགྲུང་བ་ <i>To become, etc.</i>	383

	<i>Page</i>
XVI. Active, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb ཟུང་བ་ <i>To do,</i> <i>To make, etc.</i>	387
XVII. LITERARY Ditto	389
XVIII. Passive, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb ཟུང་གྱུ་ཡོད་པ་ or ཡིན་པ་ <i>To be made, To be done, etc.</i> ..	393
XIX. Passive, 4-Rooted LITERARY Verb ཟུབ་ <i>To be</i> <i>made, To be done, etc...</i>	394
XX. Passive, LITERARY Verb ཟུང་པར་འགྲུར་བ་ <i>To be</i> <i>made, or done, etc.</i>	395

ERRATA ET CORRIGENDA.

Page	4, line	1 at	bottom.	For	ꞑ̃	read	ꞑ̃
„	8,	„	5 from	„	ꞑ̃	„	ꞑ̃
„	9,	„	13 „	„	ĩ in col. 2	„	ĩ.
„	12,	„	6 „ top.	„	“affected”	„	“effected.”
„	12,	„	12 „ bottom.	„	“affected”	„	“effected.”
„	14,	„	2 „ top.	„	Yata	„	Yatā.
„	18,	„	7 „ bottom.	„	LĒN-PA	„	LĒN-PA.
„	19,	„	2 „	„	CHO	„	CH'Ō.
„	21,	„	1 at top.	„	མག།	„	མགོ།
„	21,	„	2 from	„	Heda	„	Head.
„	22,	„	7 „ bottom.	„	མ	„	མ
„	22,	„	6 „	„	ḌA	„	ḌA.
„	23,	„	11 „	„	ḠEB	„	ḠEB.
„	25,	„	7 „ top.	„	Ḡ'Ā	„	Ḡ'Ā.
„	27,	„	8 „ bottom.	„	Ḍ	„	Ḍ.
„	27,	„	7 „	„	ditto.	„	
„	28,	„	4 „	„	BĀB	„	BĀB.
„	31,	„	6 „ top.	„	m	„	n.
„	31,	„	4 „ bottom.	„	BAR	„	BĀR, and
				„	BA	„	BĀ.
„	33,	„	3 „ top.	„	ḌHYU	„	ḌHYU, and
				„	ḌHYUM	„	ḌHYUM.
„	35,	„	6 „ bottom.	„	ཀྱ	„	ཀྱ
„	48,	„	5 „	„	“lines loping”	„	“line sloping.”
„	49,	„	9 „ top.	„	ལ.	„	ལ།
„	49,	„	14 „	„	“up”	„	“at.”
„	56,	„	3 „	„	ལ།	„	ལ།
„	68,	„	1 at	„	ལ	„	ལ.

Page 89, line 10 from bottom.	For	ŹHYI	read	ZHYI.
„ 89, „ 3 „ „ „				ditto.
„ 89, „ 4 „ top „ „				ditto.
„ 89, „ 5 „ „ „				ditto in both places
„ 91, „ 3 „ „ „		ZHYI'	read	ŹHYI'.
„ 91, „ 4 „ „ „		ZHYI'		„ ŹHYI'.
„ 91, „ 4 „ „ „		ZHYIG		„ ŹHYIG.
„ 106, „ 11 „ „ „		ཕ		„ ཕ.
„ 139, last line.		ང་རང་		„ ང་རང་
„ 140, line 12 from bottom.		ཁོ		„ ཁྱོ
„ 151, „ 12 „ „ „		ག་རི་		„ ག་རེ
„ 153, „ 10 „ „ „				Delete OR between སུ' and Ex.
„ 169, „ 1 at top „ „		hath		read that.
„ 243, „ 10 from bottom.		གཏོང་བ་ར་		„ གཏོང་བར་
„ 262, „ 2 „ top. „ „		ཤེས་		„ ཤེས
„ 306, „ 6 „ bottom. „ „		འགྲོ་བའི་		„ འགྲོ་བའི
„ 329, „ 3 „ „ „		མན་		„ མན་
„ 347, last line.				Delete second and third dot between བདང
				and མཁམ་།
„ 351, line 11 from bottom.				Read “ <i>might be sent.</i> ”
„ 371, „ 11 „ „ „				Delete “ ཞིག་ or ཤིག་ or ཅིག་། ”
				and re-insert after “ Particle ” on next previous line.
„ 381, „ 5 „ top. „ „		མི་གུར་		read མ་འགུར་
„ 382, „ 10 „ bottom. „ „		འགྲོ་ར་		„ འགྲོ་ར་
„ 386, „ 8 „ „ „		དི་		„ དི་ and for
		ན་		„ ནི་

CORRIGENDA—(continued).

Page 66 (middle of page).

- Delete the words “some uncertainty,” and substitute the words “personal knowledge and is certain.”
Also delete the word “almost.”
Also delete the words “at all,” and substitute the word “exactly.”
Also delete the words “only hazarding the statement,” and substitute the words “speaking on information.”

Page 207 (bottom of page).

Delete the words “an emphatic or positive statement is intended,” and substitute the words “the speaker expresses knowledge derived from information.”

After the words “*No there is not*,” insert the words “(so I am informed).”

Then add the following:—

- “**འདྲུག།** is used when the speaker expresses personal knowledge and certainty. Thus:—

ལགས། མི་འདྲུག། *No, there is not (I know).* (See also p. 66).”

Tibetan Grammar.

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

§ 1.—The ཀ ཌ *Ka-K'a*, or TIBETAN GRAPHIC SYSTEM.

I.—ཀའི་ *Kā-li*, or CONSONANTAL SERIES of thirty letters.

Letter.	Name.	Remarks.
ཀ	Ka	Like <i>K</i> in the Urdu word كَب <i>KAB</i> , <i>When</i> . A compact sound.
ཌ	K'a	<i>Kh</i> , forcibly aspirated. Like the Persian كَ <i>Kh</i> .
ག	Ga	Pronounced softly, from low down in the throat, rather more sharply than hard English <i>G</i> , and in a way that to English ears seems to give it the sound of <i>K</i> .
ང	Nga	Like the sound of <i>ng</i> in the English word <i>sing</i> . It often begins a word in Tibetan. As a final, often represented by a superscribed o, called o འོ་ཀོར་ o <i>LÄ'-KOR</i> , or o <i>cipher</i> .
ཅ	Cha	Like the <i>Ch</i> in <i>charge</i> . A compact sound.
ཅཌ	Ch'a	<i>Chha</i> . A forcibly aspirated <i>ch</i> .
ཇ	Ja, J'a	Like the <i>J</i> in <i>jar</i> . As an initial it is slightly aspirated, and may be pronounced like ཅ་ <i>ch</i> .

N.B.—For the powers of these letters, as represented by their romanized equivalents, see § 2.

Letter.	Name.	Remarks.
ཅ	Nya	Like the combined sound of the <i>nya</i> in <i>lanyard</i> .
ཅ	Ta	A compact dental sound, like the Urdu or Persian ت , or the Bengali ত .
ཅ	T'a	Also dental, but forcibly aspirated.
ད	Da	This is not exactly a dental <i>d</i> , nor is it an aspirated <i>d</i> , as sometimes described, but a dental sound, rather like the <i>th</i> in <i>think</i> , as pronounced by some Irishmen; or like the Bengali দ , but with a strong similarity to a dental <i>t</i> . A soft sound.
ན	Na	A dental <i>N</i> , softly sounded.
པ	Pa	English <i>P</i> , but more fully and compactly pronounced.
པ	P'a	Not <i>Ph</i> (i.e. <i>F</i> , or <i>Fh</i>), but <i>P-h</i> . A strong aspirate.
བ	Ba	Sharper than the English <i>B</i> , and rather like <i>P</i> , but softer than the latter.
མ	Ma	English <i>M</i> , sometimes abbreviated into <i>o</i> , written over the initial, and representing final <i>m</i> , and called འཕྲུག་ཀོར་ LA'-KOR, <i>o cipher</i> . It is also called མྱོད་ཀོར་ TO'-KOR and is the same as the Sanskrit Anuswara.
ཅ	Tsa	Like the sound of <i>Ts</i> , or Russian <i>Tsē</i> . A compact sound.
ཅ	Ts'a	Not <i>Tsh</i> , but <i>Ts-h</i> , strongly aspirated.
ཎ	Dz'a	Not <i>Dzh</i> , but <i>Dz-h</i> . Aspirated.
འ	Wa	English <i>W</i> .
ཉ	Zhya	Something like the French <i>J</i> in <i>jadis</i> , or Persian ج , or Russian <i>Zhē</i> , but with a tendency towards the sound <i>sh</i> , and also with the <i>ya</i> sound. Hence, hard <i>z'hya</i> , or soft <i>shya</i> .

Letter.	Name.	Remarks.
ཟ	Za	English Z, but inclining to sound of s.
པ	'a	<i>Spiritus lenis</i> , with a vowel-sound like that in the Urdu word <i>بس</i> BAS, <i>Enough</i> ; but soft and long, as though gently emanating from the throat. In words from Sanskrit it is used as a "mora," to denote prosodical length, i.e. a long syllable.
ཡ	Ya	English Y, as in <i>yard</i> , <i>you</i> , <i>yoke</i> , <i>ye</i> , <i>yes</i> , <i>yiddish</i> , <i>yea</i> .
ར	Ra	English R, well sounded.
ལ	La	English L, but, at the end of a syllable, sounded either very faintly or not at all, and sometimes changed to ར་ Ra.
ཤ	Sha	Sh. Full, strong sound.
ས	Sa	S. Full, strong sound, like <i>ss</i> in <i>hiss</i> , but, at the end of a syllable, not sounded at all.
ཧ	Ha	H. Well aspirated.
ཨ	A	Like the vowel-sound in the Urdu word <i>بس</i> BAS, <i>Enough</i> . Pronounced very short: but a harder, fuller and compacter sound than that of ར་. The sound of ཨ་ is inherent in all simple non-final consonants unqualified by any vowel-sign, and in all compound consonants sounding as one, when similarly unqualified. It is <i>not</i> inherent in the consonant ར་ which has a softer and more emanating sound.

—The ཨ་ལི་ *Ā-LI*, or VOWEL-SERIES, being five vowels, and four vowel-signs. For the purpose of illustrating the signs, one of the vowels, namely, ཨ་ A, which is also regarded as a consonant by Tibetans, is adopted as a basis. Any other consonant, however, would do equally well.

Letter.	Name.	Remarks.
ཨ	a	Like <i>a</i> in <i>باس</i> BAS, <i>Enough</i> . Pronunciation short, hard, compact and full. Inherent in all non-final consonants not qualified by any vowel-signs, and in single-letter and compound-letter syllables sounding as one syllable, when similarly unqualified. Thus, in <i>ལྷང་</i> T'ANG, <i>Path</i> , it is inherent in <i>ལྷ</i> but not in the final <i>ང་</i> . So it is inherent in <i>ང་</i> NGA, <i>I</i> , but not in <i>ངོ་</i> NGO, <i>Face</i> ; and in <i>ལྷ་</i> LA, <i>Pay, salary</i> , but not in <i>ལྷུ་</i> LU, <i>song</i> . It also ceases to inhere by reason of modifications other than qualifying vowel-signs, as will hereafter be shown. See §.3.
ཨི	i	Short, like the <i>i</i> in <i>is</i> . The sign is ཨི་ called <i>གི་གུ་</i> G'I-G'U, <i>The Angle</i> , and it is placed over the letter it modifies. Thus, <i>ཀྱི་</i> KYI, <i>A sign of the Genitive Case</i> .
ཨུ	u	Short, like the <i>u</i> in <i>full</i> . The sign is ཨུ་ called <i>ཞལ་ཀྱུ་</i> ZHYAB-KYU, <i>The hook</i> , and it is placed under the letter it modifies. Thus, <i>དུ་</i> D'U, <i>sign of the Terminative Case</i> .
ཨེ	e	Short, like <i>a</i> in <i>made</i> , or the Italian <i>e</i> . The sign is ཨེ་ called <i>འབྲང་བུ་</i> DENG-BU, <i>The standing stroke</i> , and it is placed over the letter it modifies. Thus, <i>རེ་རེ་</i> RE-RE, <i>each</i> .
ཨོ	o	Short, like the <i>o</i> in <i>for</i> , or <i>rock</i> . The sign is ཨོ་ called <i>སྐྱེ་རོ་</i> NA-RO, <i>The horns over the nose</i> , and it is placed over the letter it modifies. Thus, <i>རོ་</i> RO, <i>A corpse</i> ; <i>གོང་</i> GONG, <i>Price</i> ; <i>ལོག་པ་</i> LOG PA, <i>To read</i> ; <i>ལོག་</i> LO', <i>Lightning</i> ; <i>དོ་</i> DO, <i>Stone</i> .

§ 2.—The ROMANIZED EQUIVALENTS adopted in this work, showing the Powers of the thirty consonants.

Tibetan Character.	Romanized Equivalent.	Remarks.
..	'	Acute accent, used for instance with <i>g</i> , when ག་ GA, is pronounced almost like <i>k</i> ; and with <i>d</i> , when ད་ DA, is pronounced almost like <i>T</i> . Thus, རོང་ GONG, <i>Price</i> , because it is pronounced nearly like KONG; but གོ་ Go, <i>Door</i> , pronounced like the ordinary hard English <i>g</i> . So also དེ་ DE, <i>The, That</i> , because it is pronounced almost like dental TE; but དི་ DI, <i>The, This</i> , pronounced as dental <i>d</i> .
..	˘	This sign, placed over any letter, signifies a raising of the tone.
..	,	<i>Spiritus lenis</i> , or gentle breathing. It is placed before <i>a</i> , thus 'a, to represent འ་ For example, བཀའ་ K'Ā, <i>Order, Command</i> . For simplicity's sake, however, we shall seldom use it. It will never be used to represent འ་ as a prefix.
..	'	<i>Spiritus asper</i> , or rough breathing. Thus ཁ་ K'A, for KHA. e.g., འཇོག་པ་ K'YER-WA, <i>To carry away</i> .
ཀ	K	Tonic pitch high.
ཁ	K'	Pitch lower than <i>K</i> .
ག	G	Pitch deep.

Tibetan Character.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ག guarded	G	e.g.—གམ་ ḠAM, <i>Box, Chest</i> . Pitch higher than ḡ.
ང	Ng	Pitch low; sometimes represented by o LÄ'-KOR, o <i>cipher</i> .
ཅ	Ch	Pitch very high.
ཆ	Ch'	Pitch lower than <i>ch</i> .
ཇ	J, J'	When an initial, represented by J'. Thus ཇ་ J'A, <i>Tea</i> . When it has a prefix, represented by J. Thus, ཇུ་པ་ JÜ-PA, <i>To cling</i> ; ཇཱ་ལ་ JÄ-WA, <i>To come to, To meet, To pay one's respects to</i> . Pitch very low.
ཉ	Ny	Pitch low.
ཏ	T	Pitch very high.
ཐ	T'	Pitch lower than T.
ད	D	Pitch very low.
ད guarded	D	e.g.—དོ་ DÖ, <i>Stone</i> . Pitch higher than D. •
ན	N	Pitch low.
པ	P	Pitch very high.
ཕ	P'	Pitch lower than P.
བ	B, W, V	Pitch very deep.
མ and o		o (called o ལྷ་ཀོར་ LÄ'-KOR, <i>cipher</i>). Is sometimes placed on top of a letter, and stands for a final <i>ng</i> , or <i>m</i> , or <i>ms</i> . The pitch of མ is low.

Tibetan Character.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ཨ	Ts	Pitch high.
ཨ'	Ts'	Pitch lower than Ts.
ཨ''	Dz'	Pitch very low.
ཨ'''	W	Pitch low.
ཨ''''	Zhy	Pitch very low. e.g., ལྷོ་མོ་ ZHYĀ-MO, Hat, pronounced almost like SHĀ-MO.
ཨ'''''	Z	e.g.,—ཟ་བ་ ZĀ-WA, To eat, pronounced almost like SA-WA. Pitch very low.
ཨ''''''	'A	When ཨ'''' is a prefix, it is not transliterated at all in this work. Pitch very low.
ཨ'''''''	Y	Pitch very low.
ཨ''''''''	R	Pitch low.
ཨ'''''''''	L	Lowest pitch of all.
ཨ''''''''''	Sh	} Pitch high.
ཨ'''''''''''	S	
ཨ''''''''''''	H	Pitch very high.
ཨ'''''''''''''	A	Pitch low.

NOTE.—The remarks in column 3 regarding Tonic Pitch refer to the Rev. Mr. Amundsen's Tone-system. I would, however, advise the student to direct his attention to the *compactness or otherwise of his utterance*, and to the *shortness or length of his vowel-sounds*, rather than to Pitch of Tone. See § 19.

Other letters, compound and reversed, are not included in the above tables. They are dealt with in §§ 4 *et seq.*

§ 3.—PHONETIC MODIFICATIONS OF THE FIVE VOWELS. These are based on ཨ A, as representing any of the thirty consonants.

Tibetan Sound.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ཨ	a	Short, hard and compact, as already explained. EX. རྣམས་ K'AM, <i>Empire, Realm</i> . Pronounced, as regards the vowel-sound, exactly like that of the English word <i>Come</i> . ཨ differs from འ in that the latter is a long, slow and gentle emanation, while ཨ is uttered forcibly.
ཨ+འ ཨ+གས	ā	Long, like a in English <i>far</i> . EX. འགྲུབ་ K'Ā, <i>Order, Command</i> ; འགས་ LĀ, <i>A courteous expression</i> .
ཨ ཨ ཨ	ā	Long, like a in <i>far</i> . EX. ཀྲ་ཤ་ KĀ-SHA, <i>A sort of grass</i> ; དྲལ་ལེ་ལ་མ་ TĀ-LE-LA-MA, <i>Dalai Lama</i> , or GYĀ-WA RIM-PO-CH'E; ལྷ་ས་ L'Ā-SA.
ཨ ཨ ཨ	â, â, wâ,	Long, like the o in <i>corner</i> , or the aw in <i>Bawl</i> , or the Chinese wâ as in <i>Kwân</i> , in transliterations from Sanskrit, Indian, Chinese or other foreign languages. Thus, ར་མེ་ཤ་ར་ RA-ME-SHĀ-RA, <i>A holy place near Lanka or Ceylon</i> ; བོ་ཏོ་ལྷ་མོ་ T'O-'U-KWĀN, <i>Last Emperor of China of the Tartar dynasty</i> ; དྲི་འཕྲུལ་བ་དུར་ DĀI-CH'IN-B'Ā-DUR, <i>A Mongolian King of Tibet</i> . Or long, like the a in <i>far</i> , in Tibetan words. Thus, ཚ་ Ts'Ā, <i>Salt</i> ; ར་ཏ་ K'Ā-TA, <i>Crow, mag-pie</i> ; བཟུ་ལྷ་ PĀ'-ZHYĀ, <i>A mitre-shaped cap</i> . Or it serves to show that a letter is not a prefix, but an initial. Thus, དངས་པོ་ DANG-PŌ, <i>clear</i> , which might other-

Tibetan Sound.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ཨ+ན ཨ+ད	ä	<p>wise have read NĠÄ-PO ; དུགས་པོ་ DÜ-PO, A district of Tibet south-east of Ü and Kong-po, which might otherwise have read GÄ-PO.</p> <p>Short, like a in can. EX. བཞུན་པ་ ZHYÄN-PA (pronounced ZHYÄM-PA) other ; or, དད་པ་ DÄ'-PA, Faith.</p>
ཨ+ས ཨ+ལ	ä	<p>Long, like a in can't, as pronounced by a Yankee. EX. ཉི་བཞུན་ NYE-NÄ, Disciple, Pupil ; ལྷན་པོ་ or GYÄ-PO, King.</p>
ཨི	i	<p>Short, like i in is. EX. ཡིན་པ་ YIN-PA (pronounced YIM-PA), To be.</p>
ཨི་གས ཨི་ས ཨི་ལ	i	<p>Long, like i in ravine. EX. འཇིགས་པ་ JĠ-PA, To be afraid ; གིས་ GĠ, A sign of the Agentive Case ; དུའི་ལ་ KYĠ-LA, Among, amid, in the midst.</p>
ཨི་	i	<p>Also long, like i in ravine. Used in transliterations from foreign languages. EX. ཤི་ལ་ SHĠ-LA, Moral conduct ; ལྷ་རྩེ་གྲོ་ལ་ PÜN-DA-RĠ-KA, White lotus ; ཤྲི་ SHRĠ, Glory.</p>
ཨེ	e	<p>Short, like a in made, or Italian e. EX. དེ་ DE, The, That.</p>
ཨེ་གས ཨེ་ས ཨེ་ལ	ë	<p>Like the preceding, but long. EX. བགོགས་ GË, Devil, Demon, Evil-spirit ; ཤེས་པ་ SHË-PA, To know ; སེལ་པ་ SEL-WA, or SE-WA, To absolve.</p>

Tibetan Sound.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ཅི་ན་ } ཅི་ད་ }	è	Short, like <i>e</i> in <i>get</i> . EX. ཅེན་པོ་ CH'ÈN-PO (pronounced CH'ÈM-PO), <i>Great, Big, Large</i> ; ཇེད་པ་ J'È'-PA, <i>To do, to act, to perform, to achieve</i> .
ཇི་	ai	Like <i>i</i> in <i>mind</i> . EX. ཀའ་ལ་ཤ་ KAI-LĀ-SHA, <i>A mountain on the N. shore of Lake Manasarowar</i> ; མི་རྟེན་ MAITRI, <i>Love, Friendship</i> ; ཉི་ལི་ག་ TAI-LING-GA, <i>The modern Telingana</i> .
ཉུ་	u	Short, like <i>u</i> in <i>pull</i> . EX. ཉུ་པོ་ HUR-PO, <i>Active</i> ; འབྲུ་ BU, <i>Worm</i> ; ཚུ་ CH'U, <i>Water</i> .
ཉུ་གས་	ü	Long, like <i>oo</i> in <i>snooze</i> . EX. ཉུག་པ་ ZHYU PA, <i>To sit</i> .
འཇུ་ལེན་ } འཇུ་ལེན་ }	ü	Same as preceding. EX. འཇུ་ལེན་ WAI DÜ- RYA, <i>Azure stone, Lapis lazuli</i> ; ཉུ་ལེན་ HUM, <i>A terrifying or angry expression</i> . ཉུ་ལེན་ BRUTAL.
ཉུ་ན་ } ཉུ་ད་ }	ü	Like <i>u</i> in French <i>une</i> . EX. ཉུན་ DÜN, <i>Seven</i> ; ཉུན་པ་ KÜ'-PA, <i>Thread</i> .
ཉུ་ས་ } ཉུ་ལ་ }	ü	Same as last, but long. EX. ཉུས་ D'Ü, <i>Period, Time</i> ; ལུ་ YÜ, <i>Land, Country</i> .
ཅི་	o	Short, like <i>o</i> in <i>for</i> , or <i>rock</i> . This is the commonest <i>o</i> in Tibetan. EX. ཁྲོ་མ་ T'OM,

Tibetan Sound.	Romanized Equivalent.	Remarks.
		<i>Bazaar</i> ; ཡལ་པོ་ YA'-PO, <i>Good</i> ; རྩོལ་བ་ ZO-WA, <i>To build</i> ; ལོ་ LO, <i>Year</i> ; ལྷོ་མོ་ K'YI-MO, <i>Bitch</i> ; ཇོ་བོ་ J'O-WO, <i>Nobleman, master, lord</i> ; པོ་ལོ་ PO-'O, <i>Grandfather</i> .
ཨོ་གས་	ō	Long, like <i>o</i> in <i>mode</i> . Ex. ཚོགས་ Ts'ō, <i>A crowd, a multitude</i> .
ཨོ་	ō	Like the last. Used only in transliterating. Ex. ལོ་ཏ་མ་ GŌ-TA-MA, <i>Buddha's name</i> .
ཨོ་ག་ } ཨོ་ད་ }	ö	Short, like <i>eu</i> in French <i>Jeune</i> . Ex. དགོན་པ་ GÖN-PA (pronounced GÖM-PA), <i>A monastery</i> ; ཚོད་པན་ CHÖ'-PÄN, <i>Diadem</i> .
ཨོ་ག་ } ཨོ་ལ་ }	ō	Same as last, but long. Ex. ཚོས་ Ch'ō, <i>Religion</i> ; ཉ་དོལ་ NYA-D'ō, <i>Fishing net</i> .
ཨོ་	au, ou	Like <i>ou</i> in <i>Noumenon</i> . Ex. ལོ་རི་མ་ Gou-ri-ma. Sometimes also spelt ཨོ་ལུ་ or ཨོ་ལུ་ Ex. ལའུ་ཏ་མ་ or ལོ་ལུ་ཏ་མ་ Gau-ta-ma, <i>Gou-ta-ma</i> .

NOTES.

- 1.—In the above Tabular Statement the sign + in column 1 means "as modified by the addition of." It will be seen that the basic, inherent ཨོ་ *a* is subject to modifications, not only when quali-

fied by vowel-signs, but also when followed or subjoined by འ་ 'a, or when subjoined by ཏ་ Ha, or འ་ wa-zur, or when followed by ན་ Na, ལ་ La, ཏ་ Da, ས་ Sa, and གས་ G'a-sa, which last is sometimes represented by the abbreviation ཏ་ Ta-log-ta, i.e. ཏ་ Ta reversed, and called གས་དྲེག་ Ga-sa-da-kyo'.

2.—In words containing those vowel-modifications which are affected by ལ་ la, the ལ་ when pronounced, should be uttered very softly. Often it is not pronounced at all. e.g., རྒྱལ་ ṄGÜL, or Ṅgü, Money; གསོལ་ཇ་ SÖL-J'A, or SÖ-J'A, Tea.

Where ལ་, as a final, is followed by the particle བ་ wa, the latter, in the Colloquial, is often changed into ར་ ra. e.g., མཚོན་པ་འབྲུལ་ར་ (instead of བ་) གནང་བ་ CH'O'-PA BÜ-RA ṄANG-WA, To sacrifice (Honorific form). Sometimes, however, ལ་ is merely duplicated. See § 18.

3.—In the pronunciation of words containing those vowel-modifications which are affected by ཏ་ D'a, or ག་ G'a, or sometimes གས་ G'a-sa, the following peculiarity should be noted. In the case of monosyllabic words or final syllables ending in one of the above letters, such letter is not exactly pronounced. Yet it is *hinted at*; for, just before pronouncing it, the speaker stops short, and, by a sharp contraction of the glottis, forms a kind of innominate sound, which perhaps is best described by reference to the Persian or Arabic ء 'ain, or to the curious throat-sound emitted by some Glaswegians when, instead of saying *Saturday*, they say *Se'urday*, or instead of saying *water*, they say *wa'er*. This emphasized hiatus-sound will be represented by an apostrophe. Ex. ཏྱེན་པ་ J'E'-PA, To do; ཕྱལ་ CH'A', Hand (Honorific term);

ཉི་གུ་གས་ NYI-ḌU', *Parasol*. In particular, as regards syllables ending in ག་ *G'a*, the following rules may be observed:—

(a) When the syllable forms a word by itself, like ཅིག་ CHI' (*Chig'*), *A, an*; དུག་ ḌU' (*Ḍug*), *Is*; or ཤོག་ SHO' (*Shog'*), Imperative of ཡོང་བ་ YONG-WA, *To come*, the ག་ *G'a* should never be pronounced, but only *hinted* at, in manner above described.

(b) When the syllable in which ག་ or གས་ occurs is only one in a word of two or more syllables, and is not the final syllable, the ག་ or གས་ may be pronounced, or only hinted at, at pleasure. Ex. སྤྱི་ག་པ་ ḌIG'-PA, or ḌI'-PA, *Sin*; རྩོག་རྩོག་ ḌOḡ-ḌOḡ, or ḌO'-ḌO', *A Lump*; ཡག་པོ་ YAḡ-PO, or YA'-PO, *Good*; མྱོག་པས་པོ་ GYÖ-PO, or GYÖḡ-PO, *Quick*.

(c) Practically the same rules may be observed as regards final ལ་ *la*. Ex. ལ་ལ་ Ngā, *Fatigue*, and སྦྱེ་བ་ ḌEL-WA, or ḌE-WA, *To fasten on*.

4.—A consonant, having a prefix, but no affix, nor any qualifying vowel-sign, must be supported by the lengthening affix འ་ 'a, which prevents the prefix from being mistaken for an initial letter. Ex. བཀའ་ K'Ā, *Order, command, word*; མདའ་ Ḍ'Ā, *Arrow*.

5.—བ་ *B*, is usually pronounced *W*, when, in a word of more than one syllable, it is the initial letter of the second or other following syllable, and the final letter of the immediately preceding syllable is either ལ་འ་ས་ or ལ་, or if such preceding syllable does not end in a consonant, but is governed by inherent ཨ་, or one of the

vowel-signs. ། also takes the sound of *w* when it is prefixed by ད, *Da*, and has no modifying vowel-sign or *Yata* sign. In the latter case it takes the sound of the modifying signs. Ex.:— དབང, WANG, *Power, might, potency* (non-physical); but དབྱལ་མ་ ཕ, *Respiration*; དབྱ་མ་ ཕ-ཧྲཱ, *Hair* (of head); དབེན་གནས་ །EN-NÄ, *Lonely spot*; དབོན་པོ་ །ON-PO, *Grandson, nephew* (Literary term); དབྱར་ སAR, *Summer*; དབྱིངས་ སING, *Region, Space* (e.g., heavenly expanse); དབྱུག་པ་ སUG-PA, or སU'-PA, *To brandish, to flourish*; དབྱེན་ཕྱེ་བ་ སEN-CH'E-WA, *To separate*; but འབངས་ སANG, *A subject*; འབྱུང་བ་ སJUNG-WA, *To happen, originate, become, arise*.

The letter ། *Ba*, when sounding as a *w*, and followed by །ི་ *i*, is pronounced somewhat like the hard Russian vowel öi, but with a *w* before it, or something like the English word *way*, save that the *a* must be given the vowel-sound of །ས་, and merged into the succeeding *i*, so as to make the two into a sort of diphthongal sound.

Second vowels, following immediately after a simple or compound consonant, whether qualified by a vowel-sign or not, are always based on །་ 'a, not on །ས་ *a*. Ex. གཟུང་མ་ །not གཟུང་མ་ །GAU-TA-MA; །ལུ་ །LE-U, *Chapter*; མེུ་ །MI-U, *Little man*.

§ 4.—THE SIX REVERSED (i.e. རྩོལ་ LO') LETTERS. Used chiefly in transliterations from Sanskrit, Pāli, etc.

Letter.	Name.	Romanized Equivalent.	Remarks.
ཅ	Ta-log-ṭa or Ga-sa-da Kyó	T	The dental letter ཅ Ta reversed and pronounced as a palatal. A common abbreviation for the double affix ཅགས་. Ex. རྩུང་རྩོལ་ PUNG-RÖ, instead of རྩུང་རྩོལ་ས།
ཅ'	T'a-log'ṭ'a	T'	ཅ' T'a reversed, and pronounced as an aspirated palatal.
ཅ	Da-log-da	D	ཅ Da reversed, and pronounced as an unaspirated palatal, much as some Irishmen pronounce the <i>th</i> in <i>think</i> .
ཅ	Na-log-na	N	The dental letter ཅ Na reversed, and pronounced as a palatal.
ཅ'	Sha-log-K'a	K'	ཅ' Sha reversed, and pronounced like ཅ' K'a.
ཅ'	Ka-Sha-log-tā-pa (བཅགས་པ) K'ya	K'y	ཅ' Ka, with a reversed ཅ' Sha subjoined. Pronounced like ཅ' K'ya, strongly aspirated.

35312

24 APR 1972

§ 5.—THE SEVEN CONSONANTS TO WHICH ཡ་ *Ya*, IN THE FORM OF ཡ་, MAY BE SUBJOINED. ཡ་ so subjoined is called ཡ་བཏགས་ or ཡ་བཏགས་ YĀ-TĀ, *Ya-subjoined*.

ཏ	This is <i>Kya</i> , and it is so pronounced.
ཐ	This is <i>K'ya</i> , and it is so pronounced.
ཇ	This is <i>Gya</i> , and it is pronounced as some Irishmen pronounce <i>Garden, guide</i> , etc., i.e. <i>Gyarden, Gyide</i> , etc.
ཡ	This is <i>Pya</i> , but YĀ-TĀ changes the pronunciation into that of ཅ་ <i>Cha</i> .
མ	This is <i>P'ya</i> , but YĀ-TĀ, changes the pronunciation into that of ཆ་ <i>Ch'a</i> .
ཙ	This is <i>Bya</i> but YĀ-TĀ' changes the pronunciation into that of ཇ་ That is to say, when ཏ་ is an initial, it is pronounced <i>J'</i> , which is practically like ཅ་ <i>Cha</i> ; when not an initial, it is pronounced <i>J</i> . If prefixed by ད་ <i>Da</i> , it is pronounced <i>Y</i> ; and if further qualified by a vowel-sign, it takes the <i>Y</i> sound merged into the vowel-sound. Ex. དུར་ YĀB, <i>Summer</i> ; དབྱིངས་ YING, <i>Region, space</i> (e.g. <i>Heaven's vault</i>); དུག་པ་ YUĠ-PA, or YU'-PA, <i>To brandish, flourish</i> ; དབྱེན་ཅེ་བ་ YĒN-CH'E-WA, <i>To separate</i> .
ཟ	This is <i>Mya</i> , but YĀ-TĀ changes the pronunciation to that of ཉ་ <i>Nya</i> .

§ 6.—THE FOURTEEN CONSONANTS TO WHICH ར་ *Ra*, IN THE FORM OF ར་, MAY BE SUBJOINED. ར་ so subjoined is called ར་བདགས་ or ར་བདག་, RA-TĀ, *Ra-subjoined*.

Letter.	Name.	Romanized Equivalent.	Remarks.	
ཀ	Ka-ra-tā-Ṭa	Ṭ	} All palatals.	
ཁ	K'a-ra-tā-Ṭ'a	Ṭ'		
ག	Ga-ra-tā-Da	D		
ཁ	Ta-ra-tā-Ṭa	Ṭ		
ཁ	T'a-ra-tā-Ṭ'a	Ṭ'		
ཁ	Ḍa-ra-tā-Da	D		
ཁ	Na-ra-tā-Na	N		
ཁ	Pa-ra-tā-Ṭa	Ṭ		
ཁ	P'a-ra-tā-Ṭ'a	Ṭ'		
ཁ	Ba-ra-tā-Da	D		
ཁ	Ma-ra-tā-Ma	M		
ཁ	Sha-ra-tā-Shra	Shr		
ཁ	Sa-ra-tā-Sa	S		This is the pronunciation in Literary Tibetan and in Sikhim and Bütān.
	Sa-ra-tā-Ṭa	Ṭ		This palatal pronunciation is the pronunciation in རྩམས་པལ་རྒྱན་ Ü-P'Ā-KĀ', <i>Colloquial of Ü</i> .
	Sa-ra-tā-Hra	Hr	Pronunciation in བཅོའ་པལ་རྒྱན་ TSANG-P'Ā-KĀ', <i>Colloquial of Tsang</i> .	
ཁ	Ha-ra-tā-Hra	Hr	.	

§ 7.—THE SIX CONSONANTS TO WHICH ཅ་ *Ha*, IN THE FORM ཅ་ (ཅ་བདགས་ HA-TĀ), MAY BE SUBJOINED.

With the exception of ལྷ་ *L'ā* (commonly seen *Lhā*), which is frequently met with, these *Ha*-compounds are only used in transliterations from Sanskrit, Pāli, etc. The effect of subjoining ཅ་ *Ha*, is to lengthen and slightly aspirate the consonant. EX. ལྷ་ས་ L'Ā-SA, *Lhāsa*, the Capital of Tibet.

ཀ་	G'ā.	ཁ་	D'ā (Dental)	ཁ་	B'ā.
ཀ་ཅ་	Dz'ā.	ཁ་ཅ་	D'ā (Palatal)	ལྷ་	L'ā.

§ 8.—THE SIX *silent* CONSONANTS TO WHICH ལ་ *La* (ལ་བདགས་ LA-TĀ) IS SUBJOINED.

The effect of subjoining the ལ་ is to raise and emphasize the tone, and to make the sound more compact.

ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་	All pronounced ལ་ <i>La</i> .
ལ་	Pronounced <i>Da</i> .

EXAMPLES :—ལྷ་ཀོར་ LĀ'KOR, *Cipher*, such as o, the abbreviated ལ་ or ཅ་; ལུ་ LU, *Serpent-demon*; ལློག་པ་ LŌG-PA, *To read*; ལླ་ཚོར་ LĀ'-CHOR, or LĀG-CHOR, *Clamour, noise*, (Literary); ལྷོན་པ་ LĒN-PA, *Stupid, foolish*; ལྷ་བ་ DĀ-WA, *Month, moon*; ལྷ་མ་ LĀ-MA, *Lama*; ལྷ་ LUNG, *Wind*; ལློབ་པ་ LOB-PA, *To learn, teach*.

§ 9.—THE SIXTEEN CONSONANTS TO WHICH ལྷ་ཙུར་ WA-ŽUR, IN THE FORM OF ལྷ་, IS SUBJOINED.

ལྷ་ is called WA-ŽUR because it is a corner of the letter ལྷ་ *Wa*.

When scholars from Tibet first visited India to study Buddhistic

Literature, they did not realize that the Tibetan letter འ་ represented both *B* and *W* (which in Sanskrit are denoted by व and ब), just as the Bengali letter ব represents them, and that འ་ *Wa* was therefore unnecessary. The later scholars, however, did realize it, and since then འ་ *Wa* has not been much used in Tibetan. It still survives, however, in some words, and in the form of འ་ *WA-ZUR*, subjoined to the consonants now under notice.

As regards Tibetan words, the effect of subjoining འ་ is merely to lengthen somewhat the sound of the vowel inherent in, or qualifying, the consonant. In the following examples the vowel-sound is the inherent འ་ *a*, which, when lengthened, is *ā*. Thus :—

ཀ་ *KĀ, Oh!* . .

ཀ་ཡི་ *KĀ-YE, Oh! Holla!*

ཁ་དྲ་ *K'Ā-TA, Crow, Magpie.*

ག་པ་ *DĀ-PA, Mouth*

བསྐབ་ག་ *LAB-DĀ, School.*

དྲ་བ་ *DĀ-WA, A Medical plant.*

ཅ་ *TSĀ, Spunk, tinder.*

ཅཱ་ *TsĀ, Grass, herb.*

ཅཱ་པ་ *TsĀ K'A, Pasture.*

ཆ་ *Ts'Ā, Salt.*

ཇ་ or ཇཱོ་ *ZHYĀ, or ZHYĀ-MO, Hat, cap.*

ཇཱ་ *ZĀ, Nettle.*

ར་ *RĀ, ར་ཆོ་ RĀ-CHO, Horn, sting.*

ཐག་ར་ *T'AG-RĀ, or T'Ā'-RĀ, Hartshorn.*

ལ་བ་ LĀ-WA, *A species of deer.*

ཤ་ SHĀ, *Flood, high water.*

ཤ་བ་ SHĀ-WA, *Deer.*

ཤ་པོ་ SHĀ-P'Ō, *Stag, buck.*

ཤ་མོ་ SHĀ-MO, *Doe, hind.*

ཤ་ཕྱུག་ SHĀ-T'U', *Young deer.*

WA-ZUR is also used to represent the sound of *wā*, as found in old Tibetan literature, and in Sanskrit, Pāli, Chinese, and other ancient foreign languages. Ex :—

ཧྲ་ལ་མ་ HWĀ, *Sugared medicine like lozenges (old Tibetan).*

ར་མེ་ཤ་ར་ RA-ME-SHWĀ-RA, *Rameshwar, near Ceylon.*

ཐོ་འུ་ཀྱ་ན་ T'Ō-U KWĀN, *Last Emperor of China of the Tartar dynasty.*

དྲ་འི་འཛིན་བ་དུ་ར་ DWĀI-CH'IN-B'Ā-DUR, *A Mongolian king of Tibet.*

སྒྲ་བ་མ་ SWĀ-B'Ā-T'ĀN, *Name of a town.*

It also represents the sound of *ā* as found in modern Indian languages, e.g. Bengali, in which that sound and *wā* seem to be interchangeable. Ex. *Swadesi, Shādeshi.*

It is even met with in conjunction with the vowel-sound ~ *Na-ro.*

Ex. ཀི་ ཀི་ སྟོ་ སྟོ་ དེ་རིང་ ཉི་མ་ རྫོ་ KI, KI, SWO, SWO, TE-RING, NYI-MA DO : *Ho, ye gods, to-day is sunny!* (Literary).

WA-ZUR also sometimes serves to show that a letter which might possibly be mistaken for a prefix is really an initial. Ex. དྲ་ངས་པོ་ DANG-PO, *Clear*; དྲ་གས་པོ་ DĀ'-PO, *A district in Tibet.* If the WA-ZUR had not been subjoined to the ད་ in these words, one might have read them NGĀ-PO, and GĀ-PO.

§ 10.—THE TWELVE CONSONANTS ON WHICH THE *silent* ར་མག། RA-GO-*Ra-Head* IS PLACED. The effect is to raise the tonic-pitch and emphasize the sound of each consonant, except those that are regarded as masculine. As to masculine letters see § 19. Sign with Romanized equivalent, ˘ above.

ཀ་ Ka, ཁ་ Ga, ཅ་ Ņga, ཇ་ Ja, ཉ་ Ņya, ཏ་ Ta,
 ཐ་ Da, ཋ་ Ņa, བ་ Ba, མ་ Ma, ཅ་ Tsa, ཇ་ Dz'a.

•It will be noticed that ཀ་ Ka, ཏ་ Ta, ཅ་ Tsa, have not got above them the sign for heightening the Tonic-pitch, they being masculine letters and not requiring it.

§ 11.—THE TEN CONSONANTS ON WHICH THE *silent* ལ་མག། LA-GO, *La-Head*, IS PLACED. It has the same effect as the *Ra-Head*. Sign ˘.

ཀ་ Ka, ཁ་ Ga, ག་ Ņga, ལ་ Cha, ཇ་ Ja,
 ཏ་ Ta, ཐ་ Da, ཕ་ Pa, བ་ Ba, ཏ་ L'a.

In all these the ལ་ is not pronounced, except in the case of ཏ་ L'a, and except also when there is a preceding syllable which ends in a vowel. In this latter case the ལ་ is usually carried back and given the sound of ན་ n. EX. གོང་ལ་གས་ GÖN-CHĀ, *Lock*; དན་ལ་ DĀN-TA, *Now*. Sometimes, however, it is carried back as ལ་, but not sounded. Yet it modifies the preceding vowel. EX. དན་ལ་ TĀ-CHĀ', *Whip*. Sometimes it even takes the sound of final བ་ b. EX. བཟོ་ལ་ ŽOB-TA, *Mien*.

§ 12.—THE TWELVE CONSONANTS ON WHICH THE *silent* ས་མག། SA-GO, *Sa-Head*, IS PLACED. It also has the same effect as the *Ra-Head*. Sign ˘.

ཀ་ Ka, ཁ་ Ga, ཅ་ Ņga, ཉ་ Ņya, ཏ་ Ta, ཐ་ Da,
 ཋ་ Ņa, ཕ་ Pa, བ་ Ba, མ་ Ma, ཅ་ Tsa, ཇ་ Dz'a.

§ 13.—**སྒོ་འདུག་ལྔ་** NĠÖN-JU' NGA, THE FIVE PREFIXES, i.e. silent letters, which are prefixed to divers *Initial* (sometimes called *Radical*) letters, simple and complex, in the formation of words. Their effect is to remove the aspirate, if any, of low-toned, i.e. Feminine and Very Feminine initials, and to raise the Tonic Pitch, and make the sound more compact. Thus, take ལྟུང་ J'UNG, the Perfect and Imperative root of འལྟུང་བ་ JUNG-WA, *To happen, originate, arise*. Here བ་ is a feminine letter, and therefore low-toned, and, as an initial with ཡ་ Ya-tā, it is slightly aspirated in ལྟུང་. The addition of the prefix འ་ 'a removes the aspirate, and makes the Tonic Pitch higher, and the sound more compact.

These prefixes are really a kind of Prepositive Affixes, sometimes modifying the meaning of a word, and sometimes entering into the formation of the Present, Perfect and Future Tenses of a verb. Though doubtless once upon a time actually pronounced, they are now generally silent. In the case, however, of འ་, བ་, and མ་, when the syllable in which any of them occurs is preceded by a syllable ending in a vowel-sound, the འ་, བ་, or མ་ is often carried back in pronunciation to the vowel-sound and sounded with it. The prefixes ཏ་ and འ་ are never sounded or carried back. As regards འ་ and མ་ the Colloquial has a curious custom of transmuting them into the sound of ཏ་ *N*. EX. མེ་མདའ་ ME-D'Ā is pronounced MĒN-D'Ā, *Gun*; མེ་འདུག་ MI-DÜ' is pronounced MIN-DÜ', *Is not*; འདའ་ DA-DA is pronounced DĀN-DA, *similar*. Also བ་, as a prefix, is sometimes given the sound of མ་ *m*. EX. ཏ་བཟའ་ NA-Z'Ā is pronounced NAM-Z'Ā, *clothes*.

No letters are ever superposed upon or subjoined to any prefix; and, as will be seen when we come to the paragraph on the TONE SYSTEM (§ 19), Prefixes, as such, are of genders different

from those of the same letters as Initials, or even as Affixes, save in the case of ས་ which is always Very Feminine.

ག་ *Ga*. This prefix is of COMMON GENDER, and it is found before the following Initials, namely, ཅ་ *Cha*, ཉ་ *Nya*, ཏ་ *Ta*, ཏ་ *Da*, ཉ་ *Na*, ཅ་ *Tsa*, ལྷ་ *Zhya*, ཟ་ *Za*, ཡ་ *Ya*, ཤ་ *Sha*, and ས་ *Sa*, all of which retain their natural sounds unaffected by the ག་ save as regards Tonic Pitch and compactness of utterance, as already explained. This prefix is found in many nouns. It also enters into the formation of the Present and Future Roots of certain verbs. EX. གནས་ཚང་ *NÄ-TS'ANG*, *Inn*; གཏོང་ *TONG*, Present Root, and གཏང་ *TANG*, Future Root, of གཏོང་བ་ *TONG-WA*, *To send, dismiss*.

ད་ *Da*. This prefix is of COMMON GENDER, and is met with before the following Initial letters, namely, ཀ་ *Ka*, ག་ *Ga*, ཏ་ *Nga*, བ་ *Pa*, བ་ *Ba*, and མ་ *Ma*, and nine other letters which are merely compounds of these with *Ya-tā'*, or *Ra-tā'*. It also enters into the formation of the Future Root of certain verbs. EX. དབུལ་ *ü*, Future Root of དབུལ་བ་ *BÜ-WA*, *To offer*; དགའ་ *GAB*, Future Root of དགའ་བ་ *GEB-PA*, *To cover*.

བ་ *Ba*. This prefix is of MASCULINE GENDER, and occurs before the Initials ཀ་ *Ka*, ག་ *Ga*, ཅ་ *Cha*, ཇ་ *Ja*, ཉ་ *Nya*, ཏ་ *Ta*, ཏ་ *Da*, ཉ་ *Na*, ཅ་ *Tsa*, ཇ་ *Dz'a*, ལྷ་ *Zhya*, ཟ་ *Za*, ར་ *Ra*, ཤ་ *Sha*, ས་ *Sa*, and twenty-nine other letters, compounds of the foregoing, some having one or other of the different subjuncts, and some even one or other of the three different superposed letters. It is a very common prefix, and enters into the formation of the Perfect and Future Tenses of many verbs. EX. བསྐོར་ *KOB*, Perfect Root and Future Root of བསྐོར་བ་ *KOR-WA*, *To Surround*; བཞེས་ *ZHYÖ*, Perfect Root, and བཞོ་ *ZHYO*, Future Root of བཞོ་བ་ *JO-WA*, *To milk*.

མ *Ma*. This prefix is of VERY FEMININE GENDER, and occurs before ཁ *Ka*, ག *Ga*, ཅ *Nga*, ཆ *Ch'a*, ཇ *Ja*, ཉ *Nya*, ཐ *T'a*, ད *Da*, ན *Na*, མ *Ts'a*, ཇ *Dz'a* and four other letters, compounds of some of the foregoing in *Ya-tā*, or *Ra-tā*.

ལ 'A. This Prefix is of FEMININE GENDER, and is found before ཁ *K'a*, ག *G'a*, ཆ *Ch'a*, ཇ *Ja*, ཐ *T'a*, ད *Da*, བ *P'a*, བ *Ba*, མ *Ts'a*, ཇ *Dz'a*, and nine other letters, compounds of some of the foregoing in *Ya-tā*, or *Ra-tā*.

The raising-power (if any) of these prefixes, as regards Tone, depends upon their gender as mentioned above, the masculine prefix བ *Ba* possessing the greatest power.

§ 14.—The following Tabular Statement of the consonants (in their simple form) which, as Initial Radical letters, take prefixes, and of the particular prefix or prefixes which, and which alone, each such consonant takes, may be found of use, especially in cases where the student feels some difficulty in determining whether any particular letter is or is not a prefix. For instance, no letter except ད *Da*, or བ *Ba*, immediately preceding a ཁ *Ka*, can be a prefix; no letter except མ *Ma*, or ལ 'A, immediately preceding a ཁ *K'a*, can be a prefix; and so on.

Initial or Radical letter.	Prefix or Prefixes taken.	Example.
ཁ	ད བ	དཀར་པོ་ <i>Kar-po</i> , White. བཏུ་ཤིས་ <i>Ta-shi</i> , Joy, Prosperity, Blessing.

Initial or Radical letter.	Prefix or Prefixes taken.	Example.
པ	མ	མཎན་པོ་ <i>K'an-po</i> , Abbot.
	འ	འཕྱིར་བ་ <i>K'yer-wa</i> , or འཏུར་བ་ <i>K'ur-wa</i> , To carry away.
ག	ད	དགའ་བ་ <i>G'a-wa</i> , Joy, Happiness.
	པ	བགེགས་ <i>Gē</i> , Demon.
	མ	མགོ་ <i>Gō</i> , Head.
	འ	འགྲེལ་བ་ <i>Gyē-wa</i> , To fall, Stumble.
ང	ད	དངུལ་ <i>Ngü</i> , Money, Silver.
	མ	མངར་མོ་ <i>Ngar-mo</i> , Sweet.
ཅ	ག	གཅོག་པ་ <i>Chog-pa</i> , To break (Transitive).
	བ	བཅུག་པ་ <i>Chug-pa</i> , To allow.
ཆ	མ	མཚོ་ལྷོ་ <i>Ch'o-to</i> , Beak.
	འ	འཚམ་ <i>Ch'am</i> , Masquerade.
ཇ	བ	གཟི་བཞིན་ <i>Zi-yi</i> , Glory, Splendour.
	མ	མཟེལ་བ་ <i>Jä-wa</i> , To meet.
	འ	འཇིགས་པ་ <i>Ji-pa</i> , To be afraid.
ཉ	ག	གཉེན་ཚང་ <i>Nyer-ts'ang</i> , Pantry.
	བ	བརྗེལ་བ་ <i>Nyē-wa</i> , To ferment.
	མ	མཉེན་སད་པ་ <i>Nyèn-sä'-pa</i> , To rouse.

Initial or Radical letter.	Prefix or Prefixes taken.	Example.
ད	ག	གདམ་ <i>Tam</i> , Rumour.
	བ	བདེན་པ་ <i>Tön-pa</i> , To cast out.
ཐ	མ	མཐའ་ <i>T'ā</i> , End.
	འ	འཕུང་བ་ <i>T'ung-wa</i> , To drink.
ད	ག	གོང་ <i>Dong</i> , Face.
	བ	བདེ་པོ་ <i>De-po</i> , Good, Well.
	མ	མདའ་ <i>D'ā</i> , Arrow.
	འ	འདམ་པ་ <i>Dam-pa</i> , To choose.
ན	ག	གཞོན་པ་ <i>Nō'-pa</i> , Injury.
	བ	བསྐྱར་བ་ <i>Nar-wa</i> , To lengthen, Extend.
	མ	མནའ་ <i>N'ā</i> , Oath.
བ	ད	དབང་པོ་ <i>Pang-po</i> , Witness.
	འ	འཕེལ་བ་ <i>P'e-wa</i> , To increase.
པ	ད	དབུགས་ <i>Ü</i> , Breath; དབྱར་གྱི་ <i>Yar-ka</i> , Summer.
	འ	འབར་བ་ <i>Bar-wa</i> , To blaze up.
མ	ད	དམག་མི་ <i>Mag-mi</i> , Soldier.
	ག	གཙང་པོ་ <i>Tsang-po</i> , River.
མ	བ	བཙོན་ཁང་ <i>Tsön-K'ang</i> , Prison, Jail.

Initial or Radical letter.	Prefix or Prefixes taken.	Example.
མ	མ	མཚོ་ <i>Ts'o</i> , Lake.
	འ	འཚོག་པ་ <i>Ts'ig'-pa</i> , To burn (Intransitive).
ཎ	བ	བཟུན་ <i>Dziin</i> , Lie, Falsehood.
	མ	མཚོས་པོ་ <i>Dzē-po</i> , Lovely.
	འ	འཛིང་ར་ <i>Dzing-ra</i> , Fortification.
ཤ	None.	
ཞ	ག	གཞན་པ་ <i>Zhyän-pa</i> (pro. <i>Zhyäm-pa</i>), Another.
	བ	བང་བཞིན་ <i>Nang-z'hyin</i> , According to.
ཟ	ག	གཟུགས་པོ་ <i>Zü-po</i> , Body.
	བ	བཟོ་བལྟ་ <i>Z'ob-ta</i> , Likeness.
འ	None.	
ཡ	ག	གཡག་ <i>Y'a'</i> , or <i>Yag</i> , Bull, Yak.
ར	བ	བརྩ་ག་ <i>La-sha</i> , Thigh.
མ	None.	
ཤ	ག	གཤེག་གཤེག་ཅང་བ་ <i>She-she tang-wa</i> . To rebuke.
	བ	བཤད་པ་ <i>Shä'-pa</i> , To tell.

Initial or Radical letter.	Prefix or Prefixes taken.	Example.
ས	ག བ	གསལ་པོ་ <i>Sā-po</i> , Bright, Clear. བསོད་བདེ་སྐས་པོ་ <i>Sō'-de kam-po</i> , Misfortune.
ད	None.	
ཙ	None.	

NOTES.

1.—Letters are either simple, like ཀ, or complex, like ག, སྐ, སྒ, བྲ, བླ, དཀོན, and so forth. Syllables in which Prefixes occur may consist of two, three, or four such letters. For the purpose of ascertaining what letters are Prefixes, complex letters may be regarded as one letter. No letter that has another letter superadded to it, or subjoined to it, or which is qualified by any of the vowel-signs འ, ཡ, ར, ལ, ཤ, can be a Prefix.

2.—In the case of a two-letter syllable, whenever the second letter is qualified by a vowel-sign, or is otherwise complex, the first letter, if one of the five mentioned in § 13, may be taken to be a Prefix.

Ex.—མཚོ་ *Ts'o*, A lake; བྲ་མི་ཤིས་ *TA-MI-SHI*, Calamity.

3.—In the case of a two-letter syllable in which both letters are simple letters, then, even if the first letter is one of the five mentioned in § 13, it is not a Prefix, but an Initial or Radical. Ex.—བག་གཤམ་

BA'-GA', *Cake of tea*; བབ་ཡོང་བ་ *BA-B-YONG-WA*, *To descend*.

4.—In the case of a syllable consisting of more than two letters, the first, if one of the five mentioned in § 13, may be taken to be a Prefix. This is so whether the next letter is or is not simple.

EX. འབབ་བ་ (the Literary form of བབ་ཡོང་བ་) BAÁ-PA, *To descend* ;
 མཎན་པོ་ K'ÁN-PO, *Abbot* ; བཀོད་བ་ KÖ'PA, *To create*. Very
 rarely it is otherwise, as in the case of the ཅ་ in the word རི་རྩལ་མ་
 RI-ÓÁ, *Wild animal*. Such words are often written with a *wa-zur*
 under the ཅ་, to show that it is not a Prefix, but an Initial. Thus
 རི་རྩལ་མ་. It is then still pronounced RI-ÓÁ.

- 5.—Should the Prefix be ཅ་, and the Initial be simple བ་, then
 བ་ loses its *b* sound, and is pronounced *w*, or *w* as modified by the
 next letter, if any, such as ན་ *Na*, ལ་ *La*, or ས་ *Sa* (see VOWEL
 MODIFICATIONS, § 3). Should, however, the བ་ be accompanied
 by ར་ (*ya-tā*), or any vowel-sign, it similarly loses its *w* sound, and
 takes that of the *ya-tā* or of the vowel-sign. EX.—དབང་ Not BANG,
 but WANG, *Authority, Power* ; དབལ་ WÁ, *Pinnacle, Spire* ; དབྱར་
 YAR, *Summer* ; ཅེ་ར་ ÖR, *A place in Tibet* ; ཅེ་ན་པོ་ ÖN-PO,
Nephew of a Lama. If the བ་ be accompanied by ར་ (*Ra-tā*),
 it acquires the sound of *d*, i.e. palatal *d* (see § 6). EX.—དབྱའ་ DÁ,
Name of a Tibetan tribe ; དབྱའ་ DÁ' *Interstice*.

§ 15.—PECULIARITIES OF PRONUNCIATION.

- 1.—When a syllable beginning with one of the Prefixes ཅ་, བ་, or མ་,
 follows another syllable ending in a vowel-sound, the Prefix is often
 in the Colloquial carried back, sometimes with its own sound,
 sometimes with a changed sound, to the preceding syllable, and
 pronounced as if it were part of it. EX.—

བཅུ་ཅཱཱི་ཅ་ CHU-CHI', pronounced CHUG-CHI', *Eleven*.

བཅུ་བཱི་ CHU-ŹHYI, pronounced CHUB-ŹHYI, *Fourteen*.

ར་བཟི་ RA-Z'I, pronounced RAB-Z'I, *Drunk.*

བཀའ་བཀྱོན་གནང་བ་ (Hon.) K'Ā-KYÖN-ÑANG-WA, pronounced
K'ĀB-KYÖN-ÑANG-NGA, *To censure.*

ན་བཟའ་ (Hon.) NA-Z'Ā, pronounced NAM-Z'Ā, *Clock, Clothes.*

ཁ་མཚུ་ K'A-CH'U, pronounced K'AM-CH'U, *Law suit.*

ཡ་མཚན་པོ་ YA-TS'ĀN-PO, pronounced YAM-TS'ĀM-PO, *Astonish-
ing.*

2.—The Prefixes ད་ and འ་ are never themselves carried back ; but in the case of འ་ and also of མ་ the sound of *n* is sometimes substituted, and pronounced with the preceding syllable. Ex.—

མཐོ་འདོད་ T'O-ĐÖ', pronounced T'ÖN-ĐÖ', *Ambition.*

མི་འདུག་ MI-ĐU', pronounced MIN-ĐU', *Is not, are not.*

དགེ་འདུན་ (Hon.) GE-ĐÜN, pronounced ĞEN-ĐÜN, *Clergy.*

ཞལ་འགྲམ་ (Hon.) ŽHYĀ-ĐAM, pronounced ŽHYĀN-ĐAM, *Cheek.*

སྐོན་འབེལ་སྤྲད་བ་ NÖN-BE TĀ'-PA, pronounced NÖM-BE TĀ'-PA,
To add.

མི་མདའ་ ME-Đ'Ā, pronounced MĚN-Đ'Ā, *Gun.*

མི་མདག་ ME-ĐA', pronounced MĚN-ĐA', *Ember.*

3.—Even when the first syllable ends in ག་, the same custom sometimes holds, probably because of the incomplete way in which final ག་ is uttered, the syllable therefore seeming to end in a vowel-sound. Ex.—

ཕྱག་མུད་ (Hon.) CH'AG-ĐÜ', or CH'A'-ĐÜ', pronounced
CH'ĀN-ĐÜ', *Knot.*

4.—The sound of *n* is sometimes transmuted into that of *m*. Ex.—

མཁན་པོ་ K'ĀN-PO, pronounced K'ĀM-PO, *Abbot.*

ཡིན་པ་ YIN-PA, pronounced YIM-PA, *To be (copula).*

སྟོན་པ་བཤམ་སྒྲུབ་པ་ NÖN-BE TÄ'-PA, pronounced NÖM-BE TÄ'-PA,
To add.

གཞན་པ་ ZHYÄN-PA, pronounced ZHYÄM-PA, *Other.*

5.—The sound of ལ་ as final of first syllable is also sometimes changed into that of *m*. EX.—

མགུལ་ཚམ་ (*Hon.*) GÜ-CH'AM, pronounced GÜN-CH'AM, *Catarrah.*

• རྒྱལ་མཚན་ GYÄ-TS'AN, pronounced GYÄN-TS'AN, *Banner of Victory.*

6.—The sounds that are latent in superadded letters, sometimes result in audible sounds, pronounced with the preceding syllable. EX.—

གསོལ་ལྗོང་ (*Hon.*) SÖ-ÐONG, pronounced SÖN-ÐONG, *Churn.*

ཇེ་ལྗོང་ J'A-ÐONG, pronounced J'ÄN-ÐONG, *Tea churn.*

བཅོལ་ལྗེ་ CH'O-NGA, pronounced CH'Ö-NGA, *Fifteen.*

མཚོན་ཅེན་ CH'Ö-TEN, pronounced CH'ÖR-TEN, *A monument containing the ashes of a saint or other relics.*

7.—ར་ *Ra* as a final is frequently pronounced so softly as to be almost unheard. EX.—

• སེར་ཀ་ SER-KA, pronounced SE-KA, *Chink.*

ཡར་ལ་ YAR-LA, pronounced ཡལ་ལ་ YÄ-LA, *Above.*

དམར་མྱང་ང་ (བ) MÄR-HRANG-WA, pronounced MA-HRANG-NGA,
Naked.

བར་ལ་ BAR-LA, pronounced BA-LA, *Between.*

དུར་ཁྱོན་ DÜR-T'Ö', pronounced DÜ-T'Ö', *Cemetery.*

ཁུར་སྒྲ་ 'UR-ÐA, pronounced U-ÐA, *Noise.*

དཀར་ཡོལ་ KAR-YÖ, pronounced KA-YÖ, *Earthen mug or cup.*

ཙམ་ TSAR, pronounced TSA, *Margin*

གསེར་ SER, pronounced SE, *Gold*.

འཕྲུང་ K'AR-NGA, pronounced K'A-NGA, *Gong*.

གསལ་པ་ SAR-PA, pronounced SA-PA, *New*.

- 8.—When the first of two syllables ends in a vowel-sound, and the next syllable consists of འ་ *wa*, the latter often takes the sound of *a*. *EX.—*

ཚུ་འ་ CHU-WA, pronounced CHU-A, *Dung of cattle*.

- 9.—The following is a common case of འ་ *wa*, or འ་ *pa*, being reduced to the sound of *a* :—

ཡོད་པ་རེད་	YÖ'-WA-RÈ	} .pronounced YAW-A-RÈ'. <i>Is, are, was, were</i> (in the sense of possibly or probably being).
ཡོད་པ་རེད་	YÖ'-PA-RÈ	

- 10.—When the first of two syllables ends in འ་, and the next syllable is འ་ *wa*, the latter is often pronounced as ར་ *ra*, but sometimes it is reduced to a mere *a*. *EX.—*

སེམས་པ་གཞན་པ་ (*Hon.*) JÄ-WA NANG-WA, pronounced JÄ-BA NANG-NGA, *To meet*.

ཡོལ་པ་ YÖ-WA, pronounced YÖL-A, *Curtain*.

- 11.—The above are samples of irregularities with which one sometimes meets; practice alone will enable the student to know when other words similarly spelt follow these Colloquial customs, and when they ought to be pronounced according to the regular rules. The following are a few more specimens of irregular pronunciations :—

ས་མྱོང་ MA-NYONG, pronounced MA-NYUNG, *Never*.

སུས་ཤེས་ཀྱི་དུག་ SÜ SHĒ KYI DÜ', pronounced SÜ SHIN-GI DÜ',
Who knows?

ཁ་ལས་པ་གདམ་པ་ K'A LÄ SHÄ'-PA pronounced K'AB-LÄ SHÄ'-PA,
To chat.

དཀྱིལ་དུ་ KYI-DU : *Amongst, Amidst, Into the midst of.*

ཞི་མི་ཅ་ཙོ་ཡིན་པའི་བྱིའུ་སྐྱུ་ཚོའི་དཀྱིལ་དུ་སཚོངས་ཀྱི་འདུག། *The cat springs in amongst the twittering sparrows (little gray birds.)*

གན་དུ་ GAN-DU : *Towards.*

མི་ཚོགས་དེ་པོ་བྱང་གི་གན་དུ་འགྲོ་གི་འདུག། *The crowd is going towards the palace.*

ནང་དུ་ NANG-DU : *Into.*

• ལྷི་དེ་ཚུའི་ནང་དུ་སཚོངས་པའི་འདོད་པ་འདུག། *The dog wishes to jump into the water.*

ཐོག་དུ་ T'OG-TU : *In the direction of ; Towards.*

གོ་བོ་ཉི་མའི་ཐོག་དུ་ལྷིང་གི་འདུག། *The eagle soars towards the sun.*

ར་ RA }
 རུ་ RU } *To.*

བྱ་བྲུ་གྲུ་མཚོ་རུ་ (or ལ་, or མཚོར་) བདང་ང་རེད་ *The boy has been sent to sea.*

ཁོ་ཡ་ནས་ཚུར་ཡོངས་པ་རེད་ *He has come from up there hitherward.*

ཁོ་མ་ནས་ཚུར་ཡོངས་པ་རེད་ *He has come from down there hitherward.*

ཁོ་པ་ནས་ཚུར་ཡོངས་པ་རེད་ *He has come from over there, or yonder, hitherward.*

གྲོག་མ་དེ་ཚོ་ངའི་རྐང་པའི་རྩར་ (or more Colloquially རྩུ་) སྐྱང་ཡོང་གི་འདུག། *The ants are swarming near my feet.*

མ་རུ་ MA-RU : *Down to.*

ང་ཁྲོམ་མ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ *I am going down to the bazaar.*

མར་ MAR : *Downwards, Down ; ཡར་ YAB, Upwards, Up.*

ང་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ *I shall travel up and down.*

སུ SU : *To, Towards.*

དུས་སུ (OR ལ་) འབབ་ཀྱི་འདུག། *It is getting towards the time.*

ཁོང་གི་གནས་སུ་སོང་། *He has gone to his own abode.*

སྐྱོགས་ལ་ CH'Ō-LA, OR ངོས་ལ་ NGÖ-LA : *Towards, On, etc.*

ལམ་ཀའི་རྩེར་སྐྱོགས་ལ་ཁང་བ་ཚོ་ཡོད་པར་སྐྱོགས་ལ་སྤང་ཡོད། *On this side of the road there are houses, on that side meadows.*

དམག་དབུང་དེ་བོད་ཡུལ་ངོས་ལ་ (OR སྐྱོགས་ལ་) སླེབས་བྱུང་། *The army marched towards Tibet.*

དུས་ལ་ DÜ-LA : *To the time ; at the time of.*

དུས་ལ་བབ་སོང་། *It came down to the time, i.e. The time arrived.*

དུས་ལ་བབ་ཡོང་། *The time will come.*

བར་སྐྱང་དུ་ BAR-NANG-DU ? OR བར་ལ་ BAR-LA : *Over, above.*

སྤྱི་མ་ལེབ་དེ་ངའི་མགོ་འོ་བར་ལ་འཕྲིན་གྱི་འདུག། *The butterfly flits over my head.*

སྐྱོན་ལ་ NGÖN-LA : *Ahead, In front.*

ངའི་སྐྱོན་ལ་རྒྱུག། *Go on ahead (or in front) of me.*

2.—DIRECTION FROM.

དང་ DANG : *From.* This is Literary.

མཚོ་དེ་ས་མཚོ་མས་དེ་དང་གཤམ་རིང་བོ་ཡོད། *The lake is far from the frontier.*

བགས་པ་དེ་འབྲུ་དེ་དང་སྤལ་བ་ཡིན། *The husk was separated from the grain.*

ནས་ NÄ : *From.*

སྐྱུལ་དེ་ཤིང་སྤོང་རྩེར་སྐྱུ་གི་བར་ནས་ཁ་བྱབ་གོག་པ་རེད། *The snake has crawled from between the bushes.*

ཞི་སི་དེ་རྒྱ་སྤོག་གི་འོག་ནས་ཁ་བྱབ་གོག་གི་འདུག། *The cat creeps from under the table.*

འཇིགས་ཁང་དེ་རྒྱ་ར་རྗེ་མེ་ཤིག་ནས་ཐག་ཉེ་པོ་འདུག། *The Court of Justice is close to (literally from) a pretty garden.*

ཁོ་ཡ་ནས་ཕར་ཕྱིན་པ་རེད། *He has gone from up there thitherward.*

ཁོ་མ་ནས་ཕར་ཕྱིན་པ་རེད། *He has gone from down there thitherward.*

ད་ནས་ཕྱིན་ཆད་ངས་ཁྱོད་ལ་ལབ་ཀྱི་མིན། *Henceforth I shall not speak to you.*

དེ་ནས་ངས་ཁོ་ལ་མ་ལབ་པ་ཡིན། *After that, or thenceforth, I did not speak to him.*

ཁྱོད་འདི་ནས་དེ་ཐུག་འགྲོ་ཚོག་གི་འདུག། *You may walk from here to there, or to that.*

གོག་མ་ནས་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན། *From the beginning it was not so.*

—(New Testament).

Colloquially :—

ཕྱིན་དང་པོ་ནས་འདི་འདུས། (or དེ་ག་ཟེ, or དེ་ག་རང་) མེད་པ་རེད།
From the beginning it was not so.

ཁོང་པད་མ་ནས་བྱུང་། *He originated from the Lotus.*—(S. C. Das.)

དེ་དུས་གཞིན་པ་ཚོ་དཔེ་ཆ་སྐོར་ནས་སྐྱོར་དགོས། *Meanwhile the younger ones must recite their books by (literally from) heart.*—(Amundsen).

ལས་ LÄ : *Out of.*

མི་བརྒྱད་ལས་གཉིས་གཅིག་པོ་སྐྱེ་བས་བྱུང་། *Out of eight men only two arrived.*

ཁོས་ཁོ་འི་ཞུ་སྐོར་ལས་འཐོན་སོང་། *He drew his cap out of the water.*

§ 26.—NUMERALS.

I.—The Cardinal Numbers, according to བྱངས་ཀྱི་ (or རྩིས་ཀྱི་) བྱེད་
 བྱངས་ DANG-KYI (or TSI-KYI) NAM-DANG, *Arithmetical Enumeration.*

English Figure.	Tibetan Figure.	Tibetan Name.	Romanized Equivalent.
1	༡	གཅིག་	Chi'.
2	༢	གཉིས་	Nyi.
3	༣	གསུམ་	Sum.
4	༤	བཞི་	Zhyi.
5	༥	ལྔ་	Nga.
6	༦	དྲུག་	Du'.
7	༧	བདུན་	Dün.
8	༨	བརྒྱད་	Gyä'.
9	༩	དགུ་	Gü.
10	༡༠	བཅུ་, or བཅུ་ཐམས་པ་	Chu, or Chu t'am-pa.
11	༡༡	བཅུ་གཅིག་	Chug-chi'.
12	༡༢	བཅུ་གཉིས་	chug-nyi.
13	༡༣	བཅུ་གསུམ་	Chug-sum.
14	༡༤	བཅུ་བཞི་	Chub-zhyi.
15	༡༥	བཅུ་ལྔ་	Chö-nga.
16	༡༦	བཅུ་དྲུག་	Chu-ḍu'.
17	༡༧	བཅུ་བདུན་	Chub-dün.

English Figure.	Tibetan Figure.	Tibetan Name.	Romanized Equivalent.
18	༧༤	བཅོ་བརྒྱད་	Chob-gyä'.
19	༧༥	བཅུ་དགུ་	Chu-gu.
20	༢༠	ནི་ཤུ། or ནི་ཤུ་ཐམ་པ་	Nyi-shu, or Nyi-shu t'am-pa.
21	༢༡	{ ནི་ཤུ་ཙ་གཅིག།, or	{ Nyi-shu tsag-chi'.
		{ ཉེར་གཅིག།, or ཙ་གཅིག།	{ Nyer-chi'. Tsag-chi'.
22	༢༢	{ ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས།, or ཙ་གཉིས།	{ Nyi-shu tsag-nyī. Tsag-nyī.
30	༣༠	སུམ་ཅུ།, or སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་	Sum-chu, or Sum-chu t'am-pa.
31	༣༡	{ སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག།, or	{ Sum-chu sog-chi'.
		{ སོ་གཅིག།	{ Sog-chi'.
40	༤༠	མཉི་བཅུ།, or མཉི་བཅུ་ཐམ་པ་	Zhyib-chu, or Zhib-chu t'am-pa.
41	༤༡	{ མཉི་བཅུ་ཞེ་གཅིག།, or	{ Zhib-chu zhye-chi.
		{ ཞེ་གཅིག།	{ Zhye-chi'.
50	༥༠	ལྷ་བཅུ།, or ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་	Ngab-chu, or Ngab-chu t'am-pa.
51	༥༡	{ ལྷ་བཅུ་ང་གཅིག།, or	{ Ngab-chu nga-chi'.
		{ ང་གཅིག།	{ Nga-chi'.
60	༦༠	དུག་ཅུ།, or དུག་ཅུ་ཐམ་པ་	Dug-chu, or Dug-chu t'am-pa.
61	༦༡	{ དུག་ཅུ་རེ་གཅིག།, or	{ Dug-chu re-chi'.
		{ རེ་གཅིག།	{ Re-chi'.

English Figure.	Tibetan Figure.	Tibetan Name.	Romanized Equivalent.
70	༧༠	བདུན་ཅུ་, or བདུན་ཅུ་ཐང་པ་	Dün-chu, or Dün-chu t'am-pa.
71	༧༡	{ བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་, or དོན་གཅིག་	{ Dön-chu dön-chi'. Dön-chi'.
80	༨༠	བརྒྱད་ཅུ་, or བརྒྱད་ཅུ་ཐང་པ་	Gyä'-chu, or Gyä'-chu t'am-pa.
81	༨༡	{ བརྒྱད་ཅུ་གྲག་གཅིག་, or གྲག་གཅིག་	{ Gyä'-chu gya-chi'. Gya-chi'.
90	༩༠	དབུ་བཅུ་, or དབུ་བཅུ་ཐང་པ་	Gub-chu, or Gub-chu t'am-pa.
91	༩༡	{ དབུ་བཅུ་གོ་གཅིག་, or གོ་གཅིག་	{ Gub-chu go-chi'. Go-chi'.
100	༡༠༠	བརྒྱ་, or བརྒྱ་ཐང་པ་	Gya, or Gya-t'am-pa.
101	༡༠༡	བརྒྱ་དང་གཅིག་	Gya Gdang chi'.
200	༢༠༠	ཉི་བརྒྱ་, or ཉི་མ་བརྒྱ་	Nyib-gya, or Nyib-gya.
300	༣༠༠	སུམ་བརྒྱ་	Sum-gya.
400	༤༠༠	མཉི་བརྒྱ་	Zhyib-gya.
500	༥༠༠	ལྷ་བརྒྱ་	Ngab-gya.
1000	༡༠༠༠	ཐོང་, or ཐོང་སྤྱབ་	Tong, or Tong-t'a'.
5500	༥,༥༠༠	ཐོང་སྤྱབ་ལྷ་དང་ལྷ་བརྒྱ་	Tong-t'a' nga dang ngab-gya.
10,000	༡༠,༠༠༠	མི་, or མི་སྤྱབ་	T'i, or T'i-t'a'.
100,000	༡༠༠,༠༠༠	འབུམ་, or འབུམ་སྤྱབ་	Bum, or Bum-t'a'.
1,000,000	༡,༠༠༠,༠༠༠	ས་ཡ་	Sa-ya.
10,000,000	༡༠,༠༠༠,༠༠༠	ཤེ་བ་	J'e-wa.

English.	Tibetan.	Romanized equivalent.
100 millions	དུང་ཅུར་	Dung-ch'ur.
1000 millions	ཐེར་འབུམ་	T'er-bum.
10,000 millions	ཐེར་འབུམ་ཚེན་པོ་	T'er-bum ch'em-po.
100,000 millions.	ཐྲག་ཐྲིག་	T'aḡ-t'i'.
A billion	ཐྲག་ཐྲིག་ཚེན་པོ་	T'aḡ-t'i' ch'em-po.
10 billions	རབ་བཀམ་	Rab-tam.
100 billions	རབ་བཀམ་ཚེན་པོ་	Rab-tam ch'em-po.
1000 billions	བཀམ་མས་	Tam.
10,000 billions	བཀམ་མས་ཚེན་པོ་	Tam-ch'em-po.
100,000 billions	དྲིག་མས་	Ti'.
1,000,000 billions	དྲིག་མས་ཚེན་པོ་	Ti ch'em-po.

N.B.—To the above succeed progressive numbers increasing by multiples of ten up to sixty enumerations, counting 100 millions as the ninth. These sixty enumerations are used for astronomical and astrological purposes. Sanskrit equivalents exist only up to the fifty-first enumeration. See Rai Sarat Chandra Das Bahadur's Dictionary, article བྲངས་ GRAṄGS (*Dang*).

II.—*The Cardinal Numbers*, according to ཀའ་ཁྲི་རྣམ་བྲངས་ KA-K'AI NĀM-DANG, *Alphabetical Enumeration*.

The following system of Numerical Notation is employed by Tibetans in their Registers, Indices, and the like. It only goes up to 300, and consists of an adaptation of the ཀའ་ཁྲི་. It may be regarded as the equivalent of our own method of Notation by means of the Roman letters.

1 to 30	ཀ, ཁ, ག, and so on to ཨ
31 ,, 60	ཀི, ཁི, གི, ,, ,, ,, ,, ཨི
61 ,, 90	ཀེ, ཁེ, གེ, ,, ,, ,, ,, ཨེ
91 ,, 120	ཀཱ, ཁཱ, གཱ, ,, ,, ,, ,, ཨཱ
121 ,, 150	ཀོ, ཁོ, གོ, ,, ,, ,, ,, ཨོ
151 ,, 180	ཀུ, ཁུ, གུ, ,, ,, ,, ,, ཨུ
181 ,, 210	ཀུའ, ཁུའ, གུའ, ,, ,, ,, ,, ཨུའ
211 ,, 240	ཀུའེ, ཁུའེ, གུའེ, ,, ,, ,, ,, ཨུའེ
241 ,, 270	ཀུའོ, ཁུའོ, གུའོ, ,, ,, ,, ,, ཨུའོ
271 ,, 300	ཀུའུ, ཁུའུ, གུའུ, ,, ,, ,, ,, ཨུའུ

NOTES.

1.—PRONUNCIATION.

The Colloquial custom of pronouncing the prefix of a second syllable with, and as though it were part of, the preceding syllable, is really incorrect, and is not followed in Literary Tibetan. Thus, བཅུ་གཅིག་ *Eleven*, pronounced CHUǾ-CHI' in Colloquial, is pronounced CHU-CHI' in Literary Tibetan. So བཅུ་བཞི་ *Fourteen*, pronounced CHUB-ŹHYI in Colloquial, is pronounced CHU-ŹHYI in Literary Tibetan.

2.—AFFIXES.

ཐམས་པ་ T'AM-PA, signifies *full*, or *complete*, and is almost exclusively used with the full tens, up to and inclusive of a hundred; meaning thereby a collective body, or whole lot, of any of those numbers. It is, however, similarly, but much less frequently, applied to numbers *below* ten.

After a hundred and with thousands ཐམས་ T'A' is used. Also after expressions denoting periods of time, such as བདུན་ཐམས་ DÜN-T'A', *a week*; ལྷན་ཐམས་ DA-T'A', *a month*.

With numbers above thousands ཚོ་ Ts'o ; is used.

As regards all these affixes, however, their use or non-use is quite optional.

3.—CONJUNCTIONS.

Note that where units are connected with some multiple of ten, the conjunction used is different for each series. In the 20 series it is ཚུ་ TSA ; in the 30 series, ཚོ་ SO ; in the 40 series, ཞེ་ ZHYE ; in the 50 series, ང་ NGA ; in the 60 series, རེ་ RE ; in the 70 series, དོན་ DÖN ; in the 80 series, བྱ་ GYA ; in the 90 series, ལོ་ GO. With the hundreds it is དང་ DANG. It would not, however, be wrong to use དང་ DANG in all cases. In Literary Tibetan both དང་ DANG, and one of the other conjunctions (usually) ཚུ་ TSA, are used together. Thus རྟོང་དང་ཚུ་གསུམ་ TONG DANG TSA SUM, 1003. This is not done in the Colloquial.

In the Colloquial the short forms ཚུ་གཅིག་ TSAG-CHI', 21 ; ཚུ་གཉིས་ TSAAG-NYI, 22 ; ཚོ་གཅིག་ SOG-CHI', 31 ; ཚོ་བཞི་ SOB-ZHYI, 34 ; and the like, are very often heard instead of the longer forms, ཉི་ཤུ་ཚུ་གཅིག་ NYI-SHU-TSAG-CHI', 21, etc.

When dates are being stated or enumerated, the ཚུ་ TSA, or དང་ DANG in the 20 series is dropped, and the form with ཉེས་ NYER is used, e.g. ཉེས་བརྒྱད་པ་ NYER-GYË'-PA, the 28th.

4.—THE INDEFINITE ARTICLE, see § 28.

5.—APPROXIMATE NUMBERS.

Expressions like *two or three*, *nine or ten*, are rendered by putting the numbers in immediate juxtaposition. Ex. གཉིས་གསུམ་ NYI-SUM *two-three* ; དགུ་བཅུ་ GU'B-CHU, *nine-ten*. If the speaker likes, he may

add ཅིག་ CHI', *a or an*, to any of these expressions. Thus, གཉིས་ གསུམ་ཅིག་ NYI-SUM CHI', *Two or three*.

Another method is to employ the adverb ཅམ་ TSAM, *About, Just about, As many as*. EX. སོ་གཅིག་ཅམ་ SOG CHI' TSAM, *About 31, or As many as 31*; or the adverbs ཧ་ལམ་ HA-LAM, ག་ཆེན་ GA-CH'EN, ལྷན་ TSAR, or དབྱམ་ལ་ DAM-LA, signifying *nearly, almost*. In these cases the adverb follows the numeral it qualifies.

6.—ORDINAL NUMBERS.

The first is rendered དང་པོ་ DANG-PO, and *The very first* རི་དང་པོ་ JE-DANG-PO. With these exceptions the ordinals are merely the cardinals plus the particle པ་ PA. EX. གཉིས་པ་ NYI-PA, *The second*; བཅོལ་པ་ CHÖ-NGA-PA, *The fifteenth*; ཉེར་གསུམ་པ་ NYER-SUM-PA, or ཉེ་ཤུ་གསུམ་པ་ NYE-SHU SUM-PA, *The twenty-third*.

7.—DISTRIBUTIVE NUMBERS.

When simple numerals are repeated in juxtaposition, e.g. གསུམ་གསུམ་ SUM-SUM, *Three-three*, the meaning may be either *three each*, or *three at once*, or *three at a time*, or *in threes*, according to the way the sentence is framed. For instance, phrases like *Three at a time*, or *In threes*, or *One at a time*, are rendered by help of the expression བྱས་ནས་ J'Ä-NÄ, or CHÄ NÄ, literally *Having done* or *Having made*. Thus:—

ཁོ་ཚོ་སྲུང་སྲུང་བྱས་ནས་གོ་སོང་།

They set out in threes, or three at a time.

ཁོ་ཚོ་རེ་རེ་བྱས་ནས་ཕེབས་བྱུང་།

They arrived one by one, or one at a time.

Expressions like *Three each*, *Two each*, *One each*, are rendered by རེ་རེ་ RE-RE and a repeated numeral, but without the བྱས་ནས་ J'Ä-NÄ.

Thus :—

མི་རེ་རེ་ལ་སྒྲོར་མོ་སྲུང་སྲུང་གྲོབ་སོང་།   *Each man got three rupees.*

དོས་པ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོར་མོ་རེ་ཕྱེར།   *Give each coolie one rupee.*

In the case of composite numerals like དོན་གཅིག་ DÖN-CHI', *Seventy-one*, only the last number of the compound is repeated. Ex. :—

དོན་གཅིག་གཅིག་ DÖN-CHIÓ-CHI', *Seventy-one each, seventy-one at a time,*
or *In seventy-ones.*

8.—AGGREGATES.

Expressions like *The two together, or Both, or All three, or The whole ten*, may be rendered with the aid of the particles ཀྱ ཀྱ KA, or ཅ ཅ CHA, or བོ བོ PO, affixed to the cardinal. Ex. :—གཉིས་ཀྱ NYÍ-KA, *Both, or The two together*; བསྐྱུ་བོ་ SUM-PO, *All three, or The three together*; དགུ་ཅ་ GU-CHA, *The whole nine.*

བོ་ PO, thus affixed, may also signify *the aforesaid*, if the context so requires.

9.—FRACTIONS.

These are usually expressed by adding the word ཚ་ CH'A, *Part*, to the cardinal, which is sometimes put in the Genitive Case. Thus :—

$\frac{1}{3}$ rd is rendered by བསྐྱུ་ཚ་ SUM-CH'A.

$\frac{1}{4}$ th „ „ „ བཞི་ཚ་ ZHYI-CH'A.

$\frac{1}{32}$ nd „ „ „ སོ་གཉིས་ཚ་ SOG-NYÍ CH'A, or

སོ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་ SOG-NYÍ KYI CH'A.

$\frac{1}{100}$ th „ „ „ བརྒྱ་ཚ་ GYA-CH'A or བརྒྱའི་ཚ་ GYAI-CH'A.

$\frac{1}{1000}$ th „ „ „ རྩེང་ཚ་ TONG-CH'A, or རྩེང་གི་ཚ་ TONG-GI-CH'A.

$\frac{2}{3}$ rd „ „ „ བསྐྱུ་ཚ་གཉིས་ SUM-CH'A NYÍ.

$\frac{3}{4}$ th „ „ „ བཞི་ཚ་བསྐྱུ་ ZHYI-CH'A SUM.

As regards $\frac{1}{2}$, there is a special expression, namely, ཡེད་ཀྱ་ CH'E'-KA.

$\frac{1}{2}$ may be rendered two ways: either བཅིག་དང་ཡེད་ཀྱ་

CHI' ÓANG CH'É'-KA, or རྩེད་དང་གཉིས་ CH'É' ÓANG NYÍ, *With a half, two.* The latter is the commoner usage in the Colloquial.

3½ is rendered གསུམ་དང་བཞི་ཚ་ SUM ÓANG ZHYI-CH'A, or བཞི་ཚ་གསུམ་དང་བཞི་ ZHYI-CH'A SUM ÓANG ZHYI, *With ¾ths four.*

མགོ་བས་ཅལ་གཏུན་ས་ཏུ་བའི་བཅུ་ཚ་ཐོབ་བྱུང་། *The leader received one-tenth of the booty.*

10.—ADVERBIAL CARDINAL NUMBERS.

Expressions like *Once, Twice, Thrice, Four times*, etc., are rendered by the word ཚར་ TS'AR, or བྱངས་ T'ENG, *Time*, followed by the desired cardinal number. EX. :— ཚར་གཅིག་ TS'AR-CHI', or བྱངས་གཅིག་ T'ENG-CHI', *Once*; ཚར་གཉིས་ TS'AR-NYÍ, or བྱངས་གཉིས་ T'ENG-NYÍ *Twice*; ཚར་གསུམ་ TS'AR-SUM or བྱངས་གསུམ་ T'ENG-SUM, *Thrice*; ཚར་བཞི་ TS'AR-ZHYI or བྱངས་བཞི་ T'ENG-ZHYI, *Four times.*

Another word with the same signification, as ཚར་ TS'AR and བྱངས་ T'ENG is ལན་ LÁN, but it is not so much used in the Colloquial.

Other expressions that may here be mentioned are :—

ལམ་སང་ LAM-SANG : *At once, Forthwith, Straightway, Immediate*

ད་རྒྱུད་ཚར་གཅིག་ DA RUNG TS'AR-CHI' : *Once more.*

ད་རྒྱུད་ཚར་གཉིས་ DA-RUNG TS'AR-NYÍ } *Twice more.*
 ད་རྒྱུད་བྱངས་གཉིས་ DA-RUNG T'ENG-NYÍ }

ཚོར་ TS'ER, *A separate time or occasion, or instance.*

ཚོར་ཚོར་ TS'ER TS'ER, *Many times, On separate occasions, Repeatedly.*

ཤུག་ཚོར་ SHUG-TS'ER, *A separate time or occasion.*

ཚར་མང་པོ་ TS'AR MANG-PO : *Many times.*

ཚར་མང་པོ་རང་ TS'AR MANG-PO RANG (with negative) : *Not many times.*

Once upon a time, or Once, or One day, referring either to the past or the future, may be rendered དུས་ཚར་ (or ལན་, or གྲེངས་) བཅའི་ག (ཞིག་ or འིག་) DÜ TS'AR (or LÄN, or T'ENG) CHI' (ZHYI', or SHI'); or དུས་རེ་ཞིག་ DÜ-RE-ZHYI', or དུས་རེ་ཞིག་གི་ཚེ་ DÜ-RE-ZHYIG-GI TS'E.

11.—ADVERBIAL ORDINAL NUMBERS.

These are formed by adding ར་ RA, to the རོ་ PO, or པ་ PA, of the ordinals. EX. :—

དང་པོ་ DANG-POB : *Firstly.*

གཉིས་པར་ NYI-PAR : *Secondly.*

རྩ་གཅིག་པར་ TSA-G-CHIG-PAR : *Twenty-one'thly (= Twenty-firstly.)*

12.—DEFINITE AND INDEFINITE NUMERALS.

Among these may be classed the following :—

གཉིས་ཀ་ NYI-KA, *Both*, e.g., འདི་གཉིས་ཀ་དེ་གཉིས་ཀ་ *Both this and that.*

བུ་མོ་མཚོས་པོ་གཉིས་ཀ་སློབས་པ་རེད་ *Both the pretty girls have arrived.*

སྤུ་ཡང་ SU-YANG, *Anybody*; (with a negative) = *None, Nobody.*

ག་གའི་ GA-GÄI, *Anything*; (with a negative) = *None, Nothing.*

The Literary forms of ག་གའི་ GA-GÄI, are གང་ཡང་ GANG-YANG, and ཅི་ཡང་ CHI-YANG.

Another expression is བཅའི་ག་ཡང་ CHIG-YANG, *Even one*; (with a negative)—*None, Nobody, Nothing.*

EXAMPLES.

ཁོ་ཚོ་དེ་ནང་ནས་སྤུ་ཡང་སློབས་མ་བྱུང་། *None of them arrived.*

ངས་ཁོ་ཚོ་དེ་ནང་ནས་སྤུ་ཡང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ *I know none of them.*

མེད།

ཅ་ལག་དེ་ཚོ་འི་ནང་ནས་ང་ལ་ག་གའི་འོས་
 ཀྱི་མ་དེད་ or འོས་པོ་མ་དེད། *None of these things will suit me.*

འདི་གཉིས་ཀའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་ཡང་
 མི་ཡོང་། *None, or neither of these two will do.*

Expressions like *A whole* (something), *An entire* (something), *A complete* (something), *A full* (something), are rendered by གང་ག་ GĀNG-GĀ, གང་ཁ་ GĀNG-K'A, or simply གང་ GĀNG, or གང་ GĀNG; and the word གཅིག་ CHI', *one*, or ཅིག་ CHI', *A, An*, is not made use of at all in such cases. EX. :—

དམག་མི་ཚོས་གྲང་གོག་གང་ཁ་ (or གང་)
 རོད་ཀྱི་འདུག། *The soldiers are roasting a whole ox.*

འདི་སྐྱུང་གང་ཁ་མ་དེད། *This is not a complete story.*

ང་ལ་གསོལ་ཇ་ཞལ་དཀར་གང་གནང་རོགས་
 གནང་། *Please give me a full cup of tea.*

Entirely is rendered by བད་དེ་ BÄ'-DE, used only with a negative. Thus :—

ཅིས་དེ་ཚོ་ཁྲིག་ཁྲིག་བད་དེ་མ་དེད། *Those accounts are not altogether (or entirely) accurate.*

All, whole, entire, may also be rendered by བསམས་ཅད་ T'AM-CHÄ', ཚང་མ་ TS'ANG-MA, and གང་ཁ་ GĀNG-K'A, or གང་ག་ GĀNG-GĀ. EX. :—

ལས་སང་ཚོགས་བསམས་ཅད་ཡལ་སོང་། *Suddenly the whole crowd disappeared.*

སྐྱེས་དམག་དེ་བསམས་ཅད་ཞེད་སོང་། *All the women were frightened.*

དེ་བསམས་ཅད་ DE T'AM-CHÄ', not དེ་ཚོ་བསམས་ཅད་ DEN-TSO T'AM-CHÄ':
They all.

གླང་ ĠANG, or གང་ ĠANG, is also used in connection with weights and measures instead of གཅིག་, or ཅིག་ CHI', *One, A, An.*

So also, in connection with weights and measures and the Tibetan monetary system, དོ་ DŌ, is used instead of གཉིས་ NYI, *Two*, and signifies *A couple*. Otherwise the word for *a couple* is ཚ་ CH'A.

But a phrase like *Two-legged*, or *Three-legged*, is rendered with the particle བ་, thus:—ཀང་གཉིས་བ་ or ཀང་སྐུམ་བ་ Here བ་ means *possessed of*.

Other expressions are: གཉིས་ལྗབ་ *Double*, or *Two-fold*; གཉིས་སྐྱེས་ *Twice-born*; གཉིས་ཚར་གྱིས་ *Every second day*.

13.—NOUN SUBSTANTIVES.

ཚོ་ Ts'o, the Plural-sign used in the Colloquial, is never expressed, either in speech or in writing, after a numeral adjective, or numeral adjectives, the noun-substantive thereby qualified always remaining in the singular. Ex.:—

མི་གསུམ་ (not མི་ཚོ་གསུམ་) རྒྱུ་དང་ *Three men will go with you.*

མཉམ་དུ་ཕྱིན་ཡོང་།

14.—NOTATION BY LETTERS.

The use of the ཀཀའི་རྣམ་གྲངས་ KA-K'AI NAM DANG, or *Alphabetical Enumeration*, has already been explained (*See* § 26 II). In this connection, when references in Indices, or Registers, or to quotations from learned works are being cited, it is customary to qualify the numeral letter by affixes such as བ་ PA, བར་ PAR, and བ་ལ་ PA-LA, of which the first denotes the Book, Register, Index, or the like, to which reference is being made, and the last two denote that the particular quotation or citation is to be found *in* some particular Book, etc.

EX. :—

ཐོ་ཤམ་ T'O A-PA : *Register No. 30.*

པོ་ཏི་ཀ་ཤར་ PO-TI K'A-PAR : *In Volume No. 2.*

ཐོ་ག་ཤམ་ལ་ T'O GA-PA-LA : *In Index No. 3.*

CHAPTER II.

ETYMOLOGY.

§ 27.—THE DEFINITE ARTICLE.

1. The Definite Article THE (which is really only an abbreviation of THAT) is represented in Tibetan in various ways, the principal being the words འདི་ DI, and དེ་ DE, of which the former is usually said to mean *This*, and the latter *That*.

Properly, འདི་ or དེ་ when used at all, should always follow the noun or adjective which it distinguishes.

As a rule it is only used when the distinguishing or demonstrative idea is intended to be conveyed.

EXAMPLES :—

མི་འདི་དང་ཕོ་སྤྲེགས་བྱུང་།

This man arrived first.

ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་བའི་མི་བཟང་ཕོ་དེ།

The good man whom you sent.

བུ་མོ་མཚོས་མི་དེ།

That pretty girl.

As a matter of fact Tibetans altogether discard the article in conversation, unless they really desire to express the demonstrative or distinguishing idea.

EXAMPLES :—

མི་ཡོང་གི་འདུག།

The man is coming.

སྒྲོ་གྲུབ།

Shut the door.

སྒྲི་ཁུང་ཕྱེས།

Open the window.

A distinction, however, in the use of འདི་ and དེ་ is made between the *nearer* and the *remoter* relation, in regard both to *time* and *space*.

For instance, when the article is intended to distinguish some person or thing already referred to, but to whom or to which reference is again being made, then, on the occasion of the second or any subsequent reference, Tibetans use དེ་ DE; འདི་ DI having been used on the occasion of the first reference.

EXAMPLE :—

མི་དེ་སླེབས་བྱུང་།

The man has arrived (referring to somebody already mentioned).

Notice also how འདི་ and དེ་ are used in a phrase like this :—

འདི་ཁས་ས་ (or ཁ་སང་) ཡོངས་མཁན་
གྱི་བང་ཆེན་དེ་རེད།

This is the messenger who came yesterday.

(N.B.—ཁས་ས་ yesterday, is Colloquial, ཁ་སང་ is Literary).

So, if on the occasion of the first reference, the object distinguished was a distant object, then དེ་ would be used; འདི་ being employed to distinguish a near or present object. Ex. :—

མི་དེ་ཁས་ས་ (or ཁ་སང་) ཡོངས་མཁན་
གྱི་བང་ཆེན་དེ་རེད།

That man (referring to somebody at a distance) is the messenger who came yesterday.

When, moreover, the article distinguishes first one and then another of two objects, both of which are present, and which are being contrasted, or to which an alternative reference is being made, then, in the case of the one, འདི་ would be used, and, in the case of the other, དེ་ Ex. :—

མི་འདི་འགྲོ་བ་ཐུབ་པ་དང་མི་དེ་འགྲོ་གི་
རེད།

This man cannot go, but that man can go (will go).

Practically, therefore, in addition to representing the article THE, འདི་ and དེ་ respectively also represent the distinguishing adjectives THIS and THAT. They also respectively represent THIS ONE and THAT ONE; HE, SHE, IT.

PLURAL.

The Colloquial plural of འདི་ is འདི་ཚོ་ (pronounced DĪN-TS'Ō),
The, These, They; and that of དེ་ is དེ་ཚོ་ (pronounced DĒN-TS'Ō)
The, Those, They.

Both articles, however, are often used in the singular to distinguish collective nouns. In such cases they precede the word they distinguish. Ex. :—

འདི་གསུམ།	<i>These three</i>
དེ་ལྔ།	<i>Those five.</i>
འདི་ཐམས་ཅད།	<i>All these.</i>
དེ་རྣམས།	<i>All those.</i>

The following is Literary :—

གསུང་དེ་ཀུན་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་བ་
 ཞིག་བྱུང་། *All these sayings pleased greatly.*

Where a plural noun is qualified by an adjective, and the whole is distinguished by the article, it is the article which takes the plural sign ཚོ་ Ts'Ō, and it is the ཚོ་ which takes whatever case-sign there may be.

Ex. :—

ངས་སློམ་ཡོན་ཏན་རྗེ་བོ་འདི་ཚོ་ལ་ལབ་
 ཀྱི་ཡིན། *I shall speak to these learned
 lamas.*

2. Another method by which the Definite Article is represented is by using the particle ནི་ NI; but this is rather Literary than Colloquial. In a long and involved sentence it may be placed after the principal noun, or noun-phrase, so as to distinguish it prominently. It may also be used to emphasize a particular word or expression, and may even be employed in addition to འདི་ or དེ་.

Ex. :—

ར་སགོ་བཅུ་གཉིས་ནི།

The twelve ra-gos (or ra-heads).

སི་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལས་བྱད་དུ་འཕགས།

*Mankind are the noblest of all animals.*བཀའ་དེ་ནི་དགོན་མཚོག་དང་མཉམ་དུ་
བཞུགས་པ་དང་།*And the word was with God
(John i. 1.)*

3. The functions of the Definite Article are sometimes performed by the particles བ་ PA and བོ་ PO, when affixed to numerals. (See § 26, Notes 6, 8, 14.)

4. The particles བོ་ PO, བ་ PA, ཁ་ K'A, etc., as performing the function of the Definite Article in connection also with nouns and adjectives, are used when the idea of *individuality*, or *definiteness*, is particularly desired. Thus, རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་ *The great king*. But they are also sometimes discarded. Thus, རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ *The four great kings*. They are also discarded in enumerations like the following :—

ཆེ་ཆུང་།

Great and small.

སྐྱེ། མི། རྒྱུ། རྒྱུ་ལྔ། རྒྱུ་དྲུག་།

Birth, Old age, Sickness, Death.

The conjunction དང་ DANG, *And*, is also discarded in such expressions.

The particles under notice and conjunctions are also discarded in enumerations of nouns that are in apposition or contrast. Ex. :—

རེ་དོགས།

Hope and Fear.

དགུ་ལྡན།

Virtue and Vice.

གནམ་ས།

Heaven and Earth.

In a sentence like རེ་བའི་ཀ་བ་ (otherwise རེ་བའི་ཀ་བ་) *The pillar of hope*, the particle is omitted from the first noun, རེ་བ་ *Re-wa*, and annexed only to the second.

Sometimes however a phrase is contracted and the particle omitted in both its members. Ex. : རིག་ *The pillar of hope.*

5. The student may also be reminded of the various affixes set out at the end of § 24, since they too occasionally perform the functions of the Definite Article.

§ 28.—THE INDEFINITE ARTICLE.

1. ཅིག་ *A, An, Some*, is a modification of གཅིག་ *One*, and is seen in the following forms, which may be used even in the Colloquial, if it is desired to be very correct, though as a matter of fact the form ཅིག་ *CHI'* is the one most favoured:—

ཅིག་ after final ག་, ད་, or བ།

ཞིག་ after all vowels, or after final ང་, ཅ་, ས་, ར་, or ལ།

ཤིག་ after final ས།

2. Being an adjective when it qualifies a noun, and an adverb when it qualifies an adjective, its place in the sentence is immediately after the noun, or noun and adjective, that it qualifies. Ex. :—

དྭ་ཞིག་ (or ཅིག)། *A horse.*

སེ་བཟང་པོ་ཅིག། *A virtuous man.*

དྭ་ཅིག་དང་ཤིང་དྭ་འཁོར་ལོ་ཅིག། *A horse and a carriage.*

3. ཅིག་ and not the noun or adjective to which it is annexed, takes the case-sign, but only in what we would call the Nominative. In the other cases ཅིག་ is usually dropped. Ex. :—

དྭ་འགྲུང་མཚར་པོ་ཅིག་གིས་ང་ཚོའི་གཟན་པ་
བཟམ་པ་རིད། *A strange horse has eaten our hay.*

ང་གཙུང་པོ་འི་འགྲམ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། *I live near a large river.*

4. Annexed to approximate numerals, it signifies collectiveness.

Thus :—

མི་གསུམ་བཞི་ཞིག།

A group of three or four men.

དམག་སྒྲར་སྤོང་སྤྲུག་གཅིག་གཉིས་ཤིག།

A force of one or two thousand soldiers.

5. Used with the adverb ཅམ་ TSAM, *About*, it signifies SOME. Thus :—

ལྷག་བདུན་ཅུ་དགུ་བཅུ་ཅམ་ཞིག།

Some seventy or ninety sheep.

Another expression for SOME is ཁ་ཤས་ K'A-SHÄ, and another is དྲོག་ཅེ་ TOG-TSE.

The Literary form of ཁ་ཤས་ is འབའ་ཞིག་ GÄ-ZHYI'.

A few, Solely, Only, Alone, may be rendered in Colloquial by དྲོག་ཅེ་ TOG-TSE, ཤ་སྤྲུག་ SHA-ŸA', and གཅིག་པོ་ CHIG-PO; and in Literature by འབའ་ཞིག་ BÄ-ZHYI'.

6. Affixed to Interrogative Pronouns, the Article signifies (in Literary Tibetan) *Whoever, Whatever, Whichever, Anyone, Anything*. Thus.

སྤྲུ་ཞིག་བྱིས་པའི་མིག་གིས་བཟླ་ན་ཡང་ etc.

Whoever with loving eyes should even regard, etc. (S.C.D.), i.e. anyone who, etc.

དེའི་ནང་ལ་གང་ཞིག་ (or ཅི་ཞིག་) མི་
འདུག།

There is nothing (anything, with negative) in it.

The Article is also used thus in Literature :—

གང་ཞིག་ཁ་མཚུ་རྒྱུ་གྱིས།

On account of some law-suit.

ཅི་ཞིག་དུ་དགོས།

What (is it) wanted for?

ཅི་ཞིག་ན།

Once, on some occasion, some time

ཅི་ཞིག་ནས།

After a little, some time afterwards

Affixed in any of its appropriate forms to a verbal root, it imports in Literature the Imperative Mood as addressed to servants and inferiors, and also the Hortative and Optative Moods. Thus :—

བྱོས་ཤིག། *Do ; Let do.*

བྱོས་ཤིག། *Let . do ; may . .do :*

བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། *May .be done.*

In the Colloquial also it is frequently used to express an emphatic order, and commonly takes the form 'ཤིག' SHI', though it would be more correct to say 'ཤིག' SHI', 'ཞིག' ZHYI', or 'ཅིག' CHI', according to rule. Ex. :—

མགྲོལ་པར་བོད་རྒྱལ་ཤིག། *Run quickly.*

སྒྲོ་རྒྱལ་ཤིག། *Shut the door.*

ཁ་བཟུང་ཤིག། *Be quiet.*

5. Here may also be mentioned 'གང་ཡང' ANY. Ex. :—

དེ་རིང་སྐད་ཆ་གསར་པ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། *Is there any fresh news to-day ?*

§ 29.—THE NOUN.

A.—Structure.

1. The Tibetan Noun ends in either a consonant or a vowel, and is either :—

(a) A MONOSYLLABLE WITHOUT ANY AFFIXED PARTICLE, and either without or with any vowel-sign, head-letter, subjunct or prefix. Ex. :—

ཉ་ Fish ; བྱ་ End ; ལྷ་ Mountain-pass ; ལྗ་ Flesh ; ས་ Earth, soil, ground, place ; མི་ Man ; མེ་ Fire ; ལྷ་ Water ; རྩ་ Bird, fowl ; མགྲོ་ Head ; སྒྲོ་ Door ; ལྗ་ Deer ; མ་ Wound ;

ལོ་ Year; ལྗོ་ Food, provisions; དབུ་ Head (Honorific); སྐ་ Hair (Human, on head).

(b) A MONOSYLLABLE, SIMPLE OR COMPLEX, WITH AN AFFIXED

PARTICLE, such as བ་, སྒོ་, སྒོ་, བ་, བོ་, མ་, མོ་, ཀ་, ལ་, ག་, ཚ་, ཚེ་, ཚ་, ཀྱ་, གྱ་, ལྱ་, བྱ་, བྱ་, ལྱ་, ལྱ་, ལྱ་, and which particle

sometimes indicates the gender. Ex. :— ལྲ་མོ་ Fox; ལྲ་མོ་ Vixen; ལྷ་པ་ Father; ལྷ་མ་ Mother; ལྷི་མོ་ Bitch; ལྲ་མོ་ Cock-bird; ལྲ་མོ་ Hen-bird; ལྲ་པ་ or ལྷོ་པ་ Monk; ལྷོ་མ་ Nun; ལྷོ་མ་ Mare; ལྲ་མ་པོ་ Son; ལྲ་མ་མོ་ daughter; ལྲ་ག་པོ་ Ram.

Sometimes, however, the particle does not indicate gender. Ex. :—

ལྲ་མ་ A mountain-shrub; ལྷི་མ་ Day, sun; དགོང་མོ་ Evening; ལྷོ་མ་ Monk, priest; རོལ་མོ་ Music; ལྲང་མ་ A kind of tree; ལྲ་པ་ BA-WA, Goitre; ལྲ་པ་ Pledge; ལྲ་མ་ Envelope, wrapper.

Sometimes the particle serves merely to differentiate the meaning of roots otherwise similarly or somewhat similarly spelt. Ex. :—

ལྷོ་མ་ To show, to teach; but ལྷོ་མ་ Autumn; ལྲང་ Marrow, pith, descent, origin; but ལྲང་པ་ Foot; ལྲང་ Confidence; but ལྲང་མ་ཀ་ The expanded hood of a snake.

If the particle is either ས་, བ་, སྒོ་, or སྒོ་, it may be and often is dropped (especially when followed by an adjective), without affecting the meaning of the word. Ex. :—

ལྲང་པོ་ལྷོ་མོ་། ལྲང་ལྷོ་མོ་

The or a great elephant.

ལྲང་པོ་ལྷོ་མོ་ལྷོ་མོ་། ལྲང་ལྷོ་མོ་ལྷོ་མོ་

The four great kings.

Some of such particles perform the functions of DIMINUTIVES. Thus, in the case of ལྲ་, the inherent ལྲ་, or ལྲོ་, of the final or the

only consonant of the noun, is turned into ཨི, and is followed by the particle. Ex. :—

ཉ་ Fish : ཉེའུ་ Little fish ; བ་ Cow ; བེའུ་ Calf.

In other cases the final consonant, if a ལ།, is cut off the noun, and turned into a second syllable, to which *Zhyab-kyu* is added. Ex. :—

ཕུལ་ Hand : ཕུལུ་ Little hand ; ཕུལ་ Child ; ཕུལུ་ Little child ;
ལུལ་ Sheep ; ལུལུ་ Lamb.

In other cases the Diminutive particle is simply added to the primitive noun as it stands. Ex. :— མི་ Man ; མིའུ་ Mannikin ; བ་ Sack ; བའུ་ Sacklet.

Another way of expressing the Diminutive is to qualify the noun by the adjective རྒྱུ་ Small. Ex. :—

མགོན་ཁང་རྒྱུ་ A little inn.

སྡོམ་རྒྱུ་ A little mind, narrow mind.

Or lastly—

(c) A DISSYLLABLE, OR EVEN A POLYSYLLABLE, either without or with a particle. Those nouns, and especially the polysyllabic nouns, which are mostly proper names, and sometimes even amount to phrases, are often comparatively modern words which have either gradually developed or been deliberately compounded out of originally simple elements. Ex. :—

ཀུབ་ཀུལ་ Chair ; ཞི་མི་ Cat ; མི་སྤྱུ་ Layman ; ཚད་ཡིག་ Contract ;
བརྩོན་འགུམ་ Diligence, industry, zeal ; ལྗོང་ཁྲིམ་ City ; ལྷོ་རོན་པ་ or བར་
མི་བྱེད་མཁའན་ Advocate or pleader ; ལྷོ་བའོ་ Petitioner ; ལྷོ་ལྷོ་ NYE-ZHYU,
Petition ; བ་སྤྲོད་པ་ Gamester, juggler with words ; བ་མཁའ་ Tobacco ;
བྱེ་མ་ལེབ་ or བྱེ་འབྲིན་མ་ CH'EN-DEM-NA, (Colloquial), or བྱེ་མ་བྱེ་མ་
(Literary), Butterfly.

N.B.—Words with the definite particles བ་, གོ་, etc., are generally used without the article འདི་, or དེ་, unless the latter is intended to express *This* or *That*.

2. Besides the particles above referred to, mention may be made of མཁམ་ K'AN, which, annexed to substantives or verbal roots, is extensively used in the Colloquial to signify a person who, in some capacity or character, is connected with some particular act, state, or thing. Ex. :—

སྲུང་མཁམ་ *Guard* ; ཅམ་བ་བཤད་མཁམ་ *Liar* ; མིག་འཕྲུལ་སྒྲིབ་མཁམ་ *Magician* ; ཚཱོ་མ་མཁམ་ *Author* ; མགོ་སྐོར་གདོང་མཁམ་ *Deceiver* ; མི་བམད་མཁམ་ *Murderer* ; ལན་སྒྲེད་མཁམ་ *Informant*.

In book-language the following may be found :—

གར་མཁམ་ *Dancer* ; ལས་མཁམ་ *Guide* ; རླིང་བུ་མཁམ་ *Flutist* ; དི་ལྷང་མཁམ་ *Violinist, harpist* ; འིང་མཁམ་ *Joiner, carpenter* ; བཀུ་མཁམ་ *Bow-maker* ; བཟོ་མཁམ་ *Artisan, worker* ; ས་མཁམ་ *Peasant, agriculturist, raïat*.

Such compounds in མཁམ་ (at least in the Literary language) may take the indicative particles བ་, གོ་, མ་, or མོ་, as expressive not only of the definite or indefinite article but also of gender. Ex. :—

འགོ་མཁམ་བ་ (Masculine)	}	<i>A Walker, The Walker.</i>
འགོ་མཁམ་གོ་ (Feminine)		
འགོ་མཁམ་བོ་ (Masculine)	}	<i>Ditto.</i>
འགོ་མཁམ་གོ་ (Feminine)		

3. Instead of མཁམ་ use is sometimes made of the verb བྱེད་བ་ *To do*.

Ex. :—

བྱེད་པ་པ་	}	(Masculine)	} <i>A doer, The doer.</i>
བྱེད་པ་			
བྱེད་པ་པོ་			
བྱེད་པོ་			
བྱེད་པ་མ་	}	(Feminine)	
བྱེད་མ་			
བྱེད་པ་མོ་			
བྱེད་མོ་			

Sometimes, even in the Colloquial, both བྱེད་ and མཁའན་ are used together, either with or without the Indicative Particles པ་, པོ་, མ་, མོ་, though in the Colloquial these are commonly discarded. Ex. :—

Literary.

འགྲོ་བྱེད་མཁའན་	(Common)	} <i>A walker, The walker.</i>			
འགྲོ་བྱེད་མཁའན་པ་	}		(Masculine)		
འགྲོ་བྱེད་མཁའན་པོ་					
འགྲོ་བྱེད་མཁའན་མ་				}	(Feminine)
འགྲོ་བྱེད་མཁའན་མོ་					

N.B.—When འདི་, or དེ་ or the indefinite article ཅིག་ is used with any of the above, the indicative particle is discarded, e.g. :—

འགྲོ་བྱེད་མཁའན་དེ་	<i>The walker, That walker.</i>
འགྲོ་བྱེད་མཁའན་ཅིག་	<i>A walker.</i>

COLLOQUIAL.

སོ་ནམས་བྱེད་མཁའན་	<i>Agriculturist, Farmer.</i>
ལམ་གྲུང་བྱེད་མཁའན་	<i>Guide.</i>

ཁས་ཁྱབ་བྱེད་མཁན་   *Guarantor.*

རོགས་བྱེད་མཁན་   *Helper.*

4. བྱེད་, however, is not the only auxiliary that takes the affix མཁན་ in this way. There are others ; for instance, རྒྱབ་ Ex. :—

ཚོད་པ་རྒྱབ་མཁན་   *Arguer, Reasoner.*

ངར་སྐད་རྒྱབ་མཁན་   *Roarer.*

རྩལ་ལོ་རྒྱབ་མཁན་   *Briber.*

རྩིས་རྒྱབ་མཁན་   *Calculator.*

In fact, the functions of མཁན་, བྱེད་, and རྒྱབ་ in this respect, are very similar to those of the Urdu word وَالَا , *wālā*, or the Persian words بان *bān*, گار *gar*, گَار *gār*, کار *kār*, etc., or even the Tibetan particle པ་ in words like ལྷ་པ་ *Scholar, Monk, Disciple, Novice* ; ལྷ་པ་ *Water-carrier, Bhīsti* ; ལྷ་པ་ *Horseman*, etc.

5. Another common affix of a similar nature annexed to noun-substantives is བཟོ་བ་, or བཟོ་ *Maker, Manufacturer*, etc. Ex. :—

རྩམ་བཟོ་བ་   } *Boot-maker.*

དང་བཟོ་

ཤིང་བཟོ་བ་   *Carpenter.*

གསེར་བཟོ་བ་   *Goldsmith.*

དུལ་བཟོ་བ་   *Silversmith.*

ཟངས་བཟོ་བ་   *Coppersmith.*

6. *Abstract Nouns.*

In the Colloquial these are seldom used, resort being generally had to an adjective phrase. Thus, instead of saying ལྷ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཟང་

ངན་དེ་ཆེ་གླིང་། *The goodness of the Dalai Lama is great*, a Tibetan would probably say ལྷུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་རེད། *The Dalai Lama is very good*. When, however, an abstract noun is used, it can be formed in two ways. First, by placing in juxtaposition the roots of two adjectives with opposite meanings, e.g. མང་ཉུང་ *Quantity*, from མང་པོ་ *Much*, and ཉུང་བ་ *Little*; ཉེ་རིང་ *Distance*, from ཉེ་བ་ *Near*, and རིང་བ་ *Far*; བཟང་ངན་ *Goodness*, from བཟང་པོ་ *Good*, and ངན་པ་ *Bad*; and so on. Secondly, by affixing ལེས་ *Lö*, to the root of any adjective, e.g. བསམ་ལེས་ *Brightness, Clearness*, from བསམ་ལ་པོ་ *Bright, Clear*; ངན་ལེས་ *Badness*, from ངན་པ་ *Bad*; བདེ་ལེས་ *Goodness*, from བདེ་པོ་ *Good*.

In Literary Tibetan abstract nouns are formed by adding ཉིད་ *NYI'*, to the adjective in its full form, that is, not the mere root, but the root plus one of the indicative particles. Ex. :—

སྒྲ་	<i>Easy</i> , but	སྒྲ་བ་ཉིད་	<i>Easiness, facility</i> .
དཀའ་	<i>Difficult</i> , but	དཀའ་བ་ཉིད་	<i>Difficulty</i> .
ཐར་	<i>Free</i> , but	ཐར་བ་ཉིད་	<i>Freedom</i> .
ངེས་	<i>True</i> , but	ངེས་པ་ཉིད་	<i>Truth</i> .
བཞིན་	<i>Young</i> , but	བཞིན་པ་ཉིད་	<i>Youth</i> .
ནག་	<i>Black</i> , but	ནག་པ་ཉིད་	<i>Blackness</i> .
སྒྲོན་	<i>Mad</i> , but	སྒྲོན་པ་ཉིད་	<i>Madness, Lunacy</i> .
སྒྲུབ་	<i>Tedious</i> , but	སྒྲུབ་པ་ཉིད་	<i>Tedium</i> .

B.—Inflexion.

The Tibetan Noun-Substantive is inflected in relation to :—

1.—GENDER.

The names of all males, females and inanimate objects are naturally

masculine, feminine, and common respectively, e.g., མི་ *Man* (m.); རྒྱུ་ལྷན་ *Woman* (f.); རྫོ་ *Stone* (c.).

Nouns ending in བ་ or སྲོ་ or བ་ or སྲོ་ or with བ་ or སྲོ་ prefixed or affixed, are generally (in the last two cases always) masculine. Ex. :—

གྲུ་པ་ *Pupil or novice in a monastery.*

ཀྲུལ་པོ་ *King, Regent, Temporal Ruler, Rajah.*

རྩ་སྲོ་ or སྲོ་རྩ་ *Horse.*

ཕག་སྲོ་ or སྲོ་ཕག་ *Hog.*

པོ་གླང་ *Bull.*

པོ་གཡག་ *Bull-yak.*

སྲོ་རྩ་ *Stallion.*

སྲོ་ཕག་ *Boar.*

ཨ་ཕ་ *Father.*

ཨ་པོ་ང་ *This old chap ; I myself.*

གཙོ་སྲོ་ *Official chief.*

ཚ་སྲོ་ *Grandson.*

But sometimes nouns in བ་ or སྲོ་ or བ་ or སྲོ་ are common. Ex. :—

Ex. :—

གཅེས་པོ་

བུ་མ་པ་

འདྲིས་པ་

} *Beloved, Sweetheart, Lover.*

ཚོལ་སྲོ་

མྲི་སྲོ་

} *Basket.*

རྩྭ་པ་ *Patch.*

འགྲུལ་པ་ *Traveller.*

གསང་བ་ *Secret.*

གཡོག་པོ་ *Servant.*

ཁ་བ་ *Liquid.*

ཀ་བ་ *Leather.*

བྲ་སྲོ་ *Bitter buck-wheat.*

Nouns with མ་ affixed, or with མོ་ affixed or prefixed are generally feminine. Ex. :—

ཚོད་མ་ *Mare.*

ཨ་མ་ *Mother.*

ལལ་ད་མ་ *Maid-servant.*

སྤྲུག་མོ་ *Tigress.*

ཕུ་མོ་ *Daughter, girl.*

མི་མོ་

མོ་མི་

} *Bitch.*

ཚ་མོ་ *Niece.*

But མ་ and མོ་ do not always denote the feminine gender. Ex. :—

ལོ་མ་ *Leaf.*

ལད་མ་ *Lotus.*

གཤུང་མ་ *Beam of wood.*

ལྷན་མ་ *Bean.*

དོང་མ་ *Breeches, pants.*

ཐུང་མ་ *Spoon.*

འཇག་མ་ *Shovel, spade.*

གྲོག་མ་ *Ant.*

པིང་ཀུ་མ་ *Hawk, kite.*

ཅུང་མོ་ *Sport, game, play.*

ལྷོ་མོ་ *Chūmbi.*

གྲོགས་མོ་ *Friend.*

དགོང་མོ་ *Evening.*

རལ་མོ་ *Music, cymbals.*

ལུང་མོ་ *Fun.*

ལྷ་ཕུ་གོང་མོ་ *Grouse.*

གཟིག་མོ་ *Hedgehog.*

ལུས་མོ་ *Knee.*

Masculine nouns may be turned into feminine nouns by substituting a feminine affix for a masculine one. Ex. :—

ལྷ་མ་པ་ *A man of Lhasa.*

ལྷོ་གར་པ་ *An Indian.*

བོད་པ་ *A Tibetan.*

ལྷོ་ནུབ་པ་ or ལྷོ་མི་ *A Chinaman.*

བལ་པོ་ *A Nepāli.*

ལྷ་མ་མོ་ *A woman of Lhasa.*

ལྷོ་གར་མོ་ *A woman of India.*

བོད་མོ་ *A woman of Tibet.*

ལྷོ་ནུབ་མོ་ or ལྷོ་མོ་ *A woman of China.*

བལ་མོ་ *A Nepāli woman.*

2.—NUMBER

(a) There are several signs in Tibetan denoting the plural number, e.g.—

ཚོ་ T'so. This is the sign commonly used now in the Colloquial with any kind of noun or adjective.

(b) རྣམས་ ṂAM. This is Literary, and is seldom if ever heard in the Colloquial. It is largely used, for instance, in the Tibetan translation of the New Testament. རྣམས་ is used when

things or persons are referred to separately from others, e.g.

ང་རྣམ་པ་ལྔ་ We five.

(c) དག་ DA'. This is an elegant substitute for རྣམས།

(d) ཅག་ CHA'. Another book term. Used also in Sikhim and Bütän with personal pronouns, e.g. ང་ཅག་ We, etc.

(e) No plural sign at all need be used when, from the context, it is clear that the plural number is implied. In such cases the noun remains in the singular number. Ex. :—

ལྷ་ས་ལ་ལྷ་མ་མང་བོ་ཡོད་པ་རེད། *There are (I understand) many lamas in Lhasa. Or, Lhasa (I believe) has many lamas.*

(f) When, however, the plural sign is expressly used, it, and not the noun, nor the adjective, if any, takes the case-sign. Ex. :—

མི་བཟང་བོ་ཚོས་ཁོ་ལ་ཐོབ་བྱུང་། *The virtuous men received him.*

(g) When expressly used, the plural sign comes after the noun if there is no adjective and no article, definite or indefinite. Ex. :—

དུས་གྲུན་མི་ཚོ་མགོ་སྐོར་བཞེད་མཁན་རེད། *Men were deceivers ever*

(h) When there is only an adjective after the noun, the plural sign is annexed to the adjective, not to the noun. Ex. :—

མི་བཟང་བོ་ཚོ། *Good men.*

(i) If, however, the adjective be used as an attribute predicate of the noun, then the plural sign is annexed to the noun not to the adjective. Ex. :—

མི་ཚོ་བཟང་བོ་རེད། *The men are good.*

(k) If the noun be distinguished by an article, or distinguished by an article and also qualified by an adjective, the plural sign annexed to the article.

Ex. :—

མི་འདི་ཚོ།	<i>The or these men.</i>
མི་དེ་ཚོ།	<i>The or those men.</i>
མི་བཟང་པོ་འདི་ཚོ།	<i>The or these good men.</i>
མི་བཟང་པོ་དེ་ཚོ།	<i>The or those good men.</i>
མི་དེ་ཚོ་བཟང་པོ་འདུག།	<i>Those men are good.</i>

.—CASE.

By way of supplementing what has already been said on this subject in § 25, examples are now given of the Declension of Nouns ending in (1) a vowel, (2) final consonants ག། or ང་; ད་, བ་ or ས་; and ར་, མ་, ར་ or ལ།

The particular postpositions given are, of course, only examples out of many that might be used.

I.—NOUN ENDING IN A VOWEL.

(i) Singular.

ལྷ་བ་ *Month, or Moon.*

Nom.	} ལྷ་བ་ <i>Month.</i>
Voc.	
Acc.	
Gen.	ལྷ་པའི་ or བ་ཡི་ <i>Of month.</i>
Agent.	ལྷ་བས་ or བ་ཡིས་ <i>By month.</i>

Dat.	ལྷ་བ་ལ་	<i>To month, or moon.</i>
Loc.	ལྷ་བ་ན་	<i>On moon.</i>
Per.	ལྷ་བ་ལ་	<i>In or during month.</i>
Mod.	ལྷ་པའི་ཉེན་གྱིས་	<i>On account of moon or month.</i>
Abl.	ལྷ་བ་ལས་	<i>Than month or moon.</i>
Term.	ལྷ་པའི་བར་དུ་	<i>Until month : as far as moon.</i>

PLURAL.

ཟླ་པ་ཚོ་ *Months, Moons.*

Nom. } Voc. } Acc. }	ཟླ་པ་ཚོ་	<i>Months, Moons.</i>
Gen.	ཟླ་པ་ཚོ་འི་ or ཚོ་ཡི་	<i>Of months, Of moons.</i>
Agent.	ཟླ་པ་ཚོ་ས་ or ཚོ་ཡི་ས་	<i>By months, By moons.</i>
Dat.	ཟླ་པ་ཚོ་ལ་	<i>To months, To moons.</i>
Loc.	ཟླ་པ་ཚོ་ན་	<i>On moons.</i>
Per.	ཟླ་པ་ཚོ་ལ་	<i>In or during months.</i>
Mod.	ཟླ་པ་ཚོ་འི་ཀློན་གྱིས་	<i>On account of moons or months.</i>
Abl.	ཟླ་པ་ཚོ་ལས་	<i>Than months or moons.</i>
Term.	ཟླ་པ་ཚོ་འི་བར་དུ་	<i>Until months: as far as moons.</i>

(ii) *Similar with Definite Article.*

SINGULAR.

ཉི་མ་ *Sun or Day.*

Nom. } Voc. } Acc. }	ཉི་མ་འདི་	<i>The sun or the day.</i>
Gen.	ཉི་མ་འདི་འི་	<i>Of the sun or day.</i>
Agent.	ཉི་མ་འདི་ས་	<i>By the sun or day.</i>
Dat.	ཉི་མ་འདི་ལ་	<i>To the sun or day.</i>
Loc.	ཉི་མ་འདི་ན་	<i>On the sun.</i>
Per.	ཉི་མ་འདི་ལ་	<i>During the day.</i>
Mod.	ཉི་མ་འདི་དང་	<i>With the sun or day.</i>
Abl.	ཉི་མ་འདི་ལས་	<i>Than the sun or day.</i>
Term.	ཉི་མ་འདི་འོག་གས་ལ་	<i>Towards the sun.</i>

N.B.—In Colloquial the Definite Article is as a matter of fact seldom used.

PLURAL.

ཉི་མ་འདི་ཚོ་ *The suns or days.*

Nom. } Voc. } Acc. }	ཉི་མ་འདི་ཚོ་	<i>The suns or days.</i>
Gen.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་འི་	<i>Of the suns or days.</i>
Agent.	ཉི་མ་འདི་ཚོས་	<i>By the suns or days.</i>
Dat.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་ལ་	<i>To the suns or days.</i>
Loc.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་ན་	<i>On the suns or days.</i>
Per.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་ལ་	<i>In or during the days.</i>
Mod.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་དང་	<i>With the suns or days.</i>
Abl.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་ལས་	<i>Than the suns or days.</i>
Term.	ཉི་མ་འདི་ཚོ་ནས་	<i>From the suns or days.</i>

(iii)—*Similar with Indefinite Article.*

དགོན་པ་ཞིག་ *A monastery.*

Nom. } Voc. } Acc. }	དགོན་པ་ཞིག་	<i>A monastery.</i>
Gen.	དགོན་པ་ཞིག་གི་	<i>Of a monastery.</i>
Agent.	དགོན་པ་ཞིག་གིས་	<i>By a monastery.</i>
Dat.	དགོན་པ་ཞིག་ལ་	<i>To a monastery.</i>
Loc.	དགོན་པ་ཞིག་ལ་	<i>In a monastery.</i>
Per.	(Not used).	(Not used).
Mod.	དགོན་པ་ཞིག་དང་	<i>With a monastery.</i>
Abl.	དགོན་པ་ཞིག་ལས་	<i>Than a monastery.</i>
Term.	དགོན་པ་ཞིག་ནས་	<i>From a monastery.</i>

N.B.—In conversation ཅིག, ཞིག, and འིག, in this sense is usually dropped in all cases except the Nominative, or Agentive.

(iv)—*Similar with a higher Numeral.*

Nom.	}	ཕོ་ཉ་བདུན་	<i>Seven angels.</i>
Voc.			
Acc.			
Gen.		ཕོ་ཉ་བདུན་གྱི་	<i>Of seven angels.</i>
Agent.		ཕོ་ཉ་བདུན་གྱིས་	<i>By seven angels.</i>
Dat.		ཕོ་ཉ་བདུན་ལ་	<i>To seven angels.</i>
		etc., etc.	

(v)—*The same with a Definite Particle.*

Nom.	}	ཕོ་ཉ་བདུན་པོ་	<i>The seven angels.</i>
Voc.			
Acc.			
Gen.		ཕོ་ཉ་བདུན་པོའི་	<i>Of the seven angels.</i>
Agent.		ཕོ་ཉ་བདུན་པོས་	<i>By the seven angels.</i>
Dat.		ཕོ་ཉ་བདུན་པོལ་	<i>To the seven angels.</i>
		etc., etc.	

(vi) *The same in the Singular with Cardinal.*

Nom.	}	ཕོ་ཉ་བདུན་པ་	<i>The seventh angel.</i>
Voc.			
Acc.			
Gen.		ཕོ་ཉ་བདུན་པའི་	<i>Of the seventh angel.</i>
Agent.		ཕོ་ཉ་བདུན་པས་	<i>By the seventh angel.</i>
Dat.		ཕོ་ཉ་བདུན་པལ་	<i>To the seventh angel</i>
		etc., etc.	

(vii) *Similar with Definite Article.*

Nom.	}	ཕོ་ཉ་དང་པོ་འདི་	<i>The first angel.</i>
Voc.			
Acc.			
Gen.		ཕོ་ཉ་དང་པོ་འདིའི་	<i>Of the first angel.</i>

Agent.	ཕོ་ཉ་དང་བོ་འདིས་	<i>By the first angel.</i>
Dat.	ཕོ་ཉ་དང་བོ་ལ་	<i>To the first angel.</i>
	etc.,	etc.

(viii) When, as is sometimes the case, the adjective precedes the noun, the former must be put in the genitive case, and the case-sign must be attached to the noun, or to the definite or indefinite article, if any, or to the plural sign, if any. Ex. :—

ཡག་བོའི་བྱེད་སྤངས་	<i>Good behaviour.</i>
ཡག་བོའི་བྱེད་སྤངས་ནས་	<i>From good behaviour.</i>
ཡག་བོའི་བྱེད་སྤངས་འདིས་	<i>By this good behaviour.</i>
ཡག་བོའི་ལས་ཀ་ཞིག་གིས་	<i>By a good deed.</i>
ཡག་བོའི་ལས་ཀ་ཚོ་ལ་	<i>To good deeds.</i>
ཡག་བོའི་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་ལ་	<i>To those good deeds.</i>

II.—NOUN ENDING IN ག།, OR ང།

ལུག་ *Sheep.*

Nom. } Voc. } Acc. }	ལུག་	<i>Sheep.</i>
Gen.	ལུག་གི་	<i>Of the sheep.</i>
Agent.	ལུག་གིས་	<i>By the sheep.</i>
Dat.	ལུག་ལ་	<i>To the sheep.</i>
	etc.,	etc.

ཤིང་ *Tree.*

Nom. } Voc. } Acc. }	ཤིང་	<i>Tree.</i>
Gen.	ཤིང་གི་	<i>Of the tree.</i>
Agent.	ཤིང་གིས་	<i>By the tree.</i>
Dat.	ཤིང་ལ་	<i>To the tree.</i>
	etc.,	etc.

III.—NOUN ENDING IN ད་, བ་ or ས།

པོད་ *Tibet* ; ཚབ་ *Delegate* ; ཚས་ *Costume*.

Declined like any other noun, save that the genitive sign is ཉི་ and the agentive sign is ཉིས།

IV.—NOUN ENDING IN ན་, མ་, ར་ or ལ།

ཉོ་མཁན་ *Buyer* ; ལྷམ་ *Boot* ; ལྷོང་ཁྱིར་ *City* ; རྩ་སོལ་ *Coal*.

Declined like any other noun, save that the genitive sign is ཉི་, and the agentive sign is ཉིས་. It must be remembered, however, that in Colloquial it is allowable to pronounce all these signs ཉི་ and ཉིས།

§ 30.—THE ADJECTIVE.

I.—Form and Place.

(i) There is little or no structural difference between the noun and the adjective. In fact, the latter may, for the most part, be regarded merely as a noun performing qualifying functions with respect to some other noun or verbal substantive.

As a rule the adjective follows the noun, and then it is the adjective and not the noun which takes the case-sign. If the adjective is distinguished by a following article, definite or indefinite, or a demonstrative pronoun, it is the article or the pronoun and not the adjective which takes the case-sign. So, the adjective, and not the noun, takes the sign of the plural, if there is no article or demonstrative pronoun. If there is, the article or pronoun takes the sign.

If, as is sometimes the case, the adjective precedes the noun, the adjective is put in the genitive case, and the case-sign is annexed to the noun, or to the article, if any, or to the plural sign, if any.

EXAMPLES :—

ཉི་མི་ནག་པོ་དེས་ཚུ་ཚུ་དཀར་པོ་ (ཉིག་) *That black cat saw a white mouse.*

མཐོང་ལྷུག།

ཉི་མི་ནག་པོས་ཚུ་ཚུ་ཟེན་པ་རེད། *The black cat has caught the mouse.*

གཟིག་དཀར་པོ་ཚོ་འབེལ་པོ་མ་རེད།	<i>White leopards are uncommon.</i>
གཟིག་དཀར་པོ་འདི་ཚོ་ཚ་ཆེན་པོ་རེད།	<i>These white leopards are valuable.</i>
གཅན་གཟན་མཛེས་པོ་དཀར་པོ་འདི་ཚོས་ རི་རྒྱགས་གཞན་པ་གསོད་ཀྱི་འདུག།	<i>These beautiful white beasts of prey kill other wild animals.</i>
དམར་པོ་འདི་སྤྲིན་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་མཛེས་ པོ་རེད།	<i>Those crimson clouds are very beautiful.</i>

(ii) A very common practice in Colloquial is to turn what we would call a relative clause into an adjectival phrase. Ex. :—

སྤྱང་ཀྱུ་བསད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ or སྤྱང་ཀྱུ་ བསད་མཁན་མི་དེ།	<i>The man who killed the wolf. Literally, the wolf-killing man.</i>
--	--

མི་བསད་མཁན་གྱི་སྤྱང་ཀྱུ་དེ་ or མི་བསད་ མཁན་སྤྱང་ཀྱུ་དེ།	<i>The wolf that killed the man.</i>
--	--------------------------------------

(iii) The idiomatic use of this affix མཁན་ is undoubtedly most difficult to understand, for Colloquially it may express the passive as well as the active voice. For instance, བསད་མཁན་གྱི་མི་ signifies, not only *The man who kills or killed*, but also *the man who was or has been killed*. Probably the difficulty arose with the alleged Colloquial custom of using the perfect root of most verbs even in the present tense. If only that custom were not in vogue, it would be possible to use present roots in present tenses, and perfect roots in past tenses, and confine the use of མཁན་ to the active voice, and use the past participle of the verb for the passive voice alone. Ex. :—

གསོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་, or མི་གསོད་ མཁན་དེ།	<i>The man who kills.</i>
---	---------------------------

བསད་མཁན་གྱི་མི་དེ་, or མི་བསད་ མཁན་དེ།	<i>The man who killed.</i>
---	----------------------------

བསད་བའི་མི་དེ་, or མི་བསད་བ་དེ།	<i>The man who was killed.</i>
---------------------------------	--------------------------------

This can be done, of course, even as things are; nevertheless it remains a fact that, in Colloquial, བསད་མཁན་གྱི་མི་དེ་, and མི་བསད་མཁན་དེ་ may also signify *The man who is, or was, or has been, killed*. Under these circumstances the context alone can decide what the intended meaning really is.

See § 31, IX, A, on the use of the different roots of the auxiliary verb བྱེད་པ་ *To do*, for the purpose of distinguishing the Active from the Passive Voice.

(iv) The Relative Idea is also frequently expressed by turning a participial clause into an adjectival phrase. Ex. :—

རྩེར་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གྲུས་གང་བྱུང་བྱུང་ཟས་ཡོང་   *A growing child (a child that is growing) will eat anything it gets.*
 or ཟག་པོ་དེ།

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བདང་བ་དེ་གི་སོང་འདུག།   *The man whom you sent yesterday is dead. Literally, The yesterday-by-you-sent man is dead.*
 ཀྱིས་བདང་བའི་མི་དེ་གི་སོང་འདུག།

The participle, being here an adjective, may also follow the noun. Thus :—

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བདང་བ་དེ་གི་སོང་།   *The man, etc.*

Now, let another adjective be inserted, thus :—

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདང་བའི་མི་བཟང་པོ་   *The good man whom you sent*
 དེ་གི་སོང་།   *yesterday is dead.*

Or thus :—

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བདང་བ་བཟང་པོ་   *The good man, etc.*
 དེ་གི་སོང་།

The negative is inserted thus :—

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བདང་བའི་མི་བཟང་   *The good man whom you did not*
 སོང་གི་སོང་འདུག།   *send yesterday is dead.*

(v) USE OF THE PARTICLES བ་, བོ་, མ་, མོ་, བ་, བོ་

If we desired to be very correct as regards the particles annexed to adjectival roots, we would use བོ་, or བ་, with a masculine noun, and མོ་, with a feminine noun; བ་, being more properly employed with the Indefinite Article, and བོ་, with the Definite Article, when masculine nouns are concerned; while མོ་, may be used with either the Indefinite or the Definite Article when the noun is feminine. In common parlance བོ་ is often pronounced *pu*.

Ex. :—

བྱི་མག་པོ་	<i>A black dog</i>	བྱི་མོ་མག་མོ་	<i>A or the black bitch.</i>
དུ་མོ་དཀར་པོ་	<i>The white horse</i>	ཚློད་མ་དཀར་མོ་	<i>A or the white mare.</i>

But, as a matter of fact, these distinctions are not observed Colloquially, and a Tibetan would express himself thus :—

བྱི་མག་པོ་ཞིག།	<i>A black dog.</i>
དུ་མོ་དཀར་པོ།	} <i>The white horse.</i>
དུ་མོ་དཀར་པོ་དེ།	
བྱི་མོ་མག་པོ་ཞིག།	<i>A black bitch.</i>
ཚློད་མ་དཀར་པོ།	} <i>The white mare.</i>
ཚློད་མ་དཀར་པོ་དེ།	

However, there are many adjectives which, even in Colloquial, are seen in བ་ and མ་ without reference to gender. Ex. :—

སྐྱོན་པ་	<i>Mad, insane.</i>	ལྗིད་པ་	<i>Wet.</i>
དགོས་པ་	<i>Necessary, needful.</i>	མ་དག་པ་	<i>Wrong, incorrect.</i>
གསར་པ་	<i>New.</i>	ཚང་མ་	<i>All.</i>
རྒྱུ་པ་	<i>Old.</i>	དུགས་མ་	<i>Ordinary, vulgar.</i>
གཞོན་པ་	<i>Young.</i>	ཇུས་མ་	<i>Sham.</i>

གཞན་པ་	} Other.	སློན་མ་	Previous, former.
ཡན་པ་		གཅེང་མ་	Clean.

There are also one or two seen in མོ་ without reference to gender.
Ex. :—

མངར་མོ་	Sweet.
གྲང་མོ་	Cold, chilly.
དགའ་མོ་	Joyous.

In the Literary language the adjective, in its root form alone, is often seen immediately preceding the noun. Ex. :—

ནག་ཁྲི་	Black dog.
ནག་ཁྲི་མོ་	Black bitch.

So, when the adjective has a particle and precedes the noun, Literary Tibetan follows the same rule as obtains in the Colloquial, of putting the adjective in the genitive case. Ex. :—

ནག་པའི་ཁྲི་	A black dog.
ནག་པོའི་ཁྲི་	The black dog.
ནག་མོའི་ཁྲི་མོ་	A or the black bitch.

But even in the Colloquial it is allowable, for brevity's sake, to form adjectival expressions by placing before a noun an adjective minus its particle. Ex. :—

ངའི་སེམས་ལ་གྱུ་མཚོ་ལས་སྐྱམ་ས་ཡག་གི་རེད།	To my mind the dry land is better than the ocean.
---	---

Instead of :—

ངའི་སེམས་ལ་གྱུ་མཚོ་ལས་ས་སྐྱམ་པོ་	To my mind, etc.
(or སྐྱམ་པོའི་ས་) ཡག་གི་རེད།	

So also :—

སློན་ལ་བོད་ཡུལ་ནི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཞིག་རེད།	Formerly Tibet was a secret (hidden) country.
--------------------------------------	---

Instead of :—

སྔོན་ལ་བོད་ཡུལ་ནི་ལྷང་བ་སྐྱུ་པ་ (or Formerly Tibet, etc.
 སྐྱུ་པ་འདི་ལྷང་བ་) ཞིག་རེད།

(vi) Adjectives are also sometimes formed from nouns and post-positions, the latter being put in the genitive case, and the whole expression made to precede the noun that it qualifies. Ex. :—

སྐར་ཕྱི་སྒྲིང་གི་དམག་མི་ཞིག་བོད་ཡུལ་ལ་
 སྔོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། *Some time ago a European soldier was living in Tibet.*

ད་རུང་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆེན་པོ་མང་
 པོ་འདི་ད་གྱི་ལ་ནས་ཁ་ཤས་རྒྱན་གསོས་
 འདུག། *Some of the many great ancient empires are still remembered.*

ཞི་མི་འདིས་རྩོ་གི་ (or རྩོ་འདི་) རུ་སྔོན་
 བཅག་ག་རེད། *The cat has broken the stone jug.*

ང་ཁང་པ་དེའི་ or ཡ་གའི་སྤང་ཐོག་གི་
 ཁང་སྤོང་ཅིག་གི་ནང་ལ་སྔོན་གྱི་ཡོད། *I live (or have a dwelling place) in an upper room of that house.*

The adjectives to which attention is drawn in the foregoing illustrations are, in the first ཕྱི་སྒྲིང་གི་ *European*; in the second, སྔོན་གྱི་ *Ancient*; in the third རྩོ་གི་ or རྩོ་འདི་ *Stone*; and, in the fourth, སྤང་ཐོག་གི་ *Upper*.

(vii) Some adjectives consist merely of a primitive repeated. Ex. :—

ཆག་ཆག་	<i>Broken.</i>	ཀོར་ཀོར་	} <i>Circular, round.</i>
ཀོང་ཀོང་	<i>Concave.</i>	ཀྱིར་ཀྱིར་	
ཀྱང་ཀྱང་	<i>Straight.</i>	ཀྱར་ཀྱར་	<i>Flat.</i>

ཀྲོག་ཀྲོག་	} <i>Bent, curved.</i>	ལེབ་ལེབ་	} <i>Flat.</i>
ཀྲུག་ཀྲུག་		ལྗང་ལྗང་	
ཀྲོས་ཀྲོས་	<i>Pliant, flexible.</i>	གྲལ་གྲལ་	<i>Quaking, trembling.</i>

(viii) Others consist of two primitives, similar as regards their consonantal form, but with different vowels. Ex. :—

སམ་སྤམ་	<i>Soft, low.</i>
ཐྲག་ཐྲག་	<i>Promiscuous, disorderly.</i>
གཙང་གཙང་	<i>Steep, rugged.</i>
ཀྲར་ཀྲར་	<i>Weak, feeble.</i>
ཀྲག་ཀྲོག་	<i>Curved, crooked.</i>

(ix) Or of a repeated dissyllable with a difference in the vowels.
Ex. :—

མལ་ལ་སྤལ་ལ་	} <i>Lukewarm.</i>
བལ་ལ་བྲལ་ལ་	
ཚ་ལ་ཚོ་ལ་	<i>Irregular.</i>
ཆག་ག་ཆོག་ག་	} <i>Mixed up, jumbled.</i>
ཕྱག་ག་ཕྱོག་ག་	

(x) Or of two different dissyllables in juxtaposition. Ex. :—

ཅར་མར་ *Raving.*

(xi) Or of two different monosyllables in juxtaposition. Ex. :

ཤག་རིང་ *Far, distant, remote.*

དཔག་བྲམ་ *Measureless, immeasurable.*

དཔག་ཡས་ *Immense.*

(xii) As to the formation of Abstract Nouns from adjective
§ 29, A. 6.

(xiii) English adjectives ending in *able* and *ible* are usually rendered in Colloquial Tibetan by ཉན, NYAN, or ཚོག་ CH'o', or ཚོག་ཚོག་ CH'oG CH'o', added to the root of the verb. Ex. :—

ལས་ཀ་འདི་ཐར་ཚོག་གས། or ཐར་ཚོག་གི་རེད་པས། *Is this road passable?*

ལགས་ལས་ཀ་དེ་ཐར་མི་ཚོག་ or ཐར་ཚོག་མི་འདུག། *No, the road is not passable.*

རྒྱལ་རྒྱ་འདི་གལ་ཚོག་གས། *Is this stream fordable?*

ལགས་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་གལ་ཚོག་མ་རེད། *No, the stream is not fordable.*

ཁོ་འགོ་ཚོག་ཚོག་ཡིད། *He is ready to go.*

ཇ་འདི་ཉ་ཅང་འཐུང་ཉན་འདུག། *This tea is very drinkable.*

པོག་མོག་དེ་ཟ་ཉན་མི་འདུག། *That pastry is not eatable.*

ཅ་ལག་འདི་ཚོ་འཚོང་ཚོག་མི་འདུག། *These goods are not saleable.*

དཀོན་མཚོག་ནི་མཐོང་ཐུབ་པ་མི་འདུག། *God is invisible.*

དཀོན་མཚོག་ནི་ཀུན་མཁེན་ཡིན། *God is knowable.*

(xiv) The Literary equivalent of ཚོག་, or ཉན, is རུང་བ་ RUNG-A, or རུང་ RUNG. Ex. :—

དུ་མོ་འདི་འཇིགས་སུ་རུང་ངོ་, or རུང་གི་རེད། *This spectacle is terrible, or calculated to terrify.*

འཐུང་དུ་མི་རུང་ངོ་, or རུང་གི་མ་རེད། *This tea is not drinkable, or fit to drink.*

འདི་ཟ་མི་རུང་ངོ་, or རུང་གི་མ་རེད། *This food is not eatable, or fit to eat.*

Sometimes, however, the supinal particle སུ་, དུ་, or ར་, attached to the verbal root, is omitted, and the particle བ་ after རུང་ is also omitted. Ex. :—

ལྷན་མོ་འདི་འཇིགས་ཅུང་ངོ་།

This sight is terrible.

རྩ་དེ་འཕུང་ཅུང་གི་མ་རེད་ or འཕུང་མི་
ཅུང་བ་རེད།

That tea is undrinkable.

ཟས་འདི་ཟ་ཅུང་གི་མ་རེད་ or ཟ་མི་ཅུང་
བ་རེད།

This food is uneatable.

(xv) Where a noun is qualified by two or more adjectives joined by the conjunction *and*, or *or*, the construction is as follows:—

སྐོང་ཡག་པོ་དང་སྤྲུག་པོ་ (or ཉེན་པོ་)

Good and bad (addled) eggs.

སྐོང་ཡག་པོ་དང་སྤྲུག་པོ་ (or ཉེན་པོ་) ཚོ།

Three or four men.

མི་གསུམ་བཞི།

(xvi) NEGATIVE ADJECTIVES corresponding to such as begin in English with *Un*, *In*, *Il*, *Im*, *Ir*, or *Dis*, or end in *less*, are not very much used, Tibetans preferring to use an affirmative adjective and to put the verb in the negative. Ex. :—

Instead of saying :—

ཁོ་མི་ཚོས་སེམས་མེད་མཁམ་རེད།

He is an irreligious man.

A Tibetan would prefer to say :—

ཁོ་མི་ཚོས་སེམས་ཅན་མ་རེད།

He is not a religious man.

However, when such negative adjectives are employed, they formed with the aid of the Colloquial negative expressions མི་, མ་, མེད་, and the Literary expressions མི་ལྡན་, མི་མངའ་, གཤམ་, and ཡ

Ex. :—

དགོས་པ་མེད་

} *Unnecessary.*

མི་དགོས་པ་

མི་ཐུབ་པ་

} *Impossible.*

མི་ཤིང་པ་

སྤྲུག་པོ་པོ་མེད་

} *Innocuous.*

མི་གཞིན་པ་

མེད་མི་མངའ་

Without fo

Ex. :—

མྱོ་ཅན་	<i>Intelligent, Sagacious.</i>
ཚོན་ཅན་	<i>Punctilious, moderate.</i>
ཕན་ཅན་	<i>Beneficial, useful.</i>
གྲགས་ཅན་	<i>Renowned, famous.</i>
རིན་ཅན་	<i>Costly, expensive.</i>
འདོད་ལྡན་	<i>Passionate, amorous.</i>
གྲག་ལྡན་	<i>Rocky.</i>
དགའ་ལྡན་	<i>Blissful, joyous.</i>
ཡོན་ཏན་མངའ་	<i>Talented, literate, accomplished.</i>
དོན་ཡོད་	<i>Intelligent.</i>
ཚོན་ལྡན་ཅན་	<i>Wealthy, opulent.</i>
གཤེར་ལྡན་ཅན་	<i>Full of moisture.</i>
ཤུགས་ལྡན་ཅན་	<i>Full of energy.</i>
མྱིག་བཅས་	<i>Sinful.</i>
མཁས་པོ་མཚན་ལྡན་	<i>A perfectly accomplished scholar.</i>
གཤོང་མཚོར་པོ་ཅན་	<i>Having a pretty face.</i>
ཁ་མི་སྲུག་པ་ཅན་	<i>Having an ugly mouth.</i>

ཅན་ is also said to be sometimes used thus :—

ལྷ་མ་ས་ཉི་འཁོར་ལོ་ཅན་ instead of ལྷ་མའི་ས་ཉི་འཁོར་ལོ་ The Lama's prayer-wheel : but ལྷ་མ་ས་ཉི་འཁོར་ལོ་ཅན་ would seem to be the more correct. See, however, § 31, V, (b).

Instead of constructing an adjective out of the root, the particle and the affix ཅན་, resort is often had to the root alone plus the affix

ཏྟ་ J'A, or CHA. EX. :—

From	དགའ་བ་ཅན་	may be formed	དགའ་བྱ་	<i>Cheerful.</i>
From	འཛི་བ་ཅན་	may be formed	འཛི་བྱ་	<i>Mortal.</i>
From	ཤེས་པ་ཅན་	may be formed	ཤེས་བྱ་ཚེན་པོ་	<i>Very learned.</i>

II.—Augmenting of adjectives.

This can be done in several ways :—

(a) By simply repeating the adjective, either in the shape of the primitive root, or of the root with the particle. Ex. :—

ཁྱོག་ཁྱོག་	<i>Very crooked.</i>
སྐྱགས་སྐྱགས་	<i>Very silly.</i>
སྐྱར་སྐྱར་	<i>Very sour.</i>
མངར་མངར་	<i>Very sweet.</i>
བཙོག་པ་བཙོག་པ་	<i>Very dirty.</i>
གཙང་མ་གཙང་མ་	<i>Very clean.</i>
སྔ་པོ་སྔ་པོ་	<i>Very early in the morning.</i>
ཕྱི་པོ་ཕྱི་པོ་	<i>Very late.</i>

(b) By repeating the adjective, in any of its forms, with ཡང་ YANG, inserted between them. In the Colloquial ཡང་ becomes འང་ 'ANG, after consonants other than ལ། ད། བ།, and ས། Ex. :—

མཛེས་ཡང་མཛེས།	<i>Very beautiful.</i>
སྩོམ་ཡང་སྩོམ།	<i>Very thick.</i>
ཡོན་ཏན་འང་ཡོན་ཏན།	<i>Very learned.</i>

ཡང་ also becomes འང་ after vowels, both in the Literary language and in Colloquial. Ex. :—

ལྗི་བ་འང་ལྗི་བ།	<i>Very heavy (Lit.).</i>
ཡང་པོ་འང་ཡང་པོ།	<i>Very light (Coll.).</i>

In the Literary language ཡང་ becomes ཀྱང་ KYANG, after final consonants ལ།, ཏ།, འ།, and ས། Ex. :—

ངེས་ཀྱང་ངེས།	<i>Very true.</i>
མྱོད་ཀྱང་མྱོད།	<i>Very obscure</i>
ཐུག་ཀྱང་ཐུག།	<i>Very neat.</i>
པལ་མེད་ཀྱང་པལ་མེད།	<i>Very narrow.</i>

(c) By use of the affix ཚེ་ CH'E signifying emphasis generally.

Ex. :—

ཐོག་པོ་ཚེ་	<i>Extremely sinful.</i>
གཡེད་པོ་ཚེ་	<i>Exceedingly brilliant.</i>
རིན་པོ་ཚེ་	<i>Very precious.</i>

The above, however, is more Literary than Colloquial. In the Colloquial ཚེ་པོ་, added to the root, is more common, but it is often used merely to form the adjective, and not so much to augment its force. Ex. :—

རྩ་ཚེ་པོ་	<i>Precious.</i>
འོད་ཚེ་པོ་	<i>Brilliant.</i>
ལྡོ་གྲོས་ཚེ་པོ་	<i>Intellectual.</i>
ཐོག་ཚེ་པོ་	<i>Sinful.</i>

(d) By inserting ཉ་ཅང་ *Very*, immediately before the adjective or by adding ཐག་ཚེད་ *Very*, to the adjectival root :—

བོད་སྐད་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་སློ་རེད།	<i>Tibetan is very difficult.</i>
ད་ལྟ་གནས་ཚེ་ཐག་ཚེད་རེད།	<i>The weather just now is very hot</i>

Certain other adverbs may be inserted in the same way when the sentence is a negative one. Ex. :—

འདི་བད་དེ་འོས་པོ་མ་རེད།

This is quite (or absolutely improper.

ཁོ་ཚུ་ནས་འགྲིག་པ་ (or འགྲིག་གི་)

He is not right at all.

མི་འདུག།

སྐད་ཆ་དེ་མ་ནས་དངོས་ནས་མ་རེད།

That statement is not at all true.

III.—THE COMPARATIVE DEGREE.

(a) To express this Tibetans make use of the postpositions ལས་ LÄ, in the Colloquial, and ལས་ or བས་ PÄ (བས་ wÄ, after vowels, or final ང་, ར་, or ལ་) in Literature, signifying *Than*, or *More than*, but they so manipulate the sentence as to place first the object with which the subject is being compared, then the postposition, next the subject, then the adjective in its positive degree, and lastly the verb. Ex. :—

ཁང་བ་དེ་ལས་འདི་སྒོ་པོ་རེད།

*This house is higher than that one.
Literally, Than that house this high is.*

འབྲས་ལྗོངས་ (pronounced Den-jong)

Tibet is colder than Sikkim.

བས་ (or ལས་) བོད་ཡུལ་གང་མོ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་པ་ལས་ཚོས་སེམས་ཅན་དགའ་བ་རེད།

A religious man is happier than a worldlying.

ཟ་ཚོས་སེམས་ཅན་ཚོ་བས་ནང་དོན་ཅན་ཚོ་དགའ་བ་གི་རེད།

Philosophers are happier than ritualists.

སེམས་ཅན་པོ་ཚོ་ལས་སྒོས་ཚེན་པ་ཚོ་དགའ་བ་འདུག།

Ascetics (meditators) are happier than professors.

(b) When there is no expressed object with which to compare the subject, an object may be supplied by means of འདི་ THIS or དེ་ THAT. EX. :—

འདི་ལས་མགོ་པོ་འི་ཁང་བ་ཞིག། *A higher house than this.*

དེ་ལས་མགོ་གས་པོ་འི་དྲ་ཞིག། *A fleetier horse than that.*

འདི་ལས་གྲོས་རྒྱལ་བ་ཞིག། *A counsel exceeding this.*

(c) In the Colloquial the comparative degree of certain common adjectives has a special form. For instance, the comparative of ཡག་པོ་ *Good*, is ཡག་ག་ *Better*; of མང་པོ་ *Much*, it is མང་ང་ *More*; of ལྗང་པོ་ *Thick*, it is ལྗང་བ་ *Thicker*; of ཆེན་པོ་ *Large, big, great*, it is ཆེ་བ་ *Larger, bigger, greater*. Even with them the same construction in ལས་ is employed. Ex. :—

ཁང་བ་དེ་ལས་འདི་ཆེ་བ་རེད། *This house is larger than that one.*

ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ལས་ངའི་དཔེ་ཆ་ཡག་ *My book is better than yours.*

ག་རེད།

(d) The particle belonging to an adjective is sometimes vulgarly conjugated, *i.e.* transmuted into གི་, གྱི་, or ཀྱི་, according to the rule with reference to the last letter of the root. It is better, however, to avoid this. Ex. :—

སྐྱེད་མན་འདི་དྲོན་དྲོན་མཛོས་པོ་རེད་ may *This woman is indeed pretty.*

be rendered མཛོས་ཀྱི་རེད།

ཆང་འདི་ཡག་པོ་མ་རེད་ may be *This wine is not good.*

rendered ཡག་གི་མ་རེད།

ཁང་བ་དེ་ལས་འདི་ཆེན་པོ་རེད་ may be *This house is larger than the one.*

rendered ཆེ་གི་རེད།

But not where ཡོད་པ་, etc., has the sense of *To have*. Ex. :—

མི་དེ་ལས་འདི་ལ་གྲོགས་པོ་མངས་པ་

This man has wiser friends than that one.

འདུག་ not མངས་ཀྱི་འདུག།

IV.—THE SUPERLATIVE DEGREE.

(a) To express this a universal comparison is resorted to, the subject being placed, at option, either before or after the expression used for the universal comparison. This latter may take numerous forms such as :—

ཚང་མ་ལས་

ཐམས་ཅད་ལས་

གང་ག་ལས་

སྒང་ཁ་ལས་

ཀུན་ལས་ (Literary)

ཚང་མའི་ནང་ནས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་

གང་གའི་ནང་ནས་

སྒང་ཁའི་ནང་ནས་

ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ (Literary)

ཚང་མའི་དཀྱིལ་ནས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་

གང་གའི་དཀྱིལ་ནས་

སྒང་ཁའི་དཀྱིལ་ནས་

ཀུན་གྱི་དཀྱིལ་ནས་ (Literary)

Than all.

From among all.

From among all.

Ex. :—

ལྷ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་མངས་པ་འདི།

or :—

ཐམས་ཅད་ལས་ལྷ་མ་དེ་མངས་པ་འདི།

That lama is the most learned (of all).

སྐང་ཁ་ལས་དྲུ་འདི་མགྲོགས་ཀྱི་རེད།

This is the swiftest horse.

ལྷུང་ལག་ཚང་མའི་དགྱིལ་ནས་དོ་འདི་རིན་
མང་ཆེ་བ་རེད་ or ཆེ་གི་རེད་ (or
ཆེ་ཤོས་རེད།)

*This stone is the most valuable of
all well secured things.*

རིན་པོ་ཆེ་ or ལྷ་བའི་ཁས་སྐང་ཁའི་
དགྱིལ་ནས་གསེར་ནི་རྩ་ཆེན་པོ་ (or
ཆེ་གྱི་) རེད།

*Gold is the most precious of all
metals (meltable things).*

N.B.—Note that ཆེན་པོ་ in its conjugated form becomes ཆེ།

(b) Another equally common method of expressing the superlative degree is to affix ཤོ་ SHÖ to the root of the adjective. The order in which the sentence is constructed does not much matter, and even the use of ལས་ (in Literature ལས་, བས་, or བས་) is optional. Ex. :—

དྲུ་འདི་མགྲོགས་ཤོས་རེད།

This horse is the fleetest.

རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ནས་ (or དགྱིལ་ནས་)
གསེར་རིན་མང་ཆེ་ཤོས་རེད།

Gold is the dearest of metals.

If the speaker likes he may insert དེ་ THE, after ཤོས་, thus :—

དྲུ་འདི་མགྲོགས་ཤོས་དེ་རེད།

This horse is the fleetest.

དོ་འདི་རྩ་ཆེ་ཤོས་ (དེ་) རེད།

This stone is the most valuable.

N.B.—རིན་པོ་ཆེའི་, like many other words in MS., is often abbreviated into རིནྟོའི་།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚང་མའི་དགྱིལ་ནས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་ཤོས་ (དེ་) རེད།

*Lhasa is the most transcendent
cities.*

N.B.—ཐམས་ཅད་ is often abbreviated into ཐོད་, and འཕགས་ into འཕྲ།

(c) Yet another expression used to indicate the superlative idea is མཚོག་ CH'Ō', signifying *The best, The most*, etc. It is a Literary word, and only rarely comes into the Colloquial. It may be either prefixed or affixed to the word that it qualifies, and when prefixed should be put in the genitive case. Ex. :—

• མཚོག་གི་བདག།	<i>The chief noble or lord.</i>
མཚོག་གི་མ།	<i>The chief mother : the goddess Dölma.</i>
མཚོག་གི་ལྷུག་མ།	<i>The principal woman in a family.</i>
མཚོག་གི་མཚོག།	<i>The best of the best.</i>

In Literary Tibetan the substantive is put in the genitive case when མཚོག་ is affixed. Ex. :—

བཟང་བོའི་མཚོག།	<i>The best among the good or noble.</i>
དམ་བའི་མཚོག།	<i>The holiest.</i>
དགོན་བའི་མཚོག།	<i>The Chief of Rarities ; the rarest Being or Object ; the Supreme Being.</i>
འཕགས་བའི་མཚོག།	<i>The sublimest, most excellent.</i>
མིའི་མཚོག།	<i>The best or greatest of men.</i>
མཁས་བའི་མཚོག་ཚོ།	<i>The wisest or most learned.</i>

In the Colloquial མཚོག་, if used at all, is sometimes prefixed and sometimes affixed, but neither it nor the substantive is put in the genitive case. Ex. :—

མཚོག་སྐྱོང་།	<i>The Chief Protector.</i>
དགོན་མཚོག་།	<i>Anything excellent of its kind ; also an abbreviation of དགོན་</i>
མཚོག་དགའ།	<i>པའི་མཚོག་། The highest joy, rapture, bliss.</i>
འཕགས་མཚོག་།	<i>The noblest, sublimest.</i>
རོ་མཚོག་།	<i>The most excellent taste, delicious.</i>
མཁས་མཚོག་ཚོ།	<i>The wisest, most learned.</i>
གཞུང་མཚོག་ཆེན་པོ།	<i>The very utmost attention.</i>
སྐྱེ་བུ་མཚོག་ or སྐྱེ་མཚོག་།	<i>The Chief of Beings, Buddha.</i>
མི་མཚོག་ཁྱོད།	<i>Thou best of men !</i>

མཚོག་ is also used thus in Literary Tibetan :—

མཚོག་དང་ཐུན་མོང་།	<i>Nobles and commonalty.</i>
མཚོག་དང་པམ་པ།	<i>The great and the vulgar.</i>
མཚོག་དམན།	<i>Great and small.</i>
ཤིན་དུ་མཚོག་།	<i>The very excellent or superior.</i>

V.—OTHER METHODS OF COMPARISON.

The Tibetan rendering of English phrases constructed with As...AS, may be illustrated thus :—

ང་ལ་དེ་ནས་གང་མང་ཞིག་ (or ག་རེ་མང་ ཞིག་, or གང་ཞིང་ཅིག་, or གང་ཞེ་ ཞིག་, or ག་རེ་ཞེ་ཞིག་) གནང་རོགས་ གནང་།	<i>Please give me as much (or many) of that as possible.</i>
---	--

OR :—

དྲི་སྲིད་ལ་དེ་ནས་གཟེ་གནང་ཐུབ་པ་དེ་ Please give, etc.
དྲི་ག་རང་གནང་རོགས་གནང་།

or :—

ལ་དེ་ནས་གནང་ཐུབ་པ་དེ་དྲི་ག་རང་ Please give, etc.
གནང་རོགས་གནང་།

ཁྱིད་པ་གི་ཁང་པ་ཐུག་ (or ཐུག་ལ་, or Will you come as far as to yonder
བར་དུ་) ཡོང་གི་ཡིན་པས་ or house?
Literary ཡིན་ནས།

ལམ་ཀ་འདི་པ་གི་ཁང་པ་དག་ག་ཙ་ཞིག་ This road goes about as far as to
ལ་འགོ་གི་འདུག། that house.

པ་གི་ཤིང་གློང་མགོ་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་དག་ As high as that tree-trunk is (may
རང་འདི་ཡང་ཡོད། be) this one also is.

ངས་རྒྱས་ཡོད་པ་བཞིན་ (or རང་བཞིན་, As far as I know, that is so :
or འདྲ་པོ་) ཡིན་ན་དེ་དྲི་ག་རང་ཡིན། Literary, If it be according to
the knowledge I possess, it is
just like that.

ཁོ་ལངས་མ་ཐག་ (or མ་ཐག་དུ་, or As soon as he rose I fired.
མ་ཁང་ or མ་ཁང་དུ་) ངས་མི་མདའ་
བརྒྱབ་སོང་།

ངའི་དཔེ་ཆ་ (དེ་) ཁྱིད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དང་ My book is as good as yours :
ལེགས་ཉེས་གཅིག་གི་རེད། Literally, My book is equally
good-bad with yours.

§ 31.—THE PRONOUN.
I—PERSONAL PRONOUNS.

(a) I.

ང་ }
ང་རང་ } Commonest forms in Colloquial.

- བདག་ } Expressive of humility. Chiefly used in Tsang
 ཇེ་རང་ } Like Persian بنده *Bandeh*.
 ཇེ་རང་རང་ } Emphatic forms.
 ཡ་ཤོང་ } *This old fellow or chap.* Used by the speaker
 in reference to himself, but only in a comic
 way.

The following are Book-terms :—

- བདག་ }
 ལྷན་ } Expressive of humility.
 ལྷན་རང་ }
 བདག་རང་ }
 བདག་ཉིད་ }
 བདག་ནི་ }
 ཇེ་ཉིད་ } *I myself.*
 ཇེ་ནི་ }
 ཁོ་ལོ་ (masc.) } *This one, This person, This individual.*
 ཁོ་མོ་ (fem.) } Used by the speaker with reference to
 himself or herself.
 ཇེ་ཁོ་ན་ } *I myself, I alone.*
 བདག་ཁོ་ན་ } Humble form of foregoing.

The following are Colloquially used by the Kyrong-pas, or Nipāl Frontier Tibetans :—

- ངེད་རང་ } Pronounced almost like ཡི་རང་ *I myself.*
 ལྷ་རང་ } *We ourselves.*
 (b) THOU.
 ཁྱོད་ }
 ཁྱོད་རང་ } Common Colloquial forms.

The genitive of རྩོད་ is either རྩོད་ཀྱི་, or རྩོད་ཅེའི་ *Thy, Thine :*
and the Agentive is either རྩོད་ཀྱིས་ or རྩོད་ཅེས་ *By thee.*

- རྩོད་ } Colloquial honorifics.
- རྩོད་རང་ }
- ཉིད་ Used in official correspondence.
- ཉིད་རང་ (pl. ཉིད་ཅག་) met with in dialects.

- རྩོད་ } Polite Literary forms.
- རྩོད་ཉིད་ }
- རྩོད་ཁོ་ན་ }
- རྩོད་རྣམ་པ་ } Literary honorific
- རྩོད་ཉིད་ } Other Literary forms.
- རྩོད་ཁོ་ན་ }

(c) HE, or SHE.

- ཁོ་ } Common Colloquial forms.
- ཁོ་རང་ }

The genitive of ཁོ་ is either ཁོ་འི་, or ཁོ་ཅེའི་ *His,* and the
agentive is either ཁོས་, or ཁོ་ཅས་।

- ཁོ་ } Polite forms, Literary and Colloquial.
- ཁོ་རང་ }
- ཁོ་རྣམ་པ་ } Honorific form, Literary and Colloquial.
- ཁོ་པ་ }
- ཁོ་ལ་ }
- ཁོ་ལ་ }
- ཁོ་ལ་ }
- ཁོ་ཉིད་ } Literary forms.
- ཁོ་ཉིད་ }
- ཉིད་ }

Other forms for SHE :—

$\left. \begin{array}{l} \text{མོ} \\ \text{མོ་རང་} \end{array} \right\} \text{ Colloquial.}$

The genitive of མོ་ is either མོ་འི་ or མོ་རེའི་, and the Agentive is either མོས་, or མོ་རེས་।

(d) IT.

There is no special term for this pronoun. It is often not rendered at all. Ex. :—

ན་འདི་འའི་རེད་པས་। ལགས་རེད་। *Is this my horse? Yes, it is.*
 འདི་རྩུ་གྲུ་ག་པ་ཡོད་ or འདྲུག་। *Where is my pen? It is broken.*
 བཅག་ག་རེད་।

If used at all it is generally rendered by དེ་, or དེ་རང་ Ex. :—

ཁྱི་རེའི་རྩུ་གྲུ་འདིར་ or འདི་རུ་འདྲུག་। *Here is your pen: its point broken.*
 རེའི་རྩེ་བཅག་ག་རེད་।

Usually Pronouns are not repeated in ordinary conversation at the first reference.

(e) REFLEXIVES.

རང་ *Self, One's self*, is the commonest expression, both in Colloquial and in Book-language. Other Book-terms with the same meaning are :— བདག་, ཉིད་, རང་ཉིད་, and བདག་ཉིད་।

II.—DECLENSION OF PERSONAL PRONOUNS.

This follows the same rules as apply in the case of Substantives.

Ex. :—

		<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	} c.	ང་ I.		ང་ཚོ་ We.
Gen.		ངའི་ Of me.		ང་ཚོའི་ Of us.
Agent.		ངས་ By me.		ང་ཚོས་ By us.
Dat.		ང་ལ་ To me.		ང་ཚོ་ལ་ To us.
Loc.		ང་ན་ On me.		ང་ཚོ་ན་ On us.
Ver.		_____		_____
Mod.		ང་དང་ Against me.		ང་ཚོ་དང་ Against us.
abl.		ང་ལས་ Than me.		ང་ཚོ་ལས་ Than us.
Form.	} c.	ངའི་ཕྱོགས་ལ་ Towards me.		ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་ Towards us.
		ང་ནས་ From me.		ང་ཚོ་ནས་ From us.
Nom.	} c.	ང་རང་ I.		ང་རང་ཚོ་ We.
Gen.		ང་རང་གི་ Of me.		ང་རང་ཚོའི་ Of us.
Agent.		ང་རང་གིས་ By me.		ང་རང་ཚོས་ By us.
Dat.		ང་རང་ལ་ To me.		ང་རང་ཚོ་ལ་ To us.

And so forth.

Nom.	} c.	ཁྱོད་ Thou.		ཁྱོད་ཚོ་ You.
Gen.		ཁྱོད་ཀྱི་ Of thee, Thy.		ཁྱོད་ཚོའི་ Of you, yours.
Agent.		ཁྱོད་ཀྱིས་ By thee.		ཁྱོད་ཚོས་ By you.

And so forth. •

Gen.	ཁྱོད་རེའི་ Of thee, Thy.	ཁྱོད་ཚོའི་ Of you, yours.
Agent.	ཁྱོད་རེས་ By thee.	ཁྱོད་ཚོས་ By you.

ཁྱོད་རང་ Thou, is declined like ང་རང་ I.

Nom.	}	ཁོ	He.		ཁོ་ཚོ	They.
Voc.						
Acc.						
Gen.	}	ཁོ་འི་ ཁོ་འི་འི་	Of him, His.		ཁོ་ཚོ་འི་	Of them, Their.
Agent.						
	}	ཁོས་ ཁོ་འི་ས་	By him.		ཁོ་ཚོས་	By them.

And so forth.

ཁོ་ He, is declined like ང་ངང་ I.

མོ་ She, is declined like ཁོ་ He.

ཕྱན་ This humble one, has for genitive གྱི་, and for Agentive གྱི་

བདག་ This humble one, has for genitive གི་, and for Agentive གི་

All those ending in འ་, འ་, མ་, ཉ་, and ང་ are declined like ང་ I.

Those ending in ན་ are declined like ཁོ་ Thou, save as regards the forms in ར།

N.B.—Plural Nouns do not take the plural sign ཚོ་ if from context it is clear that plurality is intended [See § 29 B, 2 (e)], plural Pronouns always take the sign, except when they are qualified by Numeral Adjectives.

EXAMPLE :—

ང་བཞི་ We four.

ང་རང་ལྔ་ We five.

III. THE REFLEXIVE PRONOUN.

(The following are examples of རང་ SELF, ONE'S SELF, reflexively :—

- ངས་རང་དགོས་སེམས་ཚེན་པོར་ངོ་ཤེས་ན་
དགོན་མཚོག་ལ་མཐོང་གི་ཡིན།
If I know myself spiritually I shall see God.
- ས་དགོན་མཚོག་ལ་དགོས་སེམས་ཚེན་པོར་
མཐོང་ན་རང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡིན།
If I see God spiritually I shall know myself.
- ཀྱི་སེ་རང་ངོ་ཤེས་ཤིག།
Man, know thyself.
- མི་བསད་མཁན་དེས་རང་བསད་པ་རེད།
The murderer has killed himself.
- ཁྱོད་རེས་དངུལ་རང་ལ་བཞག་ག་ཡིན་པས་
or ཡིན་ནས།
Did you keep the money for yourself?
- དོན་དེ་རང་ནས་བྱུང་།
The idea originated from myself.
- ཁྱིས་རུས་ཁོག་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་འཕྲེན་
སོང་།
The dog pulled the bone towards itself.
- སེམས་ཉིད་ (or དྲངས་པ་) གཞིག་པོ་རང་
ངེས་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱིན་འདུག།
The soul alone really knows itself.
- མི་གཞན་པ་ཚོ་རང་ཚོ་འི་གནས་ཚུལ་གཞན་
པ་ཚོ་འི་ནང་ལ་སྐྱུལ་གྱི་འདུག།
Other men are ourselves incarnate under other conditions.
- (ii) The following are Literary :—
སྐྱུས་ཀྱང་རང་གི་ནང་ (or better,
ཚོ་འདོད་) ཅས་གསུངས་ཀྱིད་པ་དེས་རང་
གི་གྲགས་པ་འདོད་པ་རེད་ or འདོད་
ཀྱི་འདུག།, or འདོད་དོ།
He that speaketh of (from) himself, seeketh his own glory (John vii. 18).
- ང་བཞིན་ནས་མ་བྱུང་།
I am not come of myself (John vii. 28).

Or better :—

ངན་རང་གི་ཚིན་དུ་ (or དོན་དུ་) ཡོང་
བ་མིན། *I am not, etc.*

ངས་ནི་རང་བཞིན་ནས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་བྱུབ། *I can of mine own self do nothing*
(John v. 30).

Or better :—

ངས་ང་རང་གི་མགུམ་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་
མི་བྱས་མོ། *I can, etc.*

ངས་ཀྱང་རང་གི་ཁྱིམ་ས་མི་གཙོད་དོ། *I judge not mine own self* (1 Cor
iv. 3).

Or better :—

ངས་ང་རང་རང་གི་ཕྱིང་ལ་ཁྱིམ་ས་མི་གཙོད་
དོ, or ཁྱིམ་ས་གཙོད་མི་བྱའོ་ or གཙོད་
ཀྱི་མེད། *I judge not, etc.*

ཁྱེད་རང་གི་དོན་དུ་ཅི་ཟེར། *What sayest thou of thyself* (Joh
i. 22).

Or better :—

ཁྱེད་རང་གི་སྐོར་ལ་ལབ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། *What sayest, etc.*

འདི་ཁྱེད་རང་གིས་འདྲི་འཇམ། *Askest thou this of thyself?* (Joh
xviii. 34).

Or better :—

ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ཁྱེད་རང་གི་སྐོར་འདོད་ལས་
དྲི་བ་ཡིན་ནོ། *Askest thou this, etc.*

སྟེ་ཡང་རང་གིས་རང་མགོ་བུར་བྱེད་ན་
དམའ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། སྟེ་ཡང་
རང་གི་རང་དམའ་བར་བྱེད་ན་མགོ་བར་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། *Whosoever shall exalt himself shall*
be humbled; and whosoever shall
humble himself shall be exalt
(Matt. xxiii. 12).

IV.—COMPOUNDS IN རང་ RANG.

(a) རང་ frequently forms the first part of a compound. Ex. :—

རང་ཉིད།	<i>Self ; One's self.</i>
རང་སེམས།	<i>One's own soul.</i>
རང་རེ།	<i>Each ; each respectively ; Hon. for you.</i>
རང་རེའི་རྩ་ཐག།	<i>Each has hold of his own leading-string (D).</i>
རང་རེས་བརྒྱུང་།	
རང་རེའི་སྒོ་ཏུང་ན།	<i>Each at his own door.</i>
རང་ཕྱགས་ལ།	<i>Spontaneous ; of itself.</i>
རང་ཕྱགས་ཀྱིས།	<i>Spontaneously.</i>
རང་བྱུང་།	<i>Self-sprung.</i>
མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཕྱགས་ནི་རང་ཁོ་ ན་འཕྱང་བར་བྱས་སོ།	<i>By ignorance one's future was of its own self destroyed.</i>
བྱམས་པ་རང་དོན་མི་བྱེད།	<i>Love seeketh not its own (N.T.). Bringeth not about its own ends.</i>
Or better :—	
བྱམས་པ་རང་དོན་བྱེད་གྱི་མི་འདུག།	<i>Love, etc.</i>
ང་རང་འབྱུང་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།	<i>I shall go to the house of my own accord.</i>
རང་གཉིས་སྡེ་བ་ལ་འདི་ནས་འགྲོ་འོ།	<i>Let us (the two of us) go hence together.</i>
རང་རིག་རང་གསལ་རང་བདེ་གསུམ།	<i>One's own perception, intelligence, and happiness, three things (D).</i>
—སྲོག་རང་གིས་གཅོད་གྱི་རེད།	<i>You will take your own life (D).</i>

རང་ also often forms the second part of a compound. Ex. :—

ཕོ་རང་།		<i>An unmarried man.</i>
སློ་རང་།		<i>A spinster ; a woman by herself.</i>
དེ་རང་།		<i>The very same, exactly, quite so.</i>
ད་ག་རང་ཡིན་	}	<i>It is just so ; it is precisely so.</i>
དེ་རང་ཡིན་		
སྤྱ་སློ་རང་།		<i>Quite early in the morning.</i>
ཞིང་ཕོ་རང་	}	<i>With negative—Not much, Not many.</i>
ཞི་ཕོ་རང་		
མང་ཕོ་རང་		
ང་དང་སྤྲད་པ་རང་གིས།		<i>By the mere (just by) meeting with me.</i>
མི་རང་།		<i>A man all by himself ; just a man.</i>

V.—POSSESSIVE PRONOUNS.

1.—ORDINARY PERSONAL PRONOUNS.

(a) Possessive Pronouns are formed by putting the Personal Pronouns in the Genitive case. They may either precede or follow the noun or object in respect of which possession is predicated. Ex. :—

དེ་ངའི་འབྲུག་སྐད་རེད།   *That is my thunder.*

Or :—

འབྲུག་སྐད་དེ་ངའི་རེད།   *That thunder is mine.*

འདི་ཁྱོད་ལ་འདི་ཚོག་མཛོད་རེད།   *This is your dictionary.*

Or :—

ཚོག་མཛོད་འདི་ཁྱོད་ལ་འདི་རེད།   *This dictionary is yours.*

(b) In some works it is stated that the Possessive case may also be formed by affixing ཅན་ to the shorter forms of the Personal Pronouns. Thus, ང་ཅན་ *My, mine, of me* ; ཁྱིེ་ཅན་ *His, of him*, and so forth.

this be so, it must be a very obscure Literary usage. If an Ü-pa heard or saw the expression རྩེ་ཅན་, it would probably raise in his mind the idea of *egoism, selfishness, etc.*, and not that of the Possessive case as associated with the first person. Compare the phrase རྩེ་གྲུ་ལ་ཅན་, *I the chief, i.e., possessed of pride, i.e., proud.*

So, also, the expression ལྷ་མ་མ་ཉི་འཁོར་ལོ་ཅན་, said to be the the equivalent of ལྷ་མའི་མ་ཉི་འཁོར་ལོ་ *The Lama's prayer-wheel*, probably means *The Lama with, or possessed of, the prayer-wheel.*

2.—REFLEXIVE POSSESSIVE PRONOUNS.

These are merely the Reflexive Pronouns put in the Genitive case. They then signify ONE'S, ONE'S OWN, MY OWN, THY OWN, THINE OWN, HIS OWN, HER OWN, ITS OWN, OUR OWN, YOUR OWN, THEIR OWN, according to the pronoun, either expressed or implied, to which, in the same sentence, they respectively refer back.

COLLOQUIAL EXAMPLES :—

ངས་རང་གི་དྲ་ལ་ཞེན་གྱི་ཡིན།	<i>I shall ride my own horse.</i>
ང་ཚོས་རང་ཚོ་འི་ཁ་ལག་བཙུང་དགོས་ཀྱི་ཡིད།	<i>We shall have to cook our own food.</i>
ཁྱེད་རེས་རང་གི་གཡོག་པོ་འབྲིད་ཡོང་གི་ཡིན་པས་ or Literary ཡིན་ནས།	<i>Will you bring your own servant?</i>
ཁྱེད་མྱོད་ཀྱིས་རང་ཚོ་འི་གྲི་ཚོ་དང་ཤ་འཛེན་ཚོ་དང་ཐུར་མ་ཚོ་འབྲིད་དགོས་ཀྱི་རེད།	<i>You must all bring your own knives, forks and spoons.</i>
Or :—	
ཁྱེད་སོ་སོས་རང་གི་གྲི་དང་ཤ་འཛེན་དང་ཐུར་མ་འབྲིད་དགོས་ཀྱི་རེད།	<i>Each of you must bring his own knife, fork and spoon.</i>
ཁོས་རང་གི་བསེད་བདེ་ཉམོ་བ་མ་རེད།	<i>He did not realize his own good luck.</i>
ཁོ་ཚོས་རང་ཚོ་འི་སྲིད་ཚོ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།	<i>They cannot tell their own names.</i>

མི་རེ་རེས་ (or མི་སོ་སོས་) རང་གི་ཚུ་
 ཚོད་འཁོར་ལོ་བཟན་ཤོས་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་
 འདུག།

*Every man believes his own watch
 is the most accurate.*

ཁོ་ཕྱམས་ཅད་རང་ཚོ་འི་གོང་གསེབ་ནས་
 ཐོན་སོང་།

*They have all cleared out of their
 own village.*

ཁང་པ་རེ་རེ་ལ་རང་གི་གླིང་དགའ་ཡོད།

*Every house has its own park
 (compound).*

ང་རང་གི་ཨ་མས་ང་ (ལ་) ཡི་གོ་
 བསྐྱབས་བྱུང་།

My own mother educated me.

In honorific form :—

ང་རང་གི་ཡུམ་སྐྱེ་བཞེས་ཀྱིས་ང་ཕྱག་
 གྱིས་བསྐྱབ་པ་བཟང་ཡོད།

My own mother, etc.

ཁོ་རང་གི་བསོད་བདེའི་བཟོ་མཁན་དེ་ཡིན་
 པ་རེད།

*He was the architect of his own
 good fortune.*

གནས་མོ་རེ་རེས་རང་གི་ཕྱག་མ་ཡག་ཤོས་
 ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག།

*Every housewife thinks her own
 broom is the best.*

ཁོ་རང་གི་སྤྱིང་རུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་མགོ་ཐོན་
 བྱུང་།

*He succeeded because of his own
 diligence.*

The following are Literary :—

ཁོ་རང་གིས་ངེད་ཚོ་འི་སྤྱིག་པ་ཚོ་རང་གི་
 སྐྱུ་ལུས་ལ་ཤིང་གི་ཁར་འཁུར་དེ།

*He himself bearing our sins in
 his own body upon the tree
 (1 Peter ii. 24).*

སྤྱ་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྤོ་འདོད་ནས་བྱེད་པ་
 དེས་རང་གི་གྲགས་པ་འདོད་ཀྱི་འདུག།

*He who speaks of himself see
 own glory (John vii. 18).*

ཁོང་ནི་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་བྱོན་ཀྱང་།
 ཁོང་རང་གི་འབངས་རྣམས་ ཀྱིས་མ་
 བཀུར་རོ།

*He came to his own kingdom, but
 his own subjects received him not
 (John i. 11).*

བྱམས་པ་རང་དོན་ཕྱེད་ཀྱི་མི་འདུག།

*Love seeketh not her own (1 Cor.
 xiii. 5).*

རང་སྲོག་རང་གིས་གཅོད་ཀྱི་རེད།

You will take your own life (D).

རང་ལ་བྱ་མེད་ན།

If one have no son of his own (D).

VI.—DEMONSTRATIVE PRONOUNS.

These may also be called Distinguishing Adjectives. The commonest are འདི་ THIS, and དེ་ THAT, as to which see § 27.

The following are also common:—

འདི་རང་   *This very, This same.*

དེ་རང་   *That very, That same.*

འདི་ཀ་རང་   *This particular.*

དེ་ཀ་རང་   *That particular.*

ད་ག་རང་

དག་ག་རང་

དག་ག།

*That very ; that precisely ; just so ; like that,
 thus ; so ; just that.*

Also the following:—

ཕ་གི་   *That over there, Yonder (far off).*

ཏ་གི་   *That just there (nearer).*

ཡ་གི་   *That up there.*

མ་གི་   *That down there.*

These latter may be used just as they stand, or they may be put in the genitive case. Whichever method is adopted, they precede the noun that they distinguish, and they may be used with or without དེ་

Also the following : —

འདི་ནི་	} Such, such as.
དེ་ནི་	

EXAMPLES :—

འདི་སྤྱི་ཡིན།

Who is this?

དེ་སྤྱི་ཡིན།

Who is that?

འདི་ངའི་སྐུན་ (ཀྱལ་གྱི་) ཡིན།

This is my brother, or sister.

དེ་ངའི་སྐུན་བདག་ཡིན།

That is my master.

སྐུ་བླ་མ་དེ་རང་གིས་ཁྱོད་སྐོབ་གནང་གི་རེད།

That same gentleman will employ you.

ང་ལ་དེ་ནས་གནང་བྱུང་བ་དེ་ད་ག་རང་

Please give me what you can of that : literally, what you can from that, just that please give.

གནང་རོགས་གནང་།

ལམ་ཀ་འདི་ཕ་གྱི་ཁང་བ་དག་ག་ཙམ་ཞིག་

This road goes as far as to that house : literally, this road to that house, about just that, goes.

ལ་འགྲོ་གི།

ལའི་ལམ་ཀ་ག་འདྲས་ཡོད་པས།

What is the road like to the pass?

ལགས་གཟུང་གཟུང་དང་ཁྱོག་ཁྱོག་དག་ག་

Very steep and crooked, just like that.

རེད།

དག་ག་ཚུ་ནས་ (or མ་ནས་) མི་ཡོང་།

That won't do at all : literally, like that will not come at all.

ད་ག་རང་ཡིན།

That is so.

དེ་གི་རིའི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

What is the name of that hill away yonder?

Or :—

ཕ་གྱི་ (or ཕ་གྱི་རི་) རི་དེའི་མིང་ལ་ག་

What is the name, etc.

རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

མ་གྱི་རང་ཆེན་པོའི་མིང་ལ་གྲོ་མོ་ཟེར་གྱི།

The name of that big valley down there is Do-mo (Chūmbi).

འདུག།

ཁྱོད་རེས་མིང་འདི་དྲ་སློབ་ལ་གྲོ་མོ་ཟེར་ངམ།

Have you ever heard such a name before?

The Literary equivalents for most of the above are:—

འདི་	This.	འདི་རྣམས་	These.
དེ་	That.	དེ་རྣམས་	Those.
འདི་ནི་	} This very ; This same.	དེ་ནི་	} That very ; That same.
འདི་ཉིད་		དེ་ཉིད་	
འདི་རང་		དེ་རང་	
འདི་ཁོ་ན་		དེ་ཁོ་ན་	
འདི་ཁོ་ན་ཉིད་		དེ་ཁོ་ན་ཉིད་	
འདི་ཀ་	} This particular.	དེ་ཀ་	} That particular.
འདི་ག་		དེ་ག་	
འདི་ཀ་རང་		དེ་ཀ་རང་	
ཚུ་ཁ	} This here.	ཕ་གི་	} That there.
ཚུ་གི་		ཕ་གི་	
མ་གྱི་		འོ་ནི་	
འོ་ནི་		འོ་	That.
འདི་འདྲ་བ་	} Such, Such as.		} Save མ་གྱི་ and ཕ་གི་ these are not used in ཅི་ or Tsang.
དེ་འདྲ་བ་			
འདི་ལྟར་			
ཕ་གྲུབ་	} So named, Named.		

EXAMPLES :—

ང་དང་མིང་ (or མཚན་) འདི་ཞེས་བྱ་བ།	<i>I and one so named ; I and so and so.</i>
གི་ར་ན་པ་སི་མོན་བྱ་བ་ཞེས་ཞིང་ནས་ཡོངས་ པ་ལས་དེ་བརྒྱུང་ནས།	<i>They laid hold upon one Simon of Cyrene, coming from the country (Luke xxiii. 26).</i>
ཡང་ལྟོས་ཤིག། ལྟོས་མི་ཚོས་དྲུང་ཞིང་ བཟང་བོ་ཡ་དུ་དུ་བའི་གྲོང་ཁྲིམ་ཨ་རི་ ས་གྲུ་ཡ་བ་ཡོ་སའ་བྱ་བ།	<i>And behold, a man named Joseph, who was a councillor, a good man and a righteous, of Arimathea, a city of the Jews (Luke xxiii. 50).</i>
ང་འདི་ལྟར་ཡིན།	<i>Such as this am I (D).</i>

VII.—THE RECIPROCAL PRONOUN.

གཅིག་གཅིག། ONE ANOTHER ; EACH OTHER.

EXAMPLES :—

ཁོ་ཚོ་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱས་པོ་བྱས་ སོང་།	<i>They loved each other.</i>
ལྷ་ལུས་སྐྱུ་གཞིགས་ཚོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ དགའ་ཚོར་ཚེན་པོར་གཟིགས་སོང་།	<i>The ladies looked at one another mirthfully.</i>
ཁོ་ཚོ་གཅིག་གི་ཕྱ་ལ་གཅིག་ཕྱིན་པ་རེད།	<i>They have gone up to each other.</i>
ཁོ་ཚོ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དུག་ལོག་ཞིབ་ དཔྱད་བྱས་པ་རེད།	<i>They have scrutinized each other's garments.</i>
ལྷ་མ་ཚོ་གཅིག་ནས་གཅིག་གིས་ཁ་བདགས་ ཐོབ་བྱུང་།	<i>The Lamas received ceremonial scarfs from one another.</i>
ཁོ་ཚོ་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་གཅིག་ཕྱིན་པ་ རེད།	<i>They have gone in company one another.</i>

ཁོ་ཚོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་ལས་བཤད་ཀྱི་
འདུག།

They are conversing with each other.

ཁྱོད་ཚོ་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རྐང་པ་
ལུང་དགོས་ཀྱི་རེད།

Ye also ought to wash one another's feet (John xiii. 14).

ཁོང་གི་ཉེ་གནས་ཚོ་འི་ནང་ནས་ཁ་ཤས་
གཅིག་ལ་གཅིག་ལ་བ་སོང་།

Some of his disciples said one to another.

VIII.—INTERROGATIVE PRONOUNS.

In the Colloquial these are :—

སྟུ་	plural form	སྟུ་སྟུ་	WHO ?
ག་རེ་	..	ག་རེ་ག་རེ་	WHAT ? WHICH ?
གང་	..	གང་གང་	
ག་གི་	..	ག་གི་ག་གི་	WHICH ?

ག་རི་ is more commonly used than གང་

All the above are declinable like nouns.

The Literary equivalents are :—

སྟེ་	}	WHO ?	} These are also declinable like nouns.
གང་			
ཅི་	}	WHAT ?	
གང་			
གང་		WHICH ?	

In simple questions the Interrogative Pronoun is usually placed immediately before the verb. Ex. :—

སྟུ་ཡིན།

Who are you ? (singular).

སྟུ་ཡིན།

Who are you ? (plural).

དདི་ཅུ་སྤྱ་ཡོད།	<i>Who is present ?</i>
གླམ་འདི་ཚོ་སྤྱ་སྤྱ་རེད།	<i>Who are these Lamas ?</i>
དེ་ཅུ་གླམ་སྤྱ་སྤྱ་འདུག།	<i>What Lamas were there ?</i>
ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་རེད།	<i>What is your name ?</i>
རྒྱམ་དེ་ག་རེས་བ་ཟེར་བ་རེད།	<i>What is that box made of (by) ?</i>
ཁ་ལ་འདི་ཚོ་ག་རེ་ག་རེ་རེད།	<i>What are these loads ?</i>
དེ་ཅུ་ཏུ་ག་རེ་ག་རེ་འདུག།	<i>What horses were there ?</i>
དགེ་ཚེ་འདི་སྤྱས་བཤང་ང་རེད།	<i>Who sent this book ?</i>
དགེ་ཚེ་འདི་ཚོ་འི་དྲུག་ལ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ག་ གི་འདོད་ཀྱི་འདུག།	<i>Which of these books do you want ?</i>

If, however, the Interrogative is in the genitive case, it may come either before the verb or before its noun. Ex. :—

ཕ་གྱི་ཁང་བ་སྤྱི་འདི་ or ཕ་གྱི་སྤྱི་འདི་	} <i>Whose house is that ?</i>
ཁང་བ་རེད།	

When, too, the sentence is more complex, the pronoun, though it precedes, need not immediately precede the verb. Ex. :—

ཁྱོད་ཚོ་འི་ནང་ནས་སྤྱས་ང་ལ་སྒྲོར་མོ་སྤྱིར་ སྤྱི་ཀྱི་འདུག།	<i>Which of you can give me a rupee ?</i>
དྲུག་མཚམས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་ནི་དགེ་བཤང་དང་ སྤྱིར་བར་བྱུངས།	<i>With what is the Kingdom of God to be compared ? (Mark iv. 30).</i>
ཁྱོད་ཚོ་འི་ནང་ནས་སྤྱས་ང་ལ་སྤྱི་གི་བ་གཅིག་ འགོལ་བར་བྱས་ཀྱི་འདུག།	<i>Who among you can charge me with any sin ?</i>

When the sentence contains an Interrogative Pronoun the Interrogative particle is not usually added to the verb. However, there is no harm in adding it. Ex. :—

ཁོད་ཀྱིས་གཤམ་བཟོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། *What are you building?*

ཁང་བ་དེ་སྐྱུས་བཟོས་ཡོང་ or ཡོང་ང་, *Who is going to build that house?*
or ཡོང་ངས་ or ཡོང་ངམ།

ཕ་གི་སྐབས་པོའི་མཚན་ལ་གཤམ་བཟོ་གི་ཡོད། *What is that abbot's name?*

Here may also be mentioned ག་ཚོད་ WHAT MEASURE? It is often used as an adverb, signifying *How much?* but it may also be regarded as an Interrogative Pronoun signifying WHAT? Ex. :—

• ཚུ་ཚོད་ག་ཚོད་རེད། *What o'clock is it? What is the time, or hour? Literally What water-measure is it.*

Also ག་འདྲས་, or གང་འདྲ་ LIKE WHAT, WHAT SORT, WHAT KIND? This is really the adverb *how*, but it is often used as an Interrogative Pronoun in the sense now given. Ex. :—

མ་གཤིས་ཚེན་པོའི་ནང་ལ་རི་དྲགས་ག་འདྲས་འདུག། *What sort of sport (wild animals, game) is there in that big valley down there?*

ལྷ་ས་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ (or གཞི་གཤིས་) བར་ལམ་ག་བདེ་ལོས་ག་འདྲས་ཡོད། *What is the road like from Lhasa to Ta-shi-lhüm-po (Shi-ga-tse)?*

The Literary equivalent of ག་འདྲས་ is ཇི་ལྟར་, or ཅི་ལྟར་ or ཇི་ལྟ་བུ་, or ཅི་ལྟ་བུ་ or Ex. :—

ད་ཅི་ལྟར་བྱས་ན་ལགས། *What is best to be done now? How best to act now?*

སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན། *What sort of Being is the so-called Buddha?*

N.B.—ཅི་ is more correct, but ཇི་ is also used interrogatively.

IX.—RELATIVE AND CORRELATIVE PRONOUNS.

A.—Relative Pronouns.

In the Colloquial there is no pronoun corresponding to our Relative WHO, the force and effect of which are expressed by turning

what we call the relative clause in the sentence into a kind of adjectival or noun phrase. This is done by adding to the root of the verb the affix མཁན, which, it will be remembered, may take the Article, Definitive or Indefinite. Ex. :—

ལྷག་ཚེ་གསོད་མཁན་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།

Or :—

ལྷག་ཚེ་གསོད་མཁན་གི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།

Or :—

ལྷག་ཚེ་གསོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཁོས་མཐོང་
འདུག།

མི་བསང་མཁན་དེ་གྲོས་ཕྱིན་སོང་།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ངས་མཐོང་
བྱུང་།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གི་དེའི་སྤྱན་ཆ་ངས་ངོ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གི་དེས་སྤང་ཀྱ་འི་
བགས་བ་ང་ལ་ཕྱིར་སོང་།

སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གྱི་མི་དང་མཉམ་དུ་ང་
ཕྱིན་སོང་།

གྲོང་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཀྱ་བསང་མཁན་གི་འི་
ཚུ་ལ་བརྒྱལ་སོང་།

I have seen the man who kills the sheep.

He has seen the man who kills the sheep.

He who killed the man (i.e., the man-killer, or murderer) has run away.

I have seen the man who killed the wolf, i.e., the wolf-killer, or wolf-killing man.

I know the brother of the man who killed the wolf.

The man who killed the wolf has given me its skin.

I went with the man who killed the wolf.

All the villagers ran to the man who killed the wolf.

སྤྱི་ལྷན་པ་ལ་མཁན་གྱི་མི་ལ་མཁན་པོས་
སྤོང་མོ་གཅིག་སྤྲོད་སྟེང་ or སྤྲོད་ར་

*The abbot gave the man who killed
the wolf a rupee.*

(བ) རྟོག་པོ།

ཞབས་པད་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་མི་
ཞིག་ཁང་བ་པ་གི་ལ་སྤོང་གྱི་འདུག།

*A man who came with the Sha-pé
is staying in that house.*

མི་དེ་ཞབས་པད་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་མཁན་
གྱི་དྲུག་པོ་པོ་འི་གཡོག་པོ་རྟོག་པོ།

*That man is the servant of an
official who came with the
Sha-pé.*

འཚོན་ཡིག་དྲགས་རྒྱ་བ་མཁན་གྱི་མིའི་མིང་
ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་འདུག།

*What is the name of the man who
signed the Treaty?*

ཞབས་པད་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་
འཁོར་གཡོག་གིས་ཀལ་ཀལ་དུ་ལ་ཅ་
ལག་ཁྱད་མཚན་པོ་མང་པོ་ཉིས་སྟེང་།

*The attendants who came with the
Sha-pé bought many quaint
things in Calcutta.*

ཁྱོད་རེས་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་ཨམ་
བན་ལ་སྐད་ཅ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ།

*Did you converse with the Amban
who came from China?*

ལྷ་ས་ལ་སྤོང་མཁན་མི་ཅིག་གི་རྩ་ནས་ང་ལ་
རལ་གྱི་གཉིས་ཐོབ་བུང་།

*I have got two two-edged bāns
(swords) from a man who used
to live in Lhasa.*

The above are all in the Active Voice, but a difficulty occurs when there is nothing in the context to show whether the Active or the Passive Voice is meant. In the following examples, for instance, either voice may be implied :—

ངས་མི་བསད་མཁན་དེ་མཐོང་བུང་།

} *I have seen the man who killed,
i.e., the murderer, or killing-
man; or*

ངས་བསད་མཁན་མི་དེ་མཐོང་བུང་།

} *I have seen the man who was
killed.*

བསད་མཁན་གྱི་མི་དེ་མཐོང་བུང་།

In such cases the general drift of the conversation is the sole guide to the meaning really is. In fact, the last three examples are

susceptible of a third rendering, namely, *The man who was killed by me has been seen*; and, if this is not the meaning intended by the speaker, the Personal Pronoun ངས་ should be inserted immediately before the verb. Thus:—

མི་བསང་མཁན་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	} <i>I have seen the man who killed.</i> or <i>I have seen the man who was killed.</i>
བསང་མཁན་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	
བསང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	

The difficulty as regards Voice is, however, removable by avoiding the construction in མཁན་ for the Passive Voice, and using instead the simple Participle as an adjective either preceding or following its noun. Ex. :—

བསང་བའི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	} <i>I have seen the man who was killed.</i>
མི་བསང་བ་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	

Or the construction in མཁན་ may be retained and something introduced to indicate by whom or by what the man was killed. Ex. :—

དམག་མིས་བསང་མཁན་མི་དེ་འོས་མཐོང་ འདུག།	} <i>He has seen the man who was killed by the soldier.</i>
དམག་མིས་མི་བསང་མཁན་དེ་ངས་མཐོང་ བྱུང་།	
དམག་མིས་བསང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ངས་ མཐོང་བྱུང་།	} <i>I have seen the man who was killed by the soldiers.</i>

The best way of differentiating between the voices in cases of this sort is to make use of the different roots of the auxiliary verb བྱེད་པ་ To do. Thus:—

ངས་མི་བསང་ (or བམོད་) བྱེད་པ་ མཐོང་བྱུང་།	<i>I have seen the man who or kills.</i>
--	--

ངས་མི་བསད་ (or གསོད་) བྱས་པ་ མཐོང་བྱུང་། *I have seen the man who was killed.*

ངས་མི་བསད་ (or གསོད་) བྱ་བ་མཐོང་བྱུང་། *I have seen the man who is to be killed.*

The Relative Pronouns THAT and WHICH may refer either to Animates or to Inanimates. When Animates are concerned, the construction for the Active Voice should be in མཁམས་, as above exemplified. Ex. :—

བྱི་བསད་མཁམས་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།
བསད་མཁམས་གྱི་བྱི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་། *I have seen the dog that killed.*

བྱི་བསད་མཁམས་དེའི་མགོ་བཅབ་པ་རེད།
བསད་མཁམས་གྱི་བྱི་དེའི་མགོ་བཅབ་པ་རེད། *The head of the dog that killed has been chopped off.*

མི་བསད་མཁམས་གྱི་བྱི་དེ་ཟིན་མི་འདུག།
མི་བྱི་བསད་མཁམས་དེ་ཟིན་མི་འདུག། *The dog that killed the man has not been caught.*

When Animates are concerned, the construction for the Passive Voice is also in མཁམས་, when the Agent is indicated; and in a simple Participle used as an adjective, either preceding or following its noun, when the Agent is not indicated. Ex. :—

བྱིས་ཞི་མི་བསད་མཁམས་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།
བྱིས་བསད་མཁམས་ཞི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།
བྱིས་བསད་མཁམས་གྱི་ཞི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་། *I have seen the cat that was killed by the dog.*

མཐོང་བྱུང་བའི་ཞི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།
བསད་པ་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་། *I have seen the cat that was killed.*

This construction may also be used when the agent is indicated.

Ex. :—

ཁྱི་བསད་པའི་ཞི་མི་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།	}	<i>I have seen the cat that was killed</i>
ཁྱི་ཞི་མི་བསད་པ་དེ་ངས་མཐོང་བྱུང་།		

When Inanimates are concerned the Participial construction should be adopted. This construction, like the one in མཁའན་, is also in itself incapable of differentiating between the Active and the Passive Voice.

Thus :—

ལྷགས་ཆག་པ་དེ་འདི་རེད།	}	<i>This is the iron that broke (something); or, This is the iron that was broken.</i>
or འདི་ལྷགས་ཆག་པ་དེ་རེད།		

The following, however, illustrate the Active Voice, as an object is mentioned, and the sense is therefore clear. Ex. :—

རྫོ་བཅག་པའི་ལྷགས་དེ་འདི་རེད།	}	<i>This is the iron that broke the stone, i.e., the stone-breaking iron.</i>

ལྷགས་བཅག་པའི་རྫོ་དེ་འདི་རེད།	}	<i>This is the stone that broke the iron.</i>
Or :— ལྷགས་རྫོ་བཅག་པ་དེ་འདི་རེད།		

བྲག་ལ་འཕྲོག་པའི་མདའ་དེ་འདི་ཅུ་	}	<i>Here is the arrow that struck the rock.</i>
(འདས་ in Colloquial) འདུག།		
Or :— བྲག་མདའ་འཕྲོག་པ་དེ་འདི་ཅུ་འདུག།		

The following illustrate the Passive Voice :—

རྫོ་བཅག་པའི་ལྷགས་དེ་འདི་རེད་ or	}	<i>This is the iron that was broken by the stone.</i>
རྫོ་འདིས་ལྷགས་བཅག་པ་དེ་རེད།		

ལྷགས་ཀྱིས་བཅག་པའི་རྫོ་འདི་རེད་ or	}	<i>This is the stone that was broken by the iron.</i>
ལྷགས་ཀྱིས་རྫོ་བཅག་པ་དེ་འདི་རེད།		

མདས་འཕོག་པའི་བྲག་དེ་འདི་ཅུ་འདུག།

Here is the rock that was struck by the arrow.

དེ་དེས་ང་ལ་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ངས་

ཁྱོད་ལ་ཕྱིར་གྱི་ཡིན་ or

I will give you the book that you read to me.

ཁྱོད་དེས་ང་ལ་དཔེ་ཆ་བསྐྱབ་པ་དེ་ངས་

ཁྱོད་ལ་ཕྱིར་ཡོང་།

The Active Participles ཡོད་མཁན་, for Animates, and ཡོད་པ་, for Inanimates, may also be used for the construction of Relative clauses, the former being put in the Genitive case, and the latter also, if it precedes its noun, but in the Nominative case if it follows its noun.

EXAMPLES :—

ད་ལྟ་ལྟ་ས་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

A man who is now in Lhasa will come.

ཤིང་ནགས་ལ་ཡོད་པའི་བྲག་ཕྱག་དེ་འཚོལ་དགོས་ཀྱི་འདུག།

The cave that is in the forest must be searched.

བྲག་ཕྱག་ཤིང་ནགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་འཚོལ་དགོས་ཀྱི་འདུག།

The cave that is in the forest must be searched.

In this last case the Pronoun ག་དེ་ (or གང་), WHICH, may be used thus :—

བྲག་ཕྱག་ག་དེ་ (or གང་) ཤིང་ནགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་འཚོལ་དགོས་ཀྱི་འདུག།

The cave that is in the forest must be searched.

རྣམས་ལ་དྲགས་བརྒྱབ་པའི་འཚིང་ཡིག་དེ་ཁྱོད་དེས་མཐོང་བྱུང་ངམ།

Have you seen the Treaty that was signed at Lhasa ?

Or :—

ཡིག་ (ག་དེ་) རྣམས་ལ་དྲགས་

པ་དེ་ཁྱོད་དེས་མཐོང་བྱུང་ངམ།

B.—*Correlative Pronouns.*

The English Personal Correlative Pronouns, the rendering of which into Tibetan has now to be considered, are :—

I	OR	WE	}	WHO.	ANYBODY	}	WHO.
THOU	OR	YOU			ANYONE		
HE	OR	THEY			NOBODY		
WHOSO.					NO ONE		
WHOEVER.							
WHOSOEVER.							

The Impersonal Correlative Pronouns may refer either to *Animates* or to *Inanimates*, and are :—

WHAT, OR THAT WHICH.	WHATSOEVER.
WHAT SO.	WHICHSOEVER.
WHATEVER.	ANYTHING THAT.
WHICHEVER.	NOTHING THAT.

1.—*Personal Pronouns.*

When the Pronoun is in the first or second person, singular or plural, one construction is to use the Pronoun itself, in its ordinary non-relative form (ང་, ཁྱོད་, ཁྱོད་ཁྱེད་, ང་ཚོ་, etc.), and to turn what we call the Relative part of the sentence into a sort of Noun-phrase, with the aid of the affix མཁམས་. Ex. :—

ང་ཁྱོད་ལ་སྐད་ཆ་བྱེད་མཁམས་དེ་ཁྱོད་མེད་
ཀྱུ་ལ་བོ་ཡིན།

*I who am conversing with you (i.e.,
I the converser with you) am
your king.*

ང་ཚོ་ཁྱོད་ (ལ་) ཕྱག་འབུལ་གྱི་མཁམས་
དེ་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱི་འབངས་ (or མི་སེང་)
ཡིན།

*We who salute you (i.e., we your
saluters) are your subjects.*

ཁྱོད་སུ་ཀྱུ་ལ་མཁམས་དེ་ལ་ང་ཚོ་མ་མོ་
དགུར་གྱི་ཡོད།

*We submit to thee who hast sub-
dued us, i.e., to thee our s-
duer.*

Sometimes, however, the sentence has to be wholly recast participial construction adopted instead. Ex. :—

ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་འཛོལ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ཅུང་
ཁྱེད་འཛོལ་འི་ཀྱུ་ལ་པོ་དགོས་ཀྱི་རེད།

*Thou whose son is with us (i.e.,
thy son being with us, thou)
must be our king.*

When the Pronoun is in the third person, the construction may be either in ལྷ་ཡང་ WHOEVER, ANYONE WHO, HE WHO, etc., or in རེ་འཇུག་ Ex. :—

སྤྱི་བོས་ (or བོས་) ཡིན་ན་ (or ཡིན་
ནས་) ཡང་སྤྱིང་ཅུང་ཅུང་རེད་ or
ཡོང་།

*He who (or whoever, or anyone
who) runs away is (or will be)
a coward.*

སྤྱི་ཡོང་ན་ (or ཡོང་ནས་) ཡང་ནས་
ཡང་ལོག་གི་མ་རེད།

*Nobody (or no-one) who comes
will ever return : or, he who
(or whoever, or anyone who)
comes will never return.*

སྤྱི་ལྷོ་གསལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་ལ་ན་ཡང་དེ་
ཚོའི་སྤྱི་གསལ་བསམ་ལ་ར་ (for བ་) རེད།

*Whose-soever sins ye remit they
are remitted.*

སྤྱི་བོས་ ཡིན་ནས་ཡང་བརྒྱབ་ཡོང་།

*He who (or whoever, or anyone
who) runs away will be shot.*

དེ་ཅུ་སྤྱི་གཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་ཚ་ནས་གཉིད་
སད་མི་ཡོང་ (or རས་ཡང་གཉིད་
སད་ཀྱི་མ་རེད།

*Anybody who (or he who, or who-
ever) goes to sleep there will
never wake up.*

ཅུ་འདི་སྤྱི་སྤྱི་འཕུངས་ན་ཡང་ཡང་སྐྱར་ཁ་
སྐྱོས་ཡོང་།

*Whoever (or anyone who, or he
who) drinks this water will be
thirsty again.*

སྤྱི་ཡོང་ན་ཡང་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།

*He who (or whoever, or anyone
who) comes must work.*

སྤྱི་སྤྱི་ལས་ཀ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ (ལ་) ཤོགས་
སྤྲོད་ཀྱི་རེད།

*Whoever (or he who, or whosoever
or anyone who) works will be
paid.*

ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ར་ན་ཅང་མང་པོ་
གི་རེད། སྤྱི་ལ་མེད་པ་དེ་ལས་

*Whosoever hath, to him having
been given, he shall have abun-
dance ; but whosoever hath not,*

ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་འཕྲོག་ཡོང་ or
འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ།

from him even that which he
hath shall be taken away.

སྤྱིའི་ཕྱོགས་ལ་ཐྱང་དེ་བརྒྱལ་ནས་ཡོང་
གི་ཡོད་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ (or རང་
ཤུགས་གྱིས་) བྱོས་ཕྱིན་ཡོང་།

Anyone towards whom the bull
rushes will naturally run away.

ལྷ་མ་པ་གིས་སྤྱ་དང་རྒྱབ་འདྲེ་བརྒྱབ་ན་
(or རྒྱབ་ཅེ་བཏོང་ན་) ཡང་དེ་སེམས་
སྐྱོ་གི་རེད།

Anyone with whom that Lama
over there quarrels will regret it.

Sometimes both སྤྱ་ཡང་ and མཁའ་ན་ are used together. Ex. :—

སྤྱ་ཡི་གོ་འདི་འབྲིང་མཁའ་ན་དེ་ལ་ཡང་ངས་
སྐྱོར་གོ་སྤྱད་ཡོང་།

I will give a rupee to anyone who
will carry this letter.

N.B.—It will be noticed that སྤྱ་ is usually separated from ཡང་
Moreover, it is the སྤྱ་ and not the ཡང་ which takes whatever case-
signs are necessary, and the ཡང་ comes in at the end of the relative
clause.

2.—Impersonal Pronouns.

In the case of WHAT (in the sense of THAT WHICH) which is really
a Correlative Pronoun, the participial construction is adopted, and the
Pronoun ག་ཅེ་ (or གང་) THAT WHICH may be used or not at pleasure.
Ex. :—

ཁྱོད་ཅེས་ག་ཅེ་ (or གང་) ལྷོག་པ་དེའི་
དོན་ (དག་) ཉ་གོ་གི་རེད་དམ།
Or simply :—
ཁྱོད་ཅེས་ ལྷོག་པ་དེའི་དོན་ དག་ ཉ་གོ་གི་
འདུག་གས།

Do you understand what you are
reading ?

ངས་ཁྱོད་ལ་ (ག་རེ་ or གང་) བཤད་པ་ You must do what I tell you.

དེ་ཁྱོད་རེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།

ཁྱོད་ལ་ (ག་རེ་ or གང་) དགོས་པ་དེ་ I will buy what you want.

ངས་ཉེས་ཡོང་།

རིན་ (ག་རེ་ or གང་) ཡོད་པ་དེ་ངས་རྩ་ I do not know exactly what they cost.

ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད།

ཁྱོད་རེས་ (ག་རེ་ or གང་) འདོད་པ་བྱེད་ I will give him what you like.

པ་དེ་ངས་ཁོ་ལ་སྤྲེར་ཡོང་།

The other Impersonal Correlative Pronouns, which are more forcible than ག་རེ་ and གང་ WHAT, THAT WHICH, namely, ག་རེ་ཡང་, གང་ཡང་, and གང་གང་, WHAT SO, WHATEVER, WHATSOEVER, ANYTHING THAT, and, with a negative, NOTHING THAT, may be illustrated thus :—

མོ་རེས་ག་རེ་བྱེད་ན་ཡང་ཡག་པོ་འདུག།

Or :—

མོ་རེས་ག་རེ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་འདུག།

Or :—

མོ་རེས་གང་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་འདུག།

Or :—

མོ་རེ་གང་གང་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་
འདུག།

Whatever, or anything that, she does is good.

ཁྱོད་རེའི་ཁང་པའི་ནང་ལ་ག་རེ་ཡོད་པ་དེའི་
རིན་གོང་ཡང་ཁོས་བཤད་བྱུང་གི་རེད།

He can tell the price of anything that, or whatever, is in your house.

མིའི་སྤྱིང་གི་ནང་ལ་ག་རེ་ཡོད་པ་དེས་ཡང་
བོའི་སློབ་ཚང་མ་དབང་བྱེད་ཡོང་།

Whatsoever is in a man's heart will influence his whole life.

Or :—

མིའི་སྡིང་གི་ནང་ལ་གང་གང་ཡོད་པ་དེས་།
ཁོའི་སློབ་སྒྲིབ་ཁ་བསྐྱུལ་ཡོང་།

*Whatsoever is in a man's heart
will influence his whole life.*

ངའི་དབང་ལ་གང་ཡོད་པ་ཡང་ངས་ཁྱོད་ལ་
ལྷོད་གྱི་ཡིན།

Or:—

ངའི་དབང་ལ་གང་འདུག་པ་ཡང་ངས་ཁྱོད་
ལ་ལྷོད་ཡོང་།

*I will give you anything that, or
whatever, is in my power.*

Or:—

ངའི་དབང་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་
ལྷོད་ཡོང་།

དགུམ་གང་བྱེད་ན་ཡང་རྫོང་སྐྱབས་བྱེད་གི་
ཡོང་།

Or:—

དགུམ་གང་བྱེད་པ་དེས་རྫོང་སྐྱབས་བྱེད་གི་
མ་རེད།

*Nothing that the enemy does will
save the fortress.*

ཁྱོད་དེས་གང་ལ་བ་པ་དེ་ལ་མ་ནས་འགྲིག་གི་
མ་རེད།

*You are right in absolutely
nothing that you have said.*

ངས་གང་གྲིས་པ་དེ་ནས་ལོག་གི་མེད།

*I recede from nothing that I have
written.*

ངས་ག་གས་མཐོང་མ་སོང་ (or མ་བྱུང་)

I have not seen anything.

3.—Literary Constructions.

(a) The following examples illustrate the Literary method of rendering relative clauses:—

ཤིང་སྡོང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མི་སྐྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་མེ་ལ་སློབ་པར་
བྱེད་དོ།

*Every tree that bringeth not forth
good fruit is hewn down and
cast into the fire (Matt. vii. 19)*

ཁྱིམ་གྱིས་རང་གི་སྐྱུན་གྱི་མིག་ལ་ཡོད་པའི་
སྐྱུར་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་། རང་གི་མིག་ལ་
ཡོད་པའི་གདུང་མ་དེ་ཅི་ལ་མི་མཐོང་།

*And why beholdest thou the mote
that is in thy brother's eye, but
considerest not the beam that is
in thine own eye? (Matt. vii. 3).*

རྗེས་བཞེས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་བཞག་པའི་
རོ། དེ་རང་རྒྱུར་གྱི་སྐང་རྫོང་གུར་བ་ཡིན།

*The stone that the builders rejected
the same was made the head of
the corner (Matt. xxi. 42).*

དེ་བས་ན་ཅི་རྒྱལ་པོའི་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་པོལ་
སྤུལ། ཅི་དཀོན་མཚོག་གི་ཡིན་པ་དེ་
དཀོན་མཚོག་གི་ཡིན་པ་དེ་དཀོན་མཚོག་
ལ་སྤུལ་ཞིག།

*Render therefore unto Cæsar the
things that are Cæsar's and
unto God the things that are
God's (Matt. xxii. 21).*

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་གནང་བའི་གཟི་བརྗིད་
དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྱིར་རོ།

*And the glory which thou hast
given me I have given also unto
them (John xvii. 22).*

ངའི་ཡབ་ཀྱིས་ང་ལ་གནང་བའི་མཚོན་ཞལ་
དེ་ནས་ངས་མ་འཕྲུང་བར་བཞག་པོད་དེ།

*The cup which my father hath
given me, shall I not drink it?
(John xviii. 11).*

ངས་ཡབ་ཀྱི་མཚན་བརྗིད་ནས་བྱས་པའི་
ལས་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་དབང་པོ་བྱེད་དོ།

*The works that I do in my father's
name, they testify of me (John
x. 25).*

མི་གུམ་ནད་ན་མཁན་ཉལ་ཁྲིལ་ཉལ་བ་ཞིག།

*A man sick of the palsy, lying on
a bed (Luke v. 18).*

གསོད་པར་བྱ་བའི་བ་སྐྱུག།

Or :—

གསོད་བྱའི་བ་སྐྱུག།

} *The calf that is to be killed.*

ཕྱི་ཡིག་དེའི་རྩར་བརྒྱལ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་
གང་ལྟོག་པ་དེའི་དོན་ཏེ་གོའམ་ཞེས་
འཇོ།

*And Philip ran to him and said,
understandest thou what thou
readest? (Acts viii. 30).*

(b) The Literary Correlative Pronouns are :—

སྤྱི་	}	WHOEVER, WHOSOEVER, ANYONE WHO, HE WHO, etc.
སྤྱི་ཞིག་		
གང་སྤྱི་		
གང་ཡང་		

ཅི་	or in certain cases	ཅི་	}	WHATEVER, WHATSOEVER, WHICHEVER, ANYTHING THAT, THAT WHICH, WHAT, etc.
གང་				
གང་ཞིག་				
གང་ཅི་				
གང་ཉིད་				
གང་དག་ཉིད་				
གང་ཡང་				
ཅི་ཡང་				
ཅི་འདྲ་				

The following examples will serve to illustrate the Literary rendering of the Correlative :—

སྤྱི་སྤྱི་ང་ཅག་ལ་དགྲ་མི་བྱེད་པ་དེས་ངེད་ཀྱི་ ། *He that is not against us is for us*
 ལྷོགས་བྱེད་དོ། (Mark ix. 40).

ང་ལ་གཙོ་བོ་ལགས་གཙོ་བོ་ལགས་ཞེས་ཞུས་ ། *Not everyone that saith unto me*
 པའི་མི་ བསམས་ ཅད་ རྣམ་ མཁའ་འཁོར་གྱི་ལྗོངས་ ། *Lord, Lord, shall enter into the*
 དུ་འཇུག་མི་ཡོང་། Kingdom of Heaven (Matt. vii
21).

བྱང་མེད་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་བསམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ ། *Among them that are born*
 རྣམ་ ལྷུས་ གསོལ་ མཁའ་ ཡོ་ ཅ་ རྣམ་ལས་ ། *women there hath not arise*
 ཚེན་པོ་ཞིག་སྤྱང་། ། འོན་ཀྱང་རྣམ་ ། *greater than John the Ba*
yet he that is but little

མཁའ་མི་གྲུ་སྤྱི་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡོ་
ཉ་ནན་ལས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

kingdom of heaven is greater
than John (Matt. v. 11).

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ངན་པ་ལ་མ་གྲོལ་ཞིག།

Resist not him that is evil (Matt.
v. 38).

ཇི་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཚོས་ཞུ་ཆེ་གཙན་པ།
དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཞུ་ཆེ་ཡང་
གཙན་པར་འགྱུར་རོ།

With what judgment ye judge, ye
shall be judged (Matt. vii. 2).

ཡང་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཁྱོད་དཔག་ཚད་གཅིག་འུ་
ལག་བསྐྱུལ་ན། དེ་དང་དཔག་ཚད་གཅིག་
སོང་ཞིག།

And whosoever shall compel thee
to go one mile, go with him
twain (Matt. v. 41).

ཁྱོད་ལ་ཞུས་པ་དེ་ལ་ཕྱེར་ཞིག། ཁྱོད་ནས་
ནོར་གྱི་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་ཕྱོལ་ཅིག།

Give to him that asketh thee, and
from him that would borrow of
thee turn not thou away (Matt.
v. 42).

སྤྱི་ཡང་རྩོམ་པ་ལ་འགྲིལ་བ་དེ་དུས་བུར་
འཆག། སྤྱི་ལ་རྩོམ་པ་ལ་འགྲིལ་བ་དུས་ལྟར་
བརྗིབ་པར་འགྱུར།

And he that falleth on this stone
shall be broken to pieces, but on
whomsoever it shall fall it will
scatter him as dust (Matt. xxi.
44).

སྤྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤོག་སྤོབ་པར་བརྩོན་པ་
དེས་བརྗིབ་པར་འགྱུར། སྤྱིས་ཀྱང་རང་
གི་སྤོག་སྤོབ་པ་དེས་སྤོབ་པར་འགྱུར་རོ།

Whosoever shall seek to gain his
life shall lose it, but whosoever
shall lose his life shall preserve
it (Luke xvii. 33).

སྤྱིས་ཀྱང་ཚུ་འདི་ལས་འཕྲུང་ན་ཡང་སྤོག་
པར་འགྱུར། སྤྱིས་ཀྱང་ངས་ཕྱིར་བའི་
དེ་ལས་འཕྲུང་ན་ནས་ཡང་མི་སྤོག་ཏེ།

Everyone that drinketh of this water
shall thirst again, but whosoever
drinketh of the water that I shall
give him shall never thirst
(John iv. 13).

ཕྱིང་ནས་བྱོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གོང་ས་
ཡིན། བང་ས་ནས་བྱུང་བ་ནི་ས་ནས་ཡིན་
དེ་སའི་བཏམ་བྱེད་ཀྱི།

*He that cometh from above is above
all : he that is of the earth is of
the earth, and of the earth he
speaketh (John iii. 31).*

ཁོང་གིས་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དེ་ལ་
དཔང་བོ་མཛད།

*What he hath seen and heard, of
that he beareth witness (John
iii. 32).*

དགོན་མཚོག་ནི་ཐུགས་ཉིད་ཡིན་པས། ཁོང་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་ཉིད་དང་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ན་
བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དགོས་སོ།

*God is spirit : and they that wor-
ship him must worship in spirit
and in truth (John iv. 24).*

གང་ག་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་ག་ཡིན། གང་ཐུགས་
ཉིད་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ནོ།

*That which is born of the flesh is
flesh : and that which is born of
spirit is spirit (John iii. 6).*

ཡོ་ཤུས་དེ་ལ་གསུངས་པ། ང་རང་ཁྱོད་དང་
སློང་སོ་བྱེད་མཁན་ནི་མ་གཤིག་དེ་ཡིན་ནོ།

*Jesus said unto her, I that speak
unto thee am the Christ (John
iv. 26).*

སྟེན་སྲིག་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ན་དེ་དག་
གི་སྲིག་པ་སེལ་ཚར།

*Whosoever's sins ye remit they
are remitted (John xx. 23).*

སྟེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གནང་སྟེ་ལྷག་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར། འོན་ཀྱང་སྟེ་ལ་མེད་པ་དེ་
ལས་ཇི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལོན་པར་འགྱུར་རོ།

*Unto everyone that hath shall be
given, and he shall have abun-
dance : but from him that hath
not, even that which he hath shall
be taken away (Matt. xxv. 29).*

སྟེས་ཀྱང་ང་ཤོར་དེ་ངས་སྟེས་པ་མི་སླང་བ་
དེའི་ཁྱིམས་གཙོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དོ།

*He that rejecteth me and receiveth
not my sayings hath one that
judgeth him (John xii. 48).*

ཁྱེད་རྣམས་སེམས་འཕྲུག་དུ་བཅུག་མཁན་
སྟེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་པ་འཕྲོག་པར་
འགྱུར་རོ།

*But he that troubleth you shall bear
his judgment, whosoever he
(Gal. v. 10).*

སྤྱི་ཀྱང་རང་བཤང་མཁན་གྱི་གྲགས་པ་
འདོད་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།

*But he hath seeketh the glory of
him that sent him, the same is
true (John vii. 18).*

་བཤང་མཁན་དེའི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

*It is his teaching who sent me
(John vii. 16).*

དངོས་པོ་གསལ་ཅན་བཀོད་མཁན་ནི་དཀོན་
མཚོག་ལགས་སོ།

*He who built all things is God
(Heb. iii. 4).*

གང་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་དང་། གང་ངེད་རང་
གིས་ཐོས། གང་སློབ་གསེས་མཐོང་། གང་
ལ་བརྟུས་དེ་ལག་པ་ཡང་རེག་པ་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཁྱིད་ཅག་ལ་སྟོན་གོ།

*That which was from the beginning,
that which we have heard, that
which we have seen with our
eyes, that which we beheld and
our hands handled..declare we
unto you (I John i. 1).*

ཇི་བདེན་པ། ཇི་བཅུན་པ། ཇི་ཁྲིམས་དང་
མཐུན་པ། ཇི་དག་པ། ཇི་ཡིད་དུ་འོང་བ།
ཇི་སྦྱོན་པ། ཇི་དགའ་བ། ཇི་སྤོད་དུ་རྩེད་པ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་བསམ་སྟོན་ཐོངས་གིག།

*Whatsoever things are true, what-
soever things are honourable,
whatsoever things are just, what-
soever things are pure, what-
soever things are lovely, what-
soever things are of good report;
if there be any virtue and any
praise, think on these things
(Phil. iv. 8).*

X.—INDEFINITE PRONOUNS OR PRONOMINAL ADJECTIVES.

1. In the Colloquial the following are the most common:—

སྤྱི་ཞིག་ *Some one; a certain (person).*

གང་ཞིག་ *Something; a certain (thing).*

ག་རེ་ཡིན་ན

ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ (or ཡིན་ནས་)

ག་རེ་ཞིག་

} *Something.*

ཡང་ *Anyone, Anybody, Whoever; or, with a negative, No one,
Nobody, None.*

གང་ཡང་ *Any.*

ག་རེ་ཡང་

གང་ཡང་

གང་གང་

ག་གསལ་

*Anything; or, with a negative, Nothing, None
Whatever, Whichever.*

གང་ག་ or གང་

སྒྲང་ཁ་ or སྒྲང་

ཐམས་ཅད་

ཚང་མ་

All, Whole, Entire, Every, Complete, Full.

འགའ་ཚེན་ *Several.*

མང་ཤོས་ *Most.*

གཞན་པ་

ཡན་པ་

} Other.

གཞན་པ་ཞིག་

ཡན་པ་ཞིག་

} Another.

ད་ཅད་

དེ་

དེ་དེ་

སོ་སོ་

} Each, Every.

གཉིས་ཀ་ *Both.*

གཅིག་གཅིག་ *One another, Each other.*

ཁ་ཤས་ *Some.*

དྲི་ཚེ་ *A few, Few, A little, Little.*

གཅིག་པོ་ *Sole, Only, Mere.*

གཅིག་པ་ } Same ; but དེ་རང་ That same.
 ལྷན་མེད་ }
 མི་གཅིག་པ་ Various, Sundry, Divers.

ང་ Self, One's self.

གཅིག་ཡང་ Even one, Either. With a negative, None, Neither.

འདི་འདྲ་ Such.

EXAMPLES :—

དུས་ཞིག་ (or དུས་དེ་ཞིག་གི་ཚེ་) ལ་ཟླ་ མ་ཞིག་ལྷ་ས་ནས་ཕྱེས་མོང་།
 Once upon a time a certain Lama came from Lhasa.

ཟླ་མ་དེ་རང་གྲོང་གསེབ་ཞིག་ལ་སྤྱོན་མོང་།
 That same Lama went to a certain village.

ངའི་སེམས་ལ་ཁོ་ག་དེ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྤྱོན་ སྤྱོན་མོང་།
 I think he went to get something.

བསང་ཁྲིམས་ཁང་ལ་སྤྱི་ཡང་སྤྱོན་མ་མོང་།
 No one went to Court yesterday.

ཤུ་ལ་ཡང་དྲིན་སྤྲོད་མི་ཡོང་།
 No favour will be accorded to anybody.

ལས་ཀ་འདི་སྤྱི་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།
 Anybody can do this work.

མི་འདིས་ག་དེ་བྱེད་པ་དེ་གསེར་ལ་འགྱུར་ གྱི་འདུག།
 Anything that this man does turns into gold.

ཐོས་འགོ་བཙུགས་པ་དེ་ནས་ཡང་ཚར་གྱི་ མ་རེད།
 Nothing that he begins is ever finished.

ཡུང་རྒྱུ་ཁའི་ནང་ནས་མི་གཅིག་ ཡང་སྤོང་།
 Out of the whole army not one man (nobody) was saved.

- སྐྱུ་བྲག་འདི་ལ་གསོལ་ཇ་ཞལ་དཀར་གང་། སྐྱོ་བ་གྱི་འདུག། *This gentleman desires a cup of tea.*
- དེའི་ཇིས་ལ་ཁྱུ་གཙམས་ཅན་མགོགས་པོར་ཡལ་སོང་།། *Soon afterwards the entire herd of cattle vanished.*
- དེ་རིང་ཁྱེད་ལ་ཚ་ལུས་པ་ཡག་པོ་ག་རེ་ཡོད་དམ།། *Have you any good oranges to-day?*
- ལས་ཀ་དེ་ལ་དོས་པ་འགའ་ཆེན་དགོས་གྱི་རེད།། *Several coolies will be needed for the work.*
- གླ་གང་ལ་མི་མང་ཤོས་ཉ་ཅང་ཚོས་སེམས་ཅན་འདུག།། *In India most people are very religious.*
- བོད་ཀྱི་སྐྱུ་བྲག་པོ་ཁ་ཤས་གྲུམ་པ་རི་ལ་བཞུགས་གྱི་འདུག།། *Some Tibetan officials are staying at Gúm (Ghoom).*
- གཞན་པ་ (or ཡན་པ་) གཙམས་ཅན་གླ་ས་ལ་ལོག་པེབས་འདུག།། *All the others have returned Lhasa.*
- དེའི་ནང་ནས་གཞན་ཁ་ཤས་རྩོ་ཇི་གླིང་ལ་བཞུགས་གྱི་འདུག།། *Some of the others are staying in Darjeeling.*
- ང་ལ་ད་ཅུང་ཇ་ (or གསོལ་ཇ་) དཀར་ཡོལ་གང་གཞན་རོགས་གཞན་།། *Kindly give me another cup of tea.*
- མི་རེས་ཤ་ཕོ་རེ་ལ་མི་མདའ་བརྒྱབས་ནས་བསད་སོང་།། *Each man shot one stag.*

མི་རེ་རེས་ ལྷ་མ་ལ་ཁ་བཏགས་ རེ་རེ་ ཕུལ་
སོང་།

Each man presented a complimentary scarf to the lama.

Or:—

ལྷ་མ་ལ་ཁ་བཏགས་ རེ་རེ་ ཕུལ་
སོང་།

རེ་རེ་ལ་ཕུ་རྩེ་རེ་རེ་ལྷེར་ཞིག་།

Give each horse a pail of water.

མི་རེ་རེས་རྒྱུ་ཚེན་པོ་གསུམ་གསུམ་འབྲིང་
ཕྱིན་སོང་།

Each man carried three big boxes.

དེ་ཕུ་གུ་གཉིས་ཀའི་ཨ་པ་ཡིན།

This is the father of both the boys.

གཉིས་ཀས་དེས་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབས་
ས་བསད་སོང་།

Both of us shot the bear.

མི་མཚོས་པོ་གཉིས་ཀ་སླེབས་སོང་།

Both the pretty girls have come.

དེ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་འོས་ཀྱི་རེད།

Both this and that will be suitable.

འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དག་གཅིག་པ་རེད་
དམ།

Do these two words mean the same?

གས། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དག་གཅིག་པ་
ཡིན་པ་འདྲུག།

Yes, both their meanings appear to be the same.

ག་འདིའི་དོན་དག་དང་དེའི་དོན་དག་དང་
ཁྱིམ་པ་རེད་དམ།

Is the meaning of this word exactly the same as the meaning of that word?

ཀས། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དག་དང་གཅིག་
པ་མ་རེད།

No, both their meanings are not absolutely the same.

འབྲུམ་དོག་ཚོང་དགོས་ཀྱི་ཡིད།

I want a few grapes.

- གྲུག་འབྲུམ་དེ་ཚོ་འདི་ནང་ནས་དོག་ཚོང་ལ་
དགོས། *I want a few of those grapes.*
- ང་ལ་དུལ་དོག་ཚོ་ཅིག་གི་ཡོང་། *A very little money will do for*
- མི་གཅིག་པའི་དུས་ (or དུས་མི་གཅིག་པ་)
ལང་ཚོའི་འཇམ་ལྷ་གླིང་འདི་ལ་སངས་
རྒྱས་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། *At sundry (various, or di-
times many Buddhas he
appeared in this world of our*
- དེ་ཚོའི་དགྱིལ་ལ་གླ་ས་དེ་གཅིག་པོ་མི་རེད། *The lama was the only man among
them.*
- ཚོག་པ་ག་རེ་དོན་ལ་ཟག་འདུག། མོ་བྱ་གྲུ་
གཅིག་པོ་རེད། *Why be angry? She is a
child?*
- འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་ཡོང་གི་
རེད། *Either of these two will do.*
- འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡང་འོས་མི་
ཡོང་། *Neither of these two will suit.*
- མི་སྣེ་དྲུག་མང་པོའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡང་
བོར་མ་སོང་། *Of the entire thousand men
even one escaped.*

Examples of རང་ SELF, ONE'S SELF, will be found at § 31, iii.

Examples of གཅིག་གཅིག་ ONE ANOTHER, EACH OTHER, will
found at § 31, vii.

སྐད་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདི་འདྲ་ངས་མཐོང་། *I have never seen such a diff-*
མ་སྣོང་། (pron. *nyúng*). *language.*

2. The following are the Literary equivalents of the above :-

གཅིག་ཅིག་ *Someone, Somebody, A certain (person).*

ཅི་ཞིག་ *Something, A certain (thing.)*

ག་ཤམ་	}	<i>Some, Several, A good many, A good deal.</i>
འགའ་ཚེན་		
འགའ་ཞིག་		
འགའ་ཡང་		
ལ་ལ་	}	
ལ་ལ་ཞིག་		
སྤྲུའི་གི་	}	<i>Anyone, Anybody, Whoever ; or, with negative, No one, Nobody.</i>
གང་ཞིག་		
སྤྲུ་ཡང་	}	<i>Everyone, Either, Each ; or, with negative, No one, Neither.</i>
གང་ཡང་		
ཅི་ཡང་	}	<i>Anything, Whatever, Everything, Either, Each ; or, with negative, Nothing, None, Neither.</i>
ཅི་ཞིག་		
ཐམས་ཅད་	}	<i>All, The whole, Every, Entire, Complete, All.</i>
ཀུན་		
ཚང་མ་		
འགའ་ཞིག་		<i>Mere, Sole, Only.</i>
གཞན་		<i>Other.</i>
གཞན་ཞིག་		<i>Another.</i>
གཅིག་གཅིག་		<i>Each other, One another.</i>
རྩ་	}	<i>Each, Every.</i>
རྩ་རྩ་		
སྤོ་སྤོ་	}	<i>Various, Sundry, Divers.</i>
སྤོ་གཅིག་པ་		
སྤོ་འདྲ་བ་		

ཀུན་ལས་ལྷག་	}	<i>Most.</i>
མང་པོ་		
གཉིས་ཀ་	}	<i>Both.</i>
ཉུང་ཏུ་		
ཉུང་ཏུ་ཞིག་	}	<i>A few, A little.</i>
འགའ་		
འགའ་ཙམ་		
ཅིག་		
ཕན་ག་	}	<i>Self, One's self.</i>
ཉིད་		
རང་		
ང་		
ཉིད་	}	<i>Same.</i>
གཅིག་པ་		
དེ་ལོན་	}	<i>The very same.</i>
དེ་ཀ་		
དེ་རང་		
དེ་ཀ་རང་		
འདི་རང་		
འདི་འདྲ་བ་	}	<i>Such. .</i>
དེ་ལྷ་བུ་		
ཕན་ཚུན་		<i>Either, Each of two. Ex. :—</i>

མ་ཕམ་གྱི་འགའ་ཕན་ཚུན་དུ།

*On each side of the two shores
of (lake) Mapham (Jäschke).*

དེ་ནས་	} <i>Then (after that).</i>
ད་ནས་ཕྱི་ལ་ཆད་	} <i>Hereafter, Henceforth.</i>
ནས་ཡང་	} <i>Ever, Always. With negative, Never.</i>
ནས་རྒྱུན་	} <i>Ever, Always, Constantly, Incessantly, etc.</i>
དུས་རྒྱུན་	
དུས་པ་རེ་བཞིན་	
ཙམ་ན་	} <i>When, Just when, About, At the time.</i>
ཙམ་ན་	
ད་ཅུང་ཡང་	} <i>Moreover, Furthermore.</i>
ད་ཅུང་	
ད་གདོས་	
ལྟར་	<i>(Added to root of verb) Ever, with negative Never.</i>
དེ་སྐད་སང་	} <i>Now-a-days.</i>
དེང་སང་	
མཚམས་མཚམས་	} <i>Now and then, Often, Sometimes, Occasionally with negative, Seldom.</i>
རེ་འགའ་	
ཡང་རྒྱུན་	<i>Again, Afresh, Anew.</i>
ཚར་གཅིག་	} <i>Once.</i>
ཐེངས་གཅིག་	
འཇམ་སང་	<i>At once, Immediately, Hurriedly, Hastily, I rectly.</i>
ད་འདྲོ་ཚར་གཅིག་	} <i>Once more.</i>
ད་ཅུང་ཚར་གཅིག་	
ཙམ་ནས་	} <i>(With negative) Not at all, Never, In no case</i>
མ་ནས་	

འགྲོ (Added to verbal root) *Just, Just about, On the point of, Going to.*

ད་རེ *Some time ago.*

ད་ལོ, or འདི་ལོ, or ལོ་འདི *This year.*

ཞི་རྒྱུང *Year before last.*

ཕྱི་ལོ	}	<i>Next year.</i>
ད་ལོ་མཇུག་ལོ		
མང་ལོ་དྲུག་ལོ		

ན་ཉིན་	}	<i>Last year.</i>
ལྷོ་རྒྱུང་		
ལྷོ་ལོ		

ལོ་རེ་རེ *Yearly, Annually.*

ཉི་མ་དྲུག་པ་རེ་བཞིན *Daily.*

སང་ཉིན *To-morrow.*

དེ་རིང *To-day.*

ཁ་སང *Yesterday.*

ཞག་མ་རེ་རེ *Every day.*

ཉི་མ་ཅིག *Some day.*

ADVERBS OF PLACE.

ག་པ་	}	<i>Where? Whither? (Also relatively.)</i>
ག་ཅུ་		
ག་ན་		

ག་པ་ཡང་ *Wherever, Anywhere.*

ག་པ་་་་་་་་་་་་ }
 ག་ར་་་་་་་་་་་་ } *Nowhere.*

འདི་ ཅུ་, or འདིར་ }
 འདི་ལ་ } *Here, Hither.*
 འདི་ན་ }

དེ་ཅུ་ }
 དེ་ར་ } *There, Thither.*
 དེ་ལ་ }
 དེ་ན་ }

NOTE.—In Lhasa འདིར་ *DIE*, *Here, Hither*, is loosely pronounced as if it were spelt འདས་ *DÄ*, i.e. something like the English word *They*, as pronounced by a Eurasian, with a slight dental *d* sound to the *Th*. Hence one sometimes sees the Colloquial form of *Here, Hither*, spelt འདད་, which is not quite a correct form of the loose Lhasa pronunciation. Similarly one sometimes sees the Colloquial form of *There* spelt དད་ *DÄ*'.

Both འདད་ and དད་ are incorrect. For the former the student should always use འདི་ཅུ་, or འདིར་, when writing; and, if he chooses to affect the Lhasa pronunciation when speaking, he should say འདས་, not འདད་. For དད་ he should always write དེ་ཅུ་, or དེ་།

ཕ་གླིང་ *Over there, Yonder.*

ཡ་གླིང་ *Up there.*

མ་གླིང་ *Down there.*

ཡར་ *Upwards.*

མར་ *Downwards.*

ཕྱིན་
ཕྱིན་དམ་པོ་ } Uphill.

ཐུང་ Downhill.

མགོ་མཐུག་ལོག་པ་
མགོ་གཞུག་ལོག་པ་ } Upside down.
ཨ་ལོག་

འདི་ནས་ Hence.

དེ་ནས་ Thence.

མདུན་ལ་ Before.

གདོང་ལ་
ཕྱིན་ལ་ } Ahead, In front, Onwards, Forwards.

གྱི་ལ་
གཞུག་ལ་ } Behind.

ཐག་རིང་པོ་ Afar.

ཁ་ཐུག་ལ་ Opposite, Over against.

ཚེ་ལ་ Instead of.

རྩ་ལ་ Just by, Close by.

ནས་ Off.

གྱི་ཕྱོགས་ལ་ Backwards.

ཕྱི་ལོགས་ལ་ Outside, Without.

ནང་ལ་ Within, Inside, At home.

ནང་ནས་ From within, From home.

ཕྱི་ལོགས་ནས་ From without.

གཡོན་ལ་ To the left.

གཡས་ལ་ *To the right.*

མཉམ་འབྲེ་ *Together, Jointly.*

ག་ས་ག་ལ་ *Everywhere.*

འཁོར་ལ་ }
 བཞུགས་ལ་ } *Around, Round about, All round.*

གཞན་དུ་ *Elsewhere.*

ཟུང་དུ་ *Aside.*

སོ་སོར་ *Asunder, Apart.*

Adverbs of Manner.

འགྲོ་ or འདྲ་ (The first added to root and the second to infinitive of auxiliary verb) *Probably, Likely, Perhaps.*

ག་འདྲ་ས་ }
 གང་འདྲ་ } *How?*

འདི་འདྲ་ (pronounced *DIN-PA*)

འདི་ནང་བཞིན་

ཅེས་

ཞེས་

ཤེས་

ད་ག་ཟེར་

ད་ག་རང་

ད་ག་ཅེད་ *Quite so, Just so, Precisely, Exactly.*

རིམ་བཞིན་ *By degrees, Gradually.*

ཅད་དེ་ (Used with negative.) *Quite, Completely, Absolutely, Thoroughly.*

དེའི་རྒྱུན་ཁྲུང་སྐྱེས་ *Consequently.*

Thus, So.

གཅིག་གོ་ *Simply, Merely, Only, Solely.*

ངང་ *Simply, Merely, Just, Only.*

རེ་མོས་བྱས་ནས་ *Alternately.*

ཉ་ལས་ *Almost, Nearly.*

མཉམ་འབྲེལ་ }
 མཉམ་བྱེ་ } *Together, Jointly, Unitedly.*

ཁ་ཁ་བྱས་ནས་ *Separately, Individually.*

སོ་སོ་བྱས་ནས་ *Severally.*

རེ་རེ་བྱས་ནས་ *Singly.*

ལྷན་སྐྱོད་ཅང་བཞིན་ *Formally.*

ཤ་སྟོབ་ *Merely, Only, Solely, Entirely.*

མ་ནས་ }
 ཚ་བ་ཉིད་ནས་ } (Used with negative.) *At all, On any account.*
 ཚ་ནས་ }

ཡག་པོར་ or ཡག་པོ་ *Well, with negative, Ill, Badly.*

ཡག་ལ། *Better.*

ཡག་ཤོས་ *Best.*

ཡང་ *Even, Likewise.*

དྲང་པོ་བྱས་ནས་ *Fairly, Honestly.*

ཅ་ག་བྱས་ནས་ *Carefully.*

དྲིན་དྲིན་བྱས་ནས་ *Definitely, Punctually, Steadily.*

ཁྲིམས་ཅང་བཞིན་ *Justly, Legally.*

དྲིན་ལྡན་ }
 ང་གྲོག་ } *Certainly.*

ཁ་ནས་ *Orally.*

ངང་ *Personally, Precisely, Exactly.*

གསང་བ་བྱས་ནས་ *Privately.*

ངེས་པར་

དངོས་གནས་བྱས་ནས་ } *Really, Sincerely, Surely.*

བྱང་པོ་བྱས་ནས་

མགོ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ *Promptly.*

མ་འཇུག་པ་བྱས་ནས་ *Punctually.*

ཁྱད་པར་དུ་ *Especially, Particularly.*

དུག་ལྟར་

པལ་ཚེར་ } *Ordinarily, Usually, Generally, Universally,*

Chiefly, Principally.

ཐག་ཚེད་ *Decidedly, Exceedingly.*

སྒྲ་དག་པོ་ *Clearly, Distinctly, Lucidly, Intelligibly.*

ནས་རྒྱུན་ *As a rule, Usually.*

པར་པར་ *Indirectly.*

གྲུབ་ལོགས་ལ་ *Aback.*

སྤོང་ཅུས་བྱས་ནས་ *Diligently, Zealously, Earnestly, Heartily,*
Genuinely.

འདི་དང་མཉམ་དུ་ *Herewith.*

ལས་སྤོལ་པོ་ *Easily.*

ག་ལེ་ག་ལེ་ *Gradually, Gently, Slowly, Softly.*

དེ་ (Between a duplicated adjective or adverb, with དེ་ at end of sentence) *Of course.*

Adverbs of Quantity and Comparison.

ག་ཚོད་ *How much? How many?*

ཕལ་ཆེར་ *Chiefly, Generally.*

ཡང་ *Even, Likewise.*

བད་དེ་ (Used with negative.) *Quite, Completely, Absolutely, For the most part, Mostly.*

ཉ་ལམ་
འགའ་ཆེན་ } *Almost, Nearly. With negative, Scarcely.*

ཅམ་, or in Coll. ཅ་ *About, Approximately.*

མང་བ་
ལྷག་པ་ } *More.*

མང་ཤོས་ *Most.*

ཆུང་ཤོས་ *Least.*

ག་ཅང་ *Too; or add མོང་ to any root; or add དྲག་པ་ as a verb to any root.*

དགོན་པོར་ *Scarcely.*

མང་པ་
འགྲིག་པ་ } *Enough.*

ཤ་སྟག་ *Only, Entirely, All.*

དོག་ཅི་ *Partly.*

མང་པོ་
ཉན་པོ་ } *Much. With རང་ added, and followed by a negative*
ཉེ་པོ་ } *Not much.*

ཁ་གངས་མང་པོ་ *Many.*

གཡོ་མ་སྟུ་
མང་པོ་ཆོད་ } *Very many.*

མང་མོང་ *Too much, Too many.*

ཕུང་ཟད་ *Few.*

ཉུང་ *Little.*

དོག་ཅི་ *A little, A few, Some.*

ཡང་
ད་ཅུང་ } *Besides, More yet.*

ད་ཅུང་ཡང་

ཉུང་མོང་ *Too little.*

Interrogative Adverbs.

ག་རེ་དོན་ལ་
ག་གི་དོན་དག་
གང་ལ་
དོན་གང་ལ་

Why?

ཅི་ལ་

ཅི

ག་འདྲ་སྟེ་

ཅི་ལྟར་, or ཅི་ལྟར་

How?

གང་འདྲ་

ག་དུ་སྟེ་

ཅས་

When?

ག་པ་

ག་རུ་

ག་ན་

ག་ནས་

གང་ནས་

Where? Whither?

Whence?

ངེས་པར་

གང་གིས་ཀྱང་

ཅིས་ཀྱང་

Surely, Certainly, By all means.

རེ་ཟེན་

By no means, Never.

དྲིན་དྲིན་

ངོ་བོ་གྲག་

Indeed.

ལྟར་

(Added to root of verb), *Ever.* With negative, *Never*

མ་

མི

Not.

མེད་པ་

མེད་

Not possessed of, Devoid of.

མིན་

Abbreviation of མ་ཡིན་ *Is not, Are not.*

མེད་

Abbreviation of མི་ཡོད་ *Is not, Are not.*

As regards the Adverbs and Adverbial phrases used in the Literary language, it is hardly worth while giving a list of them, as the student can easily find them for himself in Jäschke's or Rai Sarat Chandra's Dictionary, or in Csoma de Körös's Grammar, where he will see and to what extent they differ from the Colloquial expressions.

EXAMPLES of the use of Adverbs and Adverbial expressions in the Colloquial :—

ཅེན་རིན་པོ་ཆེ་བླ་ཤེས་ལྷུན་པོ་ (or *When did the Pän-ch'en-rin-po-ch'e*
 རྒྱུ་བླ་ཤེས་) ལས་ལ་དུས་འཆིབ་རྒྱུ་གནང་ (or *(or Ta-shi Lama) come from*
 རེད། *Tā-shī-lhūm-po (or Zhyi-ga-tse) ?*

ལྷོན་གྱི་སྲས་ཀྱིས་མཁའ་མ་བཞེས་ (or *When the minister's son got*
 མཁོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་) (or *married there were great festivi-*
 རེད། *ties.*

མ་ཆེས་ཆེད་བ་དང་། *When the meat is nearly boiled.*

ཁྱོད་ཀྱིས་ག་དུས་ཐུབ་ན་ཡང་མཉམ་མ་ (or མག་པ་) རེངས་ (or རེན།)	(or) Whenever you can, get married.
ཁྱོད་ག་པ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།	Where are you living?
གྲུ་པ་ག་པ་འགོ་གི་འདུག།	Whither is the monk going?
ཁོ་ག་ནས་ཡོང་གི་འདུག།	Whence comes he?
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་ས་ག་འདྲས་ཡོད།	How is your mother's health?
ད་དེའི་རིན་ག་ཚོད་དེད།	What is the price of that horse?
ད་ལྟ་ཚུ་ཚོད་ག་ཚོད་དེད།	What o'clock is it now?
ཁྱོད་དེས་ཁང་པ་པ་གི་བཟོས་ནས་དོན་དག་ ག་རེ་དེད།	What have you built yonder hou for?
ཁྱོད་འདི་ཅུ་ག་རེ་དོན་ལ་ཡོང་བ་དེད།	Why have you come here?
ཁང་པ་བ་བཟོ་དུས་འགྲེལ་སོང་།	While the house was being bu it collapsed.
སྲོད་ཙམ་ན་ཁོ་ཉི་སོང་།	He died about dusk.
ཁང་པ་ལ་ཕྱིན་ཙམ་ན་ཁོས་དགོང་མོའི་ཁ་ ལག་བཟས་སོང་།	When he went home he ate dinner.
ཟ་གི་ཡོད་ཙམ་ཁོ་ཁོ་འགྲེལ་སོང་།	When he was eating, he fell.
ཁོ་བརྒྱལ་ས་ནས་ཚུ་ཚོད་ག་ཚོད་སོང་།	How long (how many hours) since he died? i.e. was alive
ཁྱོད་ལྷ་ས་ལ་ཕྱིན་གྱོང་ངམ།	Have you ever been to Lhasa?
ལགས། ང་ལྷ་ས་ལ་ (ནས་ཡང་) ཕྱིན་མ་ གྱོང་། (pron. nyúng.)	No, I have never been to Lha
ཁྱོད་དེར་ནས་ཡང་ཕྱིན་ཡོང་ངམ།	Will you ever go there?

<p>ཉི་མ་ཅིག་ང་ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་པ་འདྲ་ or ཡིན་གྱོ།</p>	<p><i>Some day I may go to Lhasa.</i></p>
<p>གོ་མོ་ལ་ཡང་ཕྱིན་མ་མྱོང་། (pron. ung.)</p>	<p><i>I have never even been to Chūmbi.</i></p>
<p>མི་མང་པོ་དེ་ཚོ་ལ་རྩ་ནས་ (or མ་ནས་) ཕྱིན་མ་མྱོང་།</p>	<p><i>Many people have never been to the hills at all.</i></p>
<p>དེ་ཚོ་ཐག་དང་ཐག་ཚོད་འདུག།</p>	<p><i>The hills are very far away.</i></p>
<p>ལྷ་ས་ན་ཅང་ཐག་དང་པོ་ལ་ (or ཐག་དང་ ཐག་ཚོད་) འདུག།</p>	<p><i>Lhasa is too far away.</i></p>
<p>ཅུང་ལྷ་ས་ན་ཅང་གང་ཐག་ཚོད་འདུག།</p>	<p><i>Moreover, Lhasa is too cold.</i></p>
<p>ད་ཐམས་ཅད་མེད། ད་ཅུང་མང་པོ་ཡོད།</p>	<p><i>That is not all. There is much more yet.</i></p>
<p>ད་ཅུང་ལྷ་ས་ལ་བྱེད་རྒྱ་ཞེད་པོ་རང་མི་ཡོང་།</p>	<p><i>Furthermore, there would not be much to do in Lhasa.</i></p>
<p>ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་བ་ལས་ རོ་རྩི་གློང་ལ་སྡོད་པ་ དགའ་གི་རེད།</p>	<p><i>I would rather stay in Darjeeling than go to Lhasa.</i></p>
<p>ང་ཁ་ཅིག་ང་ཚོ་འོ་དམག་དཔུང་ཚོ་ལྷ་ས་ལ་ ཕྱིན་མོང་།</p>	<p><i>Our troops once went to Lhasa.</i></p>
<p>ཅུང་ (or Vulgar Coll. ད་འདྲོ་) ཚར་ གཅིག་དེར་འགྲོ་དགོ་གི་ཡིན་པ་འདྲ།</p>	<p><i>They may have to go there again ; or, Perhaps they will have, etc.</i></p>
<p>ཕྱི་གླིང་གི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ མོང་།</p>	<p><i>Twelve years ago I went to Europe.</i></p>
<p>ང་པ་གི་ལོ་ག་ཚོད་རེད།</p>	<p><i>How old is that tree ?</i></p>
<p>ད་ལོ་མང་ཚོད་ཡིན།</p>	<p><i>How old are you ?</i></p>

- དཔེ་ཆ་དེ་ངས་སྐྱོད་གས་ (or བཟུགས་) ཉན་ I read that book some time ago.
 དུས་ (མང་པོ་) མེད་འདུག།
- སྐོན་ལ་སྐོན་འཇུག་ལུ་བརྗོད་པ་རེད། Anciently (of yore) the five p
 fixes were pronounced.
- དེང་སང་རྗོད་ཀྱི་མི་འདུག། Now-a-days they are not pro
 nounced.
- ངས་དཔེ་ཆ་དེ་ག་པ་ཡང་རྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་ I cannot find the book anywhere.
 འདུག།
- གང་ཡིན་ཀྱང་ངས་དེ་ད་ལྟ་མཐོང་གི་མི་ At all events I do not see it now.
 འདུག།
- འདི་ཅུ་ཤོག། Come here.
- འདི་ཅུ་མ་ཡོང་། Do not come here.
- ཁ་སང་ཁོ་ཚོ་པར་ཕྱིན་སོང་། They went away yesterday.
- ལས་སང་པར་རྒྱུག། Go away immediately.
- ངའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་གསུང་ My teacher speaks very distinctly.
 གི་འདུག།
- དུས་རྒྱུན་ཁོས་ཉ་ཅང་མགྲོགས་པོ་ཟེར་གྱི་ He always speaks very fast.
 འདུག།
- ཁོས་ལབ་པ་དེ་ངས་ལས་སླ་པོར་ཉ་གོ་གི་མི་ I do not understand him easily.
 འདུག།
- ཅུང་སྐྱ་འདི་འདྲ་མ་རྒྱུབ། Do not make so much noise.
- ཁྱོད་རེས་སྐད་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་རྒྱུབ་ནས་དོན་ Why are you talking so loudly?
 དག་ག་རེ་རེད།

- ཐཱ་མ་འདི་ཉིད་ལ་སྐད་ཆ་དྲང་པོ་ཤ་སྟེག་། *This lama is only telling you the truth.*
 བཤད་ཀྱི་འདུག།
- དེ་རིང་གྲིངས་དཔོན་གྲིངས་ཁང་ལ་ད་ཅང་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་། *The judge came to court very early to-day.*
 ལྔ་ནས་ཐེབས་སོང་།
- སང་ཉིན་ཁོང་གི་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་འགྲོ་ or བྱེད་ *Probably he will be late to-morrow.*
 ཡོང་ངམ།
- ད་ལྟ་རང་ཀ་ལ་ཀ་ད་ལ་ཞེད་སྐྱབ་ཚད་པ་ཚ་ *Just now it is terribly hot in Calcutta.*
 པོ་འདུག།
- བྱེད་དང་གིས་དུལ་གྲིངས་ཁང་ལ་འབྱེད་ *Take the money to court personally.*
 ལྟུག།
- ལྔ་ལྔ་ཚུང་ཚུང་འདི་ཕྱན་གཞིན་གའ་འདྲས་ *How old is this little child?*
 རེད།
- དེ་འདྲའི་གདམ་ལྷུག་པ་ལ། *What pleasant weather !*
- དེ་འདྲའི་རྩུགས་པ་གསིལ་པ་ལ། *What a cutting breeze !*
- དེ་འདྲའི་ལམ་ཀ་ཡག་ག་ལ། *What an excellent road !*
- དེ་འདྲའི་ཁྱི་ཆེ་པ་ལ། *What an enormous dog !*
- དེ་འདྲའི་ཡལ་ག་ལྗོས་པ་ལ། *What a thick branch !*
- དེ་འདྲའི་བུ་མོ་མཛེས་པ་ལ། *What a beautiful girl !*
- གཞི་སྐྱབ་ཤེད། ཁྱིད་བཞེད་པ་མི་སྐྱོམ་ *Wait a little : why are you so impatient ?*
 བའི་དོན་དག་ག་རེ་རེད།
- དེ་ཀྱིས་ཁང་པ་འདི་བཞེད་པའི་དོན་དག་ག་ *Why are you building this house ?*
 རེ་རེད།

ཕུ་གྲུ་འདི་འདྲ་བའ་ལ་ཏུ་གི་འདུག།

Why is the child crying like that?

གཡོག་པོ་ཐམས་ཅད་གདོང་ལ་ཕྱིན་སོང་ངམ་

Have all the servants gone on ahead?

(or Coll. ངམ།)

དང་པོ་གཡས་ཕྱོགས་ལ་དེ་ནས་གཡོན་

First you must turn to the right then to the left, and then go straight on for a distance of about twelve paces.

ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ནས་དོག་ཚོ་ཁ་ཐུག་ལ་གོས་

པ་བཏུ་གཉིས་ཚ་འགོ་དགོས་ཀྱི་རེད།

ཁྱིད་ལས་ཀའི་སཐའ་ལ་སླེབས་པ་དང་ང་ལ་

When you reach the road end shout to me.

སྐད་གདོང་།

ཁང་པ་འདི་ལ་རྩི་རྩི་གས་གཤམ་ཡོད།

There are rats everywhere in this house.

ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ནས་དེ་ཇི་གླིང་ལ་ཐག་རིང་ཐུང་ག་

How far is it from Calcutta Darjeeling?

ཚོད་རེད།

བཀའ་ཐོན་སྐྱུང་དེ་ཇི་གླིང་ནས་ཐག་ཉེ་པོ་རེད་

Is Kalimpong close to or far away from Darjeeling?

དམ། ཐག་རིང་པོ་རེད།

གསོལ་བ་བདབ་པ་དེ་ཡག་པོ་ད་ཡག་པོ་

To pray is of course very excellent

རེད་དེ།

§ 33. POSTPOSITIONS.

What we call PREPOSITIONS, such as *Of, To, In, On, By, With, From, About, Concerning*, etc., and certain Prepositional phrases like *By reason of, For the sake of, With respect to, According to, Instead of*, etc., are rendered in Tibetan by POSTPOSITIONS, some of which are simple, and others compound.

The SIMPLE POSTPOSITIONS consist of the primitive particles which are used in the formation of the CASES. (See § 25.)

As regards the *Nominative Case*, no such particles are used. (See § 25, I.)

As regards the *Vocative Case*. (See § 25, II.)

As regards the *Accusative Case*, no particle is necessary, but if desired the Postposition ལ་ may be inserted. Ex. :—

ཁོས་བུ་མོ་བྲམས་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

Or :—

ཁོས་བུ་མོ་ལ་བྲམས་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

He loves the girl.

With this case the postpositions ཐུག་, བར་, and དུ་, *As far as, Up to, To, Till*, are used.

.N.B.—The following verbs may be used either with the bare accusative or with that and the postposition ལ་|

ཕྱེད་པ་, གནང་པ་, འབྲུལ་པ་, སྤྲད་པ་, *To give, to deliver.*

ཕྱོག་པ་, སློབ་པ་, *To teach.*

འཆད་པ་, བཤད་པ་, *To tell, To explain.*

ཕྱོག་པ་, སྤྲོད་འབྲེལ་ཞུ་པ་, སྤྲོད་བདད་ཞུ་པ་, *To show.*

ཞུ་པ་, *To petition, To beg, To offer.*

ཞེད་པ་, *To fear, To be afraid of.*

འཕྲོག་པ་, *To strike against.*

རོགས་བྱེད་པ་ *To help, To aid.*

འཁྲེང་ཡོང་པ་ *To bring.*

As regards the *Genitive Case*, the particles are མི་, ཀྱི་, ཀྱི་, འི་, ཡི་
see § 25, IV). Ex. :—

ལྷག་གི་མགོ། *The sheep's head, or the head of the sheep.*

གྲང་གི་ར་ཅོ། *The bull's horn, or the horn of the bull.*

ཕལ་སྐད་ཀྱི་སྐད་ལྷགས་ཞེས། *A dialect of the Colloquial.*

བག་ལེབ་ཀྱི་གོང་། *Price of bread.*

ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ། *The foolishness of pride.*

ཁང་པ་འདྲིའི་མཐོ་དམན། *The height of this house.*

མུས་དམན་གྱི་མིང་།	<i>The woman's name.</i>
ཐོ་ཚོས་གྱི་ཉེན།	<i>The danger of uncertainty.</i>
ཤར་གྱི་མཁས་པ་ or རིག་པ།	<i>The wisdom of the East.</i>
ལུགས་སྲོལ་གྱི་ཁྲིམས།	<i>The law of custom.</i>
ཁང་པ་དེའི་མཚོ་དམན།	<i>The height of that house.</i>
ལེའུའི་རྫོགས་མཚམས།	<i>The end of a chapter.</i>
ལྗ་རེའི་ཕུ་བ།	<i>The handle of an axe.</i>
གཡུའི་སེའོ།	<i>The colour of a turquoise.</i>

As regards the *Dative Case*, the particle used is ལ་ (see § 25, V).

As regards the *Agentive Case*, the particles used are ས་, གིས་, ཀྱིས་, རིས་, and ཡིས་ (see § 25, VI). Ex. :—

ཁོས་བུ་མོ་བྱམས་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག།	<i>He loves the girl.</i>
བྱས་ལུག་རོན་བསད་སོང་།	<i>The hawk killed the pigeon.</i>
འབྲུག་གིས་རྒྱ་བ་ཟ་གི་འདུག།	<i>The dragon is eating the moon.</i>
ང་རང་གིས་དཔེ་ཆ་དེ་རྫོགས་ཡོད།	<i>I have read that book.</i>
ཁྱོད་ཀྱིས་མཚུག་གཡུ་ལ་ས་བཟོས་སོང་ངས།	<i>Have you hurt your finger ?</i>
ཁོའི་ཨ་པས་ (or པས་) ཁོ་ཁོ་བསྐྱབ་སོང་།	<i>His father taught him.</i>
ཁོའི་གྲོགས་པོས་ལས་ཀ་བྱས་སོང་།	<i>His companion did the work.</i>
རྩ་ངན་གྱིས་ལོ་དོག་ལུབ་གྱི་འདུག།	<i>Weeds are choking the corn.</i>
རྒྱུག་ལས་གྱིས་སི་ཐམས་ཅད་བཟོ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་འདུག།	<i>Discipline improves all men.</i>

གཤམ་ ཚོང་གྲིས་ མཚམས་ མཚམས་ ལ་ མི་ } Joy will sometimes kill people.
 བསད་ཡོང་།

རྒྱལ་གྲིས་ཁོ་མིང་བ་བཟོས་འདུག། } Money ruined him.

འདིས་ཁོ་ལ་རོགས་བྱས་སོང་། } This man helped him.

འབ་ཡིས་ངའི་རྩ་བསད་སོང་ འཕྲ་ ཚོང་ } The heat killed my horse.
 བས་ངའི་རྩ་བསད་སོང་།

As regards the *Locative Case* the particles used are :—

ལ་ }
 ན་ } In, On, At, By, etc.

བརྒྱུད་ནས་ } Through.

ཏི་ }
 ཏུ་ }
 ཏེ་ } In, On, At, By, etc.
 ཏཱ་ }
 ཏཱུ་ }

(See § 25, vii.)

As regards the *Periodal or Durational Case*, the particles used are and ལ་ At, In, During, etc.

(See § 25, viii.)

As regards the *Modal Case*, the particles used are :—

ནས་ } By, Through, By way of, Via.

ངང་ } Against, With, e.g., with verbs of meeting, fighting, paying respect to, visiting, etc.

ས་ } (Silent) With, Because, Since, etc.

ཕྱིར་ } (Rather literary) By, Through, On account of, For, By reason of,

tc.

(See § 25, ix.)

As regards the *Ablative Case*, in the limited sense in which it is used in this Manual, the particles used are :—

ལས་ *Than, Except, Save, But, But for, Besides, etc.*

ནས་ }
ན་ } *Unless.*

(See § 25, x.)

As regards the *Terminative Case*, which in this Manual includes certain aspects of what is usually called the Ablative Case, the particles used are :—

ཏུ, ཏཱ, ཏ, ཏུ, ཏུ, and ལ་, signifying *Direction towards*, and ཏང, ཏས་, and ལས་, signifying *Direction from*. (See § 25, xi.)

Of the COMPOUND POSTPOSITIONS, most are used with the Genitive Case. The following are a few of them :—

དོན་ལ་	}	<i>About, Concerning, Regarding, With respect to.</i>
སྐོར་ལ་		
དོན་ལ་	}	<i>On behalf of, For the sake of, With the object of, For the purpose of, In order to.</i>
ཉེན་གྱིས་		
ཉེན་གྱིས་	}	<i>On account of, By reason of, In consequence of, Through, By, Because of.</i>
ལྗང་ལ་		
ལྗང་ལ་	}	<i>Above (on top of), Upon.</i>
ལ་ལ་		
ལ་ཏ་ or ལ་ཏུ་	}	<i>Above (Higher up).</i>
ནང་བཞིན་		
ནང་ལྗང་	}	<i>According to, As, Like.</i>
དཀྱིལ་ལ་		
		<i>Amidst, Among, In the middle of.</i>

ཕྱི་ལ་	}	<i>Behind, Back, Afterwards, Next.</i>
ལྷོ་ལ་		
གཞུག་ལ་	}	<i>Before (place), In front of.</i>
མདུན་ལ་		
ལྷོ་ལ་		
ལྷོ་དྲུག་		<i>Into the presence of.</i>
ལྷོ་ལ་		<i>Instead of, In place of.</i>
ནང་ནས་		<i>From within.</i>
ནང་ལ་		<i>Inside, Within, In.</i>
ཅུ་ལ་		<i>Just by, At the side of.</i>

ཅུ་
 ལྷོ་ལ་ (used with ལྷོ་) } *Close to.*

དུས་ལ་ *During.*

ཅུ་ or ཅུ་ལ་ }
 འགྲུལ་ལ་ } *On the edge of.*
 ལྷོ་ལ་ }

ལན་ལ་ *In reply or answer to, In return for.*

འོག་ལ་ }
 ལྷོ་ལ་ } *Below, Under, Beneath, After.*

ཕྱོགས་ལ་ }
 ལྷོ་ལ་ } *Towards.*

The following are used with the *Accusative.*

དང་མཉམ་དུ་ }
 དང་ཕྱེན་ཅིག་ } *With, i.e., Along with, Together with, In company with.*
 དང་ཕྱེན་ཅིག་ }

དང་འདྲ་བོ་ or དང་འདྲ་བ་ Equal to.

དང་ཉེ་བོ་ Near to.

དང་རིང་བོ་ Far from.

ཟུག་ Until, For (time), As far as, For (space).

མ་གཏོགས་ }
མིན་པ་ } Save, Except.

EXAMPLES.

ངས་དེའི་དོན་ལ་ཚང་མ་གསུངས་ཀྱི་ཡིད།

I know all about that.

ཁོ་ལྷོ་ཁོ་འོ་བོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་

Ask him all about his journey to Tibet.

སྒྲིལ་བམས་ཅད་རྗེས་དང་།

འདི་དོན་དག་གི་ནང་བཞིན་མི་འདུག།

This is not according to reason.

མི་ཚོ་སྤུ་གཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་སྐང་།

The people died in consequence of the famine.

ཁོ་གློན་པའི་ནང་བཞིན་བྱས་པ་རེད།

He behaved like a fool.

དམག་མི་ཚོ་ཨམས་བན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་གི་

The soldiers used to march after the Amban.

འགྲོ་གི་བྱས་པ་རེད།

དེའི་པ་གི་སྐང་ལ་གངས་ཉེ་བོ་རང་མི་

There is not much snow on the hill.

འདུག།

ངའི་སྐད་ལ་མ་འགྲོ།

Do not walk before me.

ཁོ་ཚོ་རྒྱལ་བ་དེ་གི་ཆེའི་རྒྱང་དུ་ཡོངས་པ་

They came into the presence of Dalai Lama.

རེད།

ཡི་གེ་དེའི་འན་ང་ལ་བྲིས་བཅུག་ཨ།

Let me write in reply to that letter.

ཁྱེད་ཀྱི་གཞིག་གི་དོས་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་

Your servant may go with coolies.

སྤྱོད་ཆོག་གི་རེད།

ཕ་གླིང་པ་ཕྱག་ (or བར་དུ་) ང་དང་ Come with me as far as that house.

མཉམ་དུ་ཤོག།

§ 34. CONJUNCTIONS.

1. In Tibetan the use, as in English, of Conjunctions like *And* and *But* is generally avoided, and the sentence is reconstructed, so as to begin with a subordinate participial clause, of which clauses there is often a long string before the principal verb is reached.

EXAMPLE:—

ཁང་པ་ཕ་གླིང་པ་ཕྱག་ མིན་ པ་ལ་ ངས་དེ་ཁྱོད་ལ་	} That house is not mine, and I cannot give it to you.
སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ or སྤྲོད་མི་ཐུབ་ or	
སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་ཡིད།	

Here the sentence is turned into: *That house not being mine, I cannot give it to you.*

Not being, the negative form of the participle present of the verb *To be*, is rendered མིན་པ་ལ་. The affirmative form *Being*, would be མེད་པ་ལ་, or ཡིན་པ་ལ།

2. But where the Disjunctive idea is sought to be expressed the form ན་ཡང་ is used thus:—

ཁང་པ་ཕ་གླིང་པ་ཕྱག་ ཡིན་ ན་ཡང་ དེ་ངས་ ཁྱོད་ ལ་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། *That house is mine, but I cannot give it to you.*

Here the sentence is turned into: *Though that house is mine, (yet) cannot give it to you.*

3. It would be quite allowable, however, to avoid using the Conjunctions altogether, and simply say:—

ཁང་པ་ཕ་གླིང་པ་ཕྱག་ མིན། དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།, or སྤྲོད་མི་ཐུབ། *That house is not mine. I cannot give it to you.*

4. Instead of ན་ཡང་, as above, ཡང་ alone, or ཀྱང་ according to the final of the preceding word, or the gerundial particles དེ་ (after final ན་), དི་ (after final ན་, ར་, ལ་, and ས་) or ལྟེ་ (after final ལ།, ང་, བ་, ས་ and all vowels) may be used. Thus :—

ཁང་པ་ཕ་གི་ངའི་ཡིན་ཡང་ (or ཡོད་དེ་) *Though that house is mine, I cannot give it to you.*
དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་སྟེར་བྱུབ་ཀྱི་མེད།

5. Another way of expressing the same idea is the following :—

ཁང་པ་ཕ་གི་ངའི་མིན་པས་ (or མན་ཅང་) *As, since, or because the house is not mine, I cannot give it to you.*
དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་སྟེར་བྱུབ་ཀྱི་མེད།

6. As illustrative of similar formations in connection with verbs other than ཡོད་པ་ and ཡིན་པ་, note the following :—

གངས་མང་པོ་བབས་ན་ཡང་ང་ཚོ་ཇི་གླིང་ལ་
ཐོན་སོང་། *Though it was snowing hard I set out for Darjeeling.*

གངས་མང་པོ་བབས་ཀྱང་ང་ཚོ་ཇི་གླིང་ལ་
ཐོན་པ་ཡིན། *Ditto.*

ཆར་པ་མ་བབས་པས་ (or བབས་ཅང་) *As, since, or because it was not raining I set out for Darjeeling*
ང་ཚོ་ཇི་གླིང་ལ་ཐོན་སོང་།

ཆར་པ་མ་བབས་ནས་ཐོན་སོང་། *As it was not raining he set out.*

ཆར་པ་མི་འབབ་ཅང་ (or འབབ་པ་ལ་) *As it is not raining I shall set out*
ང་འཐོན་གྱི་ཡིན།

ཆར་པ་མི་འབབ་ན་ཡང་ང་འཐོན་གྱི་མིན། *It is not raining, but I shall not set out.*

7. The expression *Either...or*, is rendered by ཡང་ན་, or བཅ་, ནས་, etc., or by ཡང་མིན་ན་ Thus :—

ཡང་ན་ཚར་པ་གངས་རྒྱུ་འགྲོ་རེད།

Or :—

ཚར་པ་འང་གངས་འབབ་འགྲོ་རེད།

Or :—

ཚར་པ་ཡང་ན་གངས་འབབ་འགྲོ་རེད།

Either it is about to rain or about to snow.

ཁྱེ་གཙུག་པོ་ཡང་མིན་ན་ རྩོད་འགྲོ་གི་རེད་

Either, lord, you will go or you will hang.

ཡང་མིན་ན་ རྩོད་སྐེལ་ཐག་པ་ བསྐྱམས་ནས་བསམད་ཡོང་།

ཡང་ན་ དག་པ་ ཡིན་ ཡང་ མིན་ན་ དག་པ་

ཡིན།

Either I am right or wrong.

Or :—

དག་པ་ཡིན་ནས་མིན་ནས།

རྩ་ར་ལ་འདུག་གས་མི་འདུག།

Is the horse in the stable or not ?

8. It is rendered by the expression གཤམ་ཏེ་ or གཤམ་སྲིད་་་་ན་ or, as more usual, by ཉ་ alone. Thus :—

ཤམ་སྲིད་ང་དག་པ་ཡོད་ན་ (or འདུག་ན་) *If I am right, or if I were right.*

Or simply :—

དག་པ་ཡོད་ན་ (or འདུག་ན་)།

Ditto.

The second and third persons also take this ཡོད་ན་ or འདུག་ན་། Thus :—

ཉེད་དག་པ་ཡོད་ན་ (or འདུག་ན་)།

If thou art, or wert, right.

ཉེད་ག་པ་ཡོད་ན་ (or འདུག་ན་)།

If he is, or were, right.

So with the verb *To have* :—

ཤམ་བསོད་བདེ་ཡོད་ན་ (or འདུག་ན་)།

If I have, or had, good fortune.

And similarly for the other two persons.

With verbs other than ཡིད་ and འདུག་ (*To be*, or *To have*), the conditional sign ན་ is simply added to the verbal root, Present, or Perfect, for all persons. Thus :—

ངས་མྱེར་ཐུབ་ན།	<i>If I can, or could, give.</i>
ཁྱིམ་གྱིས་མྱེར་ཐུབ་ན།	<i>If thou canst, or couldst, give.</i>
ཁོས་མྱེར་ཐུབ་ན།	<i>If he can, or could, give.</i>
ངས་ཁོ་ལ་ལྟུ་ན་ or ལྟུས་ན།	<i>If I ask, or asked, him.</i>
ཁྱིམ་གྱིས་ཁོ་ལ་ལྟུ་ན་ or ལྟུས་ན།	<i>If thou askest, or askedst, him.</i>
ཁོས་ཁོ་ལ་ལྟུ་ན་ or ལྟུས་ན།	<i>If he asks, or asked, him.</i>

ཅི་ལྟེ་...ན་ *But if*, is confined to Literary Tibetan.

9. Expressions like *Ago*, and *Since*, in the sense of *From the time that*, are rendered thus :—

ངས་ཤིག་བཟམས་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་།	} <i>Three years ago I ate meat ; or, It is three years since I ate meat ; or, I have not eaten meat for three years.</i>
Or :—	
ངས་ཤིག་ས་བཟམས་ནས་ལོ་གསུམ་སོང་།	

10. Our common conjunction *And* is expressed by དང་ meaning *with*, used as an enclitic, but only the first two nouns in a series are connected by it, however numerous the series may be. Thus :—

དུས་ཚོད་དང་དུས་རྒྱུས་དང་འཚིབས་སུ	<i>Time and tide and death tarry for nobody.</i>
ལ་ཡང་སྐྱབ་གི་མི་འདུག།	

Between two Imperatives, especially in Literary Tibetan, *And* is rendered by ལ་. Thus :—

ཤོག་ལ་ལྟོ་སྟོ་ཤོག། *Come and see.*

In Literary Tibetan, moreover, in addition to དང་ and ལ་, *And* and *But* are rendered by ཡང་ and ཀྱང་, and by the gerundial particles

ཅིང་, ཤིང་, or ཞིང་, and དེ་, དེ་ or ལྟེ་, especially in sentences in which *And* occurs frequently, and it is desired to vary the particle.

Thus :—

ཤ་ལ་ཟ་ཞིང་ལྷག་ལ་འཕུང་བ།

Eating flesh and drinking blood (Das).

ཚེ་ཞིང་ཡིགས་པ།

Tall and well made. (D.)

རླུང་གཞོན་ཅིང་བསྐལ་བ་ཡན།

Heat is hurtful (but) cold is beneficial. (D.)

ཁྱོད་རིགས་ཚེ་ཞིང་མཐོ་བ་ལྟེ།

As you are of high and noble birth. (D.)

གཤམ་ཉིང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་གསང་བ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏེ་རྟོགས་པ་ཀུན་དང་རི་
ལྗོངས་ཚམས་དུ་དང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་།
བུམས་པ་མེད་ན། ང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

If I have prophecy and know all mysteries and all knowledge, and if I have all faith, so as to remove mountains, but have not love, I am nothing. (1 Corinthians xiii. 2.)

ཅག་དེ་དག་གི་དཀྱིལ་ནས་ཐོན་ལ།
འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ།
ང་མི་གཙང་བ་ཞིག་ལ་མ་དེག་ཅིག།
ངས་ཁྱིད་རྣམས་ལ་ནང་དུ་ཤོག་ཟེར་ཏེ།
ཁྱིད་ཚོ་འི་པ་ལྟར་འགྱུར། ཁྱིད་ངའི་བུ་
དང་བུ་མོ་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ།
རྣམས་གཙོ་བོ་ཀུན་དབང་གིས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏེ།

Come ye out from among them, and be ye separate, saith the Lord. And touch no unclean thing; and I will receive you, and will be to you a Father, and ye shall be to me sons and daughters, saith the Almighty. (2 Corinthians vi. 17, 18.)

11. In the Colloquial ཡང་ or, after final ག།, ད་, བ་, or ས་, ཀྱང་ signify *And, Either, Neither, or Nor*, according to the context. At beginning of sentences the following are common : འོ་ན་ *However, Well*; ཡིན་ཀྱང་ *However, But, Moreover*; དེ་ནས་ *Then*; དེའི་ཀྱང་ནས་ *Then, In that case, Consequently.*

EXAMPLES :—

ཡང་ལྗོངས་ཤིག།

And behold.

བྱེ་མ་ཀ་ར་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

There is no sugar either.

ལོ་མ་ཡང་མེད།

Nor milk.

ལོ་སྒྲོད་ཀྱང་མེད།

Nor milk-jug.

ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དགོས་ན།

However, if you want them.

དེ་ནས་ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་བཙོན་པ་ལ་གསུང་
བ་རེད།

Then the judge said to the prisoner

དེའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ངས་ཁྱོད་ལ་བདང་བཞག་
གི་ཡིན།

In that case I shall acquit you.

ལོ་ན་དགོངས་པ་མ་མཚུངས།

Well, don't be angry.

The Literary equivalent of ཡིན་ཀྱང་ But, However, is ལོ་ན་གྱང་

12. Whether is expressed by using the interrogative duplica suffix. Thus :—

ང་དག་པོ་ཡོད་དམ་མེད་དམ་སྲུང་ཤེས་ཀྱི་
འདུག།

Whether I am right or not,
knows?

དེ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གྱི་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་ངས་ཤེས་ཀྱི་
མེད།

Whether it is correct or not,
not know.

ཆར་བ་བབ་ཡོང་ངམ་མི་ཡོང་སྲུང་ཟེར་བྱུབ་
ཀྱི་རེད།

Whether it will rain or not,
can say?

ཁོ་ཐོན་སྡོང་ངམ་མ་སྡོང་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་
ཀྱི་འདུག།

Whether he set out or not,
know.

13. OR may be expressed either as explained in clause 7 of

§, or thus :—

ཁོ་སྒྲོགས་ཀྱི་འདུག་གས་ཁ་སྐོམ་གྱི་འདུག།

Is he hungry or thirsty?

14. As to the use of Conjunctions with Numerals, see § 26. II, Note 3.

§ 35. THE SUBSTANTIVE VERB ཡོད་པ་ *To be.*

The primary meaning of this verb is *To exist, To be present*, but it is often used attributively, i.e., as a mere copula to connect subject and attribute, and also as an auxiliary to other verbs.

As a substantive verb and when used attributively it may be conjugated thus :—

PRESENT INDICATIVE.

Affirmative.

ང་ཡོད་ཅུ་ཡོད།	<i>I am here.</i>	ང་ཚོ་ཡོད་ཅུ་ཡོད།	<i>We are here.</i>
ཁྱེད་ཡོད་ཅུ་ཡོད།, or འདུག།	} <i>Thou art here.</i>	ཁྱེད་ཚོ་ཡོད་ཅུ་ཡོད།, or འདུག།	} <i>You are here.</i>
ཁོ་ཡོད་ཅུ་ཡོད།, or འདུག།, or ཡོད་པ་རེད། (pronounced <i>yo'-a-re'</i>).		} <i>He is here.</i>	

There being no difference between the singular and plural constructions, only the singular will henceforth be given.

ཡོད་ and འདུག།, connected as above with the third person, may also be used for phrases like *There is, There was, There are, There were,* etc. Thus :—

གང་གསེབ་འདིའི་ནང་ལ་ཁང་རྒྱུ་སྟུང་ཅུ་ ཡོད། *There are thirty huts in this village.*

ཡོད་པ་རེད་ also may apparently be so used when an emphatic or positive statement is intended. Thus :—

འདི་པ་གི་རྩེ་ལ་གངས་ཡོད་པ་རེད་དམ་ *Is there snow on that hill or not?*

ཡོད་པ་མ་རེད།

གསེབ་འདི་ཡོད་པ་མ་རེད། *No, there is not.*

According, however, to Mr. C. A. Bell, ཡོད་པ་རེད་ implies uncertainty.

- The future root ཡོང་, for all persons, is sometimes used for the present tense, when vagueness or indefiniteness is implied. Thus :—

རོང་མ་གཞི་ནང་ལ་སེམས་ཅན་རི་དུགས་ཚོ་ ཡོང་། *There are wild animals down in that valley.*

An Intensive form of ཡོད་པ་ is མོད་པ་, similarly conjugated, but not now in use.

An elegant Literary form, not much used however, is :—

མཚིས་	<i>I am.</i>
གདའ་	<i>Thou art.</i>
མཚིས་, or གདའ་, or མཚིས་པ་ཡིན།	<i>He is.</i>

And the Respectful form is :—

བཞུགས་	<i>I am.</i>
མངའ་	<i>Thou art.</i>
བཞུགས་, or མངའ་, or བཞུགས་པ་ཡིན།	<i>He is.</i>

Negative of ཡོད་པ།

ང་དེ་ཅུ་མེད།	<i>I am not there.</i>
ཁྱོད་འདི་ཅུ་མེད་, or མི་འདུག།	<i>Thou art not here.</i>
ཁོ་འདི་ཅུ་མེད་, or མི་འདུག་, or ཡོད་པ་མ་རེད།	<i>He is not here.</i>

Interrogative Form.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་དམ་, ཡོད་དེ་, or ཡོད་ཅེ་	} <i>Am I here?</i>
པས་, or ཡོད་པ་, or ཡོད་ཅེ་།	

ཁྱོད་འདི་ཅུ་འདུག་གསམ་ (or ག་), or
 འདུག་གསམ། } *Art thou here ?*

ཁོ་འདི་ཅུ་འདུག་གསམ་, or འདུག་གསམ་,
 or ཡོད་པ་རེད་དམ་, or ཡོད་པ་རེད་
 པས་, or ཡོད་པ་རེད་པ། } *Is he here ?*

ང་འདི་ཅུ་མེད་དམ་, or མེད་པས་, or
 མེད་པ། } *Am I not here ?*

ཁྱོད་འདི་ཅུ་མི་འདུག་ག་ or མི་འདུག་གསམ། } *Art thou not here ?*

ཁོ་འདི་ཅུ་མེད་ད་ (or པས་), or མི་
 འདུག་ག་ (or གསམ་), or ཡོད་པ་མ་
 རེད་ད་, or རེད་པས་, or རེད་པ། } *Is he not here ?*

Attributive.

ང་ཡག་པོ་ཡོད། *I am good.*

• ཁྱོད་ཡག་པོ་ཡོད་, or འདུག། *Thou art good.*

ཁོ་ཡག་པོ་ཡོད་, or འདུག་, or ཡོད་ *He is good.*

པ་རེད།

Colloquially, ཡག་པོ་ is sometimes pronounced *Ya'-pu*, instead of *Ya'-po*.

In some phrases, like the following, འདུག་ and not ཡོད་ is used with the first person; probably because there is really no nominative "I," but the construction is "There is to me."

Moreover, the phrase is conjugated with གོ་, etc. Thus:—

ང་གྲང་གི་འདུག། *I am cold.*

ང་ན་གི་འདུག། *I am ill.*

ང་ལྷོགས་ཀྱི་འདུག།

I am hungry.

ང་ཁ་སྐྱོས་ཀྱི་འདུག།

I am thirsty.

IMPERFECT INDICATIVE.

This may be formed just like the Present Indicative, the context generally sufficing to show what the tense is. Thus :—

Affirmative.

ཁ་སང་ང་འདི་ཅུ་ཡོད།

I was here yesterday.

ཁ་སང་ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་, or འདུག།

*Thou wast here yesterday.*ཁ་སང་ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་, or འདུག་ or
ཡོད་པ་རེད།*He was here yesterday.*

སྤོན་ལ་ང་ལྷུག་པོ་ཡོད།

I was rich once.

སྤོན་ལ་ཁྱོད་ལྷུག་པོ་ཡོད་, or འདུག།

*Thou wast rich once.*སྤོན་ལ་ཁོ་ལྷུག་པོ་ཡོད་, or འདུག་, or
ཡོད་པ་རེད།*He was rich once.*

Apart from contextual indications as above, this tense may also be formed with the aid of the auxiliary verbs ཡིན་པ་ and རེད་པ་. Thus :—

Affirmative.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་ཡིན།

*I was here.*ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་འདུག་, or occa-
sionally ཡོད་པ་རེད།*Thou wast here.*ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་རེད་, or occasionally
ཡོད་པ་འདུག།*He was here.**Negative.*ང་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་སྐྱོན་ (vulgarly མེན་)། *I was not here.*

ཁྱོད་འདི་རྩ་ཡོད་པ་མ་རེད།

Thou wast not here.

ཁོ་འདི་རྩ་ཡོད་པ་མ་རེད།

He was not here.

Attributive.

ང་ལྷུག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

I was rich.

ཁྱོད་ལྷུག་པོ་ཡོད་པ་རེད།

Thou wast rich.

ཁོ་ལྷུག་པོ་ཡོད་པ་རེད།

He was rich.

Interrogative.

ང་འདི་རྩ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ or ཡིན་པམ་, *Was I here?*
or ཡིན་པ།

ཁྱོད་འདི་རྩ་ཡོད་པ་རེད་ནམ་ (or པམ་) *Wast thou here?*
or པ།), or ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ (or
པམ་, or པ།)

ཁོ་འདི་རྩ་ཡོད་པ་རེད་ནམ་ (or པམ་, *Was he here?*
or པ།)

And so forth.

PERFECT AND PLUPERFECT INDICATIVE.

Same as the Imperfect Indicative. Thus :—

སྤོན་ལ་ང་འདི་རྩ་ཡོད། *I have, or had, been here before.*

And so forth, throughout all constructions.

FUTURE.

The Future Simple is expressed Colloquially by ཡོང་ for all persons.

Thus :—

Affirmative.

ང་ }
ཁྱོད་ } འདི་རྩ་ཡོང་
ཁོ་ }

I shall be here.

Thou wilt be here.

He will be here.

Attributive.

ང་ཡག་པོ་ཡིང་, or, in Literature, *I shall be good.*

བཟང་པོར་འགྱུར་རོ།

ཁྱོད་ཡག་པོ་ཡིང་, or, in Literature, *Thou wilt be good.*

བཟང་པོར་འགྱུར་རོ།

ཁོ་ཡག་པོ་ཡིང་, or, in Literature, *He will be good.*

བཟང་པོར་འགྱུར་རོ།

N.B.—གུ་ or བྱེ་ in Literary Tibetan should not be used as a mere copula to connect subject and attribute, nor should it be used substantively, but only as an auxiliary to verbs.

Negative (Col.).

ང་འདི་རུ་མི་ཡིང་། *I shall not be here.*

ང་ཡག་པོ་མི་ཡིང་། *I shall not be good.*

And so throughout, inserting མི་ before ཡིང་།

Interrogative (Col.).

ང་འདི་རུ་ཡིང་ངམ་	} or ཡིང་ངམ།	<i>Shall I be here ?</i>
ང་ཡག་པོ་ཡིང་ངམ་		<i>Shall I be good ?</i>
ང་འདི་རུ་མི་ཡིང་ངམ་		<i>Shall I not be here ?</i>
ང་ཡག་པོ་མི་ཡིང་ངམ་		<i>Shall I not be good ?</i>

And so throughout. Also with ཅས་, or ཅི་ Thus :—

ང་ཡག་པོ་ཅས་ཡིང་། *Shall I be good ?*

The other tenses (which really represent the Conditional) are as follows :—

Attributive Present.

གཤམ་ཏེ་ང་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་སྤྱིང་པོ་ཡིང་།

Or :—

ང་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་སྤྱིང་པོ་ཡིང་།

Or

ང་ཕུག་པོ་འདུག་ན་སྤྱིང་པོ་ཡིང་།

ཁྱོད་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་ (or འདུག་ན་) སྤྱིང་པོ་ཡིང་།

If I am, or If I be, or should I be, rich, I will be happy or comfortable.

If thou art, etc., thou wilt be happy.

ཁོ་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་ (or འདུག་ན་) སྤྱིང་པོ་ཡིང་།

If he is, etc., he will be happy

For the past tense the construction is similar, save that ཡིད་པ་ཡིན་ etc., for *Would be*, and ཡིད་, or འདུག་, or བྱང་ for *Would have been* are used instead of ཡིང་, though for *Would be* ཡིང་ may also be used.

ང་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་ (or འདུག་ན་) སྤྱིང་པོ་ཡིད་པ་ཡིན་, or སྤྱིང་པོ་ཡིད་, or འདུག་, or བྱང་།

If I were, or had I been, rich, I would be, or would have been, comfortable.

ཁྱོད་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་ (or འདུག་ན་) སྤྱིང་པོ་ཡིད་པ་འདུག་, or ཡིད་པ་རེད་, or སྤྱིང་པོ་ཡིད་, འདུག་, or བྱང་།

If thou, etc., thou wouldst be, or wouldst have been, comfortable.

ཁོ་ཕུག་པོ་ཡིད་ན་ (or འདུག་ན་) སྤྱིང་པོ་ཡིད་པ་རེད་, or ཡིད་པ་འདུག་, or སྤྱིང་པོ་ཡིད་, or འདུག་, or བྱང་།

If he, etc., he would be, or would have been, comfortable.

Substantively (Col.).

The construction is just the same as when used attributively.

Negative.

Same construction, but with *མེད་ན་* instead of *ཡོད་ན་*, or *འདྲུག་ན་*.

Thus :—

ང་ཕུག་པོ་མེད་ན་སྐྱིད་པོ་མི་ཡོང་།

If I am not, etc., I will not be comfortable.

The Literary attributive construction is :—

ང་ཕུག་པོ་ཡོད་ན་བདེ་བར་འགྱུར་རོ།

If I am rich I shall be happy.

ང་ཕུག་པོ་ཡོད་ན་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

If I were rich I would be happy.

ང་ཕུག་པོ་ཡོད་ན་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡོད་དོ།

Had I been rich I would have been happy.

POTENTIAL.

Phrases expressive of *ability to be present*, or *ability to be anything* (e.g. good), are rendered with the aid of *གྲུབ་པ་* *To be able*, or by that and other auxiliaries, added to the root of *ཡོད་པ་* Thus :—

Present.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་གྲུབ་ or གྲུབ་ཡོང་, or གྲུབ་ *I can be here.*

ཀྱི་ཡིན།

ང་ཡག་པོ་ཡོད་གྲུབ་ or གྲུབ་ཡོང་ or གྲུབ་ *I can be good.*

ཀྱི་ཡིན།

ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་གྲུབ་, or གྲུབ་ཡོང་,

Thou canst be here.

or གྲུབ་ཀྱི་རེད།

ཁོ་ཡག་པོ་ཡོད་གྲུབ་, or གྲུབ་ཡོང་,

He can be good.

or གྲུབ་ཀྱི་རེད།

Past.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་ཐུབ་པ་ཡིན་
 ང་ཡག་པོ་ཡོད་ཐུབ་པ་ཡིན་
 ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་ཐུབ་པ་རེད་
 ཁོ་ཡག་པོ་ཡོད་ཐུབ་པ་རེད་

or ཐུབ་སྲིང་།

I could be here.

I could be good.

Thou couldst be here.

He could be good.

PROBABILITY.

Phrases expressive of *likelihood* or *probability* of being present, or of being anything (e.g., good), are rendered by means of གཞིག་བྱེད་ན་ with ཡོང་, or by means of ཡིན་པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ། Thus, Colloquially:—

Present.

གཞིག་བྱེད་ན་ང་འདི་ཅུ་ཡོང་།
 ང་འདི་ཅུ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ་།
 ང་འདི་ཅུ་ཡོང་གི་ཡིན་གྱོ།
 ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ་
 གི་ཡིན་གྱོ།

I may be here. Perhaps I shall be here. It is likely that I shall be here.

Thou mayest be here.

གཞིག་བྱེད་ན་ང་ཡག་པོ་ཡོང་།
 ང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ་
 ཡིན་གྱོ།
 ཁོ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ་
 གི་ཡིན་གྱོ།

I may be good.

He may be good.

N.B.—ཡིན་གྱོ, ཡོང་གྱོ, and similar expressions are sometimes written ཡིན་འགྱོ, ཡོང་འགྱོ, etc. The correct form is probably གྱོ, but this is not quite clear.

Past.

གཞིག་བྱེད་ན་ང་འདི་ཅུ་ཡོད་, or འདུག། *I might be here.*

ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་ (or འདུག་པ་) ཡིན་ *Thou mightest be here*

པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ།

ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་ (or འདུག་པ་) ཡིན་ *He might be here.*

པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ།

•Similarly with ཡག་པོ་ *Good*, instead of འདི་ཅུ་ *Here*.

Negative.

As regards the phrases in which ཡིན་པ་འདྲ་ and ཡིན་གྱོ་ occur, the negative construction is to change these into མིན་པ་འདྲ་ or མིན་གྱོ་, or མན་པ་འདྲ་, or མན་གྱོ། *Ex. :—*

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་གི་མིན་པ་འདྲ།

Perhaps I shall not be here.

Literary.

This construction is in སྲིད་པ་ *To be possible*, combined, sometimes with the Verbal Root, but usually with the Infinitive in the Terminative case. Thus :—

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) སྲིད་དོ། *I may be there.*

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) མི་སྲིད་དོ། *I may not be there.*

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) སྲིད་པ་ *I might be there.*

ཡིན་ནོ།

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) སྲིད་པ་ *I might not be there.*

མིན་ནོ།

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) སྲིད་པ་ཡོད་དོ། *I might have been there.*

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་པར་ (or ཡོད་) སྲིད་པ་མེད། *I might not have been there.*

There is also another construction in བགྲང་བ་ *To calculate, reckon*, used thus :—

དེ་ལྟར་ཡིན་བགྲང་།

It may be so ; I reckon, or guess it is so.

HORTATIVE.

Phrases like *Must, Ought, Should* (in these senses), *Need, Want*, etc., to be, are rendered by means of དགོས་པ་, or perhaps more Colloquially དགོ་བ་, or by that and other auxiliaries, added to the root of ཡོད་པ་ Thus :—

Present.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས།

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡིན་,
or དགོས་ཡིང་།

I must be here. To me it is necessary to be here.

ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད་,
or དགོས་ཡིང་།

Thou must be here.

ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས།

ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད་,
or དགོས་ཡིང་།

He must be here.

ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས།

Past.

ང་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་, or དགོས་
བྱུང་།

I should have been here. To me it was necessary to be here.

ཁྱོད་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་པ་རེད་, or དགོས་
བྱུང་།

Thou shouldst have been here.

ཁོ་འདི་ཅུ་ཡོད་དགོས་པ་རེད་, or དགོས་
བྱུང་།

He should have been here.

Or (instead of བྱང་) ཡོད་, or འདུག་ for all persons.

N.B.—If there is an adverb to show the tense, the Past may be constructed like the Present.

PURPOSIVE.

Phrases like *That...may or might be; In order that...may or might be; So that...may or might be; In order to be*, etc., are expressed by means of the Infinitive put in the Genitive Case and followed by རོན་ལ་ or, in Literary Tibetan, སྤྱིར་དུ་, or རོན་དུ་. Thus:—

ང་འདི་རུ་ཡོད་པའི་རོན་ལ།

That I may (or might) be here.

ཁོ་བཙན་པོ་ཡོད་པའི་རོན་ལ།

So that he may (or might) be safe.

The Literary construction is to put ཡོད་པ་ in the Terminative Case followed by བྱ་ or བྱ་བ་ in the Genitive Case, and winding up with སྤྱིར་. Thus:—

ང་ཡོད་པར་བྱ་ (or བྱ་བ) འི་སྤྱིར།

That I may or might exist.

Or the construction may be in འགྲུར་བ་ put in the Genitive Case and followed by སྤྱིར་. Thus:—

དེ་དག་གསལ་ཅན་གཅིག་དུ་འགྲུར་བའི་
སྤྱིར་རོ།

That they may all be one (John xvii. 21).

IMPERATIVE.

ཡོད་པ་ does not seem to possess any Imperative Root of its own.

Regarded as a substantive verb, its Imperative would perhaps best be expressed, as in Literary Tibetan, by ཡོད་པར་གྱུར་, or, more emphatically, ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་, literally *Become being*, or *Begin to exist*. Thus:—

ནིན་དགུང་ལ་འདི་རུ་ཡོད་པར་གྱུར་,

Be here at midday.

or གྱུར་ཅིག་།

Such an expression, however, would probably never be used in fact. A Tibetan would ordinarily say :—

ཉིན་དགུང་ལ་འདི་ཅུ་ཤོག།

Come here at midday.

If the idea of *origination*, or *becoming*, be implied, the proper Imperative would probably be བྱང་ Negative མ་འབྱུང་།

Colloquially the Imperative of བྱེད་པ་, or, more elegantly, བགྱིད་པ་ or respectfully མཛེད་པ་ *To make, To do, To act*, might be brought into requisition. Thus :—

ཉིན་དགུང་ལ་འདི་ཅུ་ཡོད་པ་བྱིས་ (or better བྱས་ཤོག།) *Be here at midday ; i.e., Make to be here, etc.*

(*N.B.*—བྱིས་ is vulgar Colloquial. བྱེད་ is sometimes used instead of བྱས་, but བྱས་ seems more correct.)

Negative :—

ཉིན་དགུང་ལ་འདི་ཅུ་མེད་པ་བྱེད་, or མེད་ བ་བགྱིད་, or མེད་པ་མཛེད། *Do not be here at midday.*

Note that in *prohibitions* the Imperative takes the Present Root of the verb.

When used attributively the Imperative of ཡོད་པ་ is, in the Colloquial, formed with the auxiliary verbs བྱེད་པ་, བགྱིད་པ་ and མཛེད་པ་ just mentioned. Thus :—

མགྱོགས་པ་བྱེད་, or བྱས་, or བྱིས་, or མཛེད། *Be quick.*

Negatively :—

མ་བྱི་པོ་བྱེད་ (or བགྱིད་, or མཛེད།)

Or :—

ཕྱི་པོ་མ་བྱེད་ (or བགྱིད་, or མཛེད།)

Do not be late.

Another way, which, however, is rather Hortative than Imperative, is to use the auxiliary verb དགོས་པ་ In this case, there being no real

Imperative root, and what is said being only a statement of fact and not a command, the negative མི་, instead of མ་, is used. Thus:—

ཞེད་མི་དགོས།

*Do not be afraid. Literally, Fear-
ing, or fear, is not necessary.*

This also, however, may be expressed in the usual way. Thus:—

ཞེད་པ་མ་བྱེད་ (or མ་བྱེད་ or མ་མཛད་)
or མ་ཞེད་པ་བྱེད།

*Do not fear; i.e., Do not make
fear.*

The enclitic particles ཅིག་ (after final ག་, ད་ or བ་, and after anything in the Colloquial), ཞིག་ (after all vowels, or after final ང་, ལ་, མ་, ར་, or ལ་), and ཤིག་ (after final མ་), are only used for peremptory orders and stern commands. Ordinarily they are omitted. Even then the order is softened in various ways, e.g. by using the polite expression རོགས་བྱེད་, or the still politer one རོགས་གནང་. *Please.* Thus:—

བདམ་བདམ་གནང་རོགས་གནང་།

Please be careful.

སྤྱིང་ཇི་མེད་པ་མ་བྱེད་རོགས་བྱེད།

Please do not be cruel.

When addressing equals or inferiors familiarly, the following constructions may be adopted:—

མགྲོགས་པོ་བྱེད་དང་ or བྱས་ཤིག་དང་།

*Now then, be quick; or Do be
quick.*

དེ་དེ་བྱེད་ཅས།

Do be punctual.

A more Literary form would be:—

སེམས་གསོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅམང་།

Now, do be comforted.

PRECATIVE.

This is formed with the aid of Literary རྒྱལ་ or Colloquial བརྒྱལ་ (the Perfect Root), Imperatives of the verb འཇུག་པ་ *To allow*, added in Colloquial to the Root, or, in Literature, to the Terminative case of the Infinitive.

Thus :—

ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་།

ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་ཅིག་།

ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་ (ཅིག་) རོགས་གནང་

or རོགས་བྱེད་།

Let me be first.

ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་ (ཅིག་) དང་།

ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་ཨ།

ཁོ་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་

Let him be first.

ངས་ ཁྱོད་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་སི་ཡོང་

I shall not let thee be first.

ཁོས་ང་དང་བོ་ཡིད་བཟུག་གི་རིད་པས་,

Will he let me be first ?

or བཟུག་ཡོང་ངས་།

Literary.

ང་དང་བོ་ཡིད་པར་རྒྱག་ཅིག་།

ང་དང་བོར་རྒྱག་ཅིག་།

Let me be first.

Or :—The root of the verb ཡིད་བ་ may be put in the terminative case, and the auxiliary verb གསོལ་བ་ used. Thus :—

ང་དང་བོ་ཡིད་དུ་གསོལ་ལོ།

Pray let me be first ; I beg you to let me be first.

PERMISSIVE.

This is formed with the aid of ཚོག་པ་ *To be allowed.* Thus :—

ང་འདི་རུ་ཡིད་ཚོག་ or ཚོག་གི་ཡིད་།

I may be here. I am allowed to be here.

ཁྱོད་འདི་རུ་ཡིད་ཚོག་ or ཚོག་གི་འདུག་།

Thou art allowed to be here.

ཁོ་འདི་རུ་ཡིད་ཚོག་ or ཚོག་གི་འདུག་།

He is allowed to be here.

ང་འདི་རུ་ཡིད་ཚོག་པ་ཡིན་ or ཚོག་སོང་།

I was allowed to be here.

Negatively :—

ང་འདི་རུ་ཡོད་མི་ཚོགས། } *I may not be here. I am not allowed to be here.*
 ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་གི་མེད། }
 ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་པ་མིན་ འོ ཚོགས་ འོ *I was not allowed, etc.*
 མེད།

Interrogatively :—

ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་ བས། } *May I be here? Am I allowed to be here?*
 ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་གི་ཡོད་དམ། }
 ང་འདི་རུ་ཡོད་མི་ཚོགས་ བས། } *Am I not allowed to be here?*
 ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་གི་མེད་དམ། }
 ང་འདི་རུ་ཡོད་ཚོགས་པ་ཡིན་ནམ་ འོ ཚོགས་ འོ *Was I not allowed to be here?*
 མེད་ཅམ།

OPTATIVE.

This is formed with the aid of འོགས།, the Imperative of ཡོང་བ་
To come. Thus :—

ང་ (འཇ) དེ་རུ་ཡོད་ (པ་) འོགས། *Oh, or Would, that I were there.*

The construction is the same for all persons.

In Literary Tibetan :—

ང་ (འཇ) དེ་རུ་ཡོད་པར་གྱུར། *Would I were there.*

And so for all persons.

INFINITIVE.

ཡོད་པ། *To be present, To exist.* Or, attributively, *To be anything*
 (e.g., good).

ཡོད་པ་ཡིན་པ། *To have been, etc.*

ཡོང་གྱོ་ (or ཡོང་གྱུ་) ཡིན་པ། *To be about to be.*

In Literary Tibetan the Infinitive is also ཡོད་པ་, but it is often
 seen in the terminative case, as ཡོད་པར་ Thus :—

ཁྱེད་ནི་...སློབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ (or ཡིན་པར་) རེད་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།
We know that thou art a teacher. That is, We know thee TO BE a teacher.

Again:—

ཁྱེད་ཀྱིས་རང་སླུ་ཡོད་པར་ (or ཡིན་པར་) བསམ།
Whom makest thou thyself? Literally, Who thinkest thou that thou art? That is, Who thinkest thou thyself TO BE?

Colloquially these would be:—

ཁྱེད་...སློབ་པ་དཔོན་ཞིག་ཡོད་པ་ (or ཡིན་པ་) རེད་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
We know thee TO BE a teacher.

ཁྱེད་ཀྱིས་རང་སླུ་ཡོད་པ་ (or ཡིན་པ་) བསམ་གྱི་འདུག།
Who thinkest thou thyself TO BE?

Sometimes the plain root is found in Literary Tibetan used in an Infinitive sense. Thus:—

དེ་དག་གིས་ཁོང་ལས་གྲོགས་ཚེ་འི་ནང་ན་ ཡོད་བསམ་གྱི།
They supposing him to be (have been, or that he was) in the company (Luke ii. 44).

Where mandatory Imperative verbs like *Tell*, or *Order*, govern (in English) an Infinitive, the proper way of rendering the phrase in Tibetan is to turn the Infinitive into an Imperative. Thus:—

ཁོལ་གྱི་པོ་མ་བྱེད་ལམ། *Tell him not to be late.*
 ཁོ་ཚོ་ལ་ནས་ལངས་པ་འདི་ཅུ་ཤོག་ཅིག་ ལམ། *Order them to be here at dawn.*

PARTICIPLES.

ཡོད་པ་ having only one root, the Present and Past Participles are the same and exactly like the Infinitive. Thus:—

ཡོད་པ་ *Being*;   ཡོད་པ་ *Been.*

The Compound Perfect Participle is ཡོད་པ་ཡིན་པ་ *Having been.*

In Colloquial the Future Participle is ཡོང་གུ་ or ཡོང་གྱུ་ *About to be.*

དེ་ལས་ ལྷག་ པ་ཇི་ཡིད་ པ་ དེ་ངན་ པ་ལས་ འགྲུང་འོ།
And whatsoever is (that which is) more than this is of the evil one (Matt v. 37).

དམ་པ། དམ་པ། དམ་པ་ལགས་པའི་ གཞོ་བོ་དཀོན་མཆོག་ ཀུན་དབང་སྤར་ཡོད་ བ་དང་། དལྷ་ཡོད་པ་དང་།
Holy, holy, holy, Lord God, Almighty, which was and which is (Rev. iv. 8).

ང་ནི་... ད་ལྟ་མཆིས་པ་དང་སྤར་མཆིས་པ་ དང་འོང་བར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ།
I am... which is, and which was, and which is to come.

As the above examples show, the Past construction is similar, the context giving the tense.

The Literary Future for the Periphrastic Participle follows the lines of the Colloquial.

OTHER LITERARY PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

ཡོད་དེ་
 ཡོད་ཅིང་ } *Being ; as, since, when, after, while...is, are.*

ཡོད་པའི་ཚོལ་ } *At the time of being : when, while...is, are.*

ཡོད་ན་ } *In or by being ; if, when...is, are.*

ཡོད་ལ་ } *Being.*

ཡོད་ཀྱིས་ } *Though, since, because...is, are.*

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ or དོན་དུ་ } *For being.*

Past.

ཡོད་དེ་
 ཡོད་ནས་ } *Having been ; as, since, when, after...was, were.*

ཡོད་པས་ } *Because, since, when...was, were ; Having been.*

ཡོད་པ་ལས་ } *After, since, because, when...was, were.*

ཡོད་ན་ *In or by having been ; if, when...was, were.*

ཡོད་པ་དང་ *Having been ; as, since, when, after...was, were.*

OTHER COLLOQUIAL PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

ཡོད་ཙང་ *As, since, because, etc.,...is, are.*

ཡོད་དུས་
ཡོད་པའི་དུས་ལ་ } *At the time of being ; when, while...is, are.*

ཡོད་ན་ *In or by being ; if, when...is, are.*

ཡོད་ལ་ *Being.*

ཡོད་པའི་དོན་ལ་
ཡོད་ལ་ } *For being.*

Past.

ཡོད་པས་
ཡོད་པ་དང་
ཡོད་པ་ལས་ } *Because, since, when, after, as...was, were.*

SUPINE.

This is formed in Literature by putting the Infinitive in the Terminative case. Thus, ཡོད་པར་ *To be.* Or it may be formed by putting the Root in the same case. Thus ཡོད་དུ་ *To be.*

In Colloquial the supines are ཡོད་པ་, and ཡོད་ཀྱུ།

Verbal Noun.

In Literary Tibetan ཡོད་པ་ *To be,* is often seen turned into a Gerund, or Verbal Noun, by the addition of the Definite Article དེ་, or འདི་, or sometimes both. Thus ཡོད་པ་དེ་, ཡོད་པ་འདི་, ཡོད་པ་དེ་འདི་
The being.

EXAMPLE :—

གཙོ་བོ། ང་ཅག་འདི་རྩ་ཡོད་པ་ནི་ཡག་པོ་
འདུག།

*Master, it is good for us to be here.
Literally, The being here is good
(Matt. xvii. 4).*

The Colloquial Verbal Noun is simply the Infinitive with or without དེ་

EXAMPLE :—

དབོན་པོ། ང་ཚོ་འདི་རྩ་ཡོད་པ་ (དེ་) ཡག་
པོ་རེད།

Lord, the being here is good for us.

§ 36. THE VERB 'TO HAVE.'

Like the Latin MIHI EST, or the Russian U MENYA YEST, *There is to me*, this verb in Tibetan is merely an adaptation of the Substantive Verb ཡོད་པ་ *To be*, with the subject put in the dative. But whereas, in Latin and Russian, this construction is only an alternative one, in Tibetan it is the only idiom used.

EXAMPLES :—

ང་ལ་ཨ་མ་ཡོད།

I have a mother.

ང་ལ་ཨ་པ་མེད།

I have not a father.

སྤོན་ལ་ང་ལ་མེ་མདའ་ཡོད།

Once I had a gun.

ལྷང་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་ཡོང་།

That country will not have a king.

And so throughout the conjugation.

PERIPHRASTIC PARTICIPLE.

EXAMPLES :—

ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་དད་པ་དེ།

The faith which thou hast.

ཁྱོད་ལ་སྤོན་ལ་ཡོད་པའི་དད་པ་དེ།

The faith which thou hadst.

ཁྱོད་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་དད་པ་དེ།

The faith which thou wilt have.

སྤྲུལ་ཡོད་པ་དེ།

He that hath.

སྤྲུལ་མེད་པ་དེ།

He that hath not.

(Matt. xxv.
29.)

ཇི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་།

Even that which he hath (ib.).

§ 37. ཡིན་པ་ To BE.

Like ཡོད་པ་ this verb is used to express direct affirmation, or, with a negative particle, direct negation, and also to connect any subject with its attribute. It cannot, however, like ཡོད་པ་, be used to express presence, or existence, or the idea of possession. In other words, though ཡིན་པ་ may be employed in every case in which ཡིན་པ་ is used, yet never takes the place of ཡོད་པ་

may be conjugated thus:—

PRESENT INDICATIVE.

Affirmative.

ཁོ་ཡིན།

I am good.

ཁྱེད་ལོ་འདུག།, or occasionally རེད་ } *Thou art good.*
 Very rarely ཡིན་

ཁོ་ལོ་འདུག། Or, occasionally:— } *He is good.*
 ཁོ་ལོ་འདུག། or very rarely ཡིན།

Literary Tibetan.

ནོ།

I am good.

འདུག་གོ།

ionally:—

} *Thou art good.*

ཁོ་ཡིན་ནོ།

} *He is good.*

ཁོ་ལོ་ཡིན་ནོ།

The plural being the same as the singular, it is omitted.

Honorific construction in Literary Tibetan:—

used).

I am good.

འདུག་གོ།

Thou art good.

འདུག་གོ་ལགས་སོ།, or གནའོ།, *He is good.*

ལགས་པ་ཡིན།

Colloquial Negative.

ང་ཡག་པོ་མིན་ (or vulgarly མན་) | *I am not good.*

ཁྱོད་ཡག་པོ་མི་འདུག་, or མ་རེད། *Thou art not good.*

ཁོ་ཡག་པོ་མ་རེད།

Or occasionally :—

ཁོ་ཡག་པོ་མི་འདུག།

} *He is not good.*

མིན་ is *Literary*, and both མིན་ and མན་ *Colloquial*. With *Literary* or *Colloquial* it is best to use མིན།

Interrogative.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་ནམ་, or ཡིན་པམ་, *Am I good?*

or ཡིན་པ།

ཁྱོད་ཡག་པོ་འདུག་གམ་, or འདུག་གམ། *Art thou good?*

ཁོ་ཡག་པོ་རེད་ནམ་, or རེད་པམ་,

or རེད་པ།

Or occasionally :—

ཁོ་ཡག་པོ་འདུག་གམ་, or འདུག་གམ།

} *Is he good?*

Literary.

ང་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ།

Am I good?

ཁྱོད་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་, or འདུག་གམ། *Art thou good?*

ཁོ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ།

Is he good?

N.B.—If and when, in the *Colloquial*, ཡིན་ is used with the person, it is generally when a question is being asked. It is however used in the *Colloquial* with the 3rd person, though it is not absolutely wrong so to use it.

IMPERFECT INDICATIVE.

Same as *Present Indicative*, the context generally showing that tense is. Thus :—

ཁ་སང་ང་ཡག་པོ་ཡིན།

Yesterday I was good.

ཁ་སང་ཁྱོད་ཡག་པོ་འདུག།, or རེད།

„ *thou wast good.*

ཁ་སང་ཁོ་ཡག་པོ་རེད།, or occasionally

„ *he was good.*

འདུག།

In Literary Tibetan the construction is similar, but of course the *Literary* forms of the verb must be used.

Another method is similarly to rely on the context for the tense, and to use ཡོད་པ་ཡིན་ for all persons, or to vary the last syllable according to the rule of the Present Indicative. Thus :—

སྔོན་ (Coll. སྔན) ལ་ང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ ཡིན། } *Formerly I was good.*

སྔོན་ (Co. སྔན) ལ་ཁྱོད་ཡག་པོ་ འདུག།, or ཡོད་པ་རེད། } „ *thou wast good.*

སྔོན་ (Coll. སྔན) ལ་ཁོ་ཡག་པོ་ཡོད་ པ་རེད།, or ཡོད་པ་འདུག། } „ *he was good.*

The Literary form of this construction would be ཡོད་པ་ཡིན་ for all persons, preceded by སྔོན་, or other indication of tense; and བཟང་པོ་ would replace ཡག་པོ་

PERFECT AND PLUPERFECT INDICATIVE.

Same as Imperfect. Thus :—

སྔོན་ལ་ང་ཡག་པོ་ཡིན།

I have, or had, been good.

And so forth, throughout all constructions.

FUTURE.

Same as in ཡོད་པ་, i.e. expressed by ཡོང་ for all persons.

The Literary construction is :—

ང་ཚི་བོར་འགྱུར་རོ།	<i>I shall be a shepherd.</i>
ཁྱེད་ཚི་བོར་འགྱུར་རོ།	<i>Thou wilt be a shepherd.</i>
ཁོང་ཚི་བོར་འགྱུར་རོ།	<i>He will be a shepherd.</i>
ང་.....པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I shall have been.....</i>
ཁྱེད་.....པར་གྱུར་པ་འདུག་གོ།	<i>Thou wilt have been.....</i>
ཁོང་.....པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།	<i>He will have been.....</i>

When ཡིན་པ་ is used as an auxiliary to other verbs, we shall find that in the Colloquial there is another Future construction, namely, ལོ་གི་ཡིན་ for the 1st person, and ལོ་གི་རེད་ for the 2nd and 3rd persons.

SUBJUNCTIVE OR CONDITIONAL.

Same as in ཡོད་པ་, substituting ཡིན་ for ཡོད་ or འདུག་ wherever they occur, and, in the negative forms, མིན་ or མེན་ for མེད་, in the first part of the sentence, but keeping the second part as it stands there. Thus :—

ང་ཕུག་པོ་ཡིན་ན་སྤྱིད་པོ་ཡོད་།	<i>Present.</i> <i>If I be rich, I shall be happy.</i>
ང་ཕུག་པོ་ཡིན་ན་སྤྱིད་པོ་ཡོད་།	<i>Past.</i> <i>If I were rich, or had been rich, I would be or would have been happy.</i>

The Literary construction is :—

ང་ཕུག་པོ་ཡིན་ན་བདེ་བར་འགྱུར་རོ།	<i>If I am rich I shall be happy.</i>
ང་ཕུག་པོ་ཡིན་ན་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན།	<i>If I were rich I would be happy.</i>
ང་ཕུག་པོ་ཡིན་ན་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡོད།	<i>Had I been rich I would have been happy.</i>

POTENTIAL.

Same as in ཡོད་པ་, substituting ཡིན་ for the ཡོད་ to which ལྷན་ is annexed. Thus :—

Present.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་ཐུབ་, or ཐུབ་ཡོང་,
or ཐུབ་གྱི་ཡིན། } *I can be good.*

Past.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་ཐུབ་པ་ཡིན། *I could be good.*

Perfect.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་ཐུབ་པ་ཡོད། *I could have been good.*

Or :—

ཡག་པོ་ཡིན་ཐུབ་སོང་། (for all persons).

LIKELIHOOD.

The construction is the same as in ཡོད་པ་ Thus :—

གཞིག་བྱེད་ན་ང་ཕུག་པོ་ཡོང་, or ང་ཕུག་།
པོ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ་ or ཡིན་གྱི། } *I may possibly be rich.*

HORTATIVE.

Same construction as in ཡོད་པ་, changing ཡོད་ into ཡིན་ Thus :—

Present.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་དགོས། *I must be good.*

Past.

ང་ཡག་པོ་ཡིན་དགོས་ཐུང་། *I ought to have been good.*

PURPOSIVE.

Same as in ཡོད་པ་, changing ཡོད་ into ཡིན་ Thus :—

ང་བཅའ་མཁོ་ཡིན་པའི་དོན་ལ། *In order that I may be, or might be, safe.*

The Literary construction is in འགྲུང་བ་ or ཡོད་བ་ or ཡིན་བ་ put in the genitive case and followed by ཡིར།

EXAMPLE :—

<p>དེ་དག་གསལ་ཅད་གཅིག་དུ་འགྲུང་བའི་ ཡིར་རོ་ or ཡོད་བའི་ཡིར་རོ་ or ཡིན་ བའི་ཡིར་རོ།</p>	}	<p>That they may all be one. (John xvii. 21.)</p>
---	---	--

IMPERATIVE.

Literary.

བཟང་པོར་གྱུར་ (ཞིག)།

Be good.

མི་ཡིན་པར་གྱུར་ (ཞིག)།

Be a man.

Colloquially.

As stated under ཡོད་བ།

PRECATIVE.

Same construction as in ཡོད་བ་, changing ཡོད་ into ཡིན་. Thus :—

ང་གྲུ་མ་ཡིན་བུཅུག།

Let me be a lama.

ང་གྲུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཅིག།

PERMISSIVE

Same as in ཡོད་བ་, changing ཡོད་ into ཡིན་. Thus :—

ང་གྲུ་མ་ཡིན་ཚོག་, or ཚོག་གི་ཡོད།

I am allowed to be a lama.

ང་གྲུ་མ་ཡིན་ཚོག་པ་ཡིན་, or ཚོག་སོང་།

I was allowed to be a lama.

OPTATIVE.

Same as in ཡོད་བ་, changing ཡོད་ into ཡིན་. Thus :—

ང་རང་ཕུག་གི་ཡིན་ (བ་) ཤོག།

Would I were rich.

Literary.

ང་ལུག་པོ་ཡིན་པར་གྱུར།

Would I were rich.

INFINITIVE.

ཡིན་པ་ To be. In Literary Tibetan it is the same.

ཡོད་པ་ཡིན་པ།

To have been.

ཡོང་གོ (or ཡོང་རྒྱུ) ཡིན་པ།

To be about to be (Coll.).

ཡིན་པར་འགྱུར་བ།

ཡོང་རྒྱུ (or ཡོང་གོ) ཡིན་པ།

To be about to be (Lit.).

EXAMPLES :—

ད་མི་འདི་ག་འདྲམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟེས།

Now, consider (see) how great this man was (to be).

In Literary Tibetan :—

ད་མི་འདི་ཇི་ཅམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ལྟེས།
ཤིག།

Ditto.

མི་འདི་ལྲང་སྤོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་ལ་རེག་
པའི་བྱན་མེད་འདི་སྤུ་དང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་། རྒྱུག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་
ཤེས་ཡོང་ཞེས་བསམས་སོ།

This man, if he were a prophet, would have perceived who and what manner of woman this is which toucheth him, that she is (to be) a sinner. (Luke vii. 39.)

ཁོང་གི་གནང་བའི་བཀའ་དེ་ནི་ཚོ་སྐད་མེད་
པ་ཡིན་པ་ཤེས་སོ།

I know that his commandment is (to be) life eternal.

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་སྤྱུ་ཡིན་པ་བསམ།

Or, in Literary Tibetan :—

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་སྤྱུ་ཡིན་པར་བསམ།

Who thinkest thou that thou art, or thyself to be?

PARTICIPLES.

PRESENT :	ཡིན་པ་	Being	} (both in Coll. and Lit.)
PAST :	ཡིན་པ་	Been	
COMPOUND PERFECT :	ཡོད་པ་ཡིན་པ་	Having been	
FUTURE :	ཡོང་གྱི་ ཡོང་གྱོ་	About to be	

PERIPHRASTIC.

Both in Colloquial and Literary Tibetan, Present and Past Tenses, this is :—

ཡིན་པ་, or ཡིན་པ་དེ།

Who or which am, is or was.

EXAMPLES.—

སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐར་བར་འགྱུར།

A remnant (that which is a remnant) shall be saved. (Rom. ix. 27.)

ཁྱོད་རང་གི་ཡིན་པ་དེ་བཞིས་ཤིག།

Take that which is thine own. (Matt. xxv. 25.)

དང་བཟུ་ལུ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཚུར་ཡོད་པའི་
དུས་སྐུ་དམའ་བ་ཡིན་པ་དང་། ང་མེད་
པའི་དུས་སྐུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོགས་སྐུ་སྤོབས་པ་
ཅན་ཡིན་པ་དེ་རང་གིས།

Now, I, Paul, myself, who in your presence am lowly among you, but being absent am of good courage toward you. (2 Cor. x. 1.)

ཁྱོད་ཕྱི་པ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་བྱེད་དེ།

I speak to you that are gentiles. (Rom. xi. 13.)

ངའི་འབངས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངའི་འབངས་
དང་གཅེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཅེས་པ་
ཟེར་བར་འགྱུར།

I will call them my people which were not my people; and her my beloved which was not beloved. (Rom. ix. 25.)

The Future Periphrastic Participle both in Colloquial and Literary Tibetan, follows the lines of ཡོད་པ།

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

LITERARY.

Present.

ཡིན་ཏི་	}	<i>Being ; as, since, when, after, while . . . am, is, are.</i>
ཡིན་ཞིང་		
ཡིན་པའི་ཚོ་ལ་	}	<i>At the time of being ; when, while . . . am, is, are.</i>
ཡིན་པའི་རྒྱལ་ལ་		
ཡིན་ན་		<i>In or by being ; If, when . . . am, is, are.</i>
ཡིན་ལ་		<i>Being.</i>
ཡིན་གྱིས་		<i>Though, since, because . . . am, is, are.</i>
ཡིན་པའི་		<i>Of or for being.</i>

Past.

ཡིན་ཏེ་	}	<i>Having been : As, since, when, after . . . was, were.</i>
ཡིན་ནས་		
ཡིན་པས་	}	<i>Because, since, when . . . was, were ; Having been.</i>
ཡིན་པ་ལས་		
ཡིན་པ་དང་		<i>As, when . . . was, were.</i>
ཡིན་ན་		<i>In or by being ; If, when . . . was, were.</i>

COLLOQUIAL.

Present.

ཡིན་དུས་	}	<i>At the time of being ; When, while . . . am, is, are.</i>
ཡིན་པའི་རྒྱལ་ལ་		
ཅང་, or ཡིན་ཅང་		<i>Being ; because, since, as, when . . . am, is, are.</i>
ཡིན་ན་		<i>In or by being ; If, when . . . am, is, are.</i>
ཡིན་པའི་		<i>Of or for being.</i>
ཡིན་ལ་		<i>Being.</i>

Past.

ཡིན་པས་	<i>Because, since, when, after, as . . . was, were ; having been.</i>
ཡིན་ནས་	<i>Having been ; as, since, when, after . . . was, were.</i>
ཡིན་པའི་	<i>Of or for having been.</i>
ཡིན་པ་ལས་	<i>As, since, when, after . . . was, were.</i>
ཡིན་པ་དང་	<i>As, when . . . was, were.</i>
ཡིན་ན	<i>In or by having been ; If, when . . . was, were.</i>

Supine.

Literary :	ཡིན་པར་, and ཡིན་དུ་	<i>To be.</i>
Colloquial :	ཡིན་པ་, and ཡིན་གྱི་	<i>To be.</i>

Verbal Noun.

Either ཡིན་པ་ *Being, To be*, or the Infinitive of the verb, which in itself includes the idea of *To be*. It may either be used alone, or, in the Colloquial, with དེ་, or in Literary Tibetan དེ་, or ནི་, or དེ་ནི།

EXAMPLES :—

གྲུལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ (དེ་) མཚམས་ *Sometimes it is not very pleasant to be a king.*

མཚམས་ན་ཅང་སྤྱིད་པོ་མ་རེད།

ར་བཟེ་བ་ (དེ་) རོ་ཚ་པོ་རེད།

It is shameful to be drunk.

ཉེ་གནས་རང་གི་སྤྱོད་དཔོན་དང་གཡོག་པོ་ *It suffices for the disciple that he be as (to be as) his master, and the servant as his lord.*

རང་གི་དཔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་

the servant as his lord.

(དེ་) ལྷང་གི་འདུག།

N.B.—It must always be remembered that ཡིན་པ་ is never used substantively, but always in connection with some noun, adjective, or verb, into which its forms have to be moulded.

§ 38. THE VERB.

I.—PRELIMINARY. The Tibetan Verb denotes only a sort of indefinite happening or state, and this not of itself, but rather by means of certain auxiliaries, including the verb *To be*, which alone really constitutes the verb in a Tibetan sentence.

Thus:—

སོན་ཀྱབ་མཁའ་གྱིས་སོན་ཀྱབ་ཀྱི་འདུག།

Or རིང་བས་ (or སོན་བདའ་མཁའ་གྱིས་)

སོན་འདེབས་ཀྱིན་འདུག་གོ།

} *The sower is sowing the seed.*

Literally, this is: *By the sower, as regards the seed, a sowing is.*

In fact the so-called Verb is rather a kind of Noun, modified in its significations by the verb *To be*, according to the mood or tense of the latter. It possesses in itself no means whereby to distinguish between the active and passive voices; the singular and plural numbers are alike in construction; and, except as regards the auxiliary *To be*, all its forms can be used with any of the persons indiscriminately.

The changes or inflections undergone by the Tibetan Verb are effected in three ways:—

1. By structural alterations in the *Root*;
2. By making use of *Auxiliary Verbs*;
3. By resorting to divers monosyllabic *Particles* for the formation of *Infinitives*, *Participles*, *Supines*, etc.

II.—ROOTS.

These in Literary Tibetan are four:—1. Present; 2. Perfect; 3. Future; and 4. Imperative.

Thus:—

བྱེད་ས་ *To do, To make, To act.*

Present Root: བྱེད་ *Do, Does, Doing.*

Perfect Root: བྱས་ *Have or has done.*

Future Root: ཅ་ *Will do.*

Imperative Root: བྱོས་ *Do.*

However, every Tibetan Verb does not possess all four roots. Some only possess three. Thus :—

འཚོག་པ་ *To drop, drip, trickle, leak.*

Present Root : འཚོག་ *Drop, Drops, Dropping.*

Perfect Root : བཞཟགས་, or ཟགས་ *Have or has dropped.*

Future Root : བཞཟག་ *Will drop.*

Some possess only two roots. Thus :—

འགྲོ་བ་ *To go, To walk.*

Present and Future Root : འགྲོ་ *Goes, Will go.*

Perfect and Imperative Root : མོང་ *Have or has gone, Go.*

A Colloquial Imperative is ལྷུག་ *Go.*

Many possess only one root for all tenses. Thus :—

མཐོང་བ་ *To see.*

བཞེད་བ་ *To remember.*

ཐུབ་པ་ *To be able.*

ཐོབ་པ་ *To receive, get, obtain.*

འགྲིག་པ་ *To suit, to agree, to be satisfied.*

Where, in Literary Tibetan, a verb possesses a special root for each or any of the different tenses, and for the Imperative Mood, that special root must be used for those tenses and that mood, save that when the Future construction is in འགྱུར་རོ་ or བྱེ་ or བྱ་, the Present Root is retained instead of the Future Root. Where there is no special Future root or Imperative root, the Present root is used for the Future and Imperative. It is impossible, of course, to learn the root-forms of all the verbs, but there is no reason why those of the commoner verbs should not be memorized to some extent.

As regards the Colloquial, though it is quite allowable to use the

roots that are assigned to particular moods and tenses for those moods and tenses, yet it is said that as a matter of fact, at least in vulgar Colloquial, this is seldom or never done, and the root generally used is the Perfect root. When, however, the Present root of a verb ends in an inherent ཨ་ (for instance, ལྟ་བ་ *To look*), or in an inherent ར་ (e.g., བཅའ་བ་ *To bear, or bring forth*), or in རྩ་ (e.g., ལྟ་བ་ *To request, ask*), or in རྩ་ (e.g., རྩ་བ་ *To live, feed, nourish*), it is said that that Present root is generally used for the Present Indicative, the Future Indicative in ལྟ་ཡིན་, or ལྟ་རེད་, the Present Participle, Active Present Participle, Present Infinitive, Supine and Verbal Noun. If, in these verbs, the Future is formed with ཡོང་ instead of ལྟ་ཡིན་ etc., the Perfect root (or perhaps more correctly the Future Root) must be used. Thus :—

ངས་ལྟ་གི་ཡིན། *I shall see.*

ཁྱོད་ཀྱིས་བཅའ་ལྟ་རེད། *Thou wilt bear.*

But :—

ངས་བཅའ་ (ས་) ཡོང། *I shall see.*

ཁྱོད་ཀྱིས་བཅས་ཡོང། (no Future *Thou wilt bear.*

Root)

In Literary Tibetan :—

ངས་ལྟ་བར་འགྱུར་, or བལ་གྱུ་ཡིན་, } *I shall see.*
 or ལྟ་བར་གྱུ་, or བལ་འོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་བཅའ་བར་འགྱུར། *Thou wilt bear.*

The above idea that the Perfect Root should be used in the Colloquial probably arises from the fact that it sometimes has the same sound as the Future root. For instance, in the verb བཏེང་བ་ *To send*, the Perfect Root བཏང་ and the Future Root བཏང་ sound nearly alike.

.Of course it must be remembered that the Colloquial, as such, pays no regard to *spelling*, but only to *its own phonetics*. Hence, if one

writes Tibetan, one should spell properly. Therefore, also, if one attempts to *write* Colloquial, as such, it must always look wrong, as regards spelling.

In Compound Honorific verbs the first retains the Present root throughout, e.g., ལྷུབ་པ་གནང་བ་ *To provide.*

EXAMPLE:—

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ལྷུབ་པ་གནང་བ་རེད་
 (pronounced གནང་ང་རེད།) } *Thou providest for me.*

With all other verbs the vulgar Colloquial, it is said, usually adopts the Perfect root, if any, or at least the sound of it, as above explained, for all moods and tenses. Thus, for གཏོང་བ་ *To send, let go, dismiss*, the roots are:—

Present Root :   གཏོང་   *Send, Sends, Sending.*
 Perfect Root :   བདང་   *Have or has sent.*
 Future Root :   གཏང་   *Will send.*
 Imperative Root : བྱོང་   *Send.*

In Literary Tibetan the Present Indicative is:—

ངས་གཏོང་ངོ།   *I send.*
 ངས་གཏོང་བར་བྱེད་ (or བྱེད་ནོ།)   *I do send.*
 ངས་གཏོང་གིན་ཡོད།
 ངས་གཏོང་གི་ཡོད།   } *I am sending.*

But in the vulgar Colloquial it is:— ངས་བདང་, or གཏང་ *I send*,
 and ངས་བདང་ (or གཏང་) གི་ཡོད་ *I am sending.*

In Literary Tibetan the Future Indicative is expressible in several ways with different roots. Thus:—

ངས་གཏང་ངོ་།	}	<i>I shall send.</i>
ངས་གཏང་རྒྱ་ཡིན་ (or ཡིན་ནོ་)།		
ངས་གཏོང་བར་བྱའོ།		
ངས་གཏོང་བར་འགྱུར་ (or འགྱུར་རོ་)།		
ངས་གཏང་ཡོང་།		

But in Colloquial it is :—

ངས་གཏོང་གི་ཡིན།	}	<i>I shall send,</i>
Or :—		
ངས་བཏང་ (or གཏང་) ཡོང་།		

There seems also to be an emphatic form in which ཡ་ is affixed to the Future root, and is followed by རེད་ for all persons. Thus :—

ངས་གཏང་ཡ་རེད།	<i>I shall send; I am to send, i.e., by me a sending is to be.</i>
---------------	--

So, in Literary Tibetan the Present Participle is གཏོང་ལྟེ་ *Sending*; the Active Participle གཏོང་མཁན་ or གཏོང་བ་ *He who, or It that, sends*; the Terminative Infinitive གཏོང་བ་ *To send*; and the Supine གཏོང་དུ་ *For sending, etc.*; but in Colloquial the Present Participle is བཏང་བ་དང་, the Active Participle བཏང་མཁན་, or བཏང་བ་; the Infinitive བཏང་བ་; and the Verbal Noun or Gerund and Supine བཏང་ཡ་, བཏང་རྒྱ་, or བཏང་ལ་. The Literary Imperative is རྗོང་, or རྗོང་ཞིག་, but the Colloquial is གཏོང་, or གཏོང་ཅིག་, though རྗོང་ would be understood quite well. Vulgar Colloquial would be བཏང་ཅིག་།

III.—AUXILIARY VERBS.

These are ཡོད་པ་, ཡིན་པ་, འདུག་པ་, རེད་པ་ and other forms of the Verb *To be*, which it is not necessary to specify here: བྱ་བ་, འགྱུར་བ་,

and འབྱུང་བ་ *To become, To happen, To take place, To occur*; འཚར་བ་ *To be finished, completed, terminated*; འགྲུབ་བ་ *To be made ready, finished, accomplished*; ཟུག་བ་ *To be ended, concluded, exhausted*; སྲུབ་བ་ and ལྷན་བ་ *To be able*; འགྲོ་བ་ *To go, but used idiomatically*; དགོས་བ་ and སྲུབ་བ་ *To be necessary, or expedient or expressive of the idea of obligation or duty*; འཇུག་བ་ *To allow, suffer, permit*; ཚོག་བ་ *To be allowed or permitted*; བྱེད་བ་ *To make, do, act, perform*; བགྱིད་བ་ and མཚན་བ་ *elegant and respectful forms of བྱེད་བ་*; ཡོང་བ་ or འོང་བ་ *To come, but used idiomatically*; སྲིད་བ་, ཡིན་བ་འདྲ་, ཡིན་གྱི་ *To be possible, probable, likely, etc., etc.*

IV.—AUXILIARY PARTICLES.

(1)—གི, གི, གྱི, ཡི, རི་ annexed to the Verbal Root according to rule, with reference to the final letter of the root (see § 25, iv). Used to connect the root with ཡོད་, ཡིན་, འདུག་ or རེད་ they form a periphrastical Present Tense. For example, in the Colloquial, which loosely uses the sound of the Perfect Root —

ངས་བཏང་། *I send.*

But:—

ངས་བཏང་གི་ཡོད། *I am sending, or I send.*

Sometimes, in the vulgar Colloquial, they are annexed to the roots of adjectives, taking the place of the adjectival particle གོ་, བ་, or བ་
Thus:—

ལམ་ཀ་རྒྱབ་གྱི་རེད་ instead of ལམ་ཀ་རྒྱབ་གོ་རེད་ *The road is rough.*

སྲུ་གྲུ་ཡབ་གི་རེད་ instead of སྲུ་གྲུ་ཡབ་གོ་རེད་ *The child is good.*

It is better, however, to use the adjective in full, and not to employ the construction in གི, གི, etc.

These Particles are sometimes used at the end of a sentence in the sense of a finite verb, and more particularly in the 1st Person Future.

EXAMPLES:—

ངས་བཅུག་གི། *I shall put in.*

ངས་རོགས་བྱེད་ཀྱི་, or བྱ་ཡི། *I shall help.*

(2)—གིས་, བྱིས་, ཀྱིས་, ཡིས་ These are annexed to the root as Gerunds, and signify *By* (doing something), or *Because, Since, etc.*, but more usually antithetically as *But, Though*.

EXAMPLES:—

ངས་ཁོ་ལ་སྐད་བཏང་གིས་ཁོ་ཐོན་པ་རེད། *I called him, but he has gone; or, Though I called him he has gone.*

ང་ཚོས་འདི་རུ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཀྱིས་
བལྟན་སོ་སུའོ་གི་ཡིན། *By standing here we shall see the tamasha.*

It may even be annexed to the root of the verb *To be*. Thus:—

འོ་རྒྱས་ལེགས་པ་ཡིན་གྱིས། *Though it is a good story, or It is a good story but . . .*

When used antithetically a pleonastic འོན་ཀྱང་ sometimes follows —:

ཁོང་གིས་ང་ལ་བསད་ཀྱིས་འོན་ཀྱང་ངས་
ཁོང་ལ་རྟོན་པར་འགྱུར། *Though he slay me, yet will I trust in him.*

When annexed to the root of an adjective it includes the verb *To be*. Thus:—

སོ་གཟུགས་བཟང་གྱིས་ = སོ་གཟུགས་
བཟང་བོ་ཡིན་གྱིས། *Since, Because, or Though (she was, or is) of fine stature.*

(3)—གིན་, བྱིན་, ཀྱིན་, and ཡིན།. Annexed to the root. These are Literary forms, and denote the Participle Present.

EXAMPLES :—

ཁོང་གི་ལམ་འདེབས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་རེད། *He went on his way praying.*

Used to connect the root with ཡོད་, ཡིན་, འདུག་ or རེད་ they form a periphrastical Present Tense, just as གི་, གྱི་, etc., do in the Colloquial.

EXAMPLES :—

ཀྱི་ཚོང་ནི་འོང་གིན་ཡོད། *Lo, I come (am coming). (Heb. x. 7.)*

ཁོང་གླུ་ལེན་གྱིན་འདུག། *He is singing.*

When connecting the root with དང་ Together with, they are often used gerundially.

EXAMPLES :—

གཤོང་གིན་དང་། *In, when, or while sending.*

གླུ་ལེན་གྱིན་དང་། *In, etc., singing.*

བྱེད་ཀྱིན་དང་། *In, etc., doing.*

འགྲོ་ཡིན་དང་། *In, etc., going.*

Thus :—

གླུ་ལེན་གྱིན་དང་ལངས་ནས་མྱོད་པ་ནི་ཡག་ *In, or when, singing it is best to stand up.*
ཤོས་རེད།

In the Colloquial this may be rendered :—

གླུ་ལེན་དུས་ (or ལེན་པའི་དུས་ལ་, or
ལེན་པ་དང་) ལངས་ནས་མྱོད་ཡ་དེ་ཡག་
ཤོས་རེད།

(4).—དེ་ after final ན་

དེ་ after final ན་, ས་, ལ་, ས་.

མྱེ་ after final ག།, ང་, བ་, མ་ and all vowels.

These are a sort of Continuative Particles or Suspensives, and may be annexed to all Present and Perfect roots, but according to rule, with reference to the final letter of the root. Annexed to Present roots they form a Present Participle, or Gerund, and, annexed to Perfect roots, a Past Participle, or Gerund. Thus, they may be rendered, . . . *ing*, or . . . *ing been*, or . . . *ing . . . ed*, or *As, when, after*, etc. They are Literary rather than Colloquial, though not altogether absent from the latter, and are largely met with in those subordinate clauses a longer or shorter string of which generally goes to the construction of a Tibetan sentence.

• EXAMPLES :—

པི་ལ་དོ་དང་ཉེ་རོ་དེ་སྤྱར་གཅིག་དང་གཅིག་། *Pilate and Herod were formerly*
 ཁ་མི་འཆས་བ་ཡོད་དེ། *(formerly having been) at en-*
mity with each other. (Luke
(xxiii. 12.)

དེ་ནས་ ཁོང་གིས་ མི་ཚོགས་ རྣམས་ *And seeing the multitudes he, etc.*
 གཟིགས་དེ། *(Matt. v. 1.)*

དེ་ནས་ དགོངས་ མོའི་ དུས་ སྤུ་ཉེ་གནས་ *And when even was come his dis-*
 རྣམས་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སོང་གྱེ། *ciples went (having gone) down*
to the sea, etc. (John vi. 16.)

(5)— ཅིང་ after final ག།, ད།, བ།, or the vowel ཨོ།

ཞིང་ after final ང།, ན།, མ།, ས།, ལ།, and all vowels except ཨོ།

ཤིང་ after final ས།

This Suspensive, which is Literary rather than Colloquial, is annexed to the Root, and expresses in one or other of its forms the Present Participle, but sometimes also the Past Participle. It is also sometimes used instead of the conjunction *And*. Lastly, it often expresses a causal relationship. It is generally met with at the end of minor interpolations within subordinate clauses.

• EXAMPLES :—

སྤྱོད་གས་པོ་འགྲོ་ཞིང་ དམག་ དཔུང་སླེབས་ *(By) Marching quickly the army*
 སོང་། *arrived.*

དེ་ནས་ཡོ་ཤུ་གོང་ཁྲིར་དང་ཡུལ་ཚོ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་
ཞིང་།

And Jesus went (having gone)
about all the cities and villages.
(Matt. ix. 35.)

འཇིགས་ཤིང་འབོད་དེ།
འོད་མེད་ཅིང་རྒྱུང་མེད།

Being afraid and calling out.

Light not being, air is not; or
Light is not and air is not; or
Light and air not being; or
Without light or air. (Das.)

ཉལ་ཞིང་གཉིད་དུ་འགོ་བ།

Lying down, to go to sleep; or
To lie down and go to sleep.

ནས་མཁའ་ཕྱེས་ (perfect of འབྱེད་པ་)
ཤིང་།

The heavens having parted, or
rent asunder. (Mark i. 10.)

(6)—བས་ and བས།

These are merely the particles བ་ and བ་ of the Infinitive, or simple Participle, put in the Instrumental or Modal case. Practically they are equivalent to དེ་, དེ་, and ལྟེ་ and the next noted Suspensive ནས་. They are often used as a variant of these, when the latter have already occurred in the same sentence. This is merely a matter of taste, to avoid repetition. Primarily they mean *Because, Since, Seeing that, etc.*, but they also carry the sense of *When*, and of the Participle, both Present and Past. Both Literary and Colloquial Tibetan make use of them :—

EXAMPLES :—

ང་རང་གིས་བལྟས་བས།

When I looked; i.e., I having looked.

ཤིན་དུ་དཀའ་བ་ཡིན་བས།

As, since, because it is very difficult; or It being very difficult.

ང་ཡིན་བས་མ་འཇིགས་ཤིག།

Since it is I, or It being I, or is I, be not afraid. (Matt. x 27.)

དེར་སི་མོན་གྱི་སྐྱུག་མོ་ཚད་པའི་ནད་ཀྱིས་
བདབ་ (perfect of འབྱེད་པ་) ལྟེ་ཉལ་

Then Simon's mother-in-law having been seized by a fever-illness, having lain down. (Mark i.)

ནས་ཡོད་བས།

ད་ཀྱིས་། ང་ཚོས་མགོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་། *Now, since (or because) ye say, we see.* (John ix. 41).
བས།

(7)—ནས་. This Suspensive, both in Literary and Colloquial Tibetan, is annexed to the Perfect root, and expresses a Past signification. Otherwise it has practically the same functions as དེ་, དེ་, ལྟེ་, བས་, and བས།. It means *After*, or *When*, and conveys also the idea of the Past Participle.

EXAMPLES:—

ཁོང་གིས་དེ་དག་ལ། ངའི་མ་དང་ངའི་སྐུན་ *He to them, my mother and my brother who is? Thus having said.*
སྐུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ནས། *(Matt. xii. 48, and elsewhere).*

ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཚར་ནས་ཁྱོད་ཁང་པ་ལ་ *When your work is finished you*
འགོ་ཚུགས། *may go home.*

ཁྱོད་ཞེས་པའི་ཁ་ལག་བཟས་ནས་འཕྲོན་ *After eating (having eaten) (chhoti*
དགོས། *hāzirī you must set out.*

ང་ལོ་གཞིན་གཞིན་ཡིན་ནས། *I have been (having been) young.*

སྐོན་ལ་ང་ཚོ་སྤྱིང་ལ་ཡོད་ནས། *I was formerly (having formerly been) in Darjeeling.*

Annexed thus to the Verbal Root, and followed by ཡོད་ or འདུག།, it indicates either the Pluperfect (active), or the Perfect (passive). Thus:—

སྐུག་གིས་ཤུ་ལ་བཟས་ནས་ཡོད།, or འདུག། *The tiger had eaten the deer.*

ཤུ་ལ་བཟས་ནས་ཡོད།, or འདུག། *The deer has been eaten.*

ང་ཁང་པ་ལ་ཕྱིན་ནས་ཡོད། *I had gone home.*

ང་ (ལ་) དྲིས་ནས་ཡོད། *I had been asked.*

ཤོག་སྐོལ་ནང་ན་ངའི་ཕྱིར་བྲིས་ནས་འདུག། *In the roll-book it is (has been) written of me.* (Heb. x. 7).

(8)—ལས་. This particle has (perhaps) sometimes a Present but more often a Past signification, and is always found attached to the simple Participle in ས་ or ས་. It means *From*; or *When . . . ed*;

or *Being . . . ed* ; or *Having been* ; or *As* or *While*, followed by a
 tense ; or *As* or *While*, followed by a Present Participle (in which
 case the root of the verb is often repeated, the particle སྒྲོ་ or སྒྲོ་
 coming next, and then the ལས་) ; or *When on the point of* ; *When*
about to ; *When going to* ; *Being about to*, or *on the point of*, when used
 with འགྲོ་བ་ or གཟམ་པ།

EXAMPLES :—

- དེ་དག་གིས་ཁོང་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་
 འདྲི་ཞུས་པ་ལས། *When they continued asking, i.e.,
 again and again asked, him.
 (John viii. 7).*
- དེ་ནས་ཁོང་པར་ཕེབས་པ་ལས། *Thereupon as he passed by. (John
 ix. 1).*
- དེ་ནས་ཁོ་སོང་ནས་ཡུལ་དེའི་བྱིས་བདག་
 ཅིག་དང་འགྲོགས་ནས་བལྟ་བ་ལས། *And he, having gone, and having
 associated with a householder of
 that country, after having settled.
 (Luke xv. 15).*
- དེ་ནས་ཡོ་གུས་ཡང་མཚོའི་འགྲམ་ལ་ཚོས་
 ལྷོན་པ་ལས། *Then Jesus, having begun again to
 teach by the seaside. (Mark iv.
 1).*
- ཁོང་གིས་ད་རུང་བཀའ་གསུངས་པ་ལས། *And while he yet spake. (Matt.
 xxvi. 47).*
- དེ་དག་སོང་བ་ལས། *When they were going. (As they
 went). (Matt. xxviii. 11).*
- ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱང་སོང་བ་ལས། *And the disciples as they went.
 (Mark ii. 23).*
- དེའི་ཚེ་མི་གཉིས་ཞིང་ལ་ཡོད་པ་ལས། *There shall two men be in the field,
 i.e. while being. (Matt. xxiv.
 40).*
- ཡང་དེ་དག་གིས་ལྷེ་ཕན་རྡོ་རུབ་ལ་བཏང་བ་
 ལས། *And they stoned Stephen ; or As
 or while they stoned, or were
 stoning Stephen. (Acts vii. 59).*
- དེའི་རྗེས་སུ་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 གཉིས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཡུལ་ཞིག་དུ་
 འགྲོ་བ་ལས། *After that, two of his disciples,
 having set out on a journey, as
 they were going to a country.
 (Mark xvi. 12).*

ཡང་དེ་དག་ལས་ལ་སོང་སོང་བ་ལས།

And as they went on their way.
(Acts viii. 36).

ཡང་དེ་དག་དེ་ལྟར་གཏམ་བྱེད་ཅིང་གཅིག་
ལ་གཅིག་གིས་རྒྱ་བ་རྒྱས་བ་ལས།

And while they, thus conversing,
questioned each other. (Acts
xxiv. 15).

དེའི་ཚེ་ཤ་ལྷུལ་ད་རྒྱང་གཙོ་བོའི་གནས་
རྒྱལས་ལ་དགུར་སྤང་ཞིང་སྲོག་གཙོད་བ་
ལ་རྒྱལས་ (Present root) བ་ལས།

And Saul, yet breathing out
threatenings and slaughter
against the Lord's disciples.
(Acts ix. 1).

བསུ་ལྷ་ཞལ་འབྱེད་འགྲོ་ཡོད་བ་ལས།

And when Paul was now about to
open his mouth. (Acts xviii. 14).

བསང་པར་གཟམ་བ་ལས།

And should have been killed, i.e.,
being about to be, or on the
point of being killed. (Acts
xxiii. 27).

(9)—ན་. This is expressive of *condition, hypothesis, contingency* and even *doubt*, and may be rendered by *If, When, On, Since, As, Should, Had, Were*, etc. It is generally added to the Root, but sometimes (though not often) to the Infinitive, and is much used at the end of verbal phrases both in the Colloquial and in the written language. Sometimes the phrase which it concludes is introduced by the expression གཤམ་དེ་ or གཤམ་སྲིད་, but the subjunctive idea is in no way affected even if this expression be omitted.

Examples of its use with the Root are given under ཡོད་བ་ (§ 35), and ཡིན་བ། (§ 37).

ན་ is also used in Literary Tibetan, adversatively, to express *Though, Although*. Thus:—

འདི་སྔོན་དུ་སྲིག་བ་སྲོད་བ་ཞིག་ཡིན་ན།

Although he was formerly a trans-
gressor. (Das.)

It also expresses the idea of *Reason for, or Causality*. Thus:—

འདི་ཡོད་ན་འདི་བྱུང་།

Since this existed, that arose.
(Das.)

མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་བྱུང་།

Since fire existed, smoke arose.
(Das.)

ང་ལ་མཐོང་ན་ཀུ་མ་དེ་བྲོས།

(On) seeing me the thief fled.

Used with རྣམ་ it expresses *When*, or *If and when*. Thus:—

རྣམ་ང་འགྲོ་ན།

If and when, or when, I go.
(Das.)

རྣམ་དུས་ལ་འབབ་ན།

If and when, or when the time comes, i.e., it comes down to the time. (Das.)

(10)—ལ་. Annexed to the Participle, this Suspensive may mean *To, At, In; With respect, regard, or reference to; Concerning; Relative to; In consequence of*.

EXAMPLES:—

གསོད་པ་ལ་དགའ་བ།

To rejoice in killing. (Jäschke.)

སྲིག་པ་ལ་འཇོམ་པ།

To shrink from, or be afraid of (i.e., with respect to) sinning.
(Das.)

Annexed to the Root, it may be used for the Present Participle in a minor phrase, much like ཅིང་ and its variants. Thus:—

བདག་འཇོན་སྐྱོས་ཐོང་ལ་རང་གི་བརྒྱུངས་
ཤིང་ཁྱར་ནས།

Denying himself and taking up his cross.

It is also often used like དེ་, དི་, ལྟེ་, but annexed to the Participle, and meaning *As*.

EXAMPLES:—

ལྷ་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ།

As there is (was) an idol shrine.
(Das.)

རྒྱལ་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དེར་ཁྱུས་བྱེད་དུ་
འགྲོ་བ་ལ།

As the king goes there daily to bathe.

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནང་ན་མི་འོང་བ་ལ།

As it does not occur in the world.
(Jäschke.)

Annexed to the Root, it is used adversatively for *Though, Although*.

EXAMPLE :—

ཁོས་ལྟ་ལ་མ་མཐོང་བུང་།

Though looking, he did not see.

Annexed to the Repeated Root, it expresses *While, Whilst*.

EXAMPLE :—

ངས་དབེ་ཆ་འདི་ལྲོག་ལྲོག་ལ་ (གང་) ཟེར་
བ་དེ་གྲིས་ཤིག།

*Whilst I am reading this book note
down what I say.*

• When annexed to adjectives, ལ་ includes the idea of the verb *To be*, being indeed an abbreviation of ཡིན་པ་ལ་ *Being*, and seems to have the force of *And*, or *But*, according to circumstances.

EXAMPLES :—

སྐ་དང་ཁ་སྐྱ་སེར་ལ་རིང་བ།

*Hair and beard being yellow and
long. (Das.)*

ལུས་སྐྱུག་ཅིང་ཐུང་ལ་དབྱངས་སྟན་བ།

*Being ugly as to his body and of
small stature and (or but) having
a fine voice. (Das.)*

སྐྱུག་ལ་ཐུང་ཏུ་ཡིན་དེ།

Being ugly and short. (Jäschke.)

དབྱིབས་ལགས་ཤིང་ལྟ་ན་སྐྱུག་ལ་མཛེས་པ།

*Being of good figure, nice to look
at, and pretty.*

In Double Imperative or Precative expressions, ལ་ has the force of the Present Participle, or of *And*, and is annexed to the root of the first verb.

EXAMPLES :—

ཤོག་ལ་ལྟོས་ཤིག།

Come and see (coming, see).

ད་ལོང་ལ་རྒྱར་ཤོག།

*Now, rise and come hither (rising,
come hither).*

ད་ལྟ་ལངས་ལ་འདི་ཏུ་ཤོག།

སོང་ལ་ལྟོས་ཤིག།

Go and look (going, look).

རྒྱག་ལ་ལྟོས།

In sentences like the following, where our Supine means *In order to*, or *For the purpose of*, ལ་, annexed to the verbal Root, is used Supinally both in Literary Tibetan and in the Colloquial.

EXAMPLES :—

འོ་ན་ང་ཟ་ལ་འགྲོ་བྱ་ཡིན།

Well, I am going to dine.

ལྷ་གྲུ་ཁྱོད་རང་གི་ཡི་གེ་འབྲུར་ལ་སླེབས་སོང་།

The boy has come to get your letter.

(11)—གྱོ་

When connecting a verbal root with the auxiliary verb ཡིན་པ་, or རེད་པ་, this particle forms, in modern Literary Tibetan, a Future tense which is practically a kind of periphrastic conjugation of གྱོ་ (as a Future Participle, *About to . . . .*) with the auxiliary verb.

EXAMPLES :—

ང་འོང་གྱོ་ཡིན།

I shall come ; I am about to come.

ཁོང་གསུང་གྱོ་མ་རེད།

He will not speak ; He is not about to speak.

It is also used in older Literary Tibetan to express *necessity*, *obligation*, *expediency*.

EXAMPLES :—

ང་འོང་གྱོ་ཡིན་ནས།

Am I to come? Must I come?

ཁོང་གིས་དྲ་ལ་རླུང་གྱོ་མིན།

He ought not to beat the horse.

ང་ལ་འགྲི་གྱོ་མང་པོ་ཡོད།

I have many things to write.

In the Colloquial གྱོ་, annexed to the verbal Root, is extensively used for the Infinitive.

EXAMPLES :—

ང་དེ་ཅུ་འགྲོ་གྱོ་མི་འདོད།

I do not wish to go there.

ཁང་པ་སླེབ་པ་ལ་འགྲོ་གྱོ་ག་ཚོད་ཡོད།

How far have we to walk to reach home?

ཁྱོད་གང་ལའ་ཀྱུ་ཡོད།

What have you to say?

ཅ་ནས་ལའ་ཀྱུ་མི་འདུག།

There is nothing at all to say.

ཡར་འཛིབ་ཀྱུ་གནང་།

Be pleased to rise.

འདི་ཅུ་རི་དུགས་གང་ཡང་ཐོབ་ཀྱུ་ཡོང་ངས།

Is there any sport (game) to be got here?

ང་དེ་ཅུ་ཡོད་ཀྱུ་མི་འདོད།

I do not wish to be there.

(12)— ཡ་.....འདི་ (དེ་)

In the Colloquial this particle, with or without the འདི་, is also extensively used, annexed to the Verbal Root, to express what correspond to our Verbal Nouns in *ing*, i.e. the Latin Gerund.

EXAMPLES:—

• ཚོས་སྐད་གྲོག་ཡ་ (འདི་) ཉ་ཅང་སགོ་
འཐོས་པོ་རེད།

It is very confusing to read the Literary language : The reading of the Literary language, etc.

• ཉམས་པ་བཤད་ཡ་ (འདི་) ཉ་ཅང་ངན་པ་
རེད།

It is very wrong to tell lies : The telling lies, etc.

• ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྐལ་བ་འཚོང་ཡའི་དུས་རེད།

The second month (March) is the time for selling (of selling) shares.

• མི་མང་པོ་སྐད་ཁྱད་མཚར་པོ་འདི་སློབ་
དགོས་ཡའི་དོན་དག་ཡོད་པ་ས་རེད།

Few people need learn this extraordinary language : There is no meaning of many people having to learn this, etc.

(13)— དང་

Both in Literary Tibetan and in the Colloquial this enclitic, used after the Infinitive or Participle in བ་ or བ་, may be rendered *As*, *When* (carrying a Past signification), and it also has the force of the Past Participle.

EXAMPLES:—

ཡང་བྱུང་འདི་ནི་ཤ་ཅུ་གྱུར་པ་དང་།

And the Word became (having become) flesh. (John i. 14).

- ས་མར་ཡ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ཅིག་ཚུ་ལེན་ལ་
འོངས་པ་དང་། *There cometh a woman of Samaria
(a woman of Samaria having
come) to draw water. (John iv.
7).*
- ཐོག་མར་བཀའ་ཡིད་ལགས་པ་དང་། *In the beginning was the Word (the
Word having been). (John i. 1).*
- ཁྱོད་ནམས་ཀྱིས་ནས་མཁའ་ཕྱིས་པ་དང་། ་་་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། *Ye shall see the heavens opened,
and, etc. (The heavens having
opened, ye shall see, etc.). (John
i. 51).*
- དེ་ནས་ཚིས་པའི་ཚིས་ལ་ལོ་ཁས་ས་མཐུན་པོ་
ཡོད་པ་དང་། *Then, in the calculator's computa-
tions the year omens having been
harmonious.*
- ཁོ་མི་ཚང་དེའི་ཁང་པ་ལ་སླེབས་པ་དང་། *When he has arrived (He having
arrived) at the house of the family.*
- ཡང་ལོ་གཅིག་ཅུས་སོང་བ་དང་། *When about a year had elapsed.*
- དེ་ནས་གཞུག་ལ་ཚང་ས་དེ་ཚར་ར་དང་། *When at last the wedding was over.*
- དྲིལ་ཆེན་དེ་དྲོའ་བ་དང་། *As the big bell was tolled.*

In Literary Tibetan, especially in Western Tibet, དང་ is often used gerundially with the Present Participle in ལྟོན་, ལྟོན་, etc., and means *In, When, While, etc.*

EXAMPLE :—

- སླུ་ལེན་གྱིན་དང་ལངས་ནས་སློང་བ་ནི་ཡག་
ཤོས་རེད། *When singing, it is best to stand
up.*

In Literary Tibetan, and especially of late in the Colloquial, it is used as a familiar form of the Imperative, and implies *advice, exhortation and entreaty.*

EXAMPLES :

- འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ལག་ཟེས་ (ཤིག་) དང་། *Oh, do eat your food.*
- ཁྱོད་རང་གི་ཡིག་རྒྱུགས་སློབ་ (ཅིག་) དང་། *Do learn your lesson.*

(14)—^{ཏུ} after ང, ད, ཅ, ས, ར, ལ

^{ཏུ} after ལ།, བ, དཔྱག

^{ར་}
^{ཅ་} } after vowels.

^{སུ} after ས

ལ after anything.

These particles, as Verbal Auxiliaries, are extensively used in Literary Tibetan to express the Infinitive Future and the Supine. They are seldom, if at all, used in the Colloquial, save by those who affect Literary forms.

EXAMPLES :—

སུ་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་ངས་སློབ་གྲི་ཤིང་ལས་ཟ་རྩ་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།

To him that overcometh will I give
TO EAT of the tree of life.
(Rev. ii. 7).

སུ་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་ངས་ང་རང་དང་མཉམ་དུ་
ངའི་ཁྱིལ་སློབ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།

To him that overcometh will I
grant TO SIT with me in my
throne. (Rev. iii. 21).

ཤོག་སྒྲིལ་དེ་འབྲུག་ཅིང་དེའི་སྐྱམ་དམ་
རྣམས་གཅོག་པར་འོས་པ་སུ་ཡིན།

Who is worthy to open (opening)
the book and TO LOOSE the seals
thereof? (Rev. v. 2).

དེ་དག་ལ་མི་རྣམས་མི་གསོད་པར་བྱ་བ་
ལྔའི་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གཏོང་དུ་འཇུག་
པའི་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཏོ།

And to them it was given that they
should not kill them (not TO KILL
them) but that they should be
tormented (but TO BE TORMENT-
ED) five months. (Rev. ix. 5).

ཁྱེད་ཚོའི་ནང་ན་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཁྱེད་
ནང་མཉམ་དུ་འདུག་པར་སློབ་གྲི་གོ།

See that he BE with you without
fear. (1 Cor. xvi. 10).

འོན་ཀྱང་ངའི་གཡས་སམ་གཡོན་ལ་སློབ་དུ་
འཇུག་པ་ནི་ངའི་དབང་ལ་མེད།

But TO SIT on my right hand or on
my left hand is not mine to give.
(Mark x. 40).

ཡང་གཙོ་བོ་འི་གཡོག་པོ་མི་ལ་ཚོས་སློབ་དུ་
 ཅུང་ལྟེ། *And the Lord's servant being apt
 TO TEACH. (2 Tim. ii. 24).*

སྐྱ་རྩོལ་གྱི་མས་ཁྱིད་ལ་དགོན་པ་ལ་སློན་
 ལས་འདེབས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། *The Lama will allow you TO OFFER
 prayers to-morrow in the monas-
 tery.*

དེ་དག་གིས་ཁོང་ལ་བྱིམ་རྩིག་དུ་བཅུག་སོང་། *They have allowed him TO BUILD
 the house.*

The last of these particles, namely ལ་, is not much used in this connection in Literary Tibetan. It may, however, be so used instead of any of the others.

EXAMPLE :—

ང་ལྟ་ལ་འགྲོ་རོ།

I go to see.

(15)—བཞིན་ and བཞིན་དུ་. Annexed to verbal Roots, བཞིན་ has, in Literary Tibetan, the force of the Present Participle, and, with བ་ added, may be used as an adjective; while བཞིན་དུ་ serves as a Gerund, meaning *As, While, or Whilst*, and also *Though, and Because, or Since*, according to circumstances.

EXAMPLES :—

ང་འགྲོ་བཞིན་མཚིས།

I am going. (Elegant form).

ང་ལ་ཚགས་བཞིན་པའི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་དང་
 བལྟས་སོ།

*He glanced at me with a loving
 look.*

གླ་ས་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་
 དུ་སྒྲུ་གླངས་སོ།

*As the Lamas entered the monastery
 (while entering the monastery)
 they chanted hymns.*

ཁོང་ལ་གསོལ་ཇ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཞིས་སོ།

Though he had tea he did not drink.

མང་ཁོང་གི་སྒྲོན་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་
 འཐུངས་སོ།

*Since the beer was in front of him
 he drank.*

(16)—ཅང་.

*This is a Colloquial Suspensive. Added to the verbal Root, it means *As, Since, Because*, and implies either Present or Past.

EXAMPLES:—

འོ་ན་ཁྱོད་འགྲོ་ཅང་ངའི་ཉ་ལ་ཞེན་དང་། *Well, as you are going, ride my horse, do.*

ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་བཏང་ཅང་ངས་དེ་གྲོག་གི་
ཡིན། *As you have sent the book, I will read it.*

*17)— ཏུས་ and ཏུས་ལ།

These also are much used Colloquially. Annexed to the verbal Root ཏུས་ acts as a Gerund, meaning *As, When, While, At the time of*, etc.

EXAMPLES:—

ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲི་ཏུས་ག་རེ་ཟེར་ར་ (བ་) དེ་
ལ་བདན་བདན་གྱིས། *When writing take care what you say.*

ཁོ་ཐོན་ཏུས་ཁ་ཚོག་ཚོག་གུས་པ་རེད། *As he went off, he smiled.*

ཏུས་ལ་ has the same meaning, but is annexed to the simple Infinitive, or Participial form of the verb, put into the genitive case.

EXAMPLES:—

ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲི་བའི་ཏུས་ལ་ཟེར་ར་ (བ་) དེ་
ལ་བདན་བདན་གྱིས། *When writing take care what you say.*

ཁོ་ཐོན་པའི་ཏུས་ལ་ཁ་ཚོག་ཚོག་གུས་པ་
རེད། *As he went off, he smiled.*

A Literary equivalent of ཏུས་ལ་ is ཚོ་ལ།

V.—MOODS AND TENSES.

A.—Infinitive Mood.

The Infinitive, both in Literature and in the Colloquial, is the simple form of the verb as given in dictionaries, i.e. the Root, with བ་ or བ་

annexed, according to the rule regarding the final letter of the root. It is the same as the Participial form, and also as the form of the verb regarded as a substantive. Thus བྱང་བ་ may mean *To do, or Doing, or A, or the, doing.*

Each root can be regarded as the basis of a special Infinitive. Thus:—

Present:	བཏང་བ་	To send.
	བདང་བ་	} To have sent.
Perfect:	བདང་ཚར་བ་	
	བདང་བ་ཡིན་བ་	
	བདང་ཡོད་བ་	
	བཏང་བ་	} To be about to send, or To be sent.
Future:	བཏང་གྱུ་ཡིན་བ་	
	བཏང་གྱོ་ཡོད་བ་	
	བཏོང་གྱུ་ཡིན་བ་	

In Tibetan the latter of two related English verbs takes precedence of the other, and may be put in the Infinitive, or in the Genitive form of the Infinitive. Thus:—

ང་ཁང་བ་ལ་འགྲོ་བ་འདོད།	} I wish to go home.
ང་ཁང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་ཡོད།	

At the same time the Colloquial construction by which གྱུ་ is added to the verbal Root has largely taken the place of the Infinitive. Thus:—

ང་ཁང་བ་ལ་འགྲོ་གྱུ་འདོད།	I wish to go home.
ད་ལྟ་འཚོང་བའི་ (or འཚོང་གྱུ་འི་) དུས་	} Now is the time to sell.
འདི་རེད།	

In conversation, however, it is quite allowable and common to omit the བ or བ་ of the verb that is governed by the other.

Thus:—

ང་ཁང་པ་ལ་འགྲོ་འདོད།

I wish to go home.

ང་ལྷག་ཚ་དང་ལྷུ་གུས་འབྲི་མི་འདོད།

I am unwilling to write with ink and pen.

This is particularly the case where the governing verb is ཐུབ་པ་ *To be able*, ཚེག་པ་ *To be allowed*, འཇུག་པ་ *To allow*, དགོས་པ་ *To be necessary*; *must*, *ought*, and the like.

EXAMPLES :—

ངས་རིའི་ཕྱོང་ལ་ཡོད་པའི་གངས་མཐོང་མི་

I cannot see the snow on the hill.

ཐུབ།

ང་ཚོས་ཁང་མིག་འདིའི་ནང་ལ་བྲ་སྟག་

Are we allowed to smoke in this room ?

འཕེན་ཚེག་གི་རིད་དམ་ or ཚེག་གས།

ང་ཚོ་འཕྲོན་བཏུག།

Let us go away.

ངས་ཁྱོད་ལ་འཕྲོན་འཇུག།

I allow you to depart.

གསེན་པའི་རོད་ལ་ཟ་དགོས།

In order to live it is necessary to eat.

ཁྱོད་བསྐྱབ་གྱུ་ལ་འགྲོ་དགོས།

You must go to school.

ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་གུ་དེ་རླུང་མི་དགོས།

You ought not to beat that child.

Where the governing verb is one of *Knowing*, *Saying*, *Hearing*, *Thinking*, or the like, the governed verb, in sentences like the following, is put in the Infinitive, or else the verbal Root, with གྱི་ annexed, is used.

EXAMPLES :—

ཁྱོད་འདྲི་ཚུ་ཡོད་པ་ངས་མ་ཤེས།

I did not know that you were here (you to be here).

ཁྱོད་ག་པ་འགྲོ་བ་ (or འགྲོ་ལྗོད་) ངས་ མི་ཤིས། *I do not know where you are going (you to be going).*

ལོ་ལྗོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལྟར་སྤང་བྱུང་བོ་ ཡིན་པ་ (or ཡིན་ལྗོད་) བཤད། *History relates that Buddha was (Buddha to have been) at first a king.*

ཁྱོད་དེ་རྗེ་གླིང་ལ་འགྲོ་བ་ (or འགྲོ་ལྗོད་) ངས་གོ་བ་ཡིན། *I heard you were going (you to be going) to Darjeeling.*

ཁྱོད་དེ་རྗེ་གླིང་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་པ་ལས་གོ་བ་ ཡིན། *I heard you had left (you to have left) for Darjeeling.*

ངས་ཁྱོད་ཀྱིས་དྭ་ཉེས་པ་ཡིན་པ་བསམས། *I thought you had bought (to have bought) the horse.*

ཁོ་ཚོས་ང་ལ་ལས་ཀ་དེ་བཅོལ་བ་ཡིན་པ་ བཤོང་ནས། *When they saw that the work had been entrusted to me (the work to have been entrusted to me).*

The same construction is also used in connection with phrases like *It were better that, It is evident that.*

ཁོ་འི་སྐེ་ལ་དེ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཟུམས་ནས་ཁོ་ ལྷ་མཚོ་འི་ནང་ལ་དབུག་ལྷུ་ཡག་པོ་རེད། *It were better that a large stone were bound on his neck and he were (he to be) cast into the sea. (Mark ix. 42).*

བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྤུ་ཡང་དགོན་ མཚོག་གི་སྤྱན་སྤར་བད་དེ་དག་པ་ཡིན་པ་ ངས་ཀྱི་རེད། *It is evident that no one is justified by the law in God's sight. (Gal. iii. 11).*

In phrases containing *That, So that, In order that, With the object of, To the end that, For the purpose of,* the verb is put³⁵ in the genitive case of the Infinitive, and is followed by རོན་ལ་ in the Colloquial, and by སྤྱིར་ or སྤྱིར་དུ་ or རོན་དུ་ in Literary Tibetan.

EXAMPLES :—

ང་འདི་རུ་ཡོད་པའི་རོན་ལ།

ང་འདི་རུ་ཡད་པའི་སྤྱིར།

} *In order that I may, or might, be here.*

ཁོ་ནང་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ།	} So that he may, or might, go home.
ཁོང་ནང་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ།	
ལ་ཡི་གྲུག་ལ་འཇོག་པའི་དོན་ལ།	} With the object of climbing to the pass.
ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ངོ་ཤེས་པའི་དོན་ལ།	
ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ།	} To the end that you should know him.
ཁང་བ་འདི་རྒྱབ་པའི་དོན་ལ་ or ཕྱིར་དུ་	
or དོན་དུ།	} For the purpose of building the house.

Where, in English, a mandatory Imperative governs a verb in the Infinitive, e.g. *Order him to come*, *Tell him not to go*, the Tibetan construction puts the governed verb also in the Imperative, not the Infinitive, mood.

EXAMPLES :—

ཁོ་ལ་ཤོག་ (ཤོག་) ལབ།	<i>Tell him, come (to come).</i>
ཁོ་ལ་མ་འགྲོ་ (ཞིག་) བཀའ་གནང་།	<i>Order him, do not go (not to go).</i>
བདུན་བདུན་བྱིས། སྤུས་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱབ་མ་	<i>Take care that no man lead you astray.</i>
འཇུག།	

Whenever it is possible to turn a verb into a Verbal Noun, or what is called in Latin a Gerund, it should be done.

EXAMPLES :—

ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ལ་སྡོད་པ་ (འདི་) ལས་ནི་ཇི་	<i>It is better to be in Darjeeling than in Calcutta, i.e. the being in Darjeeling is better than the staying in Calcutta.</i>
སྤྱིང་ལ་ཡོད་པ་ (འདི་) (or ཡོད་ཡ་	
or ཡོད་ཀྱི་) ཡག་ག་རེད།	
ང་རང་ལ་འཚོ་བ་ (ནི་) མ་ཤི་ཀ་ཡིན།	<i>For to me to live is Christ and to die is gain. (Philipp. i. 21).</i>
འཚོ་བ་ (ནི་) ཡང་ཕན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།	

B.—The Supine.

The genius of the Tibetan language is so different from that of other languages, both Eastern and Western, ancient or modern, that to

speak of Supines, Gerunds, and the like, in connection with it, is at least to strain the limits of analogy, if not to indulge in the illegitimate. But, so long as this is remembered, the Supine of Literary Tibetan may be said to be susceptible of several constructions. First, it may appear in the shape of the Infinitive put in the Terminative case with ར་

EXAMPLES:—

སྤྲུལ་ཀྱང་ཉ་གོ་བར་བྱས་པ་དེ་ཉ་གོ་བར་ བྱོས་ཤིག།	<i>He that is able to receive (hear) it let him receive (hear) it. (Matt. xix. 12).</i>
སི་རིགས་པ་དེ་བཟོད་པར་ཞུ།	<i>I ask to be forgiven this wrong. (2 Cor. xii. 13).</i>
ཁྱོད་ནི་གཟུ་བཟློན་བཞེས་པར་འཇམ་པ་ ལགས་སོ།	<i>Worthy art thou to receive glory. (Rev. iv. 11).</i>
ངས་འབྲི་བར་གཟུས་པ་ལས།	<i>I was about to write. (Rev. x. 4).</i>
འགྲོན་པོ་རྣམས་ལ་གནས་ཚང་སྤྱོད་པར་ས་ ཟློན་ཅིག།	<i>Forget not to show love unto (bestow love on) strangers. (Heb. xiii. 2).</i>

Secondly, it may take the form of the Verbal Root, with ཏུ་, ཏུ་, ཏུ་, ཏུ་, or, less frequently, ལ་, annexed.

EXAMPLES:—

ང་ནི་ཚོས་བྱང་པོ་འི་སི་རྣམས་འབོད་དུ་ས་ འོངས་ཀྱིས། སྤྱི་གཙན་རྣམས་འབོད་དུ་ འོངས་སོ།	<i>I came not to call the righteous but sinners. (Mark ii. 17).</i>
འདི་དག་གི་སེམས་ལ་ཕྱུག་བཞག་སྟེ་སྟོན་ལས་ གཏབ་དུ།	<i>That he should lay his hands on their heads and pray. (Matt. xix. 13).</i>
ངས་ཁོང་ལ་སྟོག་གི་ཤིང་ལས་ཟ་བུ་འཇུག་ པར་འགྱུར་རོ།	<i>I will give him to eat of the tree of life.</i>
བུས་པ་འདི་འགས་སུ་འདུག།	<i>This bottle is (likely) to crack.</i>
ཁོང་རྒྱལ་པ་ཞིག་གཟིགས་ལ་ཕྱི་བས་སོ།	<i>He has gone to buy a horse.</i>

Thirdly, it may appear as the Infinitive, put in the genitive case and followed by ལྱིར་ or ལྱིར་དུ།

EXAMPLES :—

སྒྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་སོ་ལོ་མེན་གྱི་རིག་པ་ ལ་ཉན་པའི་ལྱིར་སའི་མཐའ་ནས་འོངས་སོ། །
The Queen of the South came from the ends of the Earth to hear the wisdom of Solomon. (Luke xi. 31).

ཁོང་རྒྱལ་ཞིང་རྒྱལ་པའི་ལྱིར་དུ་ཐོན་ནོ། །
He came forth conquering and to conquer. (Rev. vi. 2).

The Colloquial has no Infinitive in the Terminative case with ལྱིར་. That is only found in Literary Tibetan. In the Colloquial, therefore, the Supine never appears in that form. It expresses itself either through the Infinitive alone, or through the Infinitive put in the genitive case and followed by རོན་ལ་ (and generally means "In order to," or "For the purpose of"), or through the particles གྱུ་ (when necessity or obligation is implied), or ལ་ (object or purpose) annexed to Verbal Roots.

EXAMPLES :—

ཤིང་བཟོ་བ་ཀླབ་ཀྱི་ལྷན་པ་སླེབས་སོང་། །
A carpenter has come to mend the chair.

ང་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞིབ་དཔྱད་དེ་བཞུགས་པའི་རོན་ ལ་འགྲོ་གི་ཡིང་། །
I am on my way (going) to Court, to see the trial.

ང་དང་མཉམ་དུ་རོལ་མོ་ཉན་པའི་རོན་ལ་ འགྲོ། །
Come with me to hear the music.

ང་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ལ་ངའི་ཁང་པ་འཚོང་ལ་ཕྱིན་ པ་ཡིན། །
I went to Calcutta to sell my house.

རྗེ་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་གྱུ་ཐོག་རིང་ཐུང་ག་ཚོད། །
How far is it (to go) to Darjeeling.

C.—The Verbal Noun.

What this is may be seen in the sentence, *For to me to live is Christ, and to die is gain.* Here, the Infinitives, *To live*, and *To die*, may be turned into Nouns, *The living*, and *The dying*.

EXAMPLES:—

འདི་ཅུ་འགྲོ་ཡ་སྐྱིད་པོ་རེད།

Or:—

འདི་ཅུ་འགྲོ་ཡ་འདི་སྐྱིད་པོ་རེད།

} *It is pleasant to walk here.*

In fact, the Verbal Noun, just like any other noun, is subject to declension.

EXAMPLES:—

མི་ཀུན་ནི་ཉན་པ་ལ་མགྲོགས་ཤིང་ལབ་པ་ལ་
དྲིལ། ཁོང་གི་ཟུང་ལ་ཡང་དལ་པོ་ཡིན་
པར་དགོས།

*Let every man be swift to hear,
slow to speak, slow to wrath.
(Every man should be swift as
regards hearing, slow as regards
speaking, slow as regards being
angry). (James i. 19).*

The Verbal Noun may be formed out of any of the Infinitives, Present, Past, or Future.

D.—Participles.

The Present Participle of every verb is, in its simplest form, the Present Root with བ་ annexed after final ག, ད, ན, བ, མ and ས, as འཇོག་པ་ *Climbing*; ཡོད་པ་ *Being*; འཕྲོན་པ་ *Leaving*; ཐོབ་པ་ *Receiving*; འཇོས་པ་ *Crowding*; ཐོས་པ་ *Hearing*; or with བ་ annexed after final ང, ར, ལ, འ, and all vowels, as རླུང་བ་ *Beating*; མུང་བ་ *Gnawing*; འགྲུལ་བ་ *Falling*; དགའ་བ་ *Rejoicing*; འགྲོ་བ་ *Going*; and the Past Participle in its simplest form is the Perfect Root with བ་ annexed, as གསུངས་པ་ *Spoken*, or with བ་ annexed, as བྲུང་བ་ *Pulled out*; or, where there is no Perfect Root, then the Present Root, with བ་ or ས, as the case may be, added to the completive auxiliary as ཐོབ་ཟེན་པ་ or ཚར་བ་, and མགྲོང་བྱུང་བ།

From either of these Participles may be formed the Active Participle, by taking the Present or Perfect Root and adding to it the word བྱེད་པ་, or བྱེད་པ་པོ་, or མཁམ་, or བྱེད་མཁམ་, signifying the *Doer*,

Agent, or Instrument. The phrase thus formed can be used either as an adjective or as noun.

EXAMPLES :—

ལྷལ་གསོད་ (or བསད་) མཁན་དེ། *The sheep-killer.*

ལྷལ་གསོད་ (or བསད་) མཁན་གྱི་མི་དེ། *The sheep-killing man.*

These, it is obvious, can also be rendered periphrastically, thus :
He who kills, or killed, the sheep.

But the simple Participles, Present or Past, can also themselves be used periphrastically, by regarding either as an adjective and putting it in the genitive case if it precedes its noun, or in the nominative if it follows its noun.

EXAMPLES :—

ངས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་རང་གིས་ང་ཡབ་ཀྱིས་ *The work that I do (the by me*
བྱང་བ་ཡིན་པར་དཔང་བོ་བྱེད་དོ། *doing work) itself bears witness*
that the Father hath sent me (to
have sent me). (John v. 36).

ཡང་ང་བྱང་བའི་ཡབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ལ་ *And the Father which sent me (the*
ནཔང་བོ་མཛད་པ་ཡིན། *me having sent Father) hath also*
borne witness of me. (John v.
37).

The above illustrate the adjective phrase preceding its noun. The following are examples of the Participial Adjective following its noun :—

མི་འོང་བ་དེ། instead of

འོང་བའི་མི་དེ།

} *The man who is coming : The*
coming man.

དཔེ་ཆ་བྱང་བ་དེ། instead of

བྱང་བའི་དཔེ་ཆ་དེ།

} *The book that was sent : The sent*
book.

In the Colloquial the construction of these Active Participles and Periphrastic Participial phrases is in མཁན་ for *animates*, human or otherwise, and in ས་ or བ་ for *inanimates*, in both cases annexed to the root. Here, too, the expression or phrase may be treated either as a noun or as an adjective, and in the latter case it may precede or follow its noun.

EXAMPLES :—

ཡོང་མཁན་གྱི་མི་དེ།

Or :—

མི་ཡོང་མཁན་དེ།

} *The coming man ; the man who is coming ; the comer.*

སྐད་བརྒྱབ་མཁན་གྱི་ཕག་པ།

Or :—

ཕག་པ་སྐད་བརྒྱབ་མཁན་དེ།

} *The grunting pig ; the pig that is grunting ; the grunter.*

ཡོང་ས་མཁན་གྱི་མི་དེ།

Or :—

མི་ཡོང་ས་མཁན་དེ།

} *The man who came.*

སྐད་བརྒྱབ་མཁན་གྱི་ཕག་པ།

Or :—

ཕག་པ་སྐད་བརྒྱབ་མཁན་དེ།

} *The pig that grunted.*

ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྲོང་དེ།

Or :—

ཤིང་སྲོང་ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་བ་དེ།

} *The growing tree ; the tree that grows.*

ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་སོང་བའི་ཤིང་སྲོང་དེ།

Or :—

ཤིང་སྲོང་ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་སོང་བ་དེ།

} *The grown tree : the tree that grew.*

In the case of verbs with no Future root, the Literary Future Active Participle is formed thus :—

ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་ཤིང་སྲོང་དེ། or *The tree that is to grow, or will grow.*

perhaps འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཤིང་སྲོང་དེ།

མཐོང་མཁན་གྱི་མི་དེ། or perhaps *The man who is to see, or who will see.*

མཐོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་མི་དེ།

In the Colloquial ལྟོ་ is used thus :—

ཆེ་ཅུ་ཆེ་ཅུ་འགྲོ་ལྟོའི་ཤིང་སྲོང་དེ།

The tree that is to grow, or that will grow.

As regards the rendering of the Passive Voice, see § 31, ix. A. *Relative Pronouns.*

The Future Participle, in Literary Tibetan, is expressed by the Present Participle put in the terminative case with རྩ, and followed by བྱབ, signifying *About to . . . , or To be . . . ed.* In fact, formally, it is the same as the Present Infinitive of the Passive Verb.

Also by the Future Root with བྱ annexed, signifying *For . . . ing*; or by the Present or Future Root with ལྱྱ annexed.

EXAMPLES :—

ངོ་རྒྱལ་མ་གཞི་པར་བྱ་བའི་ལྷག་ལྷར་
རྩེས་པ་ཡིན། *We were accounted as sheep for the slaughter (To be slaughtered sheep). (Rom. viii. 36).*

ལྷན་བྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ང་ཚོ་འི་བསྐྱབ་བྱའི་
དོན་དུ་བྲིས་པ་ཡིན། *Whatsoever things were written aforetime were written for our learning. (Rom. xv. 4).*

The Colloquial is the Root with ལྱྱའི་ or པའི་, or བའི་ annexed :—
ང་ཚོ་གསོད་ལྱྱའི་ལྷག་ནང་བཞུག་བསམས་
པ་ཡིན། (or གསོད་པའི་ལྷག།) *We were regarded as sheep for the slaughter.*

ལྷན་བྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ང་ཚོ་འི་སྐོབ་པའི་
(or ལྱྱའི་) དོན་ལ་བྲིས་པ་ཡིན། *Whatever was formerly written was written for our learning.*

Many Participial expressions with a Present or Past signification are also formed by annexing to the bare Verbal Root, or to the Participle, the Auxiliary Verbal Particles already dealt with at an earlier stage of this paragraph. The following are all annexed to the Root :—

གི་, ལྱི་ ལྱི་, ཡི་, འི་	....ing.	Present signification. Periphrastic form.
གིན་, ལྱིན་, ལྱིན་, ཡིན་	....ing.	Present. Sometimes periphrastic.
དེ་, ཅི་, ལྱི་ ...ing	....ed.	Present or Past according to root.
ཅིང་, ཞིང་, ལྱིང་ ...ing.	....ed.	Usually Present, but sometimes Past.

བས་ and བས་	...ing. ...ed. } Really ས་ annexed to Participle. As, when, since. } Usually Past.
ནས་	...ed. } Past.
ལ་	...ing. ...ed. } Much like ཅེ་ and དེ་ and their variants.
བཞིན་ and བཞིན་དུ་	...ing. } Present.
ཅང་	...ing. ...ed. } Present or Past.
དུས་	...ing. ...ed. } Present or Past. While when. }

The following are annexed to the Participle:—

ལས་	...ing. ...ed. } Usually Past, but sometimes As, since, etc. } Present.
དང་	...ed. } Past. As, since, etc. }
དུས་ལ་	...ing. ...ed. } Used with genitive. Present or While, when. } Past.
ལ་	...ing. } Usually Present. As, since. }

E.—Gerunds.

This name is another instance of the attempt that has somewhat unfortunately been made to present the mysteries of Tibetan in the guise of western nomenclature. What has already been dealt with under the heading *Verbal Noun* was really the Gerund in the Nominative case (equivalent to the Present Infinitive); and the constructions usually called Gerunds in Tibetan Grammars are really a kind of Participial expressions; none other, in fact, than those which we have just been considering.

Here reference may be made to a form of the Gerund in the genitive case which is common in Literary and Colloquial Tibetan, though it might equally well have appeared under the heading *Verbal Noun*.

EXAMPLES:—

སྤྱན་ནམས་། དེ་ལྟར་འགྲུང་བའི་མི་རིགས་སོ།། *Brethren, these things ought not so to be (of the being so, there is not propriety). (James iii. 10).*

དེ་ཀྱིས་ཐོས་པའི་གཏམ་ལ་རྒྱག་པར་
བརྩོན་པའི་རིགས་སོ།

We ought to give the more earnest heed to the things that were heard (of the taking pains by us as regards the heard-things there is the more propriety or necessity). (Heb. ii. 1).

ད་ལྟ་ནི་བའི་ (or ཉི་ཡའི་ or ཉི་གྱུའི་)
དུས་དེད།

Now is the time to buy, i.e. of buying = for buying.

(N.B.—This last is Colloquial.)

F.—Indicative.

(a) PRESENT.

In Literary Tibetan this is formed with the Present Root in several ways, some of which are as follows:—

1.—By the simple Root for all persons, singular and plural; as ང་འགྲོ་ *I go*; ཁྱེད་འགྲོ་ *Thou goest*; ཁོང་འགྲོ་ *He goes*; ང་རྣམས་འགྲོ་ *We go*, etc.; ངས་གཏོང་ *I send*, ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་ *Thou sendest*, etc.

2.—At the end of sentences, by the simple Root as above, with the addition of འོ་ in the case of verbs like འགྲོ་, the root of which ends in a vowel, and, in the case of other verbs, reduplicating the final letter of the root, and putting ~ over it; as ང་འགྲོ་འོ་ *I go*; ངས་གཏོང་འོ་ *I send*, and so for all persons, singular and plural.

In fact, throughout all conjugations the singular and plural are alike.

Where, however, the Root ends in འ་, another འ་ with ~ superposed is not added, but the ~ is put over the first འ་. Thus བདའོ་ *I drive*.

3.—By putting the Infinitive into the Terminative case with ར་ and adding the auxiliary བྱེད་ or བྱེད་དོ་ *Do, or Does*, for all persons; as ང་འགྲོ་བར་བྱེད་ or ང་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ་ *I do walk*; ཁྱེད་འགྲོ་བར་བྱེད་ *Thou dost walk*; ཁོང་འགྲོ་བར་བྱེད་ *He does walk*; ངས་ཤེས་པར་བྱེད་ *I do know*, etc. An intensive form.

4.—A rather obsolete form is to add the བྱེད་ or བྱེད་དོ་ direct to the Root: as ང་འགྲོ་བྱེད་ *I do go*, etc., ངས་ཤེས་བྱེད་ *I do know*, etc.

5.—Periphrastically, by the simple Participle Present, combined with the appropriate conjugation of འདུག་པ་ or ཡོད་པ་ *To be*, or any of their elegant or honorific forms. But this is rather a doubtful form and in any case old.

EXAMPLES :—

ང་འགྲོ་བ་ཡོད་, or མཚིས།	<i>I am going.</i>
ཁྱེད་འགྲོ་བ་འདུག་, or བཤའ།	<i>Thou art going.</i>
ཁོང་འགྲོ་བ་ཡོད་, or མཚིས་, or འདུག་, or བཤའ་, or ཡོད་པ་རེད་, or མཚིས་པ་རེད།	} <i>He is going.</i>

6.—Periphrastically, by connecting the root with the appropriate conjugation of ཡོད་པ་ *To be*, the link being one of the auxiliary particles བྱིན་, བྱིན་, གྱིན་ or ཡིན་ according to the rule relating to the final letter of the root, as :—

ངས་བཏོང་བྱིན་ཡོད།	<i>I am sending.</i>
ཁྱེད་འཐོན་གྱིན་འདུག།	<i>Thou art starting.</i>
ཁོང་གིས་འདེབས་གྱིན་ཡོད་, or འདུག་, or ཡོད་པ་རེད།	} <i>He is throwing, offering.</i>
ང་འགྲོ་ཡིན་ཡོད།	

7.—Periphrastically, by connecting the root with the appropriate elegant or honorific form of ཡོད་པ་ or འདུག་པ་, the link being the auxiliary particle བཞིན་ or ཞིང་ This is, however, obsolete.

EXAMPLES :—

ངས་བཏོང་བཞིན་མཚིས།	<i>I am sending.</i>
ཁྱེད་གྱིས་བཏོང་བཞིན་བཤའ།	<i>Thou art sending.</i>

ཁོང་གིས་གཏོང་བཞིན་མཆིས་, or གདའ་, } *He is sending.*
 or མཆིས་པ་རེད།

And :—

ངས་གཏོང་བཞིན་བཞུགས།

ཁྱིད་ཀྱིས་གཏོང་བཞིན་མངའ།

ཁོང་གིས་གཏོང་བཞིན་བཞུགས་, or མངའ་, or བཞུགས་པ་རེད།

As regards the Colloquial, when the Present Root of a verb ends in an inherent ཨ་, or འ་, or in ུ or ཱ, that Present Root is generally used for the Present Indicative. With all other verbs the Colloquial, according to Mr. Bell, usually adopts the Perfect Root, if any; or, as seems more likely, at least the sound of it. When writing the Colloquial it is advisable, or allowable, to employ the proper root.

The formation of the tense then proceeds thus :—

1.—The Root (Present or Perfect) for all persons, as ངས་ལྟོ འཇིག་ *I see* or *look*; ངས་བཙའ་ *I bring forth*; ངས་ལྟོ འཇིག་ *I request*; but either ངས་གཏོང་ or ངས་བདང་ *I send*.

2.—Periphrastically. The Root (Present or Perfect) combined with the appropriate conjugation of ཡོད་པ་ *To be*; the connecting link being གི་, གྱི་, ཀྱི་, or ཡི་, or དི་ (though གི་ generally takes the place of these last two), agreeably to the final letter of the root.

EXAMPLES :—

ངས་ལྟོ་གི་ཡོད།

I am looking.

ཁྱིད་འཇིག་ (or ཇིག་) གྱི་འདུག།

Thou art starting.

ཁོ་སློབ་ (or སློབས་) ཀྱི་ཡོད་, or

He is arriving.

འདུག་, or ཡོད་པ་རེད།

(b)—IMPERFECT.

This expresses the idea of the Periphrastic Past: *Was, wast, were . . . . ing.*

In Literary Tibetan it may be rendered by the Perfect root (if any), with བ' or བ' annexed, combined with the Indicative Present of Literary ཡིན་པ་ *To be.* Thus:—

ཡང་ཤ་ཚུལ་དེ་ནི་ཁོང་བསང་བ་ལ་ཁ་མཐུན་ བ་ཡིན་ནོ། *And Saul was consenting unto his death. (Acts viii. 1.)*

Or it may take the form of the Perfect Root (if any) with one of the auxiliary Verbal Particles or Suspensives annexed, and combined with ཡོད་པ་ཡིན།

EXAMPLES:—

མི་མང་བོ་འཛོམས་ནས་སྒྲོན་ལས་བདབ་ཅིང་ ཡོད་པ་ཡིན། *Many were (being) gathered together and were praying. (Acts xii. 12.)*

Probably however, it would generally be found put participially. Thus:—

དེའི་དུས་སུ་ཉེ་གནས་ནམས་ཀྱི་གྲངས་ འཕེལ་བ་ལས། *In those days, when the number of the disciples was multiplying (the number, etc. multiplying). (Acts vi. 1.)*

This almost endlessly Suspensive Construction, as the ordinary feature of a Tibetan sentence, which really only contains an absolute statement at the end, must never be forgotten.

In the Colloquial the *Imperfect Indicative* has no special form. It simply employs the Present Tense construction, leaving the context (generally some adverb like བས་ས་ *Yesterday*, སྤན་ལ་ *Recently*, or སྤར་ *Long ago*), to indicate the Past idea, if it exists.

EXAMPLES:—

བས་ས་ ང་ཁྱིམ་ས་ ཁང་ ལ་ འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ ཡིན། *Yesterday I was going to Court.*

སྐྱུ་ལ་བྱུ་དེ་ནགས་གསེབ་ནང་ལ་གྲུ་གི་ཡོད་ ། The herd was roving about in the
 པ་རེད། forest.

སྐར་མི་སྒྲིུ་དང་འདྲ་གི་ཡོད་པ་འདུག། Anciently man resembled a monkey.

(c)—PERFECT.

This, which expresses the idea *Have, hast or has . . . . ed*, is rendered, in both *Literary and Colloquial Tibetan*, by the Perfect Root combined with the appropriate elements of ཡིན་པ་ *To be*, which, it will be remembered, are not quite the same in the two modes. Thus, in *Literary Tibetan* the construction is as follows:—

ངས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I have spoken.</i>
ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདུག་གོ།	} <i>Thou hast spoken.</i>
or, occasionally, ཡིན་ནོ།	
ཁོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།	<i>He has spoken.</i>

This tense is not infrequently used for our Past Indefinite. Thus:—

ང་ནི་དོན་འདི་ལ་ཡོངས་པ་ཡིན་ནོ། *To this end came I forth. (Mark*
 i. 39.)

In *Colloquial* the construction is as follows:—

ངས་གསུངས་པ་ཡིན།	<i>I have spoken.</i>
ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདུག་ ། or རེད།	<i>Thou hast spoken.</i>
ཁོས་གསུངས་པ་རེད་ ། or, occasionally,	<i>He has spoken.</i>
འདུག།	

This also is often used for our Past Indefinite. Thus:—

ཁ་སང་ངས་ད་འདི་ཉེས་པ་ཡིན། *I bought this horse yesterday.*

Another *Colloquial* rendering of the Perfect Tense is to add བྱང་ or སོང་ or ཡོད་ or འདུག་, or even སོང་འདུག་ or བྱང་སོང་, to the Perfect Root, if any; the construction being the same for all persons.

Thus :—

ངས་སྐམ་འབྱེད་ཡོངས་ཡོད།

I have brought the box.

ངས་དཔེ་ཆ་བསྐྱུགས་འདུག།

I have read the book.

ཁོས་ཡི་གེ་ཐོབ་བྱུང་།

He has received the letter.

ཁྱི་དེ་གེ་སོང་།

The dog has died.

ཁ་མཚུ་དེ་ཐག་བཅད་སོང་འདུག།

The suit has been decided.

Certain verbs usually take བྱང་ in preference to སོང་, and others སོང་ in preference to བྱང་. In this connection practice will make perfect. The following are a few that take སོང་, namely, བྱེད་པ་ *To do*; བཟོ་པ་ *To build*; ཞེད་པ་ *To fear*; ཤི་པ་ *To die*; འཕྲོན་པ་ *To set out, depart, start*; ཉམ་གྲོ་པ་ *To understand*; ཁྱུ་མ་ཁྱུ་པ་ *To steal*; འཚོར་པ་ *To be finished*; སྐྱབ་པ་ and བེབ་པ་ *To come, arrive*; འཚོག་པ་ *To burn*; and the following are a few that take བྱང་, namely, ཐོབ་པ་ *To receive, get, obtain*; ལོ་པ་ *To hear*; མཐོང་པ་ *To see*; དབྱུག་པ་ *To throw*; ཐོས་པ་ *To hear*. བྱང་ is generally seen with the 1st person, and where this is so the other persons usually take འདུག།

(d) PAST INDEFINITE.

In Literary Tibetan, at the end of sentences, this consists of the plain Perfect Root for all persons, with the final letter generally re-duplicated.

EXAMPLES :—

དེ་ནས་ དེ་དག་ བྱང་ དུ་ ཡོངས་ ནས་ ཡི་ རྩུ་
བརྒྱུང་འོ།

Then they came up to Jesus and took him. (Matt. xxvi. 50.)

ཁོང་རྒྱལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་ ཕྱིར་དུ་ ཐོན་ནོ།

He came forth conquering and to conquer. (Rev. vi. 2.)

When the verb possesses no Perfect Root the Present Root is used.

EXAMPLES :—

ཡང་ངས་པོ་ཉེ་གཞན་ཞིག་ཤར་བྱོལ་ས་ནས་ འབྱོན་པར་སཐོང་ངོ་། *And I saw another angel ascend from the sun rising. (Rev. vii. 2.)*

But in phrases like the following, introductory to what a speaker has said, the Perfect Participle is always used :—

ཡི་ཤུས་གསུངས་པ། *Jesus said. (John xx. 17.)*

མིར་ཡས་སལ་དལ་ས་འོངས་དེ་ཉེ་གནས་ རྣམས་ལ་ཟེར་པ། *Mary Magdalene came and said to the disciples. (John xx. 18.)*

ཉེ་གནས་གཞན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་སྐྱུས་པ། *The other disciples said unto him. (John xx. 25.)*

དེའི་ལན་དུ་བོ་སམས་ཞུས་པ། *Thomas answered and said. (John xx. 28.)*

• But note the following construction where the verb, being at the end of the sentence, is not put participially, but in the form of the plain Perfect Root again :—

ཡི་ཤུས་ཁོ་ལ། ...ང་མི་སཐོང་ཡང་དད་པ་ གུས་པ་རྣམས་བདེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། *Jesus to him...blessed are they that have not seen and yet have believed. Thus he said. (John xx. 29.)*

Sometimes one sees :—

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། *Thus it has been said. (1 Cor. x. 7.)*

Note also the following construction, where ཐུབ་པ་ for *she could* does not occur at the end of a sentence, and is put participially :—

བུད་མེད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་པ་གུས་པ་ཡིན། *The woman hath done what she could. (Mark xiv. 8.)*

In the Colloquial the Past Indefinite is rendered by the plain Perfect Root, if any, or, if none, then by the Present Root, with གུང་ or སོང་ added ; and this holds for all persons.

EXAMPLES :—

ངས་དེ་རིང་ངའི་བྱང་ཡིག་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ I sent my clerk to Court to-day.
བཏང་སོང་།

ལགས་སོ། ངས་ཡི་གེ་ཐོབ་བྱང་། I received the letter all right.

In these cases, however, it would be just as correct to use the Perfect Tense : བཏང་བ་ཡིན་ instead of བཏང་སོང་, and ཐོབ་བ་ཡིན་ instead of ཐོབ་བྱང་།

(c) PLUPERFECT.

This tense, which expresses the idea *Had...ed*, is seldom or never seen in Literary Tibetan at the end of a sentence, i.e. as an absolute statement. It is usually met with in an introductory or suspensory clause, and is then rendered participially with a past signification. Thus :—

ཡང་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། And when he had considered the thing ; i.e. *Having considered*, etc. (Acts xii. 12.)

ཞེས་ཟེར་ནས། When she had thus said : i.e. *Having thus said*. (John xx. 14.)

Sometimes it is turned into an adjective phrase, i.e. the Past Participle is put in the genitive case. Thus :—

ཡི་ཤུའི་སྐྱ་སྐྱར་བཞག་པའི་གནས་ལ། Where the body of Jesus had lain. (John xx. 12.)

In phrases like the following it is constructed by combining ཡིན་པ་ with the Perfect Participle, thus making a sort of Past Infinitive.

EXAMPLES :—

ཏྲིང་རྫོ་ཇི་གླིང་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་པ་ངས་ཐོས་བྱང་། I heard you had gone (you to have gone) to Darjeeling.

ཏྲིང་ཀྲིས་ཚེབས་པ་གཟིགས་པ་ཡིན་པ་ངས་བསམས་སོ། I thought you had bought (to have bought) the horse.

ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན་ བ་སཐོང་ནས། *When they saw that the work had been entrusted (to have been entrusted) to me.*

When it does appear at the end of a sentence, it may take the form of the Perfect Root, followed by རྣམ་, and combined with the Present Indicative of ཡོད་པ་. Thus :—

ངས་བཏང་ནས་ཡོད། *I had sent.*

ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་ནས་འདུག། *Thou hadst sent.*

ཁོས་བཏང་ནས་ཡོད་ or འདུག། *He had sent.*
or ཡོད་པ་རེད།

Or better :—

ངས་བཏང་ཡོད།

ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་འདུག།

ཁོས་བཏང་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་
རེད། *Ditto.*

Sometimes, e.g. in cases in which the direct mode of speech is adopted, the Pluperfect is avoided in favour of the Perfect.

EXAMPLES :—

མེར་ལམ་སལ་དལ་ས་འོངས་དེ་ཉི་མཱ་ནས་ *Mary Magdalene cometh (having come) and telleth (told) the disci-*
རྣམས་ལ་ཟེར་བ། ངས་གཙོ་བོ་སཐོང་ལྟེ། *ples, I have seen the Lord ; and*
ཁོང་གིས་དེ་རྣམས་ཅེས་ང་ལ་གསུངས་པ་ *how that he had (has) said these*
ཡིན། *things unto her (me). (John xx.*
18.)

The Colloquial has no special Pluperfect Tense. Any of the preceding Past Tenses belonging to it may be used (whichever is the more convenient), or even perhaps the Literary construction in རྣམ་ attached to the Perfect Root and combined with ཡོད་པ།

EXAMPLES :—

ཁོ་མེད་མཉམ་པ་དང་ང་ཐོན་སོང་།	<i>When he arrived I had gone.</i>
ངས་དཔེ་ཆ་ཁོ་ལ་ད་གི་ནས་བཏང་ནས་ཡོད།	<i>I had already sent him the book.</i>
ཁོ་ལྷ་ས་ལ་ནས་ཡང་འགྲོ་ས་སྤོང་།	<i>He had never been to Lhasa.</i>

(NOTE.—སྤོང་ (pron. *nyúng*) *Ever*, or, with a negative, *Never*, is in all tenses attached to the root, and treated as part of the verb.)

In other respects the Colloquial constructions are much like the Literary.

EXAMPLES :—

ཁོས་མཚན་མ་སྤྲངས་པ་	OR	ཡིན་པ་ཡིན་	<i>I did not know that he had married.</i>
པ་ངས་ཤེས་མ་སོང་།			
ཁོ་སོང་བེད་ང་།			<i>When he had gone.</i>

(f) FUTURE.

The Literary construction of this tense is either with the plain Future Root (if any) of the verb, or with the Present Infinitive in the Terminative case, combined with the auxiliary verbs འགྱུར་བ་ *To become, or be*; བྱ་བ་ *To become or do*; and འོང་བ་, or ཡོང་བ་ *To come*. The construction with བྱ་བ་ is Intensive. There is also another construction with the Present or Future Root combined with ལྱུ་ and the auxiliary verb ཡིན་པ་ *To be*. This carries the meaning *I am to, or I have to*. All these constructions, save the last, are used with all persons.

EXAMPLES :—

ངས་དཔེ་ཆ་དེ་ཁྱེད་ལ་གཏང་ངོ་།	}	<i>I shall send thee the book.</i>
ངས་དཔེ་ཆ་དེ་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བར་འགྱུར་ངོ་།		
ངས་དཔེ་ཆ་དེ་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བར་བྱའོ།		

ངས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏོང་བར་ཡོང་།	} <i>I shall send thee the book.</i>
ངས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏོང་འོང་།	
ངས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏོང་གྱུ་ཡིན།	<i>I am (or have) to send thee the book.</i>
བྱིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་དེ་ང་ལ་གཏོང་གྱུ་འདུག།	<i>Thou art (or hast) to send me the book.</i>
ཁོང་གིས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏོང་གྱུ་ཡིན།	<i>He is (or hath) to send thee the book.</i>

In the Colloquial the Simple Future, is formed either with ཡོང་ (for all persons) annexed to the Perfect Root (or probably more correctly to the Future Root), or with the Present Root combined with the Present Indicative of ཡིན་པ་ *To be*, the link between them being གི་, གྱི་, or ཀྱི་, according to rule with reference to the last letter of the Root.

EXAMPLES :—

ངས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏང་ཡོང་།	<i>I shall send thee the book.</i>
བྱིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་དེ་ང་ལ་གཏང་ཡོང་།	<i>Thou wilt send me the book.</i>
ཁོས་དཔེ་ཆ་དེ་བྱིད་ལ་གཏང་ཡོང་།	<i>He will send thee the book.</i>

Or :—

ངས་གཏོང་གི་ཡིན།	<i>I shall send.</i>
བྱིད་ཀྱིས་གཏོང་གི་རེད།	<i>Thou wilt send.</i>
ཁོས་གཏོང་གི་རེད།	<i>He will send.</i>

The other Future tenses, as known to Tibetan, are only found in connection with the Subjunctive and Conditional Moods. The first is similar to the Perfect tense. Thus :—

ངས་བཏང་བ་ཡིན།	<i>I would send.</i>
བྱིད་ཀྱིས་བཏང་བ་འདུག་, or རེད།	<i>Thou wouldst send.</i>
ཁོས་བཏང་བ་རེད་, or འདུག།	<i>He would send.</i>

However, with this the Simple Future may also be used.

The second is formed with the Perfect Participle combined with the Indicative Present of ཡོད་པ་. Thus:—

ངས་བདང་བ་ཡོད།	<i>I would have sent.</i>
ཁྱོད་ཀྱིས་བདང་བ་ཡོད་ or འདུག།	<i>Thou wouldst have sent.</i>
ཁོས་བདང་བ་ཡོད་, or བདང་བ་འདུག།	<i>He would have sent.</i>
or བདང་ཡོད་པ་རེད།	

Or even thus:—

ངས་	} བདང་ཡོད་ or འདུག་ {	<i>I would have sent.</i>	
ཁྱོད་ཀྱིས་		or ལུང་།	<i>Thou wouldst have sent.</i>
ཁོས་			<i>He would have sent.</i>

N.B.—The Future Root is seldom used in the Colloquial, unless, in the case of verbs like གཏོང་བ་, it really lurks in the *sound* of བདང་བ་ as said to be sometimes used in the Future tense, and in the Participles, etc. Even in Literary Tibetan it is not met with very much.

G.—Subjunctive or Conditional.

When the sentence consists of a *conditional clause* dependent upon a preceding *hypothetical clause* in the Present Tense with གཤམ་དེ་ལ་ན་, *If*, or ན་ alone, the conditional clause takes the Indefinite Future in Literary འགྱུར་ or Colloquial ཡོང་ for all persons. In this Literary and Colloquial Tibetan are the same.

EXAMPLES:—

གཤམ་ དེ་ཁྱོད་ ཅག་ གིས་ ང་ལ་ གཅོད་ བར་	<i>If ye love me ye will keep my com-</i>
འཛིན་ ན་ ངའི་ བཀའ་ རྣམས་ མུང་ བར་	<i>mandments.</i>
འགྱུར་ རོ།	

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་དྲི་ན་ཁོས་བསྐྱེད་ཡོང་ (or *If thou askest him he will give.*
 ལྷོ་གྱི་རེད།)

When the preceding clause is in the Past Tense, and the conditional clause signifies *I, Thou, He, etc., would...*, this last clause, both in Literary and Colloquial Tibetan, takes the Perfect Participle, combined with ཡིན་པ་ in the Present Indicative, which, it will be remembered, is not quite the same in the two languages. Thus, in Literary Tibetan :—

ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལོ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ངའི་ *If ye knew me ye would know my*
 ཡབ་ཀྱང་ལོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། or འདྲུག་གོ། *Father also. (John xvi. 7.)*

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་གཅེས་པར་བརྩུང་ན། སེམས་ *If ye loved me ye would rejoice*
 དགའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། or འདྲུག་གོ། *(i.e. be glad.) (John xiv. 28.)*

This construction may also apparently be used when the conditional clause signifies *Would have...d*, e.g. ཤི་བ་ས་ཡིན་ *Would not have died* (John xi. 21); བརྒྱུང་བ་ས་ཡིན་ *Would not have crucified.* (1 Cor. ii. 8); but the construction in ཡོད་པ་ (to which we shall come presently) is better.

The Colloquial is much the same as the above.

EXAMPLES :—

ཁྱོད་ཚོས་ང་ལོ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ངའི་ཡབ་ *If you knew me you would also*
 ཀྱང་ལོ་ཤེས་པ་འདྲུག་ or ཡོད། *know my Father.*

Or, for all persons :—

ངས་ལོ་ཤེས་པ་ཡིན། *I would know.*

ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ཤེས་པ་འདྲུག་, or རེད། *Thou wouldst know.*

ཁོས་ལོ་ཤེས་པ་རེད་, or འདྲུག། *He would know.*

But, when the preceding clause is in the Past Tense, and the conditional clause signifies *Would have . . . d*, then, both in Literary and Colloquial Tibetan, this last clause ought to be constructed with the Perfect Participle combined with the appropriate forms of ཡོད་པ་ in the Present Indicative. Thus, in Literary Tibetan:—

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ངས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པ་ ཡོད། *If it were not so, I would have told you. (John xiv. 2.)*

ངས་སྐྱེས་པ་ཡོད། *I would have told.*

ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་འདུག། *Thou wouldst have told.*

ཁོས་སྐྱེས་པ་ཡོད་, or འདུག་, or ཡོད་ པ་རེད། *He would have told.*

The Colloquial construction is similar.

EXAMPLES:—

འདི་འདྲས་མ་ཡིན་ན་ངས་ཁྱོད་ ཚོ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ or བཤད་ཡོད་ or བཤད་འདུག། *Were it not so I would have told you.*

ངས་ཁྱོད་ལ་ དྲིས་ ན་ ཁྱོད་ཡོངས་ པ་ འདུག། བས་ or ཡོངས་ཡོད་པས་ etc. *If I had asked you, would you have come?*

ཁོས་ང་ལ་དྲིས་པ་མེད་ or མི་འདུག། or ཡོད་པ་མ་རེད་ or དྲིས་མེད་ etc. *He would not have asked me.*

H.—Potential.

In the Colloquial this is formed by adding the auxiliary ལྷན་པ་ *To be able*, properly conjugated, to the Present Root of the verb it governs. Thus:—

PRESENT.

(ངས་) གཏོང་བྱུབ་ (for all persons).	} (I) can send.
Or :—	
(ངས་) གཏོང་བྱུབ་ཡིང་ (for all persons).	} (I) can send.
Or :—	

ངས་གཏོང་བྱུབ་ཀྱི་ཡིད། *I can send.*

ཁྱིད་ཀྱིས་གཏོང་བྱུབ་ཀྱི་འདུག། *Thou canst send.*

ཁོས་གཏོང་བྱུབ་ཀྱི་ཡིད་ or འདུག་ or ཡིད་ *He can send.*

པ་རེད།

PAST.

(ངས་) གཏོང་བྱུབ་སྲིང་། (for all persons).	} (I) could send.
Or :—	

ངས་གཏོང་བྱུབ་པ་ཡིན། *I could send.*

ཁྱིད་ཀྱིས་གཏོང་བྱུབ་པ་འདུག་ or རེད། *Thou couldst send.*

ཁོས་གཏོང་བྱུབ་པ་རེད་ or འདུག། *He could send.*

ངས་གཏོང་བྱུབ་པ་ཡིད།	} or བྱུབ་ཡིང་, བྱུབ་འདུག་, or བྱུབ་བྱུང་ (for all persons).	} <i>I could have sent.</i>		
ཁྱིད་ཀྱིས་གཏོང་བྱུབ་པ་འདུག།			} <i>Thou couldst have sent.</i>	
ཁོས་གཏོང་བྱུབ་པ་ཡིད་ or འདུག་				} <i>He could have sent.</i>
or ཡིད་པ་རེད།				

The Literary construction with བྱུབ་པ་ is as follows :—

PRESENT.

ངས་	} གཏོང་བྱུབ་པོ་	<i>I can</i>	} send.
ཁྱིད་ཀྱིས་		<i>Thou canst</i>	
ཁོང་གིས་		<i>He can</i>	

PAST.

ངས་	} གཏོང་བུབ་པ་སོང་ངོ་།	<i>I could</i>	} send.
ཁྱིམ་གཏོང་བུབ་པ་		<i>Thou couldst</i>	
ཁོང་གིས་		<i>He could</i>	

Or :—

ངས་གཏོང་བུབ་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I could send.</i>
ཁྱིམ་གཏོང་བུབ་པ་འདུག་གོ་ or ཡིན་ནོ།	<i>Thou couldst send.</i>
ཁོང་གིས་གཏོང་བུབ་པ་ཡིན་ནོ།	<i>He could send.</i>
ངས་གཏོང་བུབ་པ་ཡོད་དོ།	<i>I could have sent.</i>

(And so on as in the Colloquial.)

But the Literary construction may also be with the auxiliary རྒྱས་པ་ *To be able*, which, unlike བུབ་པ་, governs the Infinitive put in the Terminative case. Thus :—

PRESENT.

ངས་གཏོང་བར་རྒྱས་སོ།	<i>I can send.</i>
---------------------	--------------------

(And so throughout.)

PAST.

ངས་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I could send.</i>
ཁྱིམ་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་འདུག་གོ་ or ཡིན་ནོ།	<i>Thou couldst send.</i>
ཁོང་གིས་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།	<i>He could send.</i>
ངས་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ།	<i>I could have sent.</i>
ཁྱིམ་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་འདུག་གོ།	<i>Thou couldst have sent.</i>
ཁོང་གིས་གཏོང་བར་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ་ • or འདུག་གོ་ or ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།	} <i>He could have sent.</i>

N.B.—It is important to remember that གྲུབ་, both in Literary Tibetan and the Colloquial, is annexed to the *Root* of the verb it governs.

I.—Probability, etc.

Phrases expressive of the *likelihood* or *possibility* of doing any thing are, in Literary Tibetan, rendered by means of the auxiliary verb མྱོད་པ་ *To be possible*, or by the expression མུ་ཤེས་ *Who knows?* = *May be*.

EXAMPLES :—

མུ་ཤེས་ང་འགྲོ་ལོ་ or འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།	<i>I may go ; perhaps, possibly, probably I shall go.</i>
ངས་གཏོང་ (or even གཏོང་བར་) མྱོད་དོ།	<i>I may send.</i>
ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་ (or གཏོང་བར་) མྱོད་དོ།	<i>Thou mayest send.</i>
ཁོང་གིས་གཏོང་ (or གཏོང་བར་) མྱོད་དོ།	<i>He may send.</i>
ངསྟུ་གཏོང་མྱོད་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I might send.</i>
ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་མྱོད་པ་འདུག་གོ།	<i>Thou mightest send.</i>
or ཡིན་ནོ།	
ཁོང་གིས་གཏོང་མྱོད་པ་ཡིན་ནོ།	<i>He might send.</i>
ངས་གཏོང་མྱོད་པ་ཡོད་དོ།	<i>I might have sent.</i>
ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་མྱོད་པ་འདུག་གོ།	<i>Thou mightest have sent.</i>
ཁོང་གིས་གཏོང་མྱོད་པ་འདུག་གོ།	<i>He might have sent.</i>
or ཡོད་དོ།	

The auxiliary འདུག་པ་ *To be*, combined with the *Root* or the *Infinitive*, put in the *Terminative* case, also conveys the idea of *probability* or *likelihood*. Thus :—

མི་འདི་འགྲོང་འདུག།

This man is probably going.

ངས་དེ་སླེད་དགོས་པར་འདུག།

I shall probably have to give it.

བུམ་པ་དེ་འགས་སྲུ་འདུག།

That bottle is likely to crack.

In the Colloquial སྲུ་ཤེས་, or བཞིག་བྱེད་ན་ *Perhaps*, or the auxiliaries ཡིན་པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ་, may be used instead of སླིང་པ།

N.B.— ཡིན་གྱོ་ is sometimes written ཡིན་འགྲོ་. Which of these two is the more correct form is somewhat uncertain.

EXAMPLES :—

སྲུ་ཤེས་ང་འགྲོ་གི།

I may go, or be going.

སྲུ་ཤེས་ཁྱོད་འགྲོ་གི་འདུག།, or རེད།

Probably thou wilt go.

སྲུ་ཤེས་ཁོ་འགྲོ་གི་རེད།, or འདུག།

It is likely he will go.

བཞིག་བྱེད་ན་ང་འགྲོ་གི།

Perhaps I shall go.

(And so on, as above.)

ང་འགྲོ་གི་ཡིན་པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ།

I may be going.

(And so throughout.)

ང་སོང་བ་ཡིན་པ་འདྲ་, or ཡིན་གྱོ།

I might be going.

(And so throughout.)

ང་སོང་བ་ཡོད་པ་འདྲ་, or ཡོད་གྱོ།

I might have been going.

(And so throughout.)

བཞིག་བྱེད་ན་ང་སོང་བ་ཡིན།

I might go.

བཞིག་བྱེད་ན་ཁྱོད་སོང་བ་འདུག།, or རེད།

Thou mightest go.

བཞིག་བྱེད་ན་ཁོ་སོང་བ་རེད།, or འདུག།

He might go.

བཞིག་བྱེད་ན་ང་སོང་བ་ཡོད།

I might have gone.

གཅིག་བྱེད་ན་ཁྱོད་སོང་བ་འདྲུག། *Thou mightest have gone.*

གཅིག་བྱེད་ན་ཁོ་སོང་བ་ཡོད་, or འདྲུག་ *He might have gone.*
or ཡོད་བ་རེད།

J.—Hortative.

In the Colloquial this is rendered by དགོས་པ་ or vulgarly དགོ་བ་ *To need, To be necessary, To be obliged or compelled*; also where we use *Must, Ought, Should, Have to*. Like ཐུབ་པ་ *To be able*, it is annexed to the Root, not to the Infinitive, and is used with or without the auxiliaries ཡོད་པ་ and ཡིན་པ་. With this verb the subject should be put in the Nominative or Dative (not the Agentive) case.

EXAMPLES :—

ད་ལྟ་ང་འཐོན་དགོས་, or དགོ་གི་ཡོད། *Now I must start.*

ང་དཔེ་ཆ་ཁོ་ལ་གཏོང་དགོས་ or དགོ་གི་ *I have to send him the book.*
ཡོད།

ང་དཔེ་ཆ་ཁོ་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། *I had to send him the book.*

ང་དཔེ་ཆ་ཁོ་ལ་གཏོང་དགོ་གི་ཡིན། *I shall have to send him the book.*

ང་ལ་རྩེ་རྒྱུ་ལ་འགོ་དགོས་ or དགོ་གི་ *I want to go to Darjeeling.*
ཡོད།

ཁྱོད་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་དགོ་གི་འདྲུག། *You ought to come with me.*

In Literary Tibetan the construction for all persons is in དགོས་པ་, not added to the Root, but to the Infinitive put in the Terminative case. Thus :—

ཁོང་ནི་འཕེལ་བར་དགོས་ཀྱི།

He must increase but I must decrease. (John iii. 30).

ང་ནི་འགྲིབ་པར་དགོས་སོ།

There is, however, another construction for all persons in གྱ་ or གྱའོ་ (Future Root of བྱེད་པ་), added to the Infinitive in the Terminative case, or to the Root, but sometimes used by itself.

EXAMPLES :—

དེད་ རྣམས་ བཟང་ བ་ བྱེད་ བ་ལ་ ལྷོ་བ་ ལྷེད་ ། *Let us not (i.e. we should, ought, must not) be weary in well-doing :*
 བར་མི་བྱེདོ། *(Gal. vi. 9).*

ཐམས་ཅད་ ཚོས་ནི་ཉན་བར་བྱ། *All should hear this precept ,*
 ཐོས་ནས་རབ་དུ་གཟུང་བྱ་ཤེ། *Having heard, should keep it well ;*
 བང་ཞིག་བདག་ཉིད་མི་འདོད་བ། *Whatever things we do not ourselves*
 དེ་དུག་གཞན་ལ་མི་བྱེདོ། *like ;*
Should not be done to others.

(བཟུན་འགྲུང་མདོ་ Vol. ལོ། leaf 174). (Tangyur).

བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་འབྲུང་བར་བྱ། *You must exert yourself and arise ;*
 མངས་རྒྱས་བཟུན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། *And walk according to Buddha's*
 (Dulva, Vol. 5, Leaf 30). *teaching.*

There may be said to be still another construction in ལྷོ་ added to the Future Root (or to the Present Root if there is no Future Root) combined with ཡིན་པ་ in the Present Indicative. This expresses the idea of *I am to*, or *I have to*. Thus :—

ངས་གཏང་རྒྱ་ཡིན། *I have to send.*
 ཁྱིད་ཀྱིས་གཏང་རྒྱ་འདུག། *Thou hast to send.*
 ཁོས་གཏང་རྒྱ་ཡིན། *He has to send.*
 ང་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། *I am to go.*
 ཁྱིད་འགྲོ་རྒྱ་འདུག། *Thou art to go.*
 ཁོང་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། *He is to go.*

• And also another in ཡ་ Thus :—

ང་ལ་གཏང་ཡ་རེད། *I have (or am) to send.*
 ང་ལ་འགྲོ་ཡ་རེད། *I have (or am) to go.*

K.—Purposive.

To express *In order that*, *In order to*, *With the object of*, or other similar phrase, the Infinitive is put in the Genitive case, followed, in the Colloquial, by རོན་ལ་, and, in Literary Tibetan, by ཕྱིར་དུ་ or རོན་དུ་, the construction being the same for all persons.

EXAMPLES :—

ངས་གཏོང་ (or བཏང་) བའི་རོན་ལ་ *So that I may (or might) send.*

or ཕྱིར་དུ་ or རོན་དུ་།

ངས་ ཤེས་ བའི་རོན་ལ་ ཁྲིམ་ ང་ལ་བྲིས་ བ་ *He wrote to me in order that I might know.*
རེད།

ཁྱོད་ དགའ་ བར་ བྱེད་ བའི་ ཕྱིར་ དུ་ ངས་ དེ་ *I spoke thus with the object of pleasing you.*
ལྡན་གསུངས་སོ།

ཁས་ ཁྲིམས་ ལྟོབ་ བའི་ རོན་ལ་ དབ་ ཚ་ དེ་ ལྟོབ་ *He is reading the book in order to learn law.*
གི་ འདུག།

L.—Precative.

In Literary Tibetan the construction is in ལུག་ or བཞོང་, Imperatives of འཇུག་པ་ and བཞོང་བ་ *To allow*; the verb it governs being put in the Terminative case of the Root or of the Infinitive.

EXAMPLES :—

འདི་དག་འགྲོར་ལུག་ཅིག། *Let these go their way. (John xviii. 8.)*

ངས་ ཁྱོད་ ལ་ བསོལ་ ར་ དོག་ ཅོ་གཏོང་ བར་ *Let me send thee some tea.*

ལུག་ རོགས་ བཞོང་།

If the governed verb is active and transitive, the subject is in the Agentive.

གཤེན་ བོ་ རྣམས་ ཀྱིས་ རང་ གི་ གཤེན་ བོ་ *Let the dead bury their dead.*
(Matt. viii. 22.)

རྣམས་ དུར་ དུ་ འཇུག་ བར་ ལུག་ ཅིག།

The Colloquial construction may also be in ལྷག་, but it is usually in བཅུག་ (the Perfect Root used as an Imperative); but in either case only the Root of the governed verb is used.

EXAMPLE :—

ང་ཚོ་ བཅས་ཅད་ རྗེ་མྱིང་ལ་ འགོ་བཅུག་ } Let us all go to Darjeeling.
 དང་, or བཅུག་ རོགས་གནང་ ।

N.B.— རོགས་ in the polite expression རོགས་གནང་, is merely the Colloquial way of pronouncing གྲོགས་ in the polite Literary expression གྲོགས་གནང་ Please, Be so good as, etc.

M.—Permissive.

In Literary Tibetan the construction is in ཚོག་པ་ To be allowed or permitted; the governed verb being generally put in the Instrumental case of the Infinitive, and the subject in the Agentive, if connected with a Transitive verb.

EXAMPLES :—

ངས་གཏོང་བས་ཚོག་གོ།	<i>I may (or am allowed to) send.</i>
ཁྱིམ་གཏོང་བས་ཚོག་གོ།	<i>Thou mayest send.</i>
ཁོས་གཏོང་བས་ཚོག་གོ།	<i>He may send.</i>
ངས་གཏོང་བས་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ།	<i>I was allowed to send.</i>
ངས་གཏོང་བས་ཚོག་པར་འགྱུར་རོ།	<i>I shall be allowed to send.</i>

(N.B.—This construction in བས་, or བས་, is generally used in books only.)

Sometimes the construction in ཅུང་བ་ To be suitable, or proper, is used idiomatically instead of the above.

EXAMPLE :—

གང་གྲས་ཀྱང་ཅུང་འོ།

Whatever has been done is proper, which is the ordinary idiom for You may do as you please, or whatever you like.

The Colloquial construction is in ཚོག་པ་ added to the Root of the governed verb. Subject in Nominative for Intransitive verbs.

EXAMPLES :—

ང་འགོ་ཚོག་, or ཚོག་གི་ཡིད།	<i>I may (or am permitted to) go.</i>
ཁྱོད་འགོ་ཚོག་, or ཚོག་གི་འདུག།	<i>Thou mayest go.</i>
ཁོ་འགོ་ཚོག་, or ཚོག་གི་ཡིད་, or འདུག་, or ཡིད་པ་རེད།	<i>He may go.</i>
ང་འགོ་ཚོག་པ་ཡིད་, or ཚོག་ཡིད།	<i>I might have gone, or would have been permitted to go.</i>
ང་འགོ་ཚོག་གི་ཡིན་, or ཚོག་ཡིང་།	<i>I shall be allowed to go.</i>
ཁྱོད་འགོ་ཚོག་གི་འདུག་, or རེད་, or ཚོག་ཡིང་།	<i>Thou wilt be allowed to go.</i>
ཁོ་འགོ་ཚོག་གི་རེད་ or ཚོག་ཡིང་།	<i>He will be allowed to go.</i>

- But with Transitive verbs the subject is in the Agentive.

EXAMPLES :—

ངས་བཏང་ཚོག།	<i>I may (or am allowed to) send.</i>
ངས་བཏང་ཚོག་, or ཚོག་པ་ཡིན།	<i>I was allowed to send.</i>
ངས་བཏང་ཚོག་, or བཏང་ཚོག་ཡིང་།	<i>I shall be allowed to send.</i>

Also note :—

ང་ཚོས་ཁང་མིག་འདྲིའི་ནང་ལ་བྱ་མཁན།	<i>Are we allowed to smoke in this room ?</i>
འཕྲིན་ཚོག་གི་རེད་དམ་ or ཚོག་གམ།	

N.—Optative.

In Literary Tibetan this may be formed by putting the verb in the Terminative case of the Infinitive and adding བྱས་, the Imperative of འགྱུར་བ་ To be, To become, followed by ན། If, and ཡང་ an interjection.

EXAMPLE :—

ངས་གཏོང་བར་གྱུར་ན་ཨང་།

Would, or Oh, that I might send.

Another Literary construction is in འོག་, the Imperative of ཡོང་བ་ or འོང་བ་ *To come*; the verb being similarly put in the Terminative case of the Infinitive.

EXAMPLES :—

ངས་གཏོང་བར་ འོག་ཅིག།

Would that I might send.

ཁྱེད་མི་ངལ་བ་བདེ་སྐྱབ་འདོང་བར་ འོག།

May you without fatigue proceed happily. (Das.)

Another Literary construction is in ཉེ་ *If*, combined with the expression ཅི་མ་རུང་ *How suitable, or excellent.*

EXAMPLES :—

ང་འགྲོ་ན་ཅི་མ་རུང་།

Oh that, or would that, I were going.

ང་མ་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་།

Would that I had not gone.

ངས་དབེ་ཆ་དེ་ཁྱེད་ལ་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་།

Would I were permitted to give you the book.

In the Colloquial the Root or the Infinitive of the verb is used, followed by འོག།

EXAMPLES :—

ང་འགྲོ་ (བ) འོག།

Would I were going.

ངས་གཏོང་ (བ) འོག།

Oh that I might send.

The following Colloquialism is also heard :—

ང་གཏོང་ན་ཆོག་པ་ཨ།

Oh that I might send.

ང་འགྲོ་ན་ཆོག་པ་ཨ།

Would I were going.

O.—Imperative.

It will be remembered that many verbs have no distinctively Imperative Roots. Such, for instance, are མཐོང་བ་ *To see*, and ཐོབ་བ་ *To receive*, each of which has only one Root throughout; and ཏུ་བ་ *To weep* and འཕོར་བ་ *To flee*, each of which has only a Present and a Perfect Root. In all such cases the Present Root is used in Literary Tibetan for the Imperative, with the addition of the Imperative sign ཅིག་, ཞིག་, or འིག་, agreeably to the final letter of the Root. The further addition of དང་ has a softening effect, and so has ཡང་. A politer form adds རོགས་བྱེད་ to the Root, and a still more respectful form adds རོགས་གནང་ to the Root.

Rules, it is true, are given in some grammars for the formation of the Imperative Root, but, as they are somewhat complex, and, moreover, do not always work, it is just as easy and much safer to look up in the dictionary the Imperative Root of each individual verb, and remember it as well as one can.

Prohibitives are formed with མ་ (never མི་ except in the case of དགོས་ and བྱ) preceding either the Imperative Root or the other part of the verb, if a compound one, e.g. མ་ཇིད་, or མ་ཇིད་པ་བྱེད་, or ཇིད་པ་མ་བྱེད་ *Do not forget*.

With some verbs, even though they have Imperative Roots of their own, the Present Roots, and not the Imperative Roots, are used for Prohibitions.

EXAMPLES :—

འགྲོ་བ་ *To go*; Present Root འགྲོ་; Imperative Root མོང་ *Go*;
Prohibitive མ་འགྲོ་ (pron. MAN-PO.) *Do not go*.

བྱེད་པ་ *To do*; Present Root བྱེད་; Imperative Root བྱེས་, or sometimes བྱེད་ *Do*; Prohibitive མ་བྱེད་ *Don't do*.

འོང་བ་ *To come*; Present Root འོང་; Imperative Root འོག་
Come; Prohibitive མ་འོང་ *Don't come.*

In the case of Double Imperatives, the two Roots are united by ལ།

EXAMPLES :—

འོག་ལ་ལྷོམ་འོག།

Come and see. (John i. 39.)

In the Colloquial, if one is using the different Roots properly, the true Imperative Root, or, if none, then the Present Root, is adopted for the Imperative, as in Literary Tibetan.

EXAMPLES :—

ཁྱིམ་དུ་འདི་ཅག་ག་ (for བ་) བྱིས། *Take charge of this horse.*

མ་རྗེད་པ་བྱིད།

Don't forget.

Or, if the Colloquial has a special Root of its own, it may be used

EXAMPLES :—

དུ་འདི་ཅག་ག་བྱིད་, or elegantly བྱིས་, } *Take charge of this horse.*
 or vulgarly བྱིས།

But if, as may often be done, one is using the Perfect Root for all moods and tenses, then that Root is also used for the Imperative, with or without ཅིག་, ཞིག་, or འོག།

If this latter Imperative sign is used at all, the Colloquial usually adopts the form ཅིག།

ཅིག་, however, is only used in the case of stern or urgent orders or injunctions, or when talking to coolies and the like.

The Colloquial equivalents for བྱིགས་བྱིད་, བྱིགས་གནང་, and ལྷང་ are རྒྱགས་བྱིད་, རྒྱགས་གནང་, and ལྷ།

དང་ is also largely used in the Colloquial instead of ཅིག་, and has a softening effect.

The following are some of the commoner Colloquial Imperatives and Prohibitives :—

Infinitive.

- འགྲོ་བ་ *To go.*
 བྱེད་བ་ *To do.*
 ཡོང་བ་ or རེང་བ་ *To come.*
 འཁྱེར་ཡོང་བ་ or འཁྱེར་བ་ or འཁྱུར་བ་
To bring (in hand).
 བཏང་བ་ (གཏོང་བ་) *To send.*
 ལྷུགས་བ་ (ལྷུག་བ་) *To pour.*
 ལྷོལ་བ་ *To lay or put down.*

Imperative.

- སོང་ or ལྷུག་ *Go.*
 བྱེས་ or བྱིས་ or བྱིས་ *Do.*
 འོག་ *Come.*
 འཁྱེར་འོག་ or འཁྱུར་འོག་ *Bring.*
 བོང་ or གཏོང་ (ཅིག) *Send.*
 ལྷུགས་ (འོག་) *Pour.*
 ལྷོལ་ (ཞིག་) *Put down.*

Negative.

- མ་འགྲོ་ *Don't go.*
 མ་བྱེད་ *Don't do.*
 མ་ཡོང་ or མ་རེང་ *Don't come.*
 མ་འཁྱེར་མ་ཡོང་ *Don't bring.*
 མ་གཏོང་ or མ་བཏང་ *Don't send.*
 མ་ལྷུག་, or མ་ལྷུགས་ *Don't pour.*
 མ་ལྷོལ་ or མ་བལྷོལ་ *Don't put down.*

As a matter of fact, in these matters there is no rule save custom; for, according as a man is more or less educated, so he will mix up in his speech literary with vulgar forms, and the only way to learn is to keep one's ears open and observe what the prevailing custom is amongst different classes of Tibetans; for some will prefer to use the roots properly, while others, knowing little or nothing of them, will adopt the sound of the perfect root. So far as *speaking* is concerned, it will not much matter which method is adopted, unless of course one is talking to a cultured Tibetan; but, when *writing* in Tibetan, the roots should be used properly, and the usage with the perfect root discarded

VI.—THE PASSIVE VOICE.

In Literary Tibetan, as a rule, the subject of a transitive active verb, or of a causative verb, is put in the agentive case, and the subject of a neuter or of a passive verb is put in the nominative or the accusative (objective) case. When, however, the active verb is intransitive, the subject is put in the nominative case. Moreover, when the subject, even of a transitive verb, is a pronoun emphatically used (as, for instance, with the particle ཅི་ annexed to it), the subject is put in the nominative case. Further, when the subject is obviously the agent or instrument, as, for example, when the postposition ལ་ is expressly used with the objective, then it is not necessary, though quite allowable, for the subject to be put in the agentive case; in other words, it may appear in the nominative case.

EXAMPLES:—

ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་བྱས་སོ།	<i>The father loveth the son, or, The son is loved by the father.</i>
བཀའ་སློན་གྱིས་དམག་ཚོ་རྩལ་དུ་བཅུག་གོ།	<i>The governor ordered the soldiers to attack.</i>
ང་ལྟོག་པོ་མེད།	<i>I am not rich.</i>
དབེ་ཆ་འདི་ཉ་ལམ་ཚར་ར་ (for བ་) རེད།	<i>This book is nearly finished.</i>
ང་ཁྲིམས་ཁང་ལ་འགྲོ་འོ།	<i>I am going to court.</i>
ང་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་བོ།	<i>I can do nothing.</i>

But what is a Passive Verb in Tibetan? How does the construction of the Passive Voice differ from that of the Active Voice? In a sense every Tibetan sentence, even when the verb is what we call Active, is permeated with the Passive idea. For, even such a sentence as ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་བྱས་སོ། *The father loveth the son*, may be rendered equally correctly *The son is loved by the father*; for, literally translated, it is *By the father, to, or as regards the son, a loving is*. It practically therefore comes to this, that, when the subject is in the agentive case, the Active Voice is intended; but, when the subject of a transitive

verb is in the nominative or objective case, the Passive Voice is intended, unless some other structural peculiarity in the sentence indicates otherwise.

The same remarks hold as regards the Colloquial. The subject in the agentive case indicates the Active Voice; the subject in the objective (with or without ལ་) indicates the Passive Voice. As a matter of fact, the Tibetan language strongly favours the agentive construction; and therefore the Passive Voice, or what passes as such, should be avoided as much as possible.

The Infinitive of the Passive Voice is, in Literary Tibetan, the same as the Participle Future of the Active Verb, i.e. the Future Root with the particle, e.g. གྲུབ་ *To be done*.

In the Colloquial it is the Root with གྲུབ་, or གྲོ་ added. These, however, may also be used in Literary Tibetan.

VII.—COMPOUND VERBS.

• In Literary Tibetan these are of several kinds.

(a) A Substantive combined with an Active Verb.

EXAMPLE:—

ཉམས་པ་བྱེད་པ་ *To make a mistake, or commit a fault, i.e. to err.* In such cases the Substantive remains constant, and བྱེད་པ་ is conjugated regularly as an Active 4-Rooted verb; Present Root བྱེད་, Perfect བྱས་, Future བྱ།, Imperative བྱས།

(b) An Adjective in the Terminative case with ར་ combined with an Active Verb.

EXAMPLE:—

དཀར་པོར་བྱེད་པ་ *To whiten.* In such cases the Adjective in the Terminative case remains constant, and the Active Verb is conjugated regularly, or according to its nature with reference to the Roots it possesses.

(c) A Principal Verb in the Terminative case of the Infinitive with ར་ combined with an Active Auxiliary Verb.

EXAMPLES :—

གཏོང་བར་འཇུག་པ།

To permit to send.

གཉིད་སང་བར་བྱེད་པ།

To awake ; To rouse.

In such cases the Principal Verb so formed remains constant, and the auxiliary is conjugated according to its nature.

(d) The Root of a Principal Verb put in the Terminative case with ཏུ་ ཏུ་ ཟུ་ ཅུ་ or ར་, agreeably to the final letter of the Root, combined with a Causative Verb.

EXAMPLE :—

བྱང་དུ་འཇུག་པ།

To bid to do.

In such cases the Principal Verb so formed remains constant, and the Causative is conjugated according to its nature.

(e) The Present, Perfect, or Future Infinitive of a Principal Verb put in the Instrumental case and followed by the Root of an auxiliary.

EXAMPLES :—

ངས་གཏོང་བས་ཚོག།

I am allowed to send.

ངས་བཏང་བས་ཚོག།

I was allowed to send.

ངས་གཏང་བས་ཚོག།

I shall be allowed to send.

Or, Present Infinitive of Principal Verb in Instrumental case, declining the auxiliary regularly in ཡིད་པ།

EXAMPLES :—

གཏོང་བས་ཚོག་གི་ཡིད།

I am allowed to send.

གཏོང་བས་ཚོག་པ་ཡིད།

I was „ „ „

གཏོང་བས་ཚོག་པར་འགྱུར་ or བྱེད།

I shall be „ „ „

• Here the auxiliary alone is conjugated.

(f) A Principal Verb (itself consisting of the Root of one verb added to the Root of another) combined with an Active Verb. EXAMPLE— not very idiomatic, but merely adduced by way of illustration :—

འགྲོ་འདུག་བྱེད་པ།

To stroll about.

Here the two Roots remain constant, and the Active Verb is conjugated according to its nature.

(g) A Principal Verb (itself consisting of two Roots as above, combined with the Root of an Active Verb in the Terminative case with ཏུ, ཏུ་ etc.), combined with a Causative Verb.

EXAMPLE :—

འགྲོ་འདུག་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ།

To cause to stroll about.

Here all except the Causative remains constant, and the Causative is conjugated according to its nature.

In the Colloquial the Infinitive and the Root of a verb are never put in the Terminative case as they are in Literary Tibetan.

Moreover, the Infinitive may represent the Substantive or Noun as well as the Verb.

Hence, when the Infinitive, in form, is combined with an auxiliary verb, it may be regarded either as a Substantive or as a Verb.

Thus ཉེས་པ་ may mean either *A mistake* or *To make a mistake*; and hence the Colloquial phrase ཉེས་པ་བྱེད་པ་ may be rendered either *To make a mistake*, or *To mistake*, *To err*.

However regarded, the tendency of Colloquial Tibetan, when a Substantive or a Verb is combined with an auxiliary verb, is to drop the Infinitive form of the verb, or the full form of the Substantive, and to use only the Root, though this is not always done.

For instance the Literary བྲལ་ (ཏུ་) སྐྲོག་པ་ *To arrange or prepare* (literally *To place in rows*) is used Colloquially with བྱེད་པ་, thus :—
བྲལ་ (or even བྲ་) སྐྲོག་བྱེད་པ།

When, however, ཡོད་པ་ *To have*, is the auxiliary, what looks like

a formal Infinitive is obviously a Substantive, e.g. འདོད་པ་ in འདོད་པ་ཡོད་པ་ *To have a, or the, wish or desire, i.e. to wish or desire.*

In short, the tendency to use the Root of the Principal Verb, or of the Substantive, holds, whether the auxiliary is an Active or a Causative Verb, though not where it is a verb like ཡོད་པ་ *To have.*

The ordinary Colloquial Honorific auxiliary verb is བཀའ་བ་ *To be pleased, good enough, so kind as.* It is combined either with Infinitives, or Roots followed by གྱུ་, or bare Roots.

EXAMPLES :—

འབྲུལ་ར་ (for བ་) བཀའ་བ། *To give.*

ཚུར་འཕྲིལ་གྱུ་བཀའ་བ། *To return, or come or go back.*

ཐུགས་འདོད་བཀའ་བ། *To desire.*

VIII.—In Literary Tibetan VERBS OF BECOMING, GROWING, CHANGING, TURNING, GETTING, and the like, are often expressed with the aid of the auxiliaries འགྱུར་བ་ *To become, etc.* or འགྲོ་བ་ *To go*, the latter being the more modern. The noun or adjective governed by such auxiliary is put in the Terminative case, e.g. ལྷ་མར་འགྱུར་བ་ or འགྲོ་བ་ *To become a Lama*; ལྷུག་པོར་འགྱུར་བ་ or འགྲོ་བ་ *To get rich.* But sometimes the Literary Tibetan has in these cases a special verb, e.g. བགྲོ་བ་ *To grow old.*

The Colloquial, when it does not have a special verb, uses འགྲོ་བ་ and does not put the noun or adjective in the Terminative case.

EXAMPLE :—

ལྷུག་པོ་འགྲོ་བ་ *To get rich*; but ལྷ་མར་བ་ *To grow old.*

IX.—INCEPTION is expressed in Literary Tibetan with the aid of the verb འཇུགས་པ་ or ལྷུག་པ་ (*Perfect Root བཅུགས་ or ལྷུགས་ Future Root གཞུགས་ Imperative Root ལྷུག་ or ལྷུགས་*) *To begin.* It is used

with or without the prefixed word མགོ། When used as an auxiliary the construction is that described under Compound Verbs, No. VII.

The Colloquial equivalent is (མགོ།) བརྒྱལ་བ་ To begin, which when used as an auxiliary, may be combined either with the Infinitive or the Root (generally the Root) of the Principal Verb.

Inception may also be expressed by the verb next noticed.

X.—IMMINENCE is expressed in Literary Tibetan (amongst other ways) by the verb བཞུས་པ་ To be about to, To be on the point of, To be just going to. When used as an auxiliary the Principal Verb is generally put in the Terminative case of the Infinitive.

EXAMPLE :—

ངས་འགྲི་བར་བཞུས་པ་ལས།

I was about to write ; or as I was about to write. (Rev. x. 4.)

In the Colloquial the same idea is expressed by means of the auxiliary verb འགྲོ་བ་ To go, combined with the Root of the Principal Verb.

EXAMPLES :—

ངས་ཡི་གོ་འགྲི་འགྲོ་ཡོད།

I am just about to write.

ངས་ཡི་གོ་འགྲི་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡིན།

I was just about to write.

ཁ་སང་ངས་ཡི་གོ་འགྲི་འགྲོ་ཡོད།

Yesterday I was just about to write.

XI.—In Literary Tibetan VERBAL CONTINUATIVES are expressed with the aid of some adverb like ལྔུན་དུ་ or ཉག་དུ་ Always, Continually, Perpetually, or of a phrase like ལྔུན་ཚད་མེད་པར་ Without ceasing.

EXAMPLES :—

ཁོང་གིས་ཉག་དུ་ (or ལྔུན་དུ་) དེའོ།

He hopes on, keeps on hoping, hopes continually.

ཉག་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག།

Go on rejoicing ; Rejoice always. (1 Thess. v. 17.)

ལྔུན་ཚད་མེད་པར་སྐྱོན་ལམ་བོ་བ་ཅིག།

Pray on ; keep on praying ; Pray without ceasing. (1 Thess. v. 18.)

TIBETAN GRAMMAR.

Colloquially they are formed by repeating the Root of the verb, with སྒྲི, སྒྲི, or སྒྲི added to each Root, and combining the whole with སྒྲི་བ་ *To do*, as an auxiliary.

EXAMPLES :—

ངས་ཟ་གི་ཟ་གི་སྒྲི་ཡོང་། or སྒྲི་སྒྲི་ཡིན། *I shall go on eating.*

དཔེ་ཆ་འདི་སྒྲོག་གི་སྒྲོག་གི་སྒྲི་སྒྲི་ or སྒྲི་སྒྲི་ *Go on reading this book.*
or སྒྲི་སྒྲི།

XII.—FINALITY OR COMPLETE ACCOMPLISHMENT.

In earlier Literature this is expressed by putting the verb in the Terminative case of the Infinitive with ར་, and adding སྒྲི་, the Root of སྒྲི་བ་ *To be finished*, and then conjugating regularly.

In later Literature the same construction is adopted, but, instead of སྒྲི་, use is made of ཚར་ Perfect Root of འཚར་བ་ *To be completed, terminated, finished*, with or without the preceding adverb ཡོངས་སུ་ *Wholly, Entirely*.

The Colloquial custom is simply to add ཚར་ to the Root of the verb and then conjugate regularly.

EXAMPLES :—

ངས་དཔེ་ཆ་འདི་སྒྲོག་ཚར་གྱི་ཡོང།

I am reading this book right through.

ངས་དཔེ་ཆ་འདི་བསྒྲགས་ཚར་སོང།

I have read this book right through.

ངས་དཔེ་ཆ་འདི་བསྒྲགས་ཚར་ཡོང།

I shall read this book right through.

XIII.—DESIDERATIVES are expressed, both in Literary Tibetan and in the Colloquial, with the aid of the auxiliary verbs འདོད་བ་ *To wish, To desire*, and འདོད་མ་བ་ (the vulgar Colloquial form of which is འདོད་བ་) *To wish, want, etc.*

In Literary Tibetan འདོད་བ་ is combined with the Infinitive of the

Principal Verb put in the Terminative case with ར་, e.g. ང་མཐོང་བར་
 འདོད་དོ་ *I wish to see*, but sometimes only the Root of the Principal
 Verb is used. Thus: ང་འགྲོ་འདོད་དོ་ or even the Infinitive, ང་འགྲོ་བ་
 འདོད་དོ།

When དགོས་པ་ or དགོ་བ་ (which latter is never written) is used,
 the subject of course is put in the Dative case. Thus: in Literary
 Tibetan:—

ང་ལ་མཐོང་བར་དགོས་སོ།

I wish to see.

Or, in Colloquial:—

ང་ལ་མཐོང་བ་དགོས།

Or:—

ང་ལ་མཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡིད།

Or:—

ང་ལ་མཐོང་དགོ་གི་ཡིད།

Or:—

ང་མཐོང་གྱུ་འདོད།

I wish to see.

An Intensive form of འདོད་པ་ is ལྷིང་འདོད་པ་ *To long, to yearn,*
to crave.

EXAMPLE:—

ང་རྩོམ་གྱི་ལ་འགྲོ་ལྷིང་འདོད།

I long to go to Darjeeling.

Instead of འགྲོ་འདོད་དོ་ *I wish to go*, another Literary form is
 འགྲོ་བའི་འདོད་པ་ཡིད་ *I have a desire for going, i.e. to go.*

XIV.—FREQUENTATIVES may be formed, not by repeating the Root
 of the Verb, but by the Periphrastic Present.

EXAMPLE:—

ཁྱོད་ཁྱིམ་ས་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་འདུག་གས།

Do you often go to Court (i.e. Law Courts)?

Or the adverb མཚམས་མཚམས་ *Often*, may be added. Thus :—

ཁྱེད་ཁྱིམ་ཁང་ཁང་མཚམས་མཚམས་འགྲོ་
གི་འདུག་གས། } *Do you often go to Court?*

XV.—Use of the PERFECT ROOT in the Colloquial.

When the Present Root of a Verb ends in an inherent ཨ་ (e.g. ལྟ་བ་ *To look*), or in an inherent འ་ (e.g. བཅའ་བ་ *To bear, or bring forth*), or in ུ (e.g. ལྷ་བ་ *To request, to ask*), or in ོ (e.g. ཚོ་བ་ *To live, feed, nourish*), that Present Root is generally used for the Present Indicative, the Future Indicative in གི་ཡིན་ etc., the Present Participle, Periphrastic Present Participle, Present Infinitive, Supine and Verbal Noun. Of course, it is quite allowable, and even proper, both when speaking and writing, and especially when writing the Colloquial, to use the Roots that are assigned to particular moods and tenses for those moods and tenses. It is said, however, that as a matter of fact this is seldom or never done, at least in Vulgar Colloquial. It is also said that if, in the verbs above referred to, the Future is formed with ཡོང་ for all persons, instead of with གི་ཡིན་ etc., the Perfect Root should be used; and that for all other verbs the Colloquial usually adopts the Perfect Root, if any, for all moods and tenses. This is very doubtful, except perhaps in vulgar Colloquial. The idea, especially as connected with the Future Tense, probably arises from the fact that the Perfect Root often has the same, or nearly the same, *sound* as the Future Root. For instance, in the Verb བཏུང་བ་ *To send*, the Perfect Root བཏུང་ and the Future Root བཏུང་ sound alike or nearly alike. In this case, the better course would be to use བཏུང་ instead of བཏུང་ for the Future in ཡོང་. The best course would be to use the Roots properly, in all cases.

CHAPTER III.

SYNTAX.

§ 39.—Most of what the student will desire to know under this head has already been dealt with in Chapter II, ETYMOLOGY, in connection with each of the different parts of speech, but a brief *résumé* of the main rules will doubtless be appreciated.

1.—Every Tibetan sentence is ordered thus: Subject, Object, Predicate.

EXAMPLES :—

ངས་དབེ་ཆ་འདི་སྐོག་གི་ཡོད།

I am reading this book.

ང་ or ང་ལ་ནི་རྒྱུ་ང་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་

I want to go to Darjeeling.

ཡོད་ (or འགོ་སྐྱོང་འདོད་ or འགོ་

བའི་འདོད་པ་ཡོད་) །

2.—As regards the component parts of the subject, or of the object, if the student thinks more or less *backwards*, he will get a very fair idea of the order in which they should be spoken or written. That order is as follows :—

- (a) The principal substantive; unless it is qualified by an adjective in the genitive case, in which event the adjective comes first.
- (b) The adjective when in any case other than the genitive.
- (c) Participial clauses containing relative or correlative pronouns, and auxiliary to the principal substantive. These follow the rule of the adjective.
- (d) The numeral, or the definite or indefinite article, and then the postposition.

3.—Adverbs precede, and interrogative pronouns immediately precede, the verb which they qualify or with which they are connected.

4.—As regards the predicate, the verb comes last, every extension of the predicate preceding it. As regards the verb itself, the principal

verb comes first, either in the shape of an infinitive in the terminative case, or of a simple infinitive, or of a root, and then comes the active, auxiliary, or causative verb, these last alone being conjugated with reference to mood and tense.

5.—The general aspect of a Tibetan sentence, particularly if long and complex, is a series of subordinate clauses in a state of suspense, winding up with a definite statement.

EXAMPLE :—

དེ་ནས་ཁོང་གིས་སེ་ཚོགས་རྣམས་གཞིགས་དེ། སེ་ལ་ཕྱི་བས་ནས་བརྒྱགས་པ་ལས།
 ཉེ་གནས་རྣམས་ཁོང་གི་མདུན་དུ་ཡོངས་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཞུ་བ་ཕྱིས་དེ་དག་ལ་
 ཚོས་བསྟན་ཅིང་གསུངས་པ། (Matt. v. 1, 2.)

And seeing the multitudes he went up into the mountain : and when he had sat down, his disciples came unto him : and he opened his mouth and taught them, saying.

But the literal Tibetan is :—

Then by him the crowds seeing, into the mountain having gone, having sat down, the disciples into his presence having come, by him mouth having opened, to them teaching was said.

APPENDIX.

CONJUGATIONS.

Note.—These are intended for ready reference ; and, to economize space, pronouns have been omitted, except at the beginning. The plural is the same as the singular. They are not to be regarded as rigid, immutable expressions, but as forms which take on a moulding according to the structural necessities of the sentence.

I.—COLLOQUIAL ཡོད་པ་ *To be present ; To exist ; To be.*

INDICATIVE MOOD.

Present.

ང་ཡོད།

I am, or We are.

ཁྱོད་ཡོད་ or འདུག།

Thou art, or You are.

ཁོ་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

He or it is, or They are.

Or, with an Indefinite signification :—

ཡོང་ for all persons.

Past.

Same as Present, context shewing Tense.

Or :—

ང་ཡོད་པ་ཡིན། *I was.*

ཁྱོད་ཡོད་པ་འདུག་ or occasionally ཡོད་པ་རེད་ or (rarely, chiefly interrogatively) ཡོད་པ་ཡིན། *Thou wast.*

ཁོ་ཡོད་པ་རེད་ or occasionally ཡོད་པ་འདུག་ or rarely ཡོད་པ་ཡིན། *He was.*

Imperfect : *I was existing.*
Perfect : *I have existed.*
Pluperfect : *I had existed.*

Same as Present, context shewing Tense ; or same as above form of Past.

Future.

ཡོང་ for all persons : *I shall exist.*

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If (so and so)....(then) I shall exist.*

(Present Root)....ན་ .....ཡོང་ for all persons.

Past : *If .... I would exist.*

(Perfect Root)....ན་ .....ཡོང་བ་ཡིན་ and so on as in Past Tense,

Indicative Mood.

Or :—

(Perfect Root)....ན་ .....ཡོང་ f. a. p. (= for all persons).

Perfect : *If .... I would have existed.*

(Perfect Root)....ན་ .....ཡོང་ or .....བྱུང་ or .....འདུག་ f. a. p.

POTENTIAL MOOD.

Present : *I can exist.*

ཡོང་གྱུབ་ or ཡོང་གྱུབ་ཡོང་ f. a. p.

Or :—

ཡོང་གྱུབ་ཀྱི་ཡིན།

ཡོང་གྱུབ་ཀྱི་འདུག་ (or རེད་ or rarely, chiefly interrogatively, ཡིན།)

ཡོང་གྱུབ་ཀྱི་རེད་ (or འདུག་ or rarely ཡིན།)

Past : *I could exist.*

ཡོང་གྱུབ་སོང་། f. a. p.

Or :—

ཡོང་གྱུབ་པ་ཡིན། and so on, as in Past Indicative.

PROBABILITY.

Present : *Perhaps I shall exist ; I may exist ; It is likely, etc.*

གཞིག་བྱེད་ན་.....ཡོང་། f. a. p.

Or :—

ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or :—

ཡོང་གི་ཡིན་གྱོ། (or འགྲོ།) f. a. p.

Past: *I might exist.*

གཅིག་བྱེད་ན་ ཡོད་པ་ཡིན། and so on, as in Past Indicative.

• Or:—

གཅིག་བྱེད་ན་ ཡོད་ or འདུག། f. a. p.

Or:—

ཡོད་ (or འདུག་) བ་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or:—

ཡོད་ (or འདུག་) བ་ཡིན་གྱོ་ or འགྱོ། f. a. p.

HORTATIVE MOOD.

Present: *I must exist; I ought to exist.*

ཡོད་དགོས། f. a. p., or ཡོད་དགོས་ཡིང་། f. a. p.

Or:—

ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡིན། and so on, as in Indicative Present of Colloquial ཡིན་པ།

Or vulgarly:—

ཡོད་དགོ་གི་ཡིན། and so on, as next above.

Past: *I ought to have existed.*

ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། and so on, as in Indicative Past.

Or:—

ཡོད་དགོས་བྱུང་། f. a. p.

Or vulgarly:—

ཡོད་དགོ་བ་ཡིན། and so on, as in Indicative Past, but with བ་ instead of པ།

PURPOSIVE MOOD.

Present and Past: *That, or In order that, or So that I may or might exist.*

ཡོད་པའི་དོན་ལ། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

Be; exist.

བྱུང་, or ཡོད་པ་བྱེས་, or ཡོད་པ་བྱིས་, or ཡོད་པ་བྱིད་, or ཡོད་པ་བྱིས་,
or ཡོད་པ་མཛོད། f. a. p.

If Attributive only, then བྱེས་, or བྱིས་ (Coll.), or བྱེད་ or བྱིས་,
or མཛོད།

Prohibitive : མ་འབྱུང་, or མ་ (ཡོད་པ་) བྱེད་, or མ་ (ཡོད་པ་) བྱིས་,
or མ་ (ཡོད་པ་) མཛོད། f. a. p.

Note.— ཅིག་, or རོགས་བྱེད་, or རོགས་གནང་, or དང་, or ཅུ་ may
be added according to rule.

PRECATIVE MOOD.

Let me exist.

ཡོད་བཅུག། (with or without ཅིག་ etc.) f. a. p.

PERMISSIVE MOOD.

I may exist; I am allowed to exist.

ཡོད་ཆོག། f. a. p.

Or:—

ཡོད་ཆོག་གི་ཡོད།

ཡོད་ཆོག་གི་ཡོད་ or འདུག།

ཡོད་ཆོག་གི་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

(This last may be conjugated on, according to mood and tense.)

OPTATIVE.

Oh that I existed; Would that I existed.

ཡོད་ཤོག་, or ཡོད་པ་ཤོག། f. a. p.

PARTICIPLES.

Present:	ཡོད་པ།	<i>Existing; Being.</i>
Past:	ཡོད་པ།	<i>Existed; Been.</i>
Com. Perfect:	ཡོད་པ་ཡིན་པ།	<i>Having existed; having been.</i>
Future:	ཡོང་གྱུ།, or ཡོང་གོ།	<i>About to exist or be.</i>

PERIPHRASTIC EXPRESSIONS.

ཡོད་མཁན།	<i>Who or which exists or existed.</i>
ཡོད་པ།	<i>Which exists or existed.</i>
ཡོང་གོ (or ཡོང་གྱུ) མཁན།	<i>Who is to, or will, exist.</i>
ཡོང་གོ (or ཡོང་གྱུ) ཡིན་པ་དེ།	<i>Which is to, or will, exist.</i>
ཡོང་གོ (or ཡོང་གྱུ) དེ།	<i>Ditto.</i>

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

ཡོད་ཅང་།	<i>As, since, because, etc. .... exists, exist.</i>
ཡོད་དུས།	} <i>At the time of existing; when, while .... exists, exist.</i>
ཡོད་པའི་དུས་ལ།	
ཡོད་ན།	<i>In or by existing; if, when, ... exists, exist.</i>
ཡོད་ལ།	<i>Existing.</i>
ཡོད་ཀྱིས།	<i>Though, because existing.</i>
ཡོད་པའི་དོན་ལ།	<i>For existing.</i>

Past.

ཡོད་པས།	} <i>As, since, because, when, after, etc. .... existed.</i>
ཡོད་པ་དང་།	
ཡོད་པ་ལས།	
ཡོད་ཀྱིས།	<i>Though, because .... existed.</i>

VERBAL NOUNS.

ཡོད་པ་, or ཡོད་པ་དེ།

The existing.

SUPINES.

ཡོད་པ་, or ཡོད་ཀྱི།

To exist ; To be.

ཡོད་པའི་དོན་ལ།

ཡོད་ཀྱིའི་དོན་ལ།

ཡོད་ཡའི་དོན་ལ།

For existing ; For being.

INFINITIVE MOOD.

ཡོད་པ།

To exist ; To be.

ཡོད་པ་ཡིན་པ།

To have existed ; To have been.

ཡོད་ཀྱི་ (or ཡོད་ཀྱི་) ཡིན་པ།

To be about to exist.

N.B.—ཡོད་པ་ may always be used for ཡིན་པ་ but ཡིན་པ་ may not be used for ཡོད་པ།

II.—LITERARY ཡོད་པ་ *To exist ; To be present ; To be.*

(*N.B.*—The forms in འགྲུང་བ་ are only used when that verb is being used as a mere copula.)

INDICATIVE MOOD.

Present : *I exist ; I am existing ; I am present ; I am.*

(Same as in Colloquial.)

Or, elegantly but rather obsoletely :—

ང་མཆིས།

I exist.

ཁྱེད་གཤམ།

Thou existest.

ཁོང་མཆིས་, or གཤམ་, or མཆིས་པ་ཡིན། *He exists.*

• Or respectfully :—

བདག་ཡོད།

ཁྱིམ་མངའ།

ཁྱིམ་བརྒྱལ་ས་, or མངའ་, or བརྒྱལ་ས་པ་ཡིན།

N.B.—

མཆིས་པ་ is an elegant form for ཡོད་པ།

གདའ་པ་ „ „ „ „ རདུག་པ།

ལགས་པ་ „ „ „ „ ཡིན་པ།

མངའ་པ་ „ a respectful „ „ ཡོད་པ།

བརྒྱལ་ས་པ་ „ „ „ „ ཡོད་པ།

Past : *I existed.*

(Same as in Colloquial.)

Or :—

ཡོད་པར་གྱུར་དོ། f. a. p.

Or :—

གྱུར་དོ། f. a. p. *I was....*

Or :—

ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། and so on, as in second form of Indicative Past of
Literary ཡིན་པ།

Or :—

གྱུར་པ་ཡིན།

Ditto.

Imperfect : *I was existing.*

(Same as Present, context showing tense.)

Perfect : *I have existed ; Pluperfect : I had existed.*

(Same as Past.)

Future : *I shall exist.*

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། f. a. p.

Or :—

འགྱུར་རོ། f. a. p. *I shall be....*

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present: *If.....I shall exist.*

(Present Root) ག་མེད་པ་ཡིན། (any Future form as above).

Past: *If.....I would exist.*

(Perfect Root) ག་མེད་པ་ཡིན། and so on.

Or:—

ག་མེད་པ་གྱུར་པ་ཡིན། and so on.

Or:—

ག་གྱུར་པ་ཡིན། and so on. *I would be...*

Or:—

ག་མེད་པར་གྱུར་དོ། f. a. p.

Or:—

ག་གྱུར་དོ། f. a. p. *I would be....*

Perfect: *If....I would have existed.*

(Perfect Root) ག་མེད་, or ག་འདུག་, or ག་བྱུང་། f. a. p.

Or:—

ག་མེད་པར་གྱུར་པ་མེད། and so on.

Or:—

ག་གྱུར་པ་མེད། and so on. *I would have been.*

POTENTIAL MOOD.

Present: *I can exist.*

མེད་པར་རྒྱས་སོ། f. a. p.

Past: *I could exist.*

མེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན།

མེད་པར་རྒྱས་པ་འདུག་, or occasionally, chiefly interrogatively, ཡིན།

མེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན།

Perfect: *I could have existed.*

མེད་པར་རྒྱས་པ་མེད། and so on.

IMPERATIVE MOOD.

བཞུགས་ཤིག or ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག | *Exist.*

PRECATIVE MOOD.

Let me etc., exist.

ཡོད་དུ་རྒྱལ་ཅིག or ཡོད་པར་རྒྱལ་ཅིག | f. a. p.

PERMISSIVE MOOD.

• **Present :** *I am allowed to exist.*

ཡོད་པས་ཚོག་གོ | f. a. p.

Or :—

ཡོད་པར་རུང་ངོ | f. a. p., or ཡོད་པའི་རིགས་སོ | f. a. p.

Past : *I was allowed to exist.*

ཡོད་པས་ཚོག་པ་ཡིན | and so on.

Future : *I shall be allowed to exist.*

ཡོད་པས་ཚོག་པར་འགྱུར་རོ | f. a. p.

OPTATIVE MOOD.

Oh that I might exist.

ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཅམང |

Or :—

ཡོད་པར་ཤོག་ཅིག |

Or :—

ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང |

} f. a. p.

PARTICIPLES.

(Same as in Colloquial.)

• PERIPHRASTIC EXPRESSIONS :—

• Same as in Colloquial. Also :—

ཡོད་བྱེད་མཁམན་ or ཡོད་བྱེད་པ་བོ།

He who exists or existed.

ཡོད་བྱེད་པ།

That which exists or existed.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present: *Existing.*

ཡོད་དེ་, ཡོད་ལ་, ཡོད་པ་ལ་, ཡོད་ཀྱིན་, ཡོད་ཅིང་, ཡོད་པའི་ཚེ་ལ་, ཡོད་ན་,
ཡོད་པའི་དོན་དུ་, ཡོད་པའི་སྤྱིར་དུ། etc.

Past: *Having existed.*

ཡོད་དེ་, ཡོད་པས་, ཡོད་ནས་, ཡོད་པ་ལས་, ཡོད་པ་དང་། etc.

VERBAL NOUN.

ཡོད་པ་ or ཡོད་པ་ནི།

Existing, To exist.

SUPINE.

ཡོད་པར་ or ཡོད་དུ།

To exist.

INFINITIVES.

(As in Colloquial.) Also :—

ཡོད་པར་འགྲུར་བ།

To be about to exist.

N.B.—ཡོད་པ་ may always be used instead of ཡིན་པ་, but ཡིན་པ་ may never take the place of ཡོད་པ་ when the latter means *To be present, To exist.*

III.—COLLOQUIAL ཡིན་པ་ *To be.*

INDICATIVE MOOD.

Present.

ཡིན་

I am.

འདུག་ or occasionally རེད་, or

rarely, chiefly interrogatively ཡིན།

} *Thou art.*

རེད་ or occasionally འདུག། }
 or rarely ཡིན། } *He is.*

Past: *I was.*
Imperfect: *I was being.*
Perfect: *I have been.*
Pluperfect: *I had been.*

} Same as Present, context showing Tense.

Future: *I shall be.*

ཡོང། f. a. p. (N.B.—Also used for *Indefinite Present*.)

Or:—

...གི་ཡིན།
 ...གི་འདུག། or ...གི་རེད་ or ...གི་ཡིན།
 ...གི་རེད་ or ...གི་འདུག། or ...གི་ཡིན།

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present: *If ... I shall be.*

(Present Root with '...' ན་ followed by either of above Future forms.)

Past: *If .... I would be.*

(Perfect Root) '...' ན་ བ་ཡིན།
 ,, ,, '...' ན་ བ་འདུག། or བ་རེད་ or བ་ཡིན།
 ,, ,, '...' ན་ བ་རེད་ or བ་འདུག། or བ་ཡིན།

Or:—

(Perfect Root) '...' ན་ ཡོང། f. a. p.

Perfect: *If .... I would have been.*

(Perfect Root) '...' ན་ བ་ཡོང། and so on.

Or:—

(Perfect Root) '...' ན་ ཡོད་ or འདུག། or བྱང། each f. a. p.,
 save that བྱང་ is confined to 1st person.

POTENTIAL MOOD.

Present: *I can be.*

ཡིན་ཐུབ་ or ཡིན་ཐུབ་ཡོང། f. a. p.

Past: *I could be.*

ཡིན་ཐུབ། f. a. p. context showing Tense.

Or:—

བྱུང་ཐུབ། f. a. p.

Or:—

ཡིན་ཐུབ་པ་ཡིན། and so on.

PROBABILITY.

Present and Past: *I may or might be ; Perhaps I shall or would be.*

གཟིགས་བྱེད་ན་ཡོང་། f. a. p.

Or:—

ཡོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or:—

ཡོང་གི་ཡིན་གྱོ། f. a. p.

HORTATIVE MOOD.

Present: *I ought to be : I must be.*

ཡིན་དགོས། f. a. p.

Past: *I ought to have been ; must have been.*

ཡིན་དགོས་བྱུང་། for 1st person, others taking འདུག།

PURPOSIVE MOOD.

In order that I may or might be.

ཡིན་པའི་དོན་ལ། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

བྱིས། བྱིས།, བྱེད།, or བྱིས། Be.

མ་བྱེད། Do not be.

PRECATIVE MOOD.

Let me, etc. be.

ཡིན་བརྒྱུག། f. a. p. with ཅིག་ or དང་ or ཅས་ or རོགས་བྱེད་ or

རོགས་གནང་། added according to rule.)

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to be.*

ཡིན་ཚོག། f. a. p.

Or :—

ཡིན་ཚོག་གི་ཡོད། and so on.

Past : *I was allowed to be.*

ཡིན་ཚོག་སོང། f. a. p.

Or :—

ཡིན་ཚོག་པ་ཡིན། and so on.

OPTATIVE MOOD.

Oh that I were : Would that I were.

ཡིན་ཤོག། or ཡིན་པ་ཤོག། f. a. p.

PARTICIPLES.

Present :	ཡིན་པ།	<i>Being.</i>
Past :	ཡིན་པ།	<i>Been.</i>
Com. Perfect :	ཡོད་པ་ཡིན་པ།	<i>Having been.</i>
Future :	ཡོང་གུ། or ཡོང་གོ།	<i>About to be.</i>

PERIPHRASTIC EXPRESSIONS.

ཡིན་པ་ or ཡིན་པ་དེ།

Who or which is or was.

ཡོང་གུ་མཁན།

ཡོང་གུ་དེ།

ཡོང་གོ་མཁན།

ཡོང་གོ་དེ།

Who or which will be, or is or are to be.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

ཡིན་དུས།

ཡིན་པའི་དུས་ལ།

ཡིན་ན།

ཅང་ or ཡིན་ཅང་།

ཡིན་ལ།

ཡིན་པ་ལ།

ཡིན་པའི།

} *At the time of being ; when, while . . am, is, are.**By, if, when . . am, is, are.**As, since, because . . am, is, are.**Being.**As . . am, is, are.**Of or for being.*

Past.

ཡིན་དུས།

ཡིན་པའི་དུས་ལ།

ཡིན་པ་ལ།

ཡིན་ནས།

ཡིན་པས།

ཡིན་པ་ལས།

ཡིན་པ་དང་།

ཅང་།

ཡིན་ཅང་།

} *When, while . . was, were.**As . . . . . was, were.*} *Having been ; as, since, when, because . . . . . was, were.*} *As, since, because, when . . . was, were.*

VERBAL NOUN.

ཡིན་པ།

ཡིན་པ་ནི།

} *Being ; The being ; To be.*

SUPINES.

ཡིན་པ།	} To be.
ཡིན་ཡ།	
ཡིན་གྱ།	

INFINITIVES.

ཡིན་པ།	To be.
ཡོད་པ་ཡིན་པ།	To have been.
ཡོང་གྱ་ཡིན་པ།	} To be about to be.
ཡོང་གྱོ་ཡིན་པ།	

N.B.—ཡིན་པ། is only a copula, and may not be used for ཡོད་པ།, but ཡོད་པ། may be used for ཡིན་པ།

Moreover, it must always be remembered that ཡིན་པ།, whether Colloquial or Literary, is never used substantively, but always in connection with some noun, adjective, or substantive or auxiliary verb, into which its forms have to be moulded.

IV.—LITERARY ཡིན་པ། To be.

INDICATIVE MOOD.

Present : *I am.*

- ཡིན་ (ནི།)
- འདྲུག་ (གོ།) or occasionally, chiefly interrogatively, ཡིན།
- ཡིན་ (ནོ།)

Or, honorifically :—

(Not used : ordinary ཡིན་ with འདྲུག་ instead of ང་།)

- གདམ།
- ལགས་ (སོ།) or ལགས་པ་ཡིན་ (ནི།)

Past: *I was.*

Same as first Present form, context showing Tense.

Or:—

...བ་ཡིན་ (ནོ) |

...བ་འདུག་ (གོ) or occasionally, chiefly interrogatively ཡིན།

...བ་ཡིན་ (ནོ) |

Imperfect: *I was being.*

Perfect: *I have been*

Pluperfect: *I had been.*

Future: *I shall be.*

} Same as first Present form, context showing Tense; or same as Past.

...བར་འགྱུར་ (རོ) |

...བར་འགྱུར་ (རོ) |

...བོར་འགྱུར་ (རོ) |

} each f. a. p.

CONDITIONAL AND SUBJUNCTIVE MOODS.

Present: *If ....I shall be.*

(Present Root) ...ན་...འགྱུར་ (རོ) | f. a. p.

Past: *If ....I would be.*

(Perfect Root) ...ན་...གྱུར་བ་ཡིན་ (ནོ) | and so on.

Or:—

.. " .. ...ན་...གྱུར་དོ | f. a. p.

Perfect: *If ....I would have been.*

(Perfect Root) ...ན་...གྱུར་བ་ཡིན་ (ནོ) | and so on.

POTENTIAL MOOD.

Present: *I can be.*

ཡིན་ཐུབ་ (བོ) | f. a. p.

Or:—

ཡིན་པར་རྒྱས་ (བོ) |

Past : *I could be.*

ཡིན་གྱུ་བ་ཡིན་ (ནོ) | and so on.

Or :—

ཡིན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ (ནོ) | and so on.

Perfect : *I could have been.*

ཡིན་གྱུ་བ་ཡོད་ (དོ) | and so on.

Or :—

ཡིན་པར་རྒྱས་པ་ཡོད་ (དོ) | and so on.

Or :—

ཡིན་གྱུ་བ་སོང་ (ངོ) | f. a. p.

Or :—

ཡིན་པར་རྒྱས་གུང་ (ངོ) | f. a. p.

PROBABILITY.

Present : *I may be ; Perhaps I shall be.*

སྲ་ཤེས་...བར་ (or ...བར་ or ...བོར་) འགྲུར་ (དོ) | f. a. p.

Or :—

ཡིན་པར་སྲིད་ (དོ) | f. a. p.

Or :—

ཡིན་པར་འདུག་ (གོ) | f. a. p.

Past : *I might be ; Perhaps I would be.*

སྲ་ཤེས་...བར་ (or ...བར་ or ...བོར་) གྱུར་པ་ཡིན་ (ནོ) | and so on

Or :—

ཡིན་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ (ནོ) | and so on.

Perfect : *I might have been ; Perhaps I would have been.*

སྲ་ཤེས་...བར་ (or ...བར་ or ...བོར་) གྱུར་པ་ཡོད་ (དོ) | and so on.

Or :—

ཡིན་པར་སྲིད་པ་ཡོད་ (དོ) | and so on.

HORTATIVE MOOD.

Present : *I must be ; I ought to be.*

ཡིན་པར་དགོས་ (སོ) ।

Or :—

ཡིན་པར་བྱའོ ।

Or :—

ཡིན་པར་རྒྱང་ (ངོ) ।

Or :—

ཡིན་པའི་རིགས་ (སོ) ।

f. a. p.

Past : *I must have been ; I ought to have been.*

ཡིན་པར་དགོས་པ་ཡིན་ (ནོ) । and so on.

Or :—

ཡིན་པར་དགོས་བྱང་ (ངོ) । f. a. p.

Or :—

ཡིན་པར་རྒྱང་བ་ཡིན་ (ནོ) । and so on.

Or :—

ཡིན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ (ནོ) । and so on.

PURPOSIVE MOOD.

In order that I may or might be.

ཡིན་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ (རོ), or ཕྱིར་དུ, or དོན་ལ། f. a. p.

Or :—

ཡོང་གྱི་ཕྱིར་ (རོ) । f. a. p.

Or :—

...བར་ (or པར་ or ...དུ་ or ...ཏུ་ or ...ལུ་ or ...ཏུ་) འགྲུང་བའི་

ཕྱིར། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

འདྲུ་ (or འདྲུ་ or འདྲུ་ or འདྲུ་) གྱུར་ཅིག། }
 Or :— } Be.
 འདྲུ་ལ་ or འདྲུ་ལ་ or འདྲུ་ལ་གྱུར་ཅིག། }

PRECATIVE MOOD.

Let me, etc. be.

ཡིན་པར་རྒྱུ་ཅིག། f. a. p.

PERMISSIVE MOOD.

Present : I am allowed to be.

ཡིན་པས་རྒྱུ་ (ལོ།) f. a. p.

Or :—

ཡིན་པས་རྒྱུ་གི་ཡིན་ (དོ།) and so on throughout.

OPTATIVE MOOD.

Would that I were ; Oh that I were

ཡིན་པར་གྱུར་ཅིག། f. a. p.

VERBAL NOUN.

ཡིན་པ་ or ཡིན་པ་ནི། *Being ; The being ; To be.*

SUPINE.

ཡིན་པར་ or ཡིན་དུ། *Tr be.*

PARTICIPLES.

Present : ཡིན་པ། *Being.* མིན་པ། *Not being.*

Past : ཡིན་པ། *Been.* མེན་པ། *Not been.*

Com. Perfect : ཡིན་པ་ཡིན་པ། *Having been.* མེན་པ་ཡིན་པ། *Not having been.*

Future : ཡིང་གྱུ་ or ཡིང་གྱུ། *About to be* མི་ཡིང་གྱུ་ or མི་ཡིང་གྱུ། *Not about to be.*

PERIPHRASTIC EXPRESSIONS.

ཡིན་པ་ or ཡིན་པ་དེ་ or ཅི།

Who or which is or was.

ཡོང་གྱི་མཁམ་དེ་ or ཅི།

ཡོང་གྱི་མཁམ་དེ་ or ཅི།

...ར་བྱ་བ་དེ་ or ཅི།

Who will be, or is or are to be.

ཡོང་གྱི་དེ་ or ཅི།

ཡོང་གྱི་དེ་ or ཅི།

...ར་བྱ་བ་དེ་ or ཅི།

Which will be, or is or are to be.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

ཡིན་པའི་ཚེ་ལ།

ཡིན་པའི་དུས་ལ།

ཡིན་པ་ལ།

ཡིན་དེ།

ཡིན་ཞིང་།

ཡིན་ན།

ཡིན་ལ།

ཡིན་གྱིས།

ཡིན་པའི།

*At the time of being ; when, while, as .. am, is, are.**Being ; as, since, when, after, while .. am, is, are.**In or by being ; if, when .. am, is, are.**Being.**Though, since, because ... am, is, are.**Of or for being.*

Past.

ཡིན་དེ།

ཡིན་ནས།

ཡིན་པས།

*Having been ; as, since, when, after ... was, were.**Because, since, when ... was, were.*

ཡིན་པ་ལ།	As ... was, were.
ཡིན་པ་ལས།	} After, since, because, when ... was, were.
ཡིན་པ་དང་།	
ཡིན་ན།	If, when ... was, were.

INFINITIVES.

ཡིན་པ།	To be.
ཡོད་པ་ཡིན་པ།	To have been.
ཡིན་པར་འགྱུར་བ།	} To be about to be ; going to be.
ཡོང་ཆུ་ཡིན་པ།	
ཡིན་པར་འགྲོ་བ།	

V.—ཡོད་པ་ To have ; To possess.

Same as Colloquial or Literary ཡོད་པ་ To be present, To exist, have that it is conjugated with the subject in the Dative case with ལ་ Thus:—

INDICATIVE MOOD.

Present : I have ; I possess.

ང་ལ་ཡོད།	To me there is.
ཁྱོད་ལ་འདུག།	To thee there is.
ཁོ་ལ་ཡོད་ or འདུག or ཡོད་པ་རེད།	To him there is.

And so on throughout.

VI.—Active, Transitive, 4-rooted COLLOQUIAL verb.

གཏོང་བ་ To send.

ROOTS.

Present : གཏོང་ Perfect : བདང་ Future : གཏང་ Imperative : ཐོང་།

INDICATIVE MOOD.

Present : *I send.*

ངས་གཏོང་།

ཁྱིམ་གཏོང་།

ཁོས་གཏོང་།

Periphrastic Present : *I am sending.*

ངས་གཏོང་གི་ཡོད།

ཁྱིམ་གཏོང་གི་ཡོད་ or འདུག།

ཁོས་གཏོང་གི་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

N.B.—Pronouns are henceforth omitted, except where necessary to make the construction clear.

The construction is in the AGENTIVE, save where otherwise indicated.

Past : *I sent.*

བཏང་། f. a. p.

Or :—

བཏང་བ་ཡིན།

བཏང་བ་འདུག་ or occasionally རེད་ or rarely (interrogatively) ཡིན།

བཏང་བ་རེད་ ,, ,, འདུག་ ,, ,, ཡིན།

Or :—

བཏང་སྲིང་། f. a. p.

Imperfect : *I was sending.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense; or
བཏང་བ་ཡིན། and so on, as in Past.

Perfect : *I have sent.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had sent.*

Same as Past or Perfect.

Or, seldom used save at end of sentences :—

བདང་ནས་ཡོད།

བདང་ནས་ཡོད་ or འདུག།

བདང་ནས་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

Future : *I shall send.*

གཏོང་ (or གཏང་) ཡོང་། f. a. p.

Or :—

གཏོང་གི་ཡིན།

གཏོང་གི་འདུག་ or རེད་ or ཡིན།

གཏོང་གི་རེད་ or འདུག་ or ཡིན།

Or :—

གཏང་ཡུ་རེད། *I am (or have) to send.*

And so f. a. p.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If....I shall send.*

(Present Root) ་་་ན་་་གཏོང་ (or གཏང་) ཡོང་། f. a. p.

Or :—

(Present Root) ་་་ན་་་གཏོང་གི་ཡིན། and so on.

Past : *If....I would send.*

• (Perfect Root) ་་་ན་་་བདང་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་གཏོང་ (or གཏང་) ཡོང་། f. a. p.

Perfect : *If....I would have sent.*

(Perfect Root) ་་་ན་་་བདང་བ་ཡོད། and so on.

• Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་བདང་ཡོད་ or བདང་འདུག་ or བདང་བྱུང་། f. a. p.

except that སྤྱོད་ is usually confined to the first person, and འདུག་ used with the others.

POTENTIAL MOOD.

Present : *I can send ; am able to send.*

གཏོང་བུབ། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བུབ་ཡིང་། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བུབ་ཀྱི་ཡིང་། and so on.

Past : *I could send.*

གཏོང་བུབ་པ་ཡིན། and so on.

Perfect : *I could have sent.*

གཏོང་བུབ་པ་ཡིད། and so on.

Or :—

གཏོང་བུབ་པ་འདུག། f. a. p.

PROBABILITY.

Present : *Perhaps I shall send ; I may send ; It is likely that shall send.*

གཅིག་བྱེད་ན། ... (Either form of Simple Future).

Or :—

གཏོང་གི་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or :—

གཏོང་གི་ཡིན་འགྲོ། f. a. p.

Past : *Perhaps I should send ; I might send.*

གཅིག་བྱེད་ན་་་བཏང་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

གཅིག་བཏང་ན་་་གཏོང་ཡིང་། f. a. p.

Or :—

བཏང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or :—

བཏང་བ་ཡིན་འགྲོ། f. a. p.

Perfect : *Perhaps I would have sent ; I might have sent.*

གཞིག་བྱེད་ན་...བཏང་བ་ཡོད། and so on.

Or :—

བཏང་བ་ཡོད་པ་འདྲ། f. a. p.

• Or :—

• བཏང་བ་ཡོད་འགྲོ། f. a. p.

HORTATIVE MOOD

Present : *I must send : I ought to send*

...ལ་གཏོང་དགོས། f. a. p.

Or :—

...ལ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། and so on.

• Or :—

...ལ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡིན། and so on.

Or vulgarly :—

...ལ་གཏོང་དགོ་གི་ཡོད། and so on.

Also the following, sometimes used :—

...ལ་གཏང་ཡ་རེད། *I am (or have) to send.*

...ལ་གཏང་ཡ་རེད། *Thou art (or hast) to send.*

...ལ་གཏང་ཡ་རེད། *He is (or has) to send.*

Past : *I must have sent ; ought to have sent.*

...ལ་གཏོང་དགོས་པ་ (or vulgarly དགོ་བ་) ཡིན། and so on.

• Or :—

...ལ་གཏོང་དགོས་བྱུང། f. a. p., except that བྱུང་ is usually confined

to the 1st person, and འདྲ་བ་ used with the others.

PURPOSIVE MOOD.

Present : *In order that I may send.*

གཏོང་བའི་དོན་ལ། f. a. p.

Past : *In order that I might send.*

བཏང་བའི་དོན་ལ། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD

ཐོང་ or གཏོང་། *Send.*

N.B.—ཞིག་ (commonly but improperly ཅིག་), or རོགས་བྱེད་, or རོགས་བཏང་, or དང་, or ཅན་, may be added according to rule.

མ་གཏོང་ or vulgarly མ་བཏང་། *Do not send.*

PRECATIVE MOOD.

Let me, etc. send.

ངས་གཏོང་བཏུག་ (ཅིག་)།

ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་བཏུག་ (ཅིག་)།

ཁོས་གཏོང་བཏུག་ (ཅིག་)།

N.B.—The construction here is, “By me (or thee or him) a sending permit ”

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to send ; I may send.*

ངས་གཏོང་ཚོག། f. a. p., or གཏོང་ཚོག་གི་ཡིད། and so on.

Past : *I was allowed to send ; I might send.*

ངས་གཏོང་ཚོག་བ་ཡིན། and so on.

Future : *I shall be allowed to send.*

ངས་གཏོང་ཚོག་ཡོང་། f. a. p.

Or:—

ངས་གཏོང་ཚོག་གི་ཡོང་། and so on.

• N.B.—Here the construction is, “A sending by me is allowed, or was allowed, or will be allowed.”

The following is more Bookish:—

ངས་གཏོང་བས་ཚོག། *I may send.*

ཁྱོད་ཀྱིས་གཏོང་བས་ཚོག། *Thou mayest send.*

ཁོས་གཏོང་བས་ཚོག། *He may send.*

OPTATIVE MOOD.

Present: *Oh that I, etc. were sending, or might send.*

ངས་གཏོང་ཤོག། or ངས་གཏོང་བ་ཤོག།

Or, better:—

ངས་གཏོང་ན་ཚོག་པ་ཨ།

Past: *Oh that I, etc. had sent.*

ངས་བདང་ཤོག། or བདང་བ་ཤོག།

Or, better:—

ངས་བདང་ན་ཚོག་པ་ཨ།

PARTICIPLES.

Present: གཏོང་བ། *Sending.*

Perfect: བདང་བ། *Sent.*

Com. Perfect: བདང་བ་ཡིན་པ། *Having sent.*

Future: གཏོང་གྱུ་ or གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ། }
གཏོང་འགྲོ་ or གཏོང་འགྲོ་ཡིན་པ། } *About to send.*

ACTIVE OR PERIPHRASTIC.

གཏོང་མཁམ་ or གཏོང་བ་དེ་ or གཏོང་བ་པོ། *He who sends.*

བདང་མཁམ་ or བདང་བ་དེ། *He who sent.*

གཏང་མཁན།

གཏང་བ་དེ།

གཏང་གྱུ་དེ་ or གཏོང་གྱུ་དེ།

} *He who will send, or is to send.*

Or the following constructions may be used :—

གཏོང་མཁན་གྱི་མི།

Or :—

གཏོང་བའི་མི་དེ།

} *The man who sends.*

གཏང་མཁན་གྱི་མི།

Or :—

གཏང་བའི་མི་དེ།

} *The man who sent.*

གཏང་མཁན་གྱི་མི།

Or :—

གཏང་བའི་མི་དེ།

} *The man who will send or is to send.*

See regarding Active and Periphrastic Participles generally,
 § 38, V. D.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

གཏོང་ཞེ།

Sending.

གཏོང་བས།

Sending ; Because, since, when, while... sending.

གཏོང་ལ།

Sending ; at, for, though.... sending.

གཏོང་གིས།

Though, because... sending.

གཏོང་བ་ལ།

གཏོང་བ་ལས།

} *As, since... sending.*

གཏོང་གཏོང་ལ།

Whilst sending.

གཏོང་ན།

If, when, though... send, sending.

etc., etc.

Past.

བཏང་ལྗེ།

Having sent.

བཏང་བས།

Sent ; because, since, when... sent.

བཏང་ནས།

} *Having sent.*

བཏང་བ་ལས།

བཏང་གིས།

Because, though... sent.

བཏང་ན།

If, when, though... sent.

བཏང་བ་ལ།

} *As, since, because, having... sent.*

བཏང་བ་དང་།

བཏང་བ་ལས།

etc., etc.

SUPINES.

གཏོང་བ།

} *To send.*

གཏོང་གྱུ།

གཏོང་ལ།

གཏོང་ཡ།

གཏོང་བའི་དོན་ལ།

} *For sending.*

གཏོང་གྱི་དོན་ལ།

གཏོང་ཡའི་དོན་ལ།

VERBAL NOUNS.

གཏོང་བ།	}	<i>Sending ; the sending ; a sending.</i>
གཏོང་བ་དེ།		
གཏོང་ཡ།		
བཏང་བ།	}	<i>The having sent.</i>
བཏང་བ་དེ།		
གཏོང་གྱུ།	}	<i>The being about to send.</i>
གཏང་གྱུ།		
གཏོང་གྱུ་དེ།		
གཏང་གྱུ་དེ།		

INFINITIVES.

Present :	གཏོང་བ།	<i>To send.</i>	
Perfect :	བཏང་བ།	}	<i>To have sent.</i>
	བཏང་ཚང་བ།		
	བཏང་བ་ཡིན་པ།		
	བཏང་ཡོད་པ།		
Future :	གཏང་བ།	}	<i>To be about to send, or to be sent.</i>
	གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ།		
	གཏང་གྱུ་ཡིན་པ།		
	གཏང་འགྲོ་ཡོད་པ།		
	གཏོང་གྲུབ་ཡིན་པ།		

VII.—Active, Transitive, 4-Rooted LITERARY Verb གཏོང་བ་

To send.

ROOTS.

Present: གཏོང་། Perfect: བདང་། Future: གདང་།

Imperative: ཐོང་ or གཏོང་ཞིག།

N.B.—Pronouns are omitted, but the construction is in the AGENTIVE, save where otherwise indicated.

The ལྷན་བསྐྱུ་བ་ or ྲ placed over the reduplicated final consonant, or final vowel of a verb, is also omitted.

INDICATIVE MOOD.

Present: *I send.*

གཏོང་། f. a. p.

Or, Intensively :—

གཏོང་བར་བྱེད། f. a. p.

Periphrastically :—

གཏོང་གིན་ཡོད།

I am

གཏོང་གིན་ཡོད་ or འདུག།

Thou art

} *sending.*

གཏོང་གིན་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

He is

Elegant but obsolete form :—

གཏོང་བཞིན་མཆིས།

གཏོང་བཞིན་གདའ།

གཏོང་བཞིན་མཆིས་ or གདའ་ or མཆིས་པ་ཡིན།

Or :—

Same, substituting ཞིང་ for བཞིན།

Or, Respectfully :—

བདག་གཏོང་གིན་ཡོད།

བྱེད་གཏོང་གིན་མངའ།

ཁོང་གཏོང་གིན་གཞུགས་ or མངའ་ or བཞུགས་པ་ཡིན།

Past : *I sent.*

བདང་། f. a. p.

Or :—

བདང་བ་ཡིན།

བདང་བ་འདུག་ or occasionally and chiefly interrogatively ཡིན།

བདང་བ་ཡིན།

Or :—

བདང་སོང་། f. a. p.

Imperfect : *I was sending.*

Same as Periphrastic Present, the context showing Tense.

Or :—

བདང་བ་ཡིན། and so on, as in Past.

Or :—

བདང་ཞིང་ཡོད་བ་ཡིན། f. a. p.

Perfect : *I have sent.*

- Same as Past.

Pluperfect : *I had sent.*

Same as Past, or :—

བདང་ཡོད།

བདང་ཡོད་ or འདུག།

བདང་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་བ་རེད།

Also, but seldom used, and only at end of sentences :—

བདང་ནས་ཡོད།

བདང་ནས་ཡོད་ or འདུག།

བདང་ནས་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་བ་རེད།

Future : *I shall send.*

གཏང་། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བར་འགྱུར། f. a. p.

Or:—

གཏོང་བར་བྱ། f. a. p.

• Or:—

གཏང་ཡོང། f. a. p.

And note the following:—

གཏང་གྱུ་ཡིན།

I am (or have) to send.

གཏང་གྱུ་འདུག། or interrogatively ཡིན། *Thou art (or hast) to send.*

• གཏང་གྱུ་ཡིན།

He is (or has) to send.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present: *If...I shall send.*

(Present Root) ་་་ ན་ ་་་ (any of the above Future forms), f. a. p.

Past: *If...I would send.*

• Same as Present, save that in the Introductory Clause the Perfect Root is used: or:—

• (Perfect Root) ་་་ ན་ ་་་ བཏང་བ་ཡིན། and so on.

Perfect: *If...I would have sent.*

Same as Past.

Or:—

• (Perfect Root) ་་་ ན་ ་་་ བཏང་བ་ཡོང། and so on.

POTENTIAL MOOD.

Present: *I can send.*

གཏོང་བྱུག། f. a. p.

Or:—

གཏོང་བར་བྱས། f. a. p.

Or:—

• གཏོང་བྱུག་ཡོང། f. a. p.

Past: *I could send.*

• གཏོང་བྱུག་སོང། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བར་རྒྱས་སོང་། f. a. p.

• Or :—

གཏོང་བྱུང་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

གཏོང་བར་རྒྱས་བ་ཡིན། and so on.

Perfect : *I could have sent.*

གཏོང་བྱུང་བ་ཡོད། and so on.

Or :—

གཏོང་བར་རྒྱས་བ་ཡོད། and so on.

PROBABILITY.

Present : *I may send ; Perhaps I shall send.*

སྲུ་ཤེས་་་གཏང་། f. a. p., or གཏོང་ཡོང་། f. a. p.

Or :—

སྲུ་ཤེས་་་གཏོང་བར་འགྱུར། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བར་སྲིད། f. a. p.

Or :—

གཏོང་སྲིད། f. a. p.

Past : *I might send.*

གཏོང་སྲིད་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

As in Past Tense, Potential Mood.

Perfect : *I might have sent.*

གཏོང་བྱུང་སོང་། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བྱུང་བ་ཡོད། and so on.

Or :—

གཏོང་སྲིད་བ་ཡོད། and so on.

HORTATIVE.

Present : *I ought to send : I must send.*

ལ་གཏོང་བར་དགོས། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བར་བྱའོ། f. a. p.

Or :—

གཏང་གྱུ་ཡིན།

I am (or have)

གཏང་གྱུ་འདུག། or interrogatively ཡིན། *Thou art (or hast)*

He is (or has)

} *to send.*

གཏང་གྱུ་ཡིན།

He is (or has)

Past : *I ought to have sent.*

ལ་གཏོང་བར་དགོས་པ་ཡིན། and so on.

PURPOSIVE MOOD.

So that I may send, or might send.

གཏོང་བའི་དོན་དུ།

གཏོང་བའི་དོན་ལ།

གཏོང་བའི་ཕྱིར་དུ།

} Each f. a. p.

PRECATIVE MOOD.

Let me, etc. send.

གཏོང་བར་རྒྱལ། or གཞང་།

Or :—

གཏོང་དུ་རྒྱལ། or གཞང་།

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to send : I may send.*

ཏོང་བས་ཚོག། f. a. p.

Or :—

ཏོང་བས་ཚོག་གི་ཡོད། and so on.

Past : *I was allowed to send : I might send.*

གཏོང་བས་ཚོག་པ་ཡིན། and so on.

Or :—

གཏོང་བས་ཚོག་པ་ཡོད། and so on.

Future : *I shall be allowed to send.*

གཏོང་བས་ཚོག།

Or :—

གཏོང་བས་ཚོག་པར་འགྱུར། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བས་ཚོག་པར་བྱ། f. a. p.

OPTATIVE MOOD.

Present : *Oh that I, etc. were sending, or might send.*

གཏོང་ན་ཅི་མ་བྱུང་། f. a. p.

Or :—

གཏོང་བར་ཤོག་ཅིག། f. a. p.

Past : *Oh that I, etc. had sent.*

གཏོང་བར་གྱུར་ན་མང་། f. a. p.

Or :—

བཤང་བར་ཤོག་ཅིག། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

ཐོང་།

ཐོང་ཞིག།

གཏོང་།

གཏོང་ཞིག།

...ལ་གཏོང་བར་དགོས།

} Send.

མ་གཏོང་ (ཞིག) ।
 ་་་ལ་གཏོང་བར་མི་དགོས།

} *Do not send.*

N.B.— ཤིག་ is not used with དགོས།

PARTICIPLES.

Present :	གཏོང་བ།	<i>Sending.</i>
	བཏང་བ།	} <i>Sent.</i>
	བཏང་ཚུར་བ།	
Perfect :	བཏང་ཟློན་བ།	
	བཏང་སྐོང་བ།	
Com. Perfect :	བཏང་བ་ཡིན་བ།	<i>Having sent.</i>
	གཏོང་བར་འགྱུར་བ།	} <i>About to send.</i>
	གཏོང་བར་བྱ་བ།	
Future :	གཏོང་བྱ།	
	གཏོང་བར་གཟུངས་བ།	

ACTIVE, PERIPHRASTIC, OR SUBSTANTIVE.

གཏོང་མཁན།	} <i>He who sends ; the sender ; the sending person.</i>
གཏོང་བྱེད་མཁན།	
གཏོང་བ་པོ།	
གཏོང་བྱེད་པ།	
གཏོང་བྱེད་པ་པོ།	
བཏང་མཁན།	<i>He who sent. The sent.</i>

(Matt. xi. 3)	གཏོང་བར་འགྱུར་བ་དེ།	}	<i>He who will send, or is to send. The sender.</i>
	གཏང་མཁམ།		
(Matt. xi. 14)	གཏང་གྱུ་ཡིན་པ་དེ།	}	
	གཏང་བྱ་མཁམ།		
(Rom. viii. 36)	གཏོང་བར་བྱ་བ་དེ།	}	

Or the following simple construction may be used :—

ང་གཏོང་བའི་ཡབ་ཉིད།	<i>The Father who sends me.</i>
ང་བཏང་བའི་ཡབ་ཉིད།	” ” ” <i>sent me.</i>
ང་གཏང་བའི་ཡབ་ཉིད།	” ” ” <i>will send me.</i>

See generally, § 38, V. D.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

As in Colloquial.

VERBAL NOUN, OR ADJECTIVE.

གཏོང་བ་ (ནི)།	<i>Sending ; a or the sending.</i>
བཏང་བ་ (ནི)།	<i>The having sent.</i>
གཏང་བ་ (ནི)།	}
གཏོང་བར་བྱ་བ་ (ནི)།	
གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ (ནི)།	
གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ་ (ནི)།	

SUPINES.

གཏོང་བར།	}	<i>To send.</i>
གཏོང་དུ།		

གཏོང་བའི་དོན་དུ།	}	<i>For sending.</i>
གཏོང་བའི་དོན་ལ།		
གཏོང་བའི་ཕྱིར་དུ།		

INFINITIVE MOOD.

Present :	གཏོང་བ།	}	<i>To send.</i>
	བཏང་བ།		
	བཏང་ཚེར་བ།	}	<i>To have sent.</i>
Past :	བཏང་བ་ཡིན་པ།		
	བཏང་བ་ཟིན་པ།		
	གཏང་བ།	}	<i>To be about to send ; to be sent.</i>
	གཏོང་བར་གྱུ་བ།		
	གཏོང་གྱུ།		
Future :	གཏོང་བར་གཟམ་པ།	}	
	གཏོང་བར་འགྱུར་བ།		
	གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ།		

VIII.—Passive, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb གཏང་བ་, གཏོང་གྱུ་, གཏང་གྱུ་, བཏང་གྱུ་, or གཏང་གྲོ། *To be sent.*

ROOTS.

As in Active Verb No. VI.

N.B.—The construction throughout is in the OBJECTIVE or ACCUSATIVE case, with or without ལ།

INDICATIVE MOOD.

Present : *I am being sent.*

གཏོང་གི་ཡིད།

གཏོང་གི་ཡིན་ or འདུག།

གཏོང་གི་ཡིན་ or འདུག། or ཡིན་པ་རེད།

Past : *I was sent.*

བཏང་བ་ཡིན།

བཏང་བ་འདུག། or occ. རེད་ or interr. ཡིན།

བཏང་བ་རེད་ or འདུག། or rarely ཡིན།

Or :—

བཏང་སྲིང་། f. a. p.

Imperfect : *I was being sent.*

Same as Present, but with adverb or other context showing Tense.

Perfect : *I have been sent.*

བཏང་ཡིན། and so on.

Or, same as Past.

Or the following, though seldom used save at end of sentence :—

བཏང་ནས་ཡིན། and so on.

Pluperfect : *I had been sent.*

Same as Perfect.

Future : *I shall be sent.*

As in Active Verb No. VI.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If..I shall be sent.*

Past : *If..I would be sent.*

Perfect : *If..I would have been sent.*

} As in Active Verb No. VI.

POTENTIAL MOOD.

Present : *I can be sent.*

Past : *I could be sent.*

Perfect : *I could have been sent.*

} As in Active Verb No. VI.

PROBABILITY.

Present : *I may perhaps be sent.*

Past : *I might*

„ „ „

} As in Active Verb No. VI.

HORTATIVE MOOD.

Present : *I ought to be sent ; I must be sent.*

བདང་དགོས་ཀྱི་ཡིན། and so on.

Or :—

བདང་དགོས་ཀྱི་ཡིན། and so on.

Or :—

བདང་དགོས། f. a. p.

Or :—

བདང་དགོས་ཡིང་། f. a. p.

Past : *I ought to have been sent.*

བདང་དགོས་པ་ཡིན། and so on.

Or :—

བདང་དགོས་བྱུང་། and so on.

PURPOSIVE MOOD.

• Present : *In order that I may be sent.*

As in Active Verb
No. VI.

Past : *In order that I might be sent.*

IMPERATIVE MOOD.

གཏོང་ཞིག།

གཏོང་བ་བྱིད།

བདང་བ་བྱིད།

མ་གཏོང་བ་བྱིད།

Be sent.

Do not be sent.

PRECATIVE MOOD.

གཏོང་ (or བདང་) བུམ།

Let me, etc., be sent.

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to be sent.*

གཏོང་ (or བདང་) ཚོག་གི་ཡིན། and so on

And so on conjugating ཚོག་པ་ regularly.

Or :—

གཏོང་ (or བཏང་) ཚོག། f. a. p.

OPTATIVE MOOD.

Present : *Oh that I were being sent.*

གཏོང་ (བ་) འོག། f. a. p.

Or, better :—

གཏོང་ན་ཚོག་པ་ཨ། f. a. p.

Past : *Oh that I had been sent.*

བཏང་ (བ་) འོག། f. a. p.

Or, better :—

བཏང་ན་ཚོག་པ་ཨ། f. a. p.

PARTICIPLES.

•Present : གཏོང་བ། *Being sent.*

Past : བཏང་བ། *Been sent.*

Com. Perfect : བཏང་བ་ཡིན་པ། *Having been sent.*

Future :	གཏོང་གྱུ།	} <i>About to be sent.</i>
	བཏང་གྱུ།	
	བཏང་གྱུ།	

PERIPHRASTIC.

བཏང་མཁན།	} <i>He who is or was sent.</i>
བཏང་བ་དེ།	

གཏང་མཁན།	} <i>He who will be sent.</i>
བཏང་གྱུ་དེ།	

Or the following simple construction may be used :—

ངས་བཏང་མཁན་གྱི་མི་དེ།

Or :—

ངས་བཏང་བའི་མི་དེ།

} *The man who is or was sent by me.*

ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་མཁན་གྱི་དཔེ་ཆ་དེ།

Or :—

ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་གྱུརི་དཔེ་ཆ་དེ།

} *The book which will be, or is to be, sent by thee.*

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

བཏང་ཟླ།

Being sent, having been sent.

བཏང་བས།

Because, since, when...was or were sent.

བཏང་ནས།

} *Having been sent.*

བཏང་བ་ལས།

བཏང་ན།

If, when, though...was or were sent.

བཏང་བ་ལ།

} *As, since, because...was or were sent ; having been sent.*

བཏང་བ་དང་།

བཏང་བ་ལས།

བཏང་གིས།

Because, though...was or were sent.

SUPINES.

གཏོང་གྱུ།

གཏང་གྱུ།

བཏང་གྱུ།

གཏང་གྱོ།

གཏོང་གྱུརི་དོན་ལ།

} *To be sent.*

For being sent.

VERBAL NOUNS.

བཏང་བ་དེ།		<i>The being sent.</i>
བཏང་བ་ཡིན་པ་དེ།		<i>The having been sent.</i>
གཏོང་གྲུ་དེ།	}	<i>The being about to be sent.</i>
གཏང་གྲུ་དེ།		

INFINITIVE MOOD.

གཏོང་གྲུ་ཡིན་པ།	}	<i>To be sent.</i>
གཏང་གྲུ་ཡིན་པ།		
བཏང་གྲུ་ཡིན་པ།		
གཏང་གྲུ་ཡིན་པ།		
The same or :—	}	<i>To be about to be sent.</i>
གཏང་གྲུ་ཡིན་པ།		

•IX.—Active, one-rooted COLLOQUIAL Verb མཐོང་བ། *To see.*

Root throughout མཐོང་།

N.B.—The construction is in the AGENTIVE, except where otherwise indicated.

INDICATIVE MOOD.

Present : *I see.*

མཐོང་། f. a. p.

Periphrastic : *I am seeing.*

མཐོང་གི་ཡོད།

མཐོང་གི་ཡོད་ or འདུག།

མཐོང་གི་ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད།

Past : *I saw.*

མཐོང་བྱང་* or མཐོང་སོང་། f. a. p.

* *N.B.*—བྱང་ for first person, འདུག་ for the others.

Or :—

མཐོང་བ་ཡིན།

མཐོང་བ་འདུག་ or occ. རེད་ or rarely, chiefly interr. ཡིན།

མཐོང་བ་རེད་ ,, འདུག་ ,, ཡིན།

Imperfect : *I was seeing.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense.

Perfect : *I have seen.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had seen.*

Same as Past or Perfect.

Or, seldom used save at end of sentence :—

མཐོང་ནས་ཡོད། and so on.

Future : *I shall see.*

མཐོང་ཡོང། f. a. p.

Or :—

མཐོང་གི་ཡིན། and so on.

Note also the following :—

མཐོང་རྒྱ་ཡིན། *I am (or have) to see.*

And so on.

Also :—

མཐོང་ཡ་རེད། *I am (or have) to see.*

And so f. a. p.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If..I shall see.*

(Present Root) ་་་ ན་་་ མཐོང་གི་ཡིན། and so on.

Or :—

(Present Root) ་་་ ན་་་ མཐོང་ཡོང། f. a. p.

Past : *If..I would see.*

(Perfect Root) ་་་ ན་་་ མཐོང་ཡོང། f. a. p.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་སཐོང་བ་ཡིན། and so on.

Perfect : *If...I would have seen.*

(Perfect Root) ་་་ན་་་སཐོང་བ་ཡོད། and so on.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་སཐོང་བ་འདུག། f. a. p.

POTENTIAL MOOD.

Similar to construction in གཏོང་བ། *To send*, No. VI.

PROBABILITY.

Present : *Perhaps I shall see : I may see.*

Same as in གཏོང་བ། *To send*, No. VI.

Past : *Perhaps I would see : I might see.*

སཐོང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། f. a. p.

Or :—

སཐོང་བ་ཡིན་འགོ། f. a. p.

Or :—

གཅིག་བྱེད་ན་་་སཐོང་ཡོང་། f. a. p.

Or :—

གཅིག་བྱེད་ན་་་སཐོང་བ་ཡིན། f. a. p.

Or :—

Perfect : *Perhaps I would or might have seen.*

སཐོང་བ་ཡོད་པ་འདྲ། f. a. p.

Or :—

སཐོང་བ་ཡོད་འགོ། f. a. p.

Or :—

གཅིག་བྱེད་ན་་་སཐོང་བ་ཡོད། and so on.

HORTATIVE.

Present : *I ought to see : I must see.*

ང་ལ་སཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། and so on.

Or :—

ང་ལ་མཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡིན། and so on.

Or :—

ལ་མཐོང་དགོས་ཡིང་། f. a. p.

Or :—

མཐོང་གྱུ་ཡིན།

I am (or have) to see.

And so on.

Or :—

མཐོང་ཡ་རེད།

I am (or have) to see.

And so, f. a. p.

Past : *I ought to have seen ; must have seen.*

ང་ལ་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན། and so on.

Or :—

ལ་མཐོང་དགོས་བྱུང་། f. a. p. But see note re བྱུང་ on p. 354.

PURPOSIVE MOOD.

Present and Past : *In order that I may or might see.*

མཐོང་བའི་དོན་ལ། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

མཐོང་། (ཞིག)།

See.

མ་མཐོང་། (ཞིག)།

Do not see.

PRECATIVE MOOD.

མཐོང་བཟུག་ (ཅིག)།

Let me, etc. see.

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to see ; I may see.*

མཐོང་ཚོག། f. a. p. and tenses.

Or :—

མཐོང་ཚོག་གི་ཡིད། and so on.

And so on, conjugating ཚོག་པ་ regularly.

The following is more Bookish :—

མཐོང་བས་ཚོག། f. a. p.

OPTATIVE MOOD.

Present and Past : *Oh that I were seeing, or had seen.*

མཐོང་ཤོག།

Or :—

མཐོང་བ་ཤོག།

Or better :—

མཐོང་ན་ཚོག་པ་ཙ།

f. a. p.

PARTICIPLES.

Present :	མཐོང་བ།	<i>Seeing.</i>
Perfect :	མཐོང་བ།	<i>Seen.</i>
Com. Perfect :	མཐོང་བ་ཡིན་པ།	<i>Having seen.</i>
Future :	མཐོང་གྱུ།	<i>About to see.</i>

ACTIVE, PERIPHRASTIC, OR SUBSTANTIVE.

མཐོང་མཁམ་ (དེ)།

མཐོང་བ་ (དེ)།

མཐོང་བ་པོ།

མཐོང་གྱུ་དེ།

མཐོང་མཁམ་ (དེ)།

He who sees or saw. The seer.

He who will see. The seer.

See also the other examples under this head in བཏོང་བ། *To send,*

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

མཐོང་ཅི།	<i>Seeing.</i>
མཐོང་བས།	<i>Seeing ; because, since, when, while . . am, is, or are seeing.</i>
མཐོང་བལ།	<i>Seeing ; at, for, though . . am, is, or are seeing.</i>
མཐོང་བལས།	} <i>As, since . . am, is or are seeing.</i>
མཐོང་བལ།	
མཐོང་ལ།	} <i>Whilst seeing.</i>
མཐོང་མཐོང་ལ།	
མཐོང་གིས།	<i>Though seeing.</i>
མཐོང་ན།	<i>If, when, though . . am, is or are seeing.</i>

Past.

མཐོང་ནས།	} <i>Having seen.</i>
མཐོང་ཡུང་ཅི།	
མཐོང་ཡུང་བས།	<i>Seen ; because, since, when . . was or were seen.</i>
མཐོང་ཡུང་ནས།	} <i>Having seen.</i>
མཐོང་ཡུང་བལས།	
མཐོང་ཡུང་ན།	<i>If, when, though . . was or were seen.</i>
མཐོང་ཡུང་གིས།	<i>Because, though . . was or were seen.</i>
མཐོང་ཡུང་བལ།	} <i>Having seen ; as, since, when, because . . was or were seen.</i>
མཐོང་ཡུང་བ་དང་།	
མཐོང་ཡུང་བལས།	

SUPINES.

མཐོང་བ།	}	<i>To see.</i>
མཐོང་གྱུ།		
མཐོང་ཡ།	}	<i>For seeing.</i>
མཐོང་བ་ལ།		
མཐོང་བའི་དོན་ལ།		
མཐོང་གྱའི་དོན་ལ།		

VERBAL NOUNS OR ADJECTIVES.

མཐོང་བ།	}	<i>Seeing ; a or the seeing.</i>
མཐོང་ཡ།		
མཐོང་བ་དེ།		
མཐོང་བྱང་བ་དེ།		<i>A or the having seen.</i>
མཐོང་གྱེད།		<i>The being about to see.</i>

INFINITIVE MOOD.

Present : མཐོང་བ།	<i>To see.</i>
Perfect : མཐོང་བྱང་བ།	<i>To have seen.</i>
Future : མཐོང་གྱེད་ཡིན་པ།	<i>To be about to see ; To be seen.</i>

X.—Neuter, One-Rooted COLLOQUIAL Verb དགའ་བ། *To be glad, To rejoice.*

Root དགའ། throughout.

Conjugated throughout like Colloquial མཐོང་བ་ *To see*, save that in the forms in ཡོད་པ་ and ཡིན་པ་ the auxiliary particle is ཡི་ instead of གི།, while the Imperative is དགའ་བོ་བྱེད་ (ཅིག་) or དགའ་བོ་བྱིས་ (ཤིག་), or the Literary དགའ་བར་གྱུར་ཞིག། *Rejoice, Be glad.*

The construction throughout is in the NOMINATIVE, save that in the *Hortative Mood* it is in the DATIVE with ལ་, as in མཐོང་བ། *To see*, No. IX.

XI.—Neuter, One-Rooted LITERARY Verb དགའ་བ། *To be glad*, *To rejoice*.

Root དགའ། throughout.

N.B.—The construction is in the NOMINATIVE case, except where otherwise indicated. The ལྷོང་བལྟ་བ། is omitted.

INDICATIVE MOOD.

Present : *I am glad* : *I rejoice*.

དགའ། f. a. p.

Or, intensively :—

དགའ་མགྲོ་རངས། f. a. p.

Periphrastic : *I am rejoicing*.

དགའ་བ་ཡིད།

དགའ་བ་ཡིད་ or འདུག།

དགའ་བ་ཡིད་ or འདུག་ or ཡིད་པ་རིད།

Or :—

དགའ་ཡི་ཡིད་ and so on ; or དགའ་གི་ཡིད། and so on.

Or :—

དགའ་བ་ཡིན།

དགའ་བ་འདུག་ or occ. chiefly interr. ཡིན།

དགའ་བ་ཡིན།

Or :—

དགའ་ཡི་ཡིན། and so on.

Or, seldom used now :—

དགའ་བ་ཞིན་ (or ཞིང་) མཚིས།

དགའ་བཞིན་ (or རིང་) གདམ།

དགའ་བཞིན་ (or རིང་) མཚིས་ or གདམ་ or མཚིས་བ་ཡིན།

Past : *I rejoiced : I was glad.*

དགའ་སོང་། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་གྱུར་དོ། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། and so on.

Imperfect : *I was rejoicing.*

Same as Present, context indicating Tense.

Perfect : *I have rejoiced.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had rejoiced.*

དགའ་བར་གྱུར་དོ། f. a. p.

Or, though not common :—

དགའ་ཚར་ནས་ཡོད། and so on.

Future : *I shall rejoice : I shall be glad.*

དགའ་ཡོང་། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་འགྱུར། f. a. p.

Or :—

དགའ་རྒྱུ་ཡིན། *I am (or have) to rejoice.*

And so on.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If..I shall rejoice.*

(Present Root) ་་་ ན་ ་་ དགའ་བར་འགྱུར། f. a. p.

Or :—

(Present Root) ་་་ ན་ ་་ དགའ་བར་བྱ། f. a. p.

Or :—

(Present Root) རྣ་དགའ་ཡོང་། f. a. p.

Past : *If..I would rejoice.*

(Perfect Root) རྣ་དགའ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

(Perfect Root) རྣ་དགའ་བར་གྱུར་དོ། f. a. p.

Perfect : *If..I would have rejoiced.*

(Perfect Root) རྣ་དགའ་བར་གྱུར་བ་ཡོད། and so on.

POTENTIAL MOOD.

Present : *I can rejoice or be glad.*

དགའ་བྱུང། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་རྣམ། f. a. p.

Or :—

དགའ་བྱུང་ཡོང་། f. a. p.

Past : *I could rejoice.*

Same as Present.

Or :—

དགའ་བར་རྣམ་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

དགའ་བྱུང་བ་ཡིན། and so on.

Or :—

དགའ་བྱུང་སོང་། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་རྣམ་སོང་། f. a. p.

Perfect : *I could have rejoiced.*

དགའ་བྱུང་བ་ཡོད། and so on.

Or :—

དགའ་བར་རྒྱས་པ་ཡོད། and so on.

Or :—

དགའ་བྱུང་བ་འདྲུག། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་རྒྱས་པ་འདྲུག། f. a. p.

PROBABILITY.

Present : Perhaps I shall rejoice : I may rejoice.

སྲུ་ཤེས་་་དགའ་བར་འགྱུར།

Or :—

སྲུ་ཤེས་་་དགའ་བར་བྱ།

Or :—

སྲུ་ཤེས་་་དགའ་ཡོང།

Or :—

དགའ་བར་སྲིད།

Or :—

དགའ་སྲིད།

f. a. p.

Past : Perhaps I would or might rejoice.

དགའ་སྲིད་པ་ཡིན། and so on.

Perfect : Perhaps I would or might have rejoiced.

དགའ་སྲིད་པ་ཡོད། and so on.

HORTATIVE MOOD.

Present : I ought to rejoice ; I must rejoice.

་་ལ་དགའ་བར་དགོས། f. a. p.

Or :—

དགའ་བར་བྱ། f. a. p.

Past : I ought to have rejoiced.

་་ལ་དགའ་བར་དགོས་པ་ཡིན། and so on.

PURPOSIVE.

Present : *In order that I may rejoice.*

དགའ་བའི་དོན་དུ།

Or :—

དགའ་བའི་དོན་ལ།

Or :—

དགའ་བའི་ཕྱིར་དུ།

Or :—

དགའ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ།

f. a. p.

Past : *In order that I might rejoice.*

Same as first three forms of Present.

Or :—

དགའ་བར་གྱུར་བའི་དོན་དུ། f. a. p.

PRECATIVE MOOD.

Let me, etc. rejoice.

དགའ་བར་རྒྱལ།

Or :—

དགའ་བར་རྩ་རྒྱལ།

Or :—

དགའ་བར་གནང་།

Or :—

དགའ་བར་རྩ་གནང་།

Or :—

དགའ་བར་གྱུར་ཅིག།

f. a. p.

f. a. p.

PERMISSIVE MOOD.

Present : *I am allowed to rejoice ; I may rejoice.*

ལ་དགའ་བས་རྩོག། f. a. p.

Past : *I was allowed to rejoice ; I might rejoice.*

ལ་དགའ་བས་རྩོག་པ་ཡིན། and so on.

OPTATIVE MOOD.

Oh that I were glad or rejoicing.

དགའ་ན་ཅི་མ་རྒྱུང་།

Or :—

དགའ་བར་གྱུར་ན་ཡང་།

Or :—

དགའ་བར་ཤོག་ཅིག།

f. a. p

IMPERATIVE.

དགའ་བར་གྱུར་ཞིག།

Or :—

དགའ་བར་བྱ།

Or :—

ལ་དགའ་བར་དགོས།

Rejoice, Be glad.

མ་དགའ།

Or :—

དགའ་བར་མ་འགྱུར་ཞིག།

Or :—

དགའ་བར་མི་བྱ།

Or :—

ལ་དགའ་བར་མི་དགོས།

Do not rejoice. Be not glad.

PARTICIPLES.

Present : དགའ་བ། *Rejoicing.*

Perfect : དགའ་ཚར་བ།
 དགའ་སོང་། } *Rejoiced.*

m. Perfect : དགའ་ཚར་བ་ཡིན་པ། *Having rejoiced.*

Future:	དགའ་བར་འགྱུར་བ།	} <i>About to rejoice.</i>
	དགའ་བར་གཟམ་པ།	
	དགའ་བར་བྱ་བ།	
	དགའ་ལྗེས་ཡིན་པ།	

ACTIVE, PERIPHRASTIC, OR SUBSTANTIVE.

དགའ་མཁན།	} <i>He who rejoices or is glad. The rejoicer.</i>
དགའ་བ་ཡོད་མཁན།	
དགའ་བ་ཡོད་པ།	
དགའ་ཚར་མཁན།	} <i>He who rejoiced, or was glad.</i>
དགའ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ།	
Matt. xi. 14. དགའ་ལྗེས་ཡིན་པ་དེ།	} <i>He who is about to rejoice, or will, or is to, rejoice.</i>
Matt. xi. 3. དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ།	
Rom. viii. 36. དགའ་བར་བྱ་བ་དེ།	

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

Same as in མཐོང་བ་ *To see*, No. IX.

Past.

Same as in མཐོང་བ་ *To see*, No. IX, substituting ཚར་ for བྱང་, and ཚར་ taking ཉི་ instead of ལྟེ།

VERBAL NOUN OR ADJECTIVE.

• དགའ་བ་ (ནི)།	<i>Rejoicing; A, or the rejoicing.</i>
• དགའ་ཚར་བ་ (ནི)།	<i>The having rejoiced.</i>
• དགའ་བར་བྱ་བ་ (ནི)།	<i>The being about to rejoice.</i>

SUPINES.

དགའ་བར།

• Or:—

དགའ་བྱ།

} *To rejoice or be glad.*དགའ་བའི་དོན་དུ། (or དོན་ལ་ or རྩིས་དུ།) } *For rejoicing.*

INFINITIVE MOOD.

Present: དགའ་བ།

To rejoice or be glad.

Past:

དགའ་ཚར་བ།

དགའ་ཚར་བ་ཡིན་པ།

} *To have rejoiced or been glad.*

Future:

དགའ་བར་འགྱུར་བ།

དགའ་བར་གཟམ་པ།

དགའ་བར་བྱ་བ།

} *To be about to rejoice or be glad.*

XII.—Passive 4-Rooted, LITERARY Verb བཏོང་བར་བྱ་བ་ or བཏོང་བྱ།

To be sent.

N.B.—The construction throughout is in the OBJECTIVE or DATIVE case in ལ།

Otherwise it is the same as the Active Literary Verb བཏོང་བ་ *To send*, No. VII. as far as and including the Potential Mood.

HORTATIVE MOOD.

Present: *I ought to be sent ; I must be sent.*

བཏང་ (or བཏོང་) བར་དགོས། f. a. p.

Or:—

བཏོང་བར་བྱ། f. a. p.

Past: *I ought to have been sent.*

བཏང་ (or བཏོང་) བར་དགོས་པ་ཡིན། and so on.

Then it is again similar to Verb No. VII. as far as and including the Optative Mood.

IMPERATIVE MOOD.

གོང་བར་གྱུར་ཞིག།

གོང་བར་བྱ།

ལ་གོང་བར་དགོས།

གོང་བར་མ་འགྱུར་ཞིག།

གོང་བར་སྲི་བྱ།

ལ་གོང་བར་སྲི་དགོས།

Be sent.

Do not be sent.

PARTICIPLES.

•Present :

གོང་བ།

གོང་གི་ཡིན་པ།

Being sent.

བདང་བ།

བདང་ཚར་བ།

བདང་ཟེན་པ།

Been sent.

བདང་བ་ཡིན་པ།

Com. Perfect :

བདང་ཚར་བ་ཡིན་པ།

བདང་ཟེན་པ་ཡིན་པ།

Having been sent.

Future :

གོང་བར་བྱ་བ།

གོང་བར་འགྱུར་བ།

གོང་བྱ།

གོང་གྱུ་ཡིན་པ།

གོང་གྱུ།

About to be sent.

PERIPHRASTIC.

	བཏང་བ་ (དེ་ or ནི་)	} <i>He who or that which is or was sent.</i>
	གཏོང་བར་བྱས་པ་ (དེ་ or ནི་)	
Matt. xi. 3.	གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ (དེ་ or ནི་)	} <i>He who or that which, will be, or is to be sent.</i>
	བཏང་བ་ (དེ་ or ནི་)	
Rom. viii. 36.	གཏོང་བར་བྱ་བ་ (དེ་ or ནི་)	} <i>He who or that which, will be, or is to be sent.</i>
	གཏོང་བྱ་ (དེ་ or ནི་)	
Matt. xi. 14.	གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ་ (དེ་ or ནི་)	} <i>He who or that which, will be, or is to be sent.</i>

PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Same as in Colloquial Passive Verb **གཏོང་གྱུ་** *To be sent,*
 No. VIII.

SUPINES.

གཏོང་བར་	} <i>To be sent.</i>
གཏོང་བར་བྱ་བ་	
གཏོང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་	} <i>For being sent.</i>
གཏོང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ།	
གཏོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་	
གཏང་བྱའི་དོན་ལ།	
གཏང་བྱའི་དོན་དུ་	
གཏང་བྱའི་ཕྱིར་དུ་	

VERBAL NOUNS.

གཏོང་བར་བྱ་བ་ནི་	} <i>The being about to be sent.</i>
གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་	
གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ་ནི་	

INFINITIVE MOOD.

གཏོང་གྱུ་ཡིན་པ།

གཏོང་བར་འགྱུར་བ།

གཏོང་བར་བྱ་བ།

གཏོང་བྱ།

གཏོང་བར་བྱས་པ།

To be sent.

To have been sent.

XIII.—Active, 2-Rooted COLLOQUIAL Verb འགྲོ་བ། To go

ROOTS.

Present : འགྲོ།

Perfect : མོང་ or ཕྱིན།

Future : འགྲོ།

Imperative : { མོང་ or མོངས་ or བྱུག། } With Particle
{ ཞིག་ or འིག་ or ཅིག། } when appropriate.

N.B.—The construction throughout is in the NOMINATIVE case.

INDICATIVE MOOD.

Present : I go.

འགྲོ། f. a. p.

Periphrastic : I am going.

འགྲོ་གི་ཡིད།

འགྲོ་གི་ཡིད་ or འདུག།

འགྲོ་གི་ཡིད་ or འདུག་ or ཡིད་པ་རེད།

Past : I went.

མོང་ or ཕྱིན། f. a. p.

Or :—

སོང་བ་ཡིན།

སོང་བ་འདུག་ or occ. རེད་ or rarely, chiefly interr. ཡིན།

སོང་བ་རེད་ ,, འདུག་ ,, ཡིན།

Or :—

ཕྱིན་པ་ཡིན། and so on.

Imperfect : *I was going.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense.

Perfect : *I have gone.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had gone.*

Same as Past.

Or, seldom used save at end of sentences :—

སོང་ནས་ཡོད། and so on.

Or :—

ཕྱིན་ནས་ཡོད། and so on.

Future : *I shall go.*

འགོ་ཡོང་། f. a. p.

Or :—

འགོ་གི་ཡིན། and so on.

Or :—

...ལ་འགོ་ཡ་རེད། *I am (or have) to go.*

f. a. p.

Or :—

འགོ་རྒྱ་ཡིན། and so on. *I am (or have) to go.*

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If...I shall go.*

(Present Root) ...ན་...འགོ་ཡོང་། f. a. p.

Or :—

(Present Root) ་་་ན་་་འགྲོ་གི་ཡིན། and so on.

• **Past :** *If...I would go.*

(Perfect Root)...Same as Present, context indicating Tense.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་སོང་བ་ (or རྩེན་བ་) ཡིན། and so on.

Perfect : *If...I would have gone.*

(Perfect Root) ་་་ན་་་སོང་བ་ (or རྩེན་བ་) ཡོད། and so on.

• Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་སོང་ (or རྩེན) ཡོད། f. a. p.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་་་སོང་ (or རྩེན) འདུག། f. a. p.

POTENTIAL MOOD.

Present : *I can go.*

འགྲོ་བུབ། f. a. p.

Or :—

འགྲོ་བུབ་ཡོང། f. a. p.

Or :—

འགྲོ་བུབ་ཀྱི་ཡོད། and so on.

Past : *I could go.*

འགྲོ་བུབ་པ་ཡིན། and so on.

Perfect : *I could have gone.*

འགྲོ་བུབ་པ་ཡོད། and so on.

Or :—

འགྲོ་བུབ་པ་འདུག། f. a. p.

PROBABILITY.

• **Present :** *Perhaps I shall go ; I may go.*

གཞིག་བྱེད་ན་་་འགྲོ་ཡོང། f. a. p.

Past: *I ought to have gone.*

འགོ་དགོས་པ་ (or vulgarly དགོ་བ་) ཡིན། and so on.

Or:—

འགོ་དགོས་བྱུང་། f. a. p. But see note re བྱུང་, p. 354.

PURPOSIVE MOOD.

Present: *In order that, or so that, I may go.*

འགོ་བའི་དོན་ལ། f. a. p.

Past: *In order that, or so that, I might go.*

ལྷོན་བའི་ (or སོང་བའི་) དོན་ལ། f. a. p.

IMPERATIVE MOOD.

སོང་ (ནིག།)།

སོང་ས་ (ཤིག།)།

རྒྱག་ (ཅིག།)།

ས་འགོ། (Pronounced *Män-dō*) Do not go.

} Go.

PRECATIVE MOOD.

འགོ་བཟུག་ (ཅིག།)། Let me, etc. go.

PERMISSIVE MOOD.

Present: *I am allowed to go: I may go.*

འགོ་ཚོག། f. a. p.

Or:—

འགོ་ཚོག་གི་ཡོད། and so on.

(N.B.—Other Tenses may be formed by conjugating ཚོག་པ། regularly.)

OPTATIVE MOOD.

Present: *Oh that, or would that, I were going.*

འགོ་ན་ཚོག་པ་ཙ།

Or:—

འགོ་བར་ཤོག།

} f. a. p.

Past: *Oh that, or would that, I had gone.*

ཕྱིན (or མོང་) བ་ཚོག་པ་ཡ།

Or:—

ཕྱིན་པར་ (or མོང་བར་) འོག།

f. a. p.

(N.B.—The expressions in འོག། are not much used in Colloquial, being rather Literary.)

PARTICIPLES.

Present: འགྲོ་བ། *Going.*

Perfect: ཕྱིན་པ།
མོང་བ།
མོངས་པ། } *Gone.*

Com. Perfect: ཕྱིན་པ་ཡིན་པ།
མོང་བ་ཡིན་པ།
མོངས་པ་ཡིན་པ། } *Having gone.*

Future: འགྲོ་བྱུ་ཡིན་པ། *About to go.*

ACTIVE, PERIPHRASTIC, OR SUBSTANTIVE.

འགྲོ་མཁན།
འགྲོ་བ་དེ། } *He who or that which goes ;
The goer.*

ཕྱིན་ (or མོང་) མཁན།
ཕྱིན་པ་དེ།
མོང་བ་དེ། } *He who, or that which went.*

འགྲོ་བྱུ་མཁན།
འགྲོ་བྱུ་དེ། } *He who or that which will go, or
is to go.*

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

As in Colloquial Verb མཐོང་བ་ *To see*, No. IX, འགྲོ་ taking ལྟེ་, མོང་ taking ལྟེ་, and ལྱིན་ taking ཏི་. If མོང་སྟེ་ be used it would take ཏི་.

SUPINES.

འགྲོ་བ།	}	<i>To go.</i>
འགྲོ་ལྗེ།		
འགྲོ་ཡ།	}	<i>For going.</i>
འགྲོ་བ་ཡ།		
འགྲོ་བའི་རྟོན་ཡ།		
འགྲོ་ལྗེའི་རྟོན་ཡ།		
འགྲོ་ལྗེ་རྟོན་ཡ།		

VERBAL NOUNS OR ADJECTIVES.

འགྲོ་བ་ (རྟེ)།	}	<i>Going ; a or the going.</i>
འགྲོ་ཡ།		
མོང་བ་ (རྟེ)།	}	<i>The having gone.</i>
ལྱིན་བ་ (རྟེ)།		
འགྲོ་ལྗེ་ (རྟེ)།		

The being about to go.

INFINITIVE MOOD.

Present :	འགྲོ་བ།	<i>To go.</i>	
Perfect :	མོང་བ་ or ལྱིན་བ།	}	<i>To have gone.</i>
	མོང་ (or ལྱིན་) ཚར་བ།		
	མོང་ (or ལྱིན་) ཡོང་བ།		
	མོང་བ་ (or ལྱིན་བ་) ཡིན་བ།		
Future :	འགྲོ་ལྗེ་ཡིན་བ།	<i>To be about to go.</i>	

XIV.—Active 2-Rooted LITERARY Verb འགྲོལ། *To go.*

ROOTS.

• Same as in Colloquial Verb, No. XIII, omitting ལྷག།

N.B.—The construction throughout is in the NOMINATIVE case.

INDICATIVE MOOD.

Present : *I go.*

འགྲོལ། f. a. p.

Periphrastic : *I am going.*

འགྲོག་ཡིད་ནོ།

• འགྲོག་ཡིད་ནོ་ or འདུག་གོ།

འགྲོག་ཡིད་ནོ་ or འདུག་གོ་ or ཡིད་པ་རེད་ནོ།

Or :—

• འགྲོལ་ཡིད་ནོ། and so on.

Past : *I went.*

སོང་ངོ་ or ཕྱིན་ནོ། f. a. p.

Or :—

ཕྱིན་སོང་ངོ། f. a. p.

Or :—

སོང་བ་ཡིན་ནོ།

སོང་བ་འདུག་གོ་ or occ., chiefly interr. ཡིན་ནོ།

སོང་བ་ཡིན་ནོ།

Or :—

ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Imperfect : *I was going.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense.

Or :—

སོང་བ་ (or ཕྱིན་པ་) ཡིན་ནོ། and so on.

Or :—

སོང་ཞིང་ (or ཕྱིན་ཞིང་) ཡིད་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Perfect : *I have gone.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had gone.*

Same as Past.

Or, seldom used save at end of sentence:—

སོང་ (or ཟ࿀ན) བས་ཡོད་དོ། and so on.

Or:—

སོང་ (or ཟ࿀ན) ཡོད་དོ། f. a. p.

Future : *I shall go.*

འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། f. a. p.

Or:—

འགྲོ་བར་བྱའོ། f. a. p.

Or:—

འགྲོ་ཡང་ངོ། f. a. p.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If... I shall go.*

(Present Root) ག་ན་ (any simple Future).

Past : *If... I would go.*

(Perfect Root) ག་ན་སོང་བ་ (or ཟ࿀ན་བ་) ཡིན་ནོ། and so on.

Or, same as Present.

Perfect : *If... I would have gone.*

(Perfect Root) ག་ན་སོང་བ་ (or ཟ࿀ན་བ་) ཡོད་དོ། and so on.

POTENTIAL MOOD.

Same as Potential Mood in Literary གཏོང་བ། *To send*, No. VII, using Root འགྲོ། throughout.

PROBABILITY.

Present : *Perhaps I shall go ; I may go.*

སྲུ་ཤེས། ... (simple Future).

Or:—

འགྲོ་བར་སྲིད་དོ། f. a. p.

Or :—

འགྲོ་སྲིད་དོ། f. a. p.

• **Past** : *Perhaps I would go ; I might go.*

འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Perfect : *Perhaps I would have gone ; I might have gone.*

འགྲོ་སྲིད་པ་ཡོད་དོ། and so on.

HORTATIVE MOOD.

Similar to Literary གཏོང་བ། *To send*, No. VII.

PURPOSIVE MOOD.

Similar to Literary གཏོང་བ། *To send*, No. VII, using Root འགྲོ་
in Present Tense, and གྱིན་ or རློང་ in Past Tense.

PRECATIVE MOOD.

• འགྲོ་བར་རྒྱལ། or གནང་།

Or :—

འགྲོ་བར་རྒྱལ། or གནང་།

Or :—

འགྲོ་བར་རྒྱལ། or གནང་།

} *Let me, etc., go.*

PERMISSIVE AND OPTATIVE MOOD.

As in Literary གཏོང་བ། *To send*, No. VII, keeping the construc-
tion in the Nominative case and using the appropriate roots.

IMPERATIVE.

མོང་།

Or :—

འགྲོ་བར་དགོས།

Or :—

འགྲོ་བར་གྱུར་ཞིག།

Or :—

འགྲོ་བར་བྱའོ།

} *Go, Begone.*

མ་འགྲོ།	}	<i>Do not go.</i>
Or:—		
འགྲོ་བར་མི་དགོས།		
Or:—		
འགྲོ་བར་མི་གྱུར་ཞིག།		
Or:—		
འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།		

PARTICIPLES.

Present :	འགྲོ་བ།	}	<i>Going.</i>
	སོང་བ་ or ཕྱིན་པ།		
Perfect :	སོང་ (or ཕྱིན) ཚར་བ།	}	<i>Gone.</i>
	སོང་ (or ཕྱིན) ཟློན་པ།		
Com. Perfect :	སོང་བ་ (or ཕྱིན་པ) ཡིན་པ།	}	<i>Having gone.</i>
	སོང་ (or ཕྱིན) ཚར་བ་ཡིན་པ།		
	སོང་ (or ཕྱིན) ཟློན་པ་ཡིན་པ།		
Future :	འགྲོ་བར་འགྱུར་བ།	}	<i>About to go.</i>
	འགྲོ་བར་བྱ་བ།		
	འགྲོ་བྱ།		
	འགྲོ་བྱ།		

ACTIVE OR PERIPHRASTIC OR SUBSTANTIVE.

Same as in Colloquial No. XIII, save for the following:—

འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ།	}	<i>He who or that which will go, or is to go.</i>
འགྲོ་བར་བྱ་བ་དེ།		
འགྲོ་བྱ་ཡིན་པ་དེ།		
འགྲོ་བྱ་མཁན།		
འགྲོ་མཁན།		

PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Same as in Colloquial No. XIII.

VERBAL NOUNS.

འགྲོ་བ་ (ནི)།

Going ; a or the going.

སོང་བ་ (ནི)།

ཕྱིན་པ་ (ནི)།

The having gone.

འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ (ནི)།

འགྲོ་བར་བྱ་བ་ (ནི)།

འགྲོ་བཏུ་ཡིན་པ་ (ནི)།

The being about to go.

SUPINES.

འགྲོ་བར།

འགྲོ་བཏུ།

འགྲོ་བར།

To go.

འགྲོ་བའི་རྟོན་ཏུ།

འགྲོ་བའི་རྟོན་ལ།

འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏུ།

For going.

INFINITIVE MOOD.

Present : འགྲོ་བ།

To go.

སོང་བ་ or ཕྱིན་པ།

Perfect :

སོང་ (or ཕྱིན) ཚར་བ།

སོང་ (or ཕྱིན) ཟློན་པ།

སོང་བ་ (or ཕྱིན་པ) ཡིན་པ།

To have gone.

	འགྲོ་བར་འགྱུར་བ།	}	<i>To be about to go.</i>
	འགྲོ་བར་བྱ་བ།		
Future:	འགྲོ་བར་གཟམ་པ།		
	འགྲོ་བྱུ་ཡིན་པ།		
	འགྲོ་བྱ།		

XV.—Two-rooted LITERARY Verb འགྱུར་བ། *To become, To be changed, To be turned, To grow, etc.*

N.B.—This verb is often used as an Auxiliary verb, and the way in, and extent to which, it is so employed, is best seen in the other Literary Conjugations. It is purely classical.

The construction here is in the NOMINATIVE case.

ROOTS.

- Present: འགྱུར།   Perfect: གྱུར།   Future: འགྱུར།
- Imperative: གྱུར། but sometimes འོག།

INDICATIVE MOOD.

Present: *I become.*

འགྱུར་རོ། f. a. p.

- Periphrastic: *I am becoming.*

འགྱུར་གྱིན་ཡོད་དོ།

འགྱུར་གྱིན་ཡོད་དོ། or འདུག་གོ།

འགྱུར་གྱིན་ཡོད་དོ། or འདུག་གོ། or ཡོད་པ་རེད་དོ།

Past: *I became.*

གྱུར་ or གྱུར་དོ། f. a. p.

• Or:—

གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

གྱུར་པ་འདུག་གོ། or occ. chiefly interr. ཡིན་ནོ།

གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

Imperfect : *I was becoming.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense.

Or :—

གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། and so on.

Or :—

གྱུར་ཞིང་ཡོད་བ་ཡིན་ནོ། and so on.

Perfect : *I have become.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had become.*

Same as Past.

Or, though seldom used :—

གྱུར་ནས་ཡོད་དོ། f. a. p.

Or :—

གྱུར་ཡོད་དོ། f. a. p.

Future : *I shall become.*

འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། f. a. p.

Or :—

འགྱུར་བར་བྱའོ། f. a. p.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If... I shall become.*

(Present Root) ་་་ན་། (simple Future).

Past : *If... I would become.*

(Perfect Root) ་་་ན་གྱུར་དོ། f. a. p.

Or :—

(Perfect Root) ་་་ན་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། and so on.

Perfect : *If... I would have become.*

(Perfect Root) ་་་ན་གྱུར་བ་ཡོད་དོ། and so on.

POTENTIAL MOOD, PROBABILITY, HORTATIVE MOOD.

(As in Literary Verb དགའ་བ། *To be glad*, No. XI.)

PURPOSIVE MOOD.

Present : *So that I may become.*

འགྲུར་བའི་དོན་དུ་ or ལྷིང་དུ། f. a. p.

Past : *So that I might become.*

གྲུར་བའི་དོན་དུ་ or ལྷིང་དུ། f. a. p.

PRECATIVE MOOD.

འགྲུར་བར་རྒྱལ། or གནང།

Or :—

འགྲུར་དུ་རྒྱལ། or གནང།

} *Let me, etc. become.*

PERMISSIVE AND OPTATIVE MOODS.

As in Literary གཏོང་བ། *To send*, No. VII, keeping the construction in the Nominative Case, and using the appropriate Roots.

IMPERATIVE MOOD.

གྲུར་ (ཞིག) or sometimes འོག་ (ཅིག)།

Or :—

ལ་འགྲུར་བར་དགོས།

མ་འགྲུར་ or མ་ཡོང།

Or :—

ལ་འགྲུར་བར་མི་དགོས།

} *Become.*

} *Do not become.*

PARTICIPLES.

Present :

འགྲུར་བ།

Becoming.

གྲུར་བ།

Perfect :

གྲུར་ཚར་བ།

} *Become.*

གྲུར་ཟློན་བ།

	གྱུར་བ་ཡིན་པ།	} <i>Having become.</i>
Com. Perfect :	གྱུར་ཚར་བ་ཡིན་པ།	
	གྱུར་ཟློན་བ་ཡིན་པ།	} <i>About to become.</i>
	འགྱུར་བར་འགྱུར་བ།	
Future :	འགྱུར་བར་བྱ་བ།	
	འགྱུར་བྱ།	
	འགྱུར་རྒྱ་ཡིན་པ།	

PERIPHRASTIC EXPRESSIONS.

འགྱུར་བ་ (དེ་ or ནི།	} <i>He who or that which becomes.</i> <i>The becomer.</i>
འགྱུར་མཁམ་ (དེ་ or ནི།)།	
གྱུར་བ་ (དེ་ or ནི།)།	} <i>He who or that which became.</i>
གྱུར་མཁམ་ (དེ་ or ནི།)།	
འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ (དེ་ or ནི།)།	
འགྱུར་བར་བྱ་བ་ (དེ་ or ནི།)།	} <i>He who or that which is to, or will,</i> <i>become.</i>
འགྱུར་རྒྱ་ཡིན་པ་ (དེ་ or ནི།)།	
འགྱུར་རྒྱ་ (དེ་ or ནི།)།	
འགྱུར་རྒྱ་མཁམ་ (དེ་ or ནི།)།	
འགྱུར་བྱ།	

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Same as in མཐོང་བ་ *To see*, No. XI, using the appropriate Roots.

Both འགྱུར་ and གྱུར་ take དེ་ and ནི།།

SUPINES.

འགྱུར་བར།	} <i>To become.</i>
འགྱུར་དུ།	

འགྲུང་བའི་དོན་དུ།
 འགྲུང་བའི་དོན་ལ།
 འགྲུང་བའི་སྲིད་དུ།

} *For becoming.*

VERBAL NOUNS.

འགྲུང་བ་ (ནི)།

Becoming. A or the becoming.

གྲུང་བ་ (ནི)།

The having become.

འགྲུང་བར་འགྲུང་བ་ (ནི)།

འགྲུང་བར་གྲུང་བ་ (ནི)།

འགྲུང་གྱུ་ཡིན་བ་ (ནི)།

} *The being about to become.*

INFINITIVE MOOD.

Present : འགྲུང་བ།

To become.

གྲུང་བ།

Perfect : གྲུང་ཚར་བ།

} *To have become.*

གྲུང་ཟེན་བ།

གྲུང་བ་ཡིན་བ།

འགྲུང་བར་འགྲུང་བ།

Future : འགྲུང་བར་གྲུང་བ།

} *To be about to become.*

འགྲུང་བར་གཟུང་བ།

འགྲུང་གྱུ་ཡིན་བ།

XVI.—Active, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb བྱེད་བ་ *To do, To make,*

etc.

N.B.—The construction is in the AGENTIVE case, save where otherwise indicated.

ROOTS.

Present : བྱེད། Perfect : བྱས། Future : བྱ། Imperative :

བྱོས་, བྱེད་, བྱིས་, བྱིས།

The construction is throughout similar to that of Colloquial གཞིང་བ་
To send, No. VI, up to and including the Optative Mood, save for the
 following :—

IMPERATIVE MOOD.

བྱེས་ཤིག།	}	<i>Do</i>
བྱིས་ཤིག།		
བྱུས་ཤིག།		
བྱེད་ཅིག།		
སྐྱེད།		<i>Do not do.</i>

N.B.—The form བྱེད་ *Do* is probably really བྱས།

PARTICIPLES.

As in Colloquial གཞིང་བ་ *To send*, No. VI.

ACTIVE OR PERIPHRASTIC EXPRESSIONS.

As in Colloquial གཞིང་བ་ *To send*, No. VI.

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

བྱེད་དེ།	}	<i>Doing.</i>
བྱ་ཕྱི།		
བྱེད་པས།		
		<i>Because, since, when, while... doing.</i>

And so on, as in Colloquial གཞིང་བ་ *To send*, No. VI.

Past.

བྱས་དེ།	}	<i>Having done.</i>
བྱས་པས།		
བྱས་པ་ལས།		
		<i>Because, since, when...did, or was done, or had done.</i>

And so on, as in Colloquial གཞིང་བ་ *To send*, No. VI.

• SUPINES, AND VERBAL NOUNS AND INFINITIVE MOOD.

As in Colloquial བཏོང་བ་ *To send*, No. VI.

XVII.—Active, 4-Rooted LITERARY Verb, བྱེད་པ་ *To do, To make, etc.*

ROOTS.

Present :

Perfect :

Future :

} As in Active Colloquial Verb, No. XVI.

Imperative : བྱེས་ (ཤིག)།

INDICATIVE MOOD.

Present : *I do ; I make.*

བྱེད་དོ། f. a. p.

Intensive : *I do do ; I do make.*

བྱེད་པར་བྱེད་དོ། f. a. p.

Periphrastic : *I am making.*

བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དོ།

བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དོ་ or འདུག་གོ།

བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དོ་ or འདུག་གོ་ or ཡོད་པ་རེད་དོ།

Or, elegantly, but seldom used :—

བྱེད་ཅིང་མཆིས་སོ།

བྱེད་ཅིང་གནའོ།

བྱེད་ཅིང་མཆིས་སོ་ or གནའོ་ or མཆིས་པ་ཡིན་ནོ།

Past : *I made.*

བྱས་སོ། f. a. p.

Or :—

བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

བྱས་པ་འདུག་གོ་ or occ., chiefly interr. ཡིན་ནོ།

བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

Or:—

བྱས་སོང་ངོ། f. a. p.

Imperfect : *I was making.*

Same as Periphrastic Present, context showing Tense.

Or:—

བྱས་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Or:—

བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Or:—

བྱས་ཤིང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། and so on.

Perfect : *I have made.*

Same as Past.

Pluperfect : *I had made.*

Same as Past.

Or:—

བྱས་ཡོད་དོ། f. a. p.

Or:—

བྱས་ཚར་སོང་ངོ། f. a. p.

Or, though seldom used:—

བྱས་ནས་ཡོད་དོ། f. a. p.

Future : *I shall make.*

བྱེད་པར་བྱའོ། f. a. p.

Or:—

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། f. a. p.

Or:—

བྱེད་ཡོང་ངོ། f. a. p.

Or:—

བྱའོ། f. a. p.

SUBJUNCTIVE AND CONDITIONAL MOODS.

Present : *If... I shall make.*

(Present Root)... གྱོག་ (any simple Future as above).

The rest as in Literary བཏོང་བ། *To send*, No. VII.

The other Moods as in the same Verb No. VII, down to and including the Optative Mood, with appropriate Roots, etc.

IMPERATIVE MOOD.

བྱེས་ (ཤིག)།	}	<i>Make.</i>
བྱེད་པར་དགོས།		
བྱེད་པར་བྱའོ།		
མ་བྱེད།	}	<i>Do not make.</i>
བྱེད་པར་མི་དགོས།		
བྱེད་པར་མི་བྱའོ།		

PARTICIPLES.

Present :	བྱེད་པ།	<i>Making.</i>	
Perfect :	བྱས་པ།	}	
	བྱས་ཚར་བ།		<i>Made.</i>
	བྱས་ཟིན་པ།		
Com. Perfect :	བྱས་པ་ཡིན་པ།	<i>Having made.</i>	
Future :	བྱ་བ།	}	
	བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ།		
	བྱེད་འགྲོ་ཡིན་པ།		
	བྱེད་པར་འགྱུར་བ།		
	བྱེད་པར་བྱ་བ།		<i>About to make.</i>
	བྱེད་པར་གཟས་པ།		
	བྱ་ཀྱི་ཡིན་པ།		
	བྱ་འགྲོ་ཡིན་པ།		

ACTIVE OR PERIPHRASTIC PARTICIPLES.

བྱེད་མཁམ་།

བྱེད་པ་པོ།

བྱེད་པ་དེ།

} *He who or that which makes or does ; the maker or doer.*

བྱས་མཁམ་།

} *He who or that which made or did.*

བྱ་མཁམ་།

བྱ་བ་དེ།

-བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ།

བྱེད་པར་བྱ་བ་དེ།

བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ།

} *He who or that which will make or do, or is to make or do.*

Or the following simple construction may be used :—

ཕྱག་སྐྱམ་བྱེད་པའི་དབྱ་མཚན་ལགས་དེ།

} *The carpenter who makes the box.*

ཕྱག་སྐྱམ་བྱས་པའི་དབྱ་མཚན་ལགས་དེ།

} *The carpenter who made the box.*

ཕྱག་སྐྱམ་བྱ་བའི་དབྱ་མཚན་ལགས་དེ།

} *The carpenter who will make, or is to make, the box.*

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

As in Colloquial བྱེད་པ། *To make*, No. XVI.

SUPINES.

བྱེད་པར།

བྱེད་དུ།

} *To make.*

བྱེད་པའི་དོན་དུ།

བྱེད་པའི་དོན་ལ།

བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ།

} *For making*

VERBAL NOUNS.

བྱེད་པ་ (ནི)།

Making ; a or the making.

བྱས་པ་ (ནི)།

The having made.

བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ (ནི)།

བྱེད་པར་བྱ་བ་ (ནི)།

བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་ (ནི)།

བྱ་ཀྱི་ཡིན་པ་ (ནི)།

བྱ་བ་ (ནི)།

The being about to make.

INFINITIVE MOOD.

Present : བྱེད་པ།

To make.

བྱས་པ།

Perfect : བྱས་ཚར་བ།

བྱས་ཟིན་པ།

བྱས་པ་ཡིན་པ།

To have made.

བྱེད་པར་འགྱུར་བ།

བྱེད་པར་བྱ་བ།

བྱེད་པར་གཞུང་བ།

བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ།

Future :

བྱ་ཀྱི་ཡིན་པ།

བྱ་བ།

བྱེད་འགྲོ་ཡིན་པ།

བྱ་འགྲོ་ཡིན་པ།

To be about to make.

XVIII.—Passive, 4-Rooted COLLOQUIAL Verb བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་ or

ཡིན་པ། *To be made, To be done, etc.*

Conjugated on the lines of Passive Colloquial Verb བཏོང་བྱ།
To be sent, No. VIII, with the appropriate Roots, etc.

•XIX.—Passive, 4-Rooted LITERARY Verb བྱ་བ། *To be made, To be done*, etc.

Conjugated on the lines of Passive LITERARY Verb བཏོང་བར་བྱ་བ།
To be sent, No. XII, as far as, and including, the Compound Perfect of
 the Participles, and with the appropriate Roots, etc. Then :—

PARTICIPLES.

	བྱེད་པར་བྱ་བ།	}	<i>About to be made or done.</i>
	བྱེད་པར་འགྲུར་བ།		
Future :	བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་		
	བྱ་ཀྱི་ཡིན་པ།		
	བྱ་བ།		

OTHER PARTICIPIAL EXPRESSIONS.

Present.

བྱེད་དེ།	}	<i>Being made or done.</i>
བྱ་ཕྱི།		
བྱེད་པས།	}	<i>Because, since, while, when... being made or done.</i>
བྱ་བས།		

And so on as in LITERARY ACTIVE, No. XVII.

Past.

བྱས་དེ།	<i>Having been made or done.</i>
བྱས་པས།	{ <i>Because, since, when... is or was made or done.</i>

And so on as in LITERARY ACTIVE, No. XVII.

SUPINES.

བྱ་བར།	}	<i>To be made or done.</i>
བྱ་བ།		
བྱད་པར།		
བྱད་དུ།		
བྱ་བའི་དོན་དུ་ (or དོན་ལ་ or ལྷིང་དུ)།	}	<i>For being made or done.</i>
བྱའི་དོན་དུ་ (or དོན་ལ་ or ལྷིང་དུ)།		
བྱད་པའི་དོན་དུ་ (or དོན་ལ་ or ལྷིང་དུ)།		

VERBAL NOUN.

བྱ་བོ་ (ནི)།	{	<i>Being made or done.</i>	<i>A or the</i>
	}	<i>being made or done.</i>	

INFINITIVE MOOD.

	བྱ་བ།	}	<i>To be made or done.</i>
	བྱ་གྲུ་ཡིན་པ།		
Future :	བྱད་གྲུ་ཡིན་པ།		
	བྱད་པར་འགྲུར་བ།		
	བྱད་པར་བྱ་བ།	}	<i>To have been made or done.</i>
Past :	བྱས་པར་ཡིན་པ།		

--XX.—Passive LITERARY Verb བྱད་པར་འགྲུར་བ། *To be made or done, etc.*

In conjugating this Verb, བྱད་པར་ remains constant throughout, while the rest is in LITERARY ཡིན་པ། *To be, No. II.*

Or, while keeping རྩེད་བར་ constant throughout, LITERARY རྩེད་བར་
 No. XV may be substituted for LITERARY ཡོད་པ།

But then the meaning is,—*To become made or done, To be about to become made or done.*

FINIS.

